

Rady hvězd

Mikro-zodiak v seleukovské Babylónii

M. Willis Monroe – dizertační práce

Robin Salomon

Ostrava – 2020

ŘADA: BABYLONSKÁ ASTROLOGIE I.

Obsah

Předmluva	10
I. kapitola – Úvod	12
Astrologie a zvěrokruh	13
Textový korpus	15
Předchozí vědecký zájem	15
Cíle.....	16
Struktura dizertace	17
II. kapitola – Historický a vědecký kontext textů mikro-zodiaku	19
Historický kontext	21
Seleukovská politická historie	21
Řecká a mezopotamská interakce	25
Pozdní babylonské chrámové instituce	28
Archeologické vykopávky v Babylonu a Uruku	29
Babylon.....	29
Uruk.....	31
Kultická praxe	32
Astrologie	35

Písaři a učenci	37
Písařské připisování	40
Sîn-lēqi-unninni.....	40
Ekur-zākir.....	44
Konkluze	45
III. kapitola - Série mikro-zodiaku	50
Úvod	50
Přehled tabulky ideálního mikro-zodiaku.....	51
Popisný katalog.....	62
Text 1 (BM 42288 + 42644 + 43414 + 43716).....	62
Text 2 (VAT 7851)	62
Text 3 (BM 34572 + 81-7-6, 705 + Sp-II, 253)	63
Text 4 (W 22554/7a)	63
Text 5 (BM 39680)	64
Text 6 (BM 38452)	64
Text 7 (VAT 7847 + AO 6448)	64
Text 8 (BM 32517 (+) BM 32716)	65
Text 9 (BM 41583)	66

Text 10 (BM 36292)	66
Text 11 (K 11151 + BM 68063 + BM 76348 + BM 82976 + BM 83006)	66
Text 12 (BM 35784)	67
Text 13 (BM 39788)	67
Text 14 (BM 41041)	67
Text 15 (BM 33535)	68
Řádek A: Kombinovaná redakce a komentář.....	69
Beran	73
Býk.....	80
Blíženci.....	85
Rak.....	89
Lev	92
Panna.....	94
Váhy.....	97
Štír	99
Střelec.....	100
Kozoroh	101
Vodnář.....	102

Ryby.....	103
Řádek B: Kombinovaná redakce a komentář.....	105
Beran	105
Býk.....	106
Blíženci.....	106
Rak.....	108
Lev	109
Panna.....	109
Váhy.....	110
Štír	110
Střelec.....	110
Kozoroh	110
Vodnář:.....	111
Ryby.....	111
Obecný komentář	112
Edice a komentáře	118
Text 1: BM 42288 + BM 42644 + BM 43414 + BM 43716	118
Text 2: VAT 7851.....	134

Text 3: BM 34572 + 81-7-6,705 + Sp-II, 253	141
Text 4: W 22554, 7a	156
Text 5: BM 39680	165
Text 6: BM 38452	168
Text 7: VAT 7847 + AO 6448	172
Text 8: BM 32517 + BM 32716	207
Text 9: BM 41583	215
Text 10: BM 36292 + BM 37355	221
Text 11: K 11151 + BM 68063 + BM 76348 + BM 82976 + BM 83006	230
Text 12: BM 35784	250
Text 13: BM 39788	255
Text 14: BM 41041	257
Text 15: BM 33535	260
Konkluze	268
IV. kapitola - Související texty	271
Úvod	271
Odkazy na mikro-zodiak	274
Metoda - věštecká příručka	275

Systém a terminologie	277
Astrologické příručky	288
BM 47494	288
BM 36303+	290
TCL 6, 19/20.....	291
BRM IV 19/20.....	291
BM 56605	293
Texty kalendáře	294
SpTU III, 104/105	295
VAT 7815/7816	295
LBAT 1586 + 1587	297
Konkluze	299
V. kapitola - Tabulkové formátování a organizace vědomostí.....	300
Úvod	300
Tradiční textový přenos	302
K teorii tabulkového formátování	307
Role smyslů.....	309
Tabulky mezopotámské učenosti.....	310

Tabulky textů mikro-zodiaku.....	319
Konkluze	322
Konkluze	328
Bibliografie	333
Obrázky	351
Text 1 (BM 42288+):	351
Text 2 (VAT 7851):	353
Text 3 (BM 34572+):	355
Text 4 (W 22554, 7a):.....	357
Text 5 (BM 39680):	358
Text 6 (BM 38452):	359
Text 7 (VAT 7847+):.....	360
VAT 7847:	362
AO 6448:.....	364
Text 8 (BM 32517+):	366
Text 9 (BM 41583):	368
Text 10 (BM 36292):	370
Text 11 (K 11151+):.....	372

Text 12 (BM 35784):	373
Text 13 (BM 39788):	374
Text 14 (BM 41041):	375
Text 15 (BM 33535):	376

Předmluva

M. Willis Monroe působí na katedře egyptologie a asyriologie Brownovy university, a v roce 2016 napsal vysokoškolskou kvalifikační práci (dizertaci) o mikro-zodiaku v seleukovské Babylónii s názvem: „Rady hvězd: Mikrozodiak v seleukovské Babylónii“. Ježto je práce volně k mání na *Academii*, což je portál, kde se zaregistrujete a za poplatek máte přístup k vědeckým pracím napříč všemi obory, může se každý s touto prací seznámit v originálu.¹

Tuto práci jsem neplánoval v dohledné budoucnosti zveřejňovat, protože svým obsahem se jedná o vysoce specializovanou a erudovanou práci; mé původní záměry se točily kolem nebeské série omen *Enuma Anu Enlil* (zde v práci pod zkratkou *EAE*), přesto se stalo, aniž bych to - popravdě - čekal, to, že v diskuzi jako protiargument byla tato práce citována, tedy k mému velkému překvapení, neboť se stále v české astrologii vytváří povědomí, že o starověké astrologii nic nevíme, což je kontrastní vůči světovým pracím, lhostejno zda popularizačního či akademického rázu. V rámci své erudice si veškeré zahraniční práce překládám, kompletně. Zvažoval jsem tedy, zda přistoupit ke zveřejnění, poněvadž jednou věcí je si něco přeložit v ruce, druhou je to dostat do PC a dát tomu nějakou formu. Vyskytly se požadavky, zda bych tuto práci přeci jenom neposkytl širší české astrologické obci. K tomu jsem nakonec přistoupil a výsledek právě čtete.

K této práci jsem se dostal před asi dvěma roky, což je doba, od které se začínám zabývat genezí tzv. egyptských hranic, výsledek tohoto snažení bude prezentován rozsáhlou prací „*Na prahu tajemství*“, poněvadž *Monroe* v této práci cituje starý kompilační text, který zmiňuje hranice, což je termín, který je v mezopotámské literatuře ojedinělý, a jelikož tento text *BM 36303* už prošel editací vědce *Steeleho*, začínám mít několik linek, jak se to „má“ s těmito tzv. egyptskými hranicemi. Mohu prozradit, že nic není náhodné, a že vše je na svých správných místech. naprosto vylučuji jakoukoliv náhodu v egyptských hranicích. Svým způsobem lze tuto dizertaci považovat za úvod do babylonské astrologie, protože obsahuje důkladné preludium, než se přistoupí k samotným textům.

¹ Advice from the Stars: The Micro-zodiac in Seleucid Babylonia.

Proč studuji dizertační práce a proč se jimi detailně zabývám? Je to proto, protože neumím původní jazyky, a proto jsem závislý na vědcích, kteří mi zprostředkují materiál, který mi pomáhá uchopit astrologii jako celek v jejich kořenech. V zahraničních pracích jsou poklady, o kterých si prozatím široká česká astrologická obec může nechat leda zdát. Taková je pravda. Jestliže mě skutečně něco zajímá, tzv. rozkopu každou píď, i kdyby mělo jít o nějaký detail. V detailech totiž jsou ukrytá tajemství. Veden svou intuicí sahám po takových pracích, ve kterých spatřuji to, co mě posouvá dopředu. Nemám žádného učitele, nejsem pod žádným křídlem, razím svou cestu. V České republice se touto astrologií, resp. v takových záběrech, zabývá velmi málo lidí, a ještě méně lidí je ochotno se s něčím podělit. Na prvním místě bych však uvedl *Petra Radka*, který mi poskytl nemálo podnětů, a jej považuji za jednoho z předních odborníků v České republice.

Ježto *Monroe* poskytuje solidní uvedení, je zbytečné, abych tady ještě dával nějaká svá preludia. Rád bych jenom uvedl, že rozdělení znamení na dvanáct částí je principem dodekatemorií, z čehož vyplývá další esenciální dignita, protože čím jemnější dělení, tím větší moc. Planeta totiž může mít další esenci v tom, že je ve vlastní dodekatemorii, což je rozsah 2,5 stupně, čímž se dostáváme od domicila, k exaltaci, k tzv. skrytým místům, triplicitě, hranici, dodekatemorii, Moira. Považuji za prokázané to, že dekany souvisejí s paranatellontami, a egyptské hranice mj. se stálicemi, proto je zbytečné minimálně tyto esence uvažovat v tropickém zodiaku. Klíčem je babylonský fixní zodiak, a závěry *Fagana* a dalších vědců.

Pro další uchopení látky je důležitá bibliografie, a protože žijeme v digitálním světě, je čím dál menším problémem dostat se k nějaké citaci, neb z obýváku si můžete listovat prakticky v čemkoli. Takže abych to neprodlužoval, můžete se nyní pohroužit do starověké astrologie, a udělat si vlastní obrázek o dílčím aspektu mezopotámské učenosti.

Robin Salomon

I. kapitola – Úvod

Složitost helénistických babylonských astrologických textů vděčí za mnohé písařům a učencům, kteří psali a kopírovali dřívější vědecké tabulky. Mnohé z vývoje formy a obsahu, jež jsou k vidění v textech z helénistického Babylonu a Uruku, lze vysledovat práci novoasyrských písařů pracujících ve velkých knihovnách královských měst. Tento vývoj se často odehrává postupně, s jedním konkrétním textem nebo žánrem používajícím nový styl formátování, nebo s jiným textem spojujícím věštecká (divinační) znamení prostřednictvím nové metody analogického uvažování.² V helénistickém období se mnoho těchto rozvojų kombinuje do jednotlivých tabulek, představující angažovanost s dlouhou historií erudice písařů pozdního období.

Texty mikro-zodiaku tento písařský vývoj charakterizují, představují splynutí široké škály tradic, od tabulkového formátování až po použití zvěrokruhu. Tato disertace se snaží znovu analyzovat dříve publikované tabulky mikro-zodiaku a integrovat větší počet nových fragmentů, v rámci čehož lze mít jasnější představu o celé textové sérii existující v helénistické Babylónii. Propojená povaha textu prostřednictvím jeho vztahu k jiným žánrům starověké učenosti a tradice textové reprezentace činí z mikro-zodiaku vynikající zdroj pro zkoumání pozdně babylonské učenosti.

I když je lákavé použít nápadný vizuální charakter textů mikro-zodiaku, zejména dvou ilustrovaných tabulek z Uruku - k jejich charakterizaci jako jedinečné experimentální formy pozdní učenosti -, současná písařská kultura jasně ukazuje, že mikrozodiak byl sestaven z široké škály zdrojů, které svým způsobem vyjadřovaly vývoj v oblasti astrologie během helénistického období.

² Sachs kvalifikuje tyto pokusy jako formu „tvůrčí idiocie“, a i když možná Monroe nesouhlasí s idiotskou částí, určitě považuje složení těchto textů za mimořádně kreativní: „Spekulativní vynalézavost toho druhu, který zřizuje systémy předpovědí pro různé kombinace planet a znamení zvěrokruhu atd., by mohla být se spravedlností prohlášena také za babylonskou, ale tento typ tvůrčí idiocie se nezdá být omezen na žádnou oblast nebo období.“ (Sachs, 1952, s. 52). Pozitivnější pohled na roli inferenciálního uvažování v divinačních textech z Mezopotámie, viz (Rochberg, 2009).

Astrologie a zvěrokruh

Pro účely této disertační práce definuje *Monroe* astrologii jako odvození neevidentních souvislostí mezi lidskou zkušeností a nebeskými jevy. Sluneční paprsky zahřívající vaši pokožku jsou zjevným efektem souvisejícím s jeho polohou na obloze, stejně jako temné noci spojené s novým měsícem. Mezi nezřejmé vztahy patří poloha planety ovlivňující délku vlády krále nebo výsledek země. V případě mikro-zodiaku to zahrnuje vztahy mezi rostlinami, bohy, každodenními činnostmi a pozicí Slunce a Luny.

Astrologické uvažování těží ze schémat a paradigmat, jež pomáhají strukturovat systémy analogického spojení mezi nebeským tělesem a efektem (účinností). Texty v této disertační práci využívají zvěrokruhu jako vůdčí struktury. Zvěrokruh je rozdělení ekliptiky na dvanáct stejných částí, z nichž každá měří třicet stupňů. Názvy znamení zvěrokruhu jsou převzaty ze souhvězdí, která jsou buď přítomna v třicetistupňovém dělení, nebo jsou poblíž. Texty mikro-zodiaku posouvají zvěrokruh ještě o krok dál tím, že každý z původních dvanácti znamení opět dělí dvanácti, a tak vytvářejí 144 párů původního a nového znamení (zde označovaného jako velké a malé znamení).³

Pro účely obeznámení se s obsahem, *Monroe* od počátku uvádí v tomto úvodu stručný přehled mikro-zodiaku. Tabulka mikro-zodiaku se obvykle skládá ze čtyř hlavních řad se dvěma vedlejšími řadami a záhlavím. Nadpisy, čtyři hlavní řádky a číselný řádek jsou rozděleny do dvanácti sloupců. Čtyři hlavní řádky obsahují různé obsahy v závislosti na umístění v rámci systému. *Řádek látky*⁴ obsahuje materiály, které se pravděpodobně používají při lékařském ošetření. *Výpočtový řádek* zahrnuje celou šířku tabulky a týká se výpočtů podobných tradici astrolábu. *Řádek A* obsahuje ominální závěti převzaté z *Enūma Anu Enlil* a dalších divinačních textů. *Řádek B* odkazuje na kulturní dodržování. *Řádek C* obsahuje denní radu. A nakonec, *číselný řádek* se vždy odpočítává od nejvíce levého sloupce a úzce souvisí s *výpočtovým řádkem*. Níže je typický sloupec vytažený z *Textu 7 (Vat 7847)*:

³ Tím je prakticky dána definice dodekatemorií.

⁴ Materiálový, surovinový atd.

Nadpis	Štír
Řádek látky	Cihly z Uruku jalovec šimrānu-rostlina chalcedon
Výpočtový řádek	3;20 Lev, horní část Jupitera, při západu Slunce 1;40, 1;40 tyto (hvězdy) Anu při západu Slunce 50, 50 tyto (hvězdy) Ea při západu Slunce 25, znamení těchto měst - Lev, země Akkad, činí rozhodnutí, provádíš předpověď
Výpočtový řádek 2	3;20 dob 15 je 50 let pro krále...3;20 dob 15 je 50 obvod Slunce, to je obvod Luny a Slunce ...
Řádek A	Místo zemětřesení, nepřátelského útoku, osvětlení a bahna. Jupiter je velmi slabý, Mars je jasný, budou zde nepřátelství.
Řádek B	Den otevření brány Allatu a velkého válečníka Nergala.
Řádek C	Rozhodne právní bitva, bůh, člověk nebo bohyně, had.
Číselný řádek	1;47

Textový korpus

Korpus obsažený ve III. kapitole je téměř celý tvořen texty ve dvou významných sbírkách, v *Britském muzeu* v Londýně a *Vorderasiatisches Museum* v Berlíně. Jeden fragment je v Louvru v Paříži a další tabulka je umístěna v iráckém muzeu v Bagdádu. Všechny texty ve III. kapitole obsahují materiál, který je identifikován jako součást korpusu mikro-zodiaku. Důležité je, že všechny obsahují více řádků standardní tabulky mikro-zodiaku, což znamená relační pochopení celkové struktury série, čímž je explicitně spojuje s myšlenkou mikro-zodiaku. To znamená, že údaje obsažené na tabulkách ve III. kapitole odpovídají schématu mikro-zodiaku. To je odděluje od textů zkoumaných ve IV. kapitole, protože obsahují podobný a v některých případech paralelní obsah, ale nepoužívají schéma mikro-zodiaku k organizaci svých údajů.

Předchozí vědecký zájem

Texty mikro-zodiaku - jako korpus - jsou známy od počátku 20. století, kdy průkopníci babylonské astronomie katalogizovali a identifikovali různé typy textů v muzejních sbírkách. Jeden příklad z Uruku rozděleného na dva kusy v Paříži a Berlíně přitahoval pozornost díky svým zodiakálním ilustracím. Ve skutečnosti se velká část nejstaršího vědeckého zájmu - kolem těchto textů - soustředila na jejich ilustrace. *Weidner* použil ilustrace z tabulek Uruku v článku o popisu souhvězdí.⁵ Texty byly nejprve shromážděny jako série *Abrahamem Sachsem* v článku o *Babylonských horoskopech*, ačkoli některé z tabulek již dříve komentoval *Weidner* a další vědci.⁶ *Weidner* vydal v roce 1967 ucelené vydání známých textů mikro-zodiaku.⁷ Od té doby byly často uváděny v diskusích o astrologii v Mezopotámii, sloužící jako zvláště dobrý příklad rozdílných postupů, spolu s horoskopií, jež definují praxi pozdní babylonské astrologie.

⁵ *Weidner*, 1927.

⁶ *Sachs*, 1952, s. 72, pozn. 54.

⁷ *Weidner*, 1967.

Cíle

Tato disertační práce má tři rozvážné cíle: kontextualizovat mikro-zodiak v mezopotamské odborné učenosti, prezentovat nové údaje o samotném textu prostřednictvím reeditovaných a nově upravených klínopisných textů, a konečně prozkoumat důsledky, které má text na pochopení role formátu a rozvržení v organizaci znalostí.

Prvním cílem této disertační práce je zasadit texty mikro-zodiaku do jejich dávného vědeckého kontextu a prozkoumat způsoby, jakými byly koncipovány, složeny a čteny. Texty mikro-zodiaku představují pokus písařů esencionalizovat a organizovat rozmanitý soubor tradičních forem poznání v rámci struktury zvěrokruhu. Proto se musíme smířit s tím, že složení textu bylo náročnější na pracovní sílu, nežli na složení tradičního odborného textu. I když v mnoha textech (*dodekatemoria*, seznamy lékařských materiálů, kultovní kalendáře) lze nalézt řadu vývojů v mikro-zodiaku, jejich kombinace do jedné tabulky by vyžadovala značné množství čtení, esencionalizace a psaní. Rovněž bylo třeba předem rozložit tuhou strukturu tabulky, aby se nastavil obraz pro vkládání obsahu.

Úzce spjaté s akademickým kontextem je umístění materiálu mikro-zodiaku do jeho textového kontextu, identifikace klíčových pasáží vypůjčených z jiných textů, a vypůjčený obsah napříč žánry znalostí. Tento proces je ztížen vysoce schematickou povahou textu. Identifikace konkrétního odkazu s textem na jednom místě se může objevit mnohokrát jinde v mikro-zodiaku, což v podstatě rozměňuje spojení v prvním případě. Dobrým příkladem je *látkový řádek*, kde lze často konkrétní materiály vysledovat k příbuzným textům a analogickým asociacím, které se tam nacházejí, ale materiál se objevuje i na jiných místech mikro-zodiaku, kde již neplatí tytéž analogické asociace.

Druhým cílem disertační práce je představit nově upravené a znovu upravit klínopisné texty, které zachovávají více mikro-zodiaků, než bylo k dispozici dříve. Tyto texty tvoří základ této studie, ale doufejme, že budou sloužit i jako údaje pro budoucí práci na tomto textu a dalších souvisejících materiálech.

A konečně, tato disertační práce se snaží pochopit roli formátu a rozvržení v prezentaci a organizaci znalostí. Kombinace různých řádků obsahu do jedné tabulky je v učenosti tohoto období novinkou, ale má paralely v astrologických příručkách té doby. Tabelární formátování, které řídí strukturu textu, je nejrozsáhlejší formální rozvržení textů, ale písaři tohoto období experimentují s fyzickou organizací znalostí v jiných textech. Použití zvěrokruhu k uspořádání celé struktury dvanácti tabulkových řad nachází paralely v jiných textech, kde zvěrokruh řídí sekci nebo výňatek většího díla. Vzhledem k tomu, že text zahrnuje všechny tyto nové vývojové trendy (obsah, formát a paradigma) do nebeského věštění a odborných textů pozdního babylonského období, je ideálním příkladem toho, jak se v tomto období měnilo pojetí astrologie a znalostní organizace.

Struktura dizertace

Tato disertační práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol uvedených níže.

Ve *II. kapitole Monroe* popisuje historický a akademický kontext, ve kterém byly tabulky mikro-zodiaku napsány. Písaři a učenci, kteří pracovali na textech mikro-zodiaku, byli členy elitních chrámových rodin jižní Babylónie v období *Seleukovců* (330- 125 př. n. l.). Měli přístup do chrámových knihoven i soukromých archivů ve svých domech, z nichž obojí uchovávalo kopie textů z tradičních mezopotámských žánrů poznání. Zároveň byli aktivními členy komunity, komunikovali se svými řeckými vládci a ostatními obyvateli měst. Spolu s životopisy čtyř písařů, o nichž si můžeme být jisti, že pracují na textech mikro-zodiaku, se tato kapitola zabývá také změnou kultovní praxe a učeností během *pozdního babylonského období*.

Z kontextu tabulek přecházíme do vydání všech známých textů mikro-zodiaku ve *III. kapitole*. Patří sem jak ty, které upravil *Weidner* ve své seminární studii,⁸ tak i dosud nezveřejněné texty v *Britském muzeu*. Kapitola začíná popisem série a

⁸ *Weidner*, 1967.

podrobným katalogem textů. Dva řádky, A a B, jsou podrobně zkoumány, protože jejich obsah je standardizován v celém textu. Každá z tabulek mikro-zodiaku je prezentována v transliteraci, překladu, kritickém aparátu a komentáři.

Ve *IV. kapitole Monroe* shromažďuje širokou škálu úzce souvisejících zdrojových materiálů a zabývá se obecnými tématy a vývojem v astrologii a učenosti během *pozdního babylonského období*. To navazuje na některá témata, o nichž pojednává *II. kapitola*. Zajímavý vývoj je v prezentaci věšteckých a v mnoha případech specificky astrologických znalostí v *pozdním babylonském období*. Píší se nové texty, které kompilují nebo kombinují celou řadu dalších textových materiálů, a to prostřednictvím procesů shrnutí a esencializace. Sumarizace je proces shromažďování relevantních zdrojů k určitému tématu, například *BM 47494* shromažďuje znamení, která se obecně zabývají obchodem. Esencializace je transformace zdrojů do paradigmatické struktury, která má definovaný cíl jako texty mikro-zodiaku.

Konečně, v *V. kapitole, Monroe* přistupuje k použití tabulkového formátování z teoretického hlediska, které začleňuje jeho historii do starověké mezopotamské učenosti. Tabulky mikro-zodiaku, na rozdíl od jiných textů z tohoto období, jsou pevně strukturovány s vizuálním organizačním schématem složeným ze sloupců a řádků, označených řezanými čarami, jež organizují rozmanitý obsah pod modifikací zodiakálního paradigmatu. Fenomén tabulkového formátování a proces přenosu mezi textovými formáty pomáhá porozumět podložené schematické povaze textů mikro-zodiaku. Doplnkem k této analýze formátu a rozložení je zkoumání toho, jak jsou vizuální a zvukové/orální smysly používané při čtení textů ovlivněny tabulkovými formáty. Texty mikro-zodiaku, i když nejde o zcela novou metodu textové prezentace, nutí čtenáře k jistým čtenářským a kognitivním postupům, na rozdíl od většiny dřívějších věšteckých materiálů, protože velká část syntaxe tradičního analogického uvažování je převzata nelingvistickými fyzikálními značkami v textu, tj. sloupci a řádky.

VI. kapitola slouží k uzavření disertační práce a nabízí obecné body o důsledcích práce, která má následovat, i o oblastech budoucí práce.

II. kapitola – Historický a vědecký kontext textů mikro-zodiaku

V této kapitole budou uvedeny texty mikro-zodiaku v jejich politickém, náboženském a vědeckém kontextu během druhé poloviny *pozdního babylonského období*. Toto období zahrnuje konec *Achaimenovské říše* (538 – 330 př. n. l.), vstup *Alexandra Velikého* do Babylonu (330 př. n. l.), *Seleukovskou říši* (330 – 125 př. n. l.), a konečně *Parthskou říši* (125 př. n. l. – 225). Změny v politické struktuře, organizaci chrámů a ve vědeckých disciplínách začaly mnohem dříve, během *Novobabylonské říše* (625 – 539 př. n. l.), a v období *Seleukovců* se kulturní krajina výrazně posunula, i když postupně. Písaři byli integrálními členy chrámové elity a byli zaměstnáni k plnění astronomických a kulturních povinností. Chrámy vzkvétaly mocí a nezávislostí, a fungovaly mnoha způsoby jako paralelní hospodářská a byrokratická organizace spolu s řeckými vládci a jejich úředníky. Zatímco tohle všechno probíhalo, vývoj v nebeských vědách, tedy v astronomii a astrologii, produkoval nové texty, včetně mikro-zodiaku, který stavěl na tradičních žánrech mezopotámského poznání.

Nejdříve bude uveden stručný přehled historického a politického kontextu helénského období. Ztráta rodné nadvlády po pádu *novobabylonské říše* změnila politické klima v Babylónii. Výsledkem je, že vztah mezi cizími vládci, jejich zástupci a domorodou populací se z *textového záznamu* těžko vytrhává.⁹ Existují však důkazy o tom, že *achaimenovští* a *seleukovští* králové projevují zájem o mezopotamské zvyky, a dokonce interagují klínovou kulturu se skladbou královských textů v tradičních stylech.¹⁰ Původní chrámy zároveň sloužily jako základna pro elitní původní rodiny, které v Mezopotámii existovaly po generace.¹¹ Chrámy využívaly rozsáhlé ekonomické síly a náboženské autority a mohly sloužit jako paralelní systém vlády pro domorodé obyvatelstvo v Babylónii. Chrámy v mnoha ohledech fungovaly jako domov mezopotámské vědecké a náboženské kultury, jak zahraniční mocnosti přicházely a odcházely.

⁹ Důvodem je především to, že nativní, tj. mezopotamská, dokumentace se téměř výhradně zabývá záležitostmi původních mezopotamských obyvatel: právními texty, prodejními dokumenty a jinými správními záznamy. Řecké texty jsou ztracené, zřejmě kvůli nedochování médií, na kterých byly napsány. Jedním propojením jsou historické oddíly astronomických deníků, které často zaznamenávají malé záznamy v záznamech a kronikách a vzájemně úzce související texty kronik (*Waerzeggers*, 2012).

¹⁰ *Beaulieu*, 2014.

¹¹ *Clancier*, 2011.

Právě v této souvislosti představovaly tabulky mikro-zodiaku rozmanitou škálu obsahu, odrážející jak písarskou praxi a tradice, tak akademickou (vědeckou) krajinu helénistické Babylónie. Volby písarů při výňatcích určitých částí textu a jejich umístění do strukturálních vztahů uvnitř větší tabulky odhalují vzdělání písarů prosáklých tradičními žánry mezopotámských znalostí. Například v materiálu *Řady B* z textů mikro-zodiaku je zvláštní kultovní rituál, a různí bohové a jejich epiteta mají umístění ve vztahu ke znamením zvěrokruhu. Tato malá část textu přesně neodráží obraz získaný z chrámových rituálních textů uchovávaných ze stejného časového období.¹² V tomto materiálu by zařazení názvů míst a chrámů naznačovalo interakci s aktivní kultovní krajinou Babylónie, avšak tyto odkazy pocházejí ze starších textů, a chrámy jsou buď obtížně identifikovatelné, nebo již nefungují. I přes nesoulad mezi mikro-zodiakem a soudobou praxí, jsou rozvržení a způsob kompozice součástí vývoje astrologie, k němuž v tomto období dochází. Kromě toho se zdá, že i přes zahrnutí rozsáhlého obsahu z tradičních nebeských věšteckých textů, které se zabývaly národními otázkami, se mikro-zodiak zabývá především osobnějšími záležitostmi, jako jsou dietní omezení a příznivá či nepříznivá opatření.

Písaři, kteří psal texty mikro-zodiaku, byli členy zavedených rodin, které měly dlouhou historii jako členové chrámové elity. Zastávali rituální posty v rámci kněžských tříd výměnou za plnění kultovních povinností a pobírání pravidelného chrámového příjmu v podobě prebendárních příjmů.¹³ Jejich akademický výstup byl různorodý a rozsáhlý, zahrnující matematickou astronomii, zodiakální astrologii, stejně jako texty specifické pro jejich chrámový úřad.¹⁴ Zároveň byli aktivní v komunitě, kupovali a prodávali pozemky a brali si členy ostatních písarských rodin.

¹² Souvislost mezi rituálem v této řadě mikro-zodiaku a širším důkazem téhož rituálu je zkoumána ve III. kapitole.

¹³ Robson, 2008, 254–255. Ekonomická aktivita a prebendární podíly *Anu-bēlsunu*, jednoho z autorů textu mikro-zodiaku.

¹⁴ Písaři, o kterých víme, že se podíleli na psaní textů mikro-zodiaku, obsahovali tituly *kalû*, *āšipu* a *ṭupšar enūma anu enlil*. *Kalû* je často překládán jako „lamentační kněz“, *āšipu* jako „zaklínačský kněz“ a *ṭupšar enūma anu enlil* je složitější a bude později předmětem této kapitoly (McEwan 1981, 11–24). Všechny tyto tituly se týkaly mírně odlišných žánrů znalostí, i když písaři mohli držet jeden z prvních dvou titulů v kombinaci s posledním.

Historický kontext

Ze dvou textů mikro-zodiaku, které mají zachován kolofon, nelze ani jeden datovat s naprostou jistotou. Nicméně, soudě podle jmen písařů, jejich patronymie a jednoho dochovaného královského jména, tyto texty byly napsány ke konci třetího století před naším letopočtem, zhruba století po začátku *Seleukovské říše*. V této části bude stručně poskytnut přehled *seleukovské* historie, a pak bude podrobněji pokračovat ve společenských interakcích mezi Řeky a *ne-Řeky* během *seleukovského období* a úloze chrámových institucí ve společenském a politickém kontextu Babylonu.

Seleukovská politická historie

Seleukovská dynastie začíná návratem *Seleuka I.*¹⁵ do Babylonu v roce 311 př. n. l. Její vznik však začal již dříve smrtí *Alexandra*¹⁶ v roce 323 př. n. l. *Alexandrova* říše byla po jeho smrti rozdělena mezi jeho generály, protože jeho nenarozený syn¹⁷ a regent byli příliš slabí na to, aby mohli účinně vládnout. Ve skutečnosti to byli vojáci rozmístění v Babylonu, kteří byli povoláni, aby učinili rozhodnutí v ošemetné otázce nástupnictví.¹⁸ Generálové zpočátku sloužili jen jako satrapové pod vládcem *Perdikkem*¹⁹ a *Filipem III.*²⁰, spoluregentem. Boje mezi satrapy a *Perdikkem* zesílily a nakonec se generál *Seleukos* vzbouřil.

Konflikt mezi uchazeči o trůn nezapojil do bojů přímo babylonské občany, ale měl škodlivý dopad na ekonomiku jižní Mezopotámie. Některé informace o vlivu konfliktu na místní obyvatelstvo lze získat ze záznamů o cenách komodit z *Astronomických deníků*.²¹ Ceny ječmene na konci *Achaimenovské říše* postupně rostly, protože na Babylónii byly uvaleny

¹⁵ *Seleukos I. Nikátór*.

¹⁶ *Alexandr Veliký (Alexandr III. Makedonský)*.

¹⁷ Ve smyslu pohrobka. *Alexandr IV. Aigos*.

¹⁸ *Errington*, 1970, s. 50.

¹⁹ *Perdikkás*.

²⁰ *Filip III. Arrhidaios*.

²¹ *van der Spek*, 2000, s. 300–301; *Slotsky*, 1997, s. 51

vyšší daně.²² S příchodem *Alexandra* ceny dále rostly a během jeho vlády a následné smrti zůstávaly vysoké, možná kvůli přílivu lidí do Babylonu a vnitřnímu konfliktu bezprostředně po jeho smrti.²³ Záznamy z období konfliktu mezi nástupci bohužel chybí, ale zaznamenané ceny jsou opět velmi vysoké během konfliktu mezi *Antigonem*²⁴ a *Seleukem* o ovládnutí Babylonu.²⁵

Po smrti *Perdikka* v roce 320 př. n. l. se generálové sešli v libanonském Triparadis, aby jmenovali nového nástupce. V tomto okamžiku bylo království dále rozděleno a generálům byla přidělena jejich vlastní nadvláda nominálně pod vládou *Antipatra*²⁶ jako nového nástupce *Alexandra*. *Seleukos* byl v tomto okamžiku pověřen vedením Babylónie, kterou v krátké době ztratil s *Antigonem* v roce 315 před naším letopočtem. Zajímavé je, že v tomto období byly klínové dokumenty datovány podle vlády *Filipa III.* Toto datovací schéma pokračovalo i po *Filipově* smrti, kdy nebyl patrný zřejmý vládce, a s největší pravděpodobností souviselo s touhou písařů udržet stabilní schéma po celá léta.²⁷ Během vlády *Antigona* se vzorec datování opět mění tak, aby odrážel jeho kontrolu nad Babylonem, a tabulky jsou datovány podle let pod názvem „*Antigonos strategos*.“

Seleukos se vrátil do Babylonu v roce 311 př. n. l. Prvním důkazem jeho návratu je změna formulace datování v klínovém záznamu; tabulky se vracejí k používání *Alexandra IV.*²⁸ jako regenta roku. Chronologie je v tomto bodě obzvláště matoucí, a jak klasičtí autoři, tak klínové prameny jsou nezbytné pro rekonstrukci časové osy.²⁹ V každém případě se zdá, že nepřátelství mezi *Seleukem* a *Antigonem* - v otázce Babylonu - bylo ukončeno roku 309 př. n. l. *Seleukos*

²² Hackl a Pirngruber, 2014, s. 121.

²³ van Leeuwen, van der Spek, a van Zanden 2014, s. 7.

²⁴ *Antigonos I. Monophthalmos* (*Antigonos I. Jednooký*).

²⁵ van der Spek, 2000, s. 301–302.

²⁶ *Antipatros*.

²⁷ Boiy, 2004, s. 122.

²⁸ *Alexandr IV. Aigos*.

²⁹ Boiy, 2004, s. 133.

převzal královský titul někdy v roce 305/304 př. n. l., což je období, v němž klínové dokumenty začaly používat jeho jméno v regentském roce.³⁰

Tento krátký historický přehled ukazuje složitost důkazů v politické kontrole nad Babylónií v té době - na rozdíl od kontinuity, kterou dokládá klínový textový záznam. I když pro místní obyvatelstvo existovala období obtíží, zejména během *Perdikkovy* kontroly nad babylonskými vnitrozemími, a konečného konfliktu mezi *Antigonem* a *Seleukem*, jednalo se o poměrně krátkou dobu, která umožnila elitním místním rodinám udržet si dohled nad svým bohatstvím a sítěmi moci.

Správa měst byla v období *Seleukovců* rozdělena mezi řecké úředníky s pozicemi v císařské vládě a rodilé Babyloňany, kteří měli místní tituly obvykle spojené s chrámovými institucemi. V Babylonu byl nejvýznačnějším chrámem chrám *Esagila*, domov boha *Bēla / Marduka*. Rekonstruované klínové archivy z chrámu nám poskytly většinu důkazů o tomto období ve formě správních dokumentů.³¹ Hlava chrámu, *šatammu*, byla nejvyšší správní postavou Babylonu a jako taková měla velkou moc nad celým městem. Spolu s korpusem složeným z členů elitních rodin, *kiništu*, byl *šatammu* přímým kontaktním místem cizích mocností při jednání s místním obyvatelstvem nebo obyčejí (zvyklostmi).³²

V Uruku byl obraz poněkud odlišný, město nebylo řízeno *šatammu* hlavního chrámu, spíše hlavním představitelem byl *rab ša rēš āli*.³³ Tento titul byl téměř rovnocenný *šatammu* v Babylonu; stejně jako jeho protějšek, *rab ša rēš āli* také vládl s radou, *kiništu*, ale v případě Uruku byla tato rada spojená s chrámem ve čtvrti Eanna. Jak nejvyšší představitel, tak jejich rada se zabývali především chrámovými záležitostmi, příjmy z chrámových nemovitostí a soudními spory a otázkami kolem prebend spojených s chrámovými pozicemi.

³⁰ Ibid., s. 139. Je zde také poukázáno, že se v tomto vzorci (resp. formulaci) však také datuje rok 311 př. n. l.

³¹ Ibid., s. 240.

³² Boiy, 2004, s. 194, 265.

³³ van der Spek, 1987, s. 70.

Řecká a mezopotamská interakce

Existuje omezené množství informací o interakci mezi *seleukovskými* vládci Mezopotámie a původní populací. Existence polovládních pozic v rámci chrámové struktury, např. *šatammu*, *kiništu* a *rab ša rēš āli*, by měla naznačovat, že původní obyvatelstvo spoléhá více na tradiční instituce než na cizí vládce. Interakce mezi řeckými občany a původním obyvatelstvem jsou zároveň v textovém záznamu nedostižné. Několik důležitých důkazů však vyčnívá. Příkladným ve dvou případech převzali *seleukovští* králové tradiční mezopotamské zvyky, zejména účast na *akītu-festivalu* a autorství královské inskripce. Kromě toho postava *Béróssose*³⁴ (a jeho spisů) navíc naznačuje interakci mezi učením a cizími králi. A konečně, používání dvojích názvů a hybridní materiální kultury naznačuje komplikovanější obraz politické a kulturní identity v helénistické Babylónii.

Králové *seleukovské* dynastie projevili nový zájem o kulturní a náboženskou krajinu Babylónie. Sto let po počátku dynastie *Seleukovců* se král *Antiochos III.*³⁵ zúčastnil festivalu *akītu* během návštěvy Babylonu.³⁶ Výčet je poměrně útržkovitý, ale několik podrobností je uchováno v astronomickém deníku ze 107 S.E. (204 př. n. l.).³⁷ Podle *Boiyho* je to první zmínka o *seleukovském* králi, který se účastnil tohoto symbolicky naloženého festivalu.³⁸ Dalším příkladem královské interakce s původní mezopotamskou kulturou je *Antiochův* válec z Borsippy.³⁹ *Antiochos I.* nechal zadat klínový válec, aby zaznamenal jeho přestavbu chrámů *Esagila* a *Ezida* v Borsippě (resp. v Babylonu).⁴⁰ Při psaní textu jsou zajímavé písarské volby, stejně jako kulturní pozadí myšlenky zakládajícího válce. Tento text například zachovává v klínové podobě rovnítko

³⁴ *Béróssos* (kněz).

³⁵ *Antiochos III. Megás*.

³⁶ Viz *Pongratz-Leisten* 1994, rozsáhlá studie festivalu v Aššúru, Uruku a Babylonu.

³⁷ *Hunger* a *Sachs*, 1989, s. 200–205.

³⁸ *Boiy*, 2004, s. 155. *Linssen* naznačuje, že další astronomický deník by mohl zmiňovat návrat Antiocha II. z *akītu*, což znamená, že mohl slavit i festival (*Linssen*, 2004, s. 85).

³⁹ *Beaulieu*, 2014.

⁴⁰ *Sherwin-White*, 1991.

mezi babylonským bohem *Nabû* a řeckým bohem *Apollónem*, doložené i jinde v aramejsky mluvícím světě.⁴¹ Kromě toho text sleduje rigidní mezopotamskou linii pro povzbuzení stavebních projektů vládce. Jak účast *Antiocha III.* na *akītu-festivalu*, tak válece objednaný *Antiochem I.* slouží nejen k ukázce kontinuity mezopotamské kultury, ale také naznačuje úroveň, ve které se *seleukovští* králové účastnili očekávaných rolí standardního mezopotamského království.

Mimo jednání (působení) řeckých králů, několik příkladů, kdy rodilí Babyloňané komunikovali s řeckou kulturou a helénistickými vládci, poskytují důkaz o rozmazání kulturních linií. Dobrým, byť jedinečným příkladem tohoto fenoménu, je postava *Bérósse*, který výrazně figuruje v pozdějším klasickém obraze Babylónie. Náš jediný záznam o babylonském knězi pochází z pozdějšího přenosu jeho spisů klasickou tradicí.⁴² Navzdory problémům s historicitou jeho osobnosti, jeho spisy rozhodně zachovávají jedinečné aspekty babylonských znalostí, které mohly pocházet pouze od někoho vyškoleného v mezopotamském písařském umění. Jeho *Babylóniaka* odpovídají modelu řecké etnografické historie, studii cizí země pro nepůvodní vládce běžné v helénistickém světě. Říká se, že práci věnoval, možná jako akt záštity, králi *Alexandrovi*, což je pravděpodobně chyba (*Antiochos*).⁴³ Skutečnost, že měl být také z kněžské třídy, poskytuje lákavý náznak pokračujícího trendu královské a vědecké interakce do helénistického období.

Dva poslední příklady svědčí o interakcích mezi řeckými a neřeckými obyvateli Babylónie. Praxe držení mezopotamského a řeckého jména je doložena během helénistického období a poukazuje na existenci hybridní identity. Nejednalo se nutně o novou praxi,⁴⁴ ale je lépe doložena během helénistického období.⁴⁵ Hmotná kultura, pokud je přítomna, může osvětlit identitu obyvatel Babylónie. *Stephanie Langin-Hooperová* provedla důkladnou studii terakotových

⁴¹ Beaulieu, 2014, s. 19, pozn. 20.

⁴² Viz Haubold a kol., 2013, souhrnný přehled mnoha aspektů Bérósse a jeho práce. Dále, De Breucker, 2013. Je vynikajícím shrnutím toho, co víme.

⁴³ De Breucker, 2013, s. 17.

⁴⁴ Sherwin-White, 1983.

⁴⁵ Boiy, 2005.

figur vykopaných v Seleucii.⁴⁶ Dospěla k závěru, že formy figurek nalezené na místě přesně neodpovídají řeckým ani mezopotamským normám. Naznačuje, že spíše byly produktem složité sociální sítě, která vznikla mezi vpravenými řeckými občany a rodilými Babyloňany.

Na vyšší úrovni máme dobré důkazy o interakci mezi řeckými a neřeckými učiteli. I když tyto důkazy nemohou být nutně vázány na jednotlivce nebo konkrétní časový bod, stále naznačují, že v pozdních babylonských vědeckých kruzích docházelo k nějaké kulturní výměně. V astrologii i astronomii se vědcům podařilo identifikovat prvky babylonského učení v cizích kulturách, ale zejména v řecké nebeské vědě.⁴⁷ Je však důležité poznamenat, že předávání hvězdných znalostí, ať už souvisejících s matematickými nebo věšteckými znalostmi, nevyžadovalo přijetí žádných teoretických základů přijatého systému. *Rochbergová* poznamenává, že základní rozdíly v pojetí fungování nebeského věštění byly jedním z důvodů, proč se babylonská a řecká astrologie lišily svým celkovým charakterem.⁴⁸

Interakce mezi Řeky a *ne-Řeky* v helénistické Babylónii je, jako u většiny období, soustředěna na královskou a elitní sféru. Konkrétní důkazy umísťují *seleukovské* krále na babylonské náboženské slavnosti a ukazují jim uvedení královských nápisů v místním stylu. Důkazy pro zbytek populace jsou pomíjivější, ale naznačují, že lidé se vzájemně ovlivňovali na více úrovních, od svých hmotných kultur až po erudované vědecké učení.

⁴⁶ *Langin-Hooper*, 2007.

⁴⁷ Dobré shrnutí lze nalézt in *Pingree*, 1998.

⁴⁸ *Rochberg-Halton*, 1988a, s. 61–62.

Pozdní babylonské chrámové instituce

Chrámy pozdně babylonských měst byly mocnými institucemi, které ovládaly velké části ekonomického a sociálního živobytí občanů. V Babylonu, konkrétně chrám *Esagila*, ovládal všechny aspekty ekonomického života ve městě.⁴⁹ Rostoucí moc chrámů a jejich role ve funkci *vědeckého* sídla začala během *Novobabylonské říše*. Významný posun učenců pracujících na královském dvoře a zaměstnaných v chrámech zřejmě začal během *Novobabylonské* a *Achaimenovské říše*, kdy máme velmi málo důkazů pro písaře pracující na dvoře.⁵⁰ Ve skutečnosti existují důkazy, že učenci v té době již pobývali, nebo alespoň pracovali v lokalitě zvané *bīt mummu*, kterou *Beaulieu* přeložil jako „chrámovou akademii“.⁵¹ Je vzrušující vidět změny, které se dějí v učenosti tohoto období, například rozvoj matematické astronomie a zodiakální astrologie, jako produkt nového postavení učenců mimo palác. Existuje však jen velmi málo konkrétních důkazů, že tomu tak je.⁵²

Písaři a ostatní zaměstnanci chrámů byli podporováni složitým systémem oficiálních chrámových kanceláří, které zaručovaly určitý příjem po celý rok výměnou za služby a kultovní povinnosti vykonávané v chrámu. To byl systém „prebend“, který se zdá být plně zformován již v *novobabylonském období*.⁵³ Prebendární pozice byly dělitelné a převoditelné; poskytující, v pozdějších obdobích, složitý trh spekulací s jednotlivci držící více prebendárních *akcií*.⁵⁴ Prostřednictvím studie ceny prebendárních podílů v *novobabylonském* a *helénistickém období* *Pirngruber* a *Waerzeggers* dokázali, že hodnota byla v průběhu času poměrně stabilní, což svědčí o vyspělosti tohoto ekonomického modelu

⁴⁹ *Boiy*, 2004, s. 241. Ačkoli většina našich důkazů pochází z archivů chrámu *Esagila*. Pokud bychom měli záznamy, které byly napsány na rychle se kazících materiálech, obraz by se mohl mírně lišit.

⁵⁰ *Rochberg*, 2004a, s. 230–231.

⁵¹ *Beaulieu*, 1989, s. 7–8.

⁵² *Rochberg*, 2004a, s. 117–118.

⁵³ *Corò*, 2005.

⁵⁴ *Corò-Capitano*, 2005.

chrámové činnosti.⁵⁵ Někteří učenci, kteří vlastnili a byli podporováni těmito kanceláři s prebendami, byli také autory významných astronomických a astrologických textů. Víme, že nejméně jeden člen rodiny *Sîn-lēqi-unninni* vlastnil podíly v kanceláři *girseqûtu*.⁵⁶

Archeologické vykopávky v Babylonu a Uruku

Babylon a Uruk jsou dvě nejlépe pochopená města v helenistickém období v Mezopotámii díky bohatým záznamům a archeologickým výzkumům. Klínové záznamy uchovávají skrovné důkazy z Uruku, Borsippy, Kiše, Maradu, Kurthy a Larsy. Posledně dvě jmenovaná města měla jistou formu vládnutí, která se podobala babylonskému *šatammu* a *kiništu*, hlavě chrámu, a řídícímu orgánu elitních rodin.⁵⁷ Avšak Babylon a Uruk byla určitě nejdůležitějšími městy z politického, náboženského a ekonomického hlediska. Jejich moderní význam je však částečně dán i množstvím textových důkazů, které jsou z lokalit zachovány.

Babylon

Město Babylon sloužilo více než sto let *de facto* jako hlavní město *Achaimenovců* v Mezopotámii a předtím bylo sídlem *Novobabylonské říše*. Jeho městská krajina byla v helénistickém období velmi podobná.⁵⁸ Zdi, zmiňované *Hérododem*, byly stále důležitým orientačním bodem na jinak ploché rovině jižní Mezopotámie.⁵⁹ Nicméně, *Hérodotos* je

⁵⁵ Pirngruber a Waerzeggers, 2011.

⁵⁶ Pearce a Doty, 2000, s. 339.

⁵⁷ van der Spek, 1987, s. 74.

⁵⁸ Boiy, 2004, s. 97.

⁵⁹ Herodotus, Book I: s. 179-181.

jen jedním z mnoha pramenů pro rekonstrukci města Babylonu.⁶⁰ Kromě jeho *Dějin* - popsali i další klasičtí autoři Babylon, nejpozoruhodněji *Ktésias* v díle *Persika*.

Kromě klasických záznamů existuje značné množství důkazů z archeologických vykopávek z konce devatenáctého a počátku dvacátého století. Místo Babylonu bylo prozkoumáno v první polovině 19. století britskými badateli a archeology. Díky uvedení velkého množství tabulek na trh, vyslalo Britské muzeum *Hormuzda Rassama*, který provedl vykopávky v letech 1878-1892 na místě Babylonu a objevil další tabulky.⁶¹ Avšak většina našeho chápání této lokality vychází z práce,⁶² kterou provedl *Robert Koldewey* s podporou *Deutsche Orient-Gesellschaft* na konci devatenáctého a na začátku dvacátého století.⁶³ Od těchto vykopávek strávilo na místě nějaký čas několik týmů, a to jak iráckých, tak i zahraničních. Primárním cílem *Koldeweyho* bylo odhalit novobabylonské úrovně lokality, v důsledku čehož nebyla většina pozdějších materiálů - z *achaimenovského* a helénské obdoby - zaznamenána na stejné detailní rovině.⁶⁴ Jen velmi málo publikovaných klínopisných tabulek z helénistického Babylonu pochází z bezpečných archeologických kontextů, a to díky skutečnosti, že drtivá většina tabulek byla vykopána někdy na konci devatenáctého a na počátku dvacátého století. V případě tabulek mikro-zodiaku, které se dostaly do Britského muzea, záznamy o jejich pořízení a přístupu umožňují přiřadit hrubé, tedy spíše obecné umístění, což potvrzuje, že pravděpodobně pocházejí ze samotného Babylonu, a nikoli z okolních měst.⁶⁵

Většina vykopaných novobabylonských budov byla pokryta rozsáhlými helénistickými a dokonce i parthskými pozůstatky, což svědčí o pokračování osídlení daleko za koncem *Novobabylonské říše*. V období *Seleukovců* proběhly

⁶⁰ Zpráva Hérodota má určité své problémy, které byly prozkoumány ve svém komentáři k Hérototovým částem o Babylonu (*Rollinger*, 1993).

⁶¹ *Reade*, 2000, s. 50.

⁶² V originálu se uvádí „díky práci, již provedl...“

⁶³ *Koldewey*, 1914.

⁶⁴ *Boiy*, 2004, s. 8.

⁶⁵ *Reade*, 1986.

rozsáhlé renovace a bylo postaveno několik nových budov. V severní části města bylo postaveno řecké divadlo.⁶⁶ Divadlo bylo jedním z aspektů měnící se povahy města během helénistického období; zdá se, že bylo ústředním bodem pro řecké obyvatele Babylonu, existují důkazy o shromáždění v divadle a čtení dopisů od krále. *Van der Spek* argumentoval, že královské vzkazy byly předčítány řeckým obyvatelům města, *politai*, v divadle, zatímco královské vzkazy se dostaly k neřeckému obyvatelstvu prostřednictvím úřadu *šatammu*, neboli *kiništu*.⁶⁷

Uruk

V helénistickém období zůstal Uruk sídlem kultovního významu s rozsáhlým komplexem chrámu *Rěš* zasvěceným bohu *Anu*. Kromě správy chrámu existoval systém paralelních královských úředníků. Uruk měl dva úředníky, *šaknu*, nebo místodržícího, a *paqdu*, který dohlížel na chrámy.⁶⁸ Tyto dvě kanceláře spolu s několika kanceláři s řeckými hodnostmi sloužily jako královské zastoupení v helénistickém Uruku. Mimo systém správy věcí veřejných se ve městě od *Achaimenovského období* změnilo jen velmi málo. Velká část tradiční klínové kultury přežila spolu s podporou místních chrámů a kultů.⁶⁹ Jak uvidíme později v této kapitole, elitní chrámové rodiny v Uruku měly velkou roli v kontinuitě kulturních norem. Nejenže ovládali mnoho kanceláří uvnitř chrámové stavby, ale někteří byli také povýšeni do funkcí v městské správě.

Vykopávky v Uruku prováděli němečtí archeologové od počátku dvacátého století.⁷⁰ Vykopávky byly zaměřeny na chrámové komplexy *bīt Rěš* a *Irigal*, a pozdější chrámy. O obytných nebo administrativních budovách v lokalitě je známo

⁶⁶ *Wetzel, Schmidt, a Mallwitz* 1957, s. 3–21.

⁶⁷ *van der Spek*, 2001.

⁶⁸ *van der Spek*, 1987, s. 71–72.

⁶⁹ *van der Spek*, 1987, s. 72.

⁷⁰ Výsledky byly systematicky publikovány v sérii *Uruk Vorläufiger Bericht*, přičemž závěrečné zprávy se objevily in *Ausgrabungen v Uruk-Warka Endberichte*.

jen velmi málo. V oblasti *Ue XVIII* bylo vykopáno několik obytných budov, které zachovaly seleukovskou a parthskou nadvládu.⁷¹ V jednom konkrétním domě byly nalezeny knihovny z období *Achaimenovců* a *Seleukovců*.⁷²

Tabulky z těchto knihoven jsou obzvláště informativní o odborném materiálu v tomto období. Zahrnují důležité texty z široké škály mezopotámského učení, včetně astronomie a astrologie.⁷³ Při vykopávkách chrámového komplexu byla objevena menší knihovna.⁷⁴ Tabulky z obou oblastí sdílejí podobný předmět a autory. Je velmi pravděpodobné, že velké množství tabulek, které nepocházely z vykopávek, pocházelo ze stejné knihovny v chrámu *Rēš*, včetně tabulek publikovaných v *TCL 6*.⁷⁵

Kultická praxe

Babylon a Uruk byla města velmi definovaná jejich chrámovými společenstvími. Hlavní chrámy zabíraly centrální lokality obou měst a měly velký podíl na hospodářské krajině venkova prostřednictvím rozsáhlých pozemků a obchodních zájmů. Praxe kultovního zachovávání hrála velkou roli v každodenním fungování města.

Měnící se scénu kultovních praktik v Babylonu a Uruku je těžké určit. Vědecký materiál, typizovaný topografickými texty,⁷⁶ ačkoli byl v tomto období zkopírován, odráží dřívější pokusy definovat kosmologickou a teologickou krajinu, nikoli výčet například aktivních chrámů v Babylonu. Zároveň jsou administrativní záznamy svým způsobem zaujaté; týkají se každodenních záležitostí instituce, v níž se nacházejí, a nemají být úplným katalogem míst v okolí.

⁷¹ Finkbeiner, 1991, s. 234.

⁷² Jedná se o Uruk 9 a 10 in (Pedersén, 1998).

⁷³ Texty z této vykopávky jsou publikovány v řadě *Spätbabylonische Texte aus Uruk*.

⁷⁴ Mayer a van Dijk, 1980.

⁷⁵ Pedersén, 1998, s. 210; Clancier, 2009, s. 42–43.

⁷⁶ George, 1992.

Texty mikro-zodiaku obsahují názvy míst v celém textu, ale nejčastěji v *řádku látek*.⁷⁷ Navzdory zařazení názvů míst do tohoto řádku existuje jen velmi málo oblastních jmen, která se objevují jak v topografických textech, tak jsou zachovány v obsahu textů mikro-zodiaku. Za předpokladu, že topografické texty neodrážejí současnou realitu, můžeme očekávat, že texty mikro-zodiaku budou alespoň sdílet obsah s topografickými texty, které také katalogizovaly a oslavovaly náboženskou scénu Babylónie. Například *řádek látek* uchovává sedmnáct názvů chrámů odlišným bohům.⁷⁸ Tato jména jsou uvedena spíše v jejich „lidové podobě“, než-li v obřadním názvu.⁷⁹ Můžeme očekávat, že tento seznam oblíbených chrámových jmen bude snadno rozpoznatelný v jiných textech tohoto období. Ve srovnání s texty jako *Tintir IV65*,⁸⁰ který uvádí konkrétně chrámy v Babylonu, se však mnoho chrámů z textů mikro-zodiaku neobjevují vůbec (chybí jich sedm ze sedmnácti). Stejný seznam chrámů v *řádku látek* lze také porovnat s chrámy doloženými v záznamech chrámu *Eanna* z novobabylonského Uruku.⁸¹ To je zjevně starší soubor dat, ale odráží, na rozdíl od výše uvedeného materiálu *Tintir*, realitu kultovní praxe v Uruku během novobabylonského období. Podobný vzorec se objevuje tam, kde sedm ze sedmnácti lidových názvů chrámů se nenachází v textech. To naznačuje, že názvy míst, a konkrétně názvy chrámů - obsažené v *řádku látek* - nebyly převzaty přímo ze známé literární tradice nebo z probíhající kultovní praxe tohoto období. Místa jako chrám *Eanna* a města jako Ešnunna a Eridu se již určitě nepoužívala ani neobývala, a proto musí být antikvariátními (starými) odkazy převzatými z předchozích textových tradic.

⁷⁷ Materiálový řádek, surovinový řádek.

⁷⁸ Monroe se rozhodl zaměřit pouze na chrámy se jménem v následujícím vzorci: E₂ DN. To byla běžná forma jména chrámu, která se nachází v lexikálních textech a administrativních dokumentech. Seznam chrámů *Khorsabad* (text 3 in George, 1993) je dobrým příkladem tohoto typu lexikálního seznamu. Ve třech sloupcích této tabulky je uveden slavnostní název, lidový název a nakonec umístění.

⁷⁹ George poznamenává, že lidová jména, bít DN (dům boha), byla použita v „sekulárních dokumentech“, jakož i v rituálech a náboženských textech „praktické povahy“ (George, 1992, s. 73).

⁸⁰ George, 1992, s. 57–62.

⁸¹ Beaulieu, 2003.

Řada důležitých textů zaznamenává rituály a obřady prováděné v chrámech v Uruku a Babylonu. *Marc Linssen* ve svém obsáhlém studiu těchto textů dokázal, že obřady a rituály zachované v rituálních textech popisují skutečné kultovní aktivity během helénistického období v Uruku a Babylonu.⁸² Porovnal aktivity přítomné v rituálních textech s důkazy z *Astronomických deníků* a administrativních a právních textů. Zjistil, že rituály a obřady jsou dobře doloženy mimo rituální textový korpus, což naznačuje, že popisují skutečné činnosti v chrámech tohoto období.

Avšak z mnoha kultických praktik osvědčených v rituálních textech se v textech mikro-zodiaku objevuje pouze jeden, obřad *pīt bābi*.⁸³ *Pīt bābi* byl těsně svázán s *dīk bīti*,⁸⁴ což byl kultovní obřad v chrámu, který se konal těsně před úsvitem. O skutečných činnostech, které se odehrávají během obřadu, toho není mnoho známo, ale pravděpodobně to mělo něco společného s tím, že se kněží a zaměstnanci chrámu ocitli uvnitř areálu.⁸⁵ Údaje nejsou ani zdaleka úplné, ale většina zachovaných dní pro rituál *pīt bābi* je datována zhruba do první poloviny měsíce, ve kterém se vyskytují.⁸⁶ Odkazy na obřad *pīt bābi* se nacházejí v *řádku B*; uchované pouze pro menší znamení Berana, Býka, Blíženců, Raka, Lva, Panny, Vah a Štíra.⁸⁷

Jakákoli shoda mezi odkazy na *pīt bābi*, která se odehrává v odlišných termínech, a jeho zmínka v částech mikro-zodiaku s menšími znameními, však vede ke dvěma hlavním koncepčním problémům. První spočívá v tom, že rozdělení velkého znamení na dvanáct menších znamení nerozděluje čistě ideální měsíc na celé dny; každé menší znamení tedy představuje dva a půl dne. Za druhé, a možná obtížněji se to dá obejít, je skutečnost, že malá znamení rotují mikro-

⁸² *Linssen*, 2004.

⁸³ Podrobnější analýzu tohoto obřadu a jeho zmínky v textech mikro-zodiaku najdete v kapitole III.

⁸⁴ Obřad *dīk bīti*, „probuzení chrámu“, byl v chrámu každodenní pozorností (*Linssen*, 2004, s. 27–36). Tabulka TCL 6 48, pravděpodobně z chrámu Rēš v Uruku, uvádí seznam dodržování *dīk bīti* v průběhu měsíců. Je zajímavé, že k mnoha pozorováním *dīk bīti* a jejich přidruženým bohům a recitacím dochází v pravidelných dnech každého měsíce. Například v první den měsíce je recitace „abzu pe-e₂-la₂-am₃“ pro boha Anu (*Linssen*, 2004, s. 32).

⁸⁵ *Linssen*, 2004, s. 36–39.

⁸⁶ Až na jednu zmínku o 30. dnu, je poslední datum 17. den v měsíci.

⁸⁷ Zajímavé je, že Text 11 (K 11151+) občas vynechává obřad *pīt bābi* z článků (buněk), kde se objevuje v jiných rukopisech. V jednom případě článek (buňka) obřad vynechá, zatímco jinde v textu se pod stejným drobným znaméním obřad zmiňuje. Z toho vyplývá, že tato opomenutí jsou spíše písářskou chybou, nežli komentářem u příležitosti obřadu *pīt bābi*.

zodiakem; každé menší znamení, které se objevuje v každém z dvanácti sloupců tabulky; to znamená, že odkazy na *pīt bābi* v mikro-zodiaku nemohly být spojeny s pravidelným prováděním obřadu ve stanoveném datu, ledaže by tento konkrétní obřad byl v celém rituálním kalendáři jedinečnou událostí. V zásadě byly ceremonie *pīt bābi* zmíněné v mikro-zodiaku zásadně odlišné od těch uvedených jinde v rituálním korpusu helénistické Babylónie, k nimž docházelo v pravidelných dnech, a nebo každá zmínka byla svým vlastním jedinečným obřadem, k němuž docházelo pouze v období určeném hlavním a menším znamením, pod nímž byla ceremonie zaznamenána.

Astrologie

Věda o astrologii v pozdně babylonské učenosti stavěla na podstatné disciplíně, která již ve zralé podobě existovala v *Novoasyrské říši*. Písaři, kteří v tomto oboru působili, někdy - kromě jakéhokoli jiného profesního označení, které nosili - získali i titul *ṭupšar Enūma Anu Enlil*. Nebeská ominální série *Enūma Anu Enlil* a související přidružená série komentářů *Šumma Sîn ina Tāmartišu*, jakož i další astronomické a astrologické texty, jako je *Mul.Apin*, jsou v palácových knihovnách novoasyrského dvora dobře doloženy, a výňatky se objevují v hojné korespondenci mezi králem a jeho poradci. Věštecké obavy těchto textů se týkaly osudu krále, královské rodiny, země Asýrie, jejího lidu,⁸⁸ a sousedních oblastí a vládců.

Zatímco jsou tyto texty opisovány i během helénistického období, dochází k výraznému posunu v astrologické učenosti během *pozdního babylonského období*, počínaje vynálezem zvěrokruhu na konci 5. st. př. n. l.⁸⁹ Nebeské bádání se stává paradigmatickou vědou, která se již neřídí pozorovacími metodami, v tom, že umístění „zlověstných“ těles není dáno z hlediska blízkosti k jiným tělesům, ale spíše v pevných zodiakálních znameních po 30°. Tento odklon od

⁸⁸ Lidé jsou zde míněni jako kolektiv, tj. populace Asýrie, nikoli jednotlivci.

⁸⁹ Britton, 2010, s. 638–649.

„pozorovatelnosti“ je pro věštění radikálním posunem, neboť znamená, že znamení čili tvrzení⁹⁰ se již nespolehají na smysl pro pozorovatelné (ne-li přímo pozorované), ale naopak byla odvozena z kalkulace, a stala se tak regulovaným jevem.

Oddělení předpokládané pozorovatelné události z předpovědi umožnil větší analogii a symetrii řídit logické vztahy mezi znameními v astrologických znalostech. Koch, používajíc jako příklad texty mikro-zodiaku, poznamenává, že použití zvěrokruhu v astrologii tohoto období možná „stimulovalo úsilí o korelaci věcí a jevů...“.⁹¹ Současně s tím, jak se mění formát a struktura textů, vykazují posun i témata, jichž se týkají. Dřívější zaměření na krále a stát ustupuje osobnějším záležitostem.⁹²

Nebeské věštění *pozdního babylonského období* často obsahuje odkazy na krále a stát, ale to jsou citace z textů, které byly okopírovány z dřívějších rukopisů a tradic. V tomto období začínají vznikat nové formy astrologie, jako jsou horoskopy; první text horoskopu je datován do roku 410 př. n. l.⁹³ Kromě toho astrologické tabulky dnes často obsahují více malých výňatků nebo mini-textů, které zachovávají určité paradigma nebo část textu. Texty mikro-zodiaku jsou dokonalým příkladem tohoto jevu, ale existují i jiné texty, které se také skládají z více textových zdrojů spojených za určitým astrologickým účelem. Tato praxe odráží různorodé zájmy určité formy astrologie soustředěné spíše na jednotlivce než na krále a stát. Texty - jako *BM 56605*⁹⁴ -, které zahrnují více forem hvězdné medicíny a astrologické texty - „*kompedium*“ - editované Johnem Steelem - tuto praxi ilustrují obzvláště dobře.⁹⁵ *BM 47494*, editovaný *Hungerem*, má pět různých částí textu, z nichž první se rovná souhvězdí s městy.⁹⁶ Pozdější části textu používají trojitě znaky, aby spojily zvěrokruh s jinými prediktivními vlastnostmi. Další text, *TCL 6 13*, obsahuje více astrologických oddílů a také kruhový

⁹⁰ V originálu protáze.

⁹¹ Koch-Westenholz, 1995, s. 164.

⁹² Rochberg, 2004a, s. 101.

⁹³ Rochberg, 1998, s. 3.

⁹⁴ Nedávno komentoval John Wee (Wee, 2015). Tento text se znovu objeví v kapitolách IV. a V.

⁹⁵ Steele rekonstruuje text ze tří různých rukopisů, A: BM 36988, B: BM 36303+, C: BM 36628+ (Steele, 2015a).

⁹⁶ Hunger, 2004.

diagram. Co je ve všech těchto případech pozoruhodné, je způsob, jak je možné oddělit různé texty inklinovanými čarami na tabulce ohraničujícími oblastmi tabulky mimo tradiční sloupcové a odstavcové dělení, dobře známé z klínové tradice. Tento typ formátování dává textům spíše smysl příručky sebraných astrologických zdrojů, nežli souvislého textu.

Texty mikro-zodiaku dokonce posouvají tuto praxi „příruček“ o krok dále na dvou tabulkách. Texty 2 (VAT 7851) a 7 (VAT 7847+) obsahují mimo tabulku mikro-zodiaku kompendium textových informací, kruhový horoskopický diagram a seznam lexikálních vysvětlivek a výňatků. Je zřejmé, že texty mikro-zodiaku jsou součástí měnící se tradice astrologie s přeorientováním obsahu na jednotlivce prostřednictvím poradenského materiálu *řádku C*, stejně jako tradice kombinování různých forem poznání pod paradigmatickou strukturou.

Písaři a učenci

Rozmanité textové záznamy z helénské Babylónie svědčí o bohatých aktivitách písařských rodin jak v akademických, tak ekonomických činnostech. Správní záznamy svědčí o jejich úloze v chrámech a hospodářských transakcích mimo chrám. Právní záznamy potvrzují výměnu majetku a dědictví, zatímco manželské záznamy dále splétají elitní rodiny. Všechny tyto údaje - spolu s kolofony z vědeckých tabulek - umožnily řadě vědců sestavit podrobné modely rodin a jejich vzájemných interakcí.

Existuje však jen velmi málo rodných důkazů o povinnostech a vědeckém úsilí učenců, kteří pracovali na textech mikro-zodiaku. Jeden z písařů, kteří opsali texty mikro-zodiaku, měl titul *ṭupšar enūma anu enlil* (doslova „písař - série omen - Enūma Anu Enlil“). Tento termín je složitý, ale *Erica Reinerová* nabídla překlad - „odborník na nebeské záležitosti“, ⁹⁷ který popisuje šíři jejich vědeckých činností, od matematické astronomie po astrologii. Tento termín se však lišil ve svém používání mezi Babylonem a Urukem, a *Beaulieu* naznačuje, že písaři v Babylonu, kteří mají tento titul,

⁹⁷ Reiner, 1995, s. 63.

pracovali především na matematické astronomii, zatímco v Uruku, kde písaři za často měli tento titul spolu s jiným označením, pracovali napříč obory.⁹⁸

Jeden konkrétní text vyjmenovává povinnosti tohoto úřadu v Babylonu: *CT 49 144* je právní text dokumentující převod platu úřadu z jednoho písaře na druhého.⁹⁹ Je užitečný, protože v rámci převodu nastiňuje povinnosti astronoma během *parthského období*: zaznamenávání pozorování do deníků, výpočetní tabulky a nakonec sestavování almanachů. Všechny povinnosti byly součástí astronomické praxe a výslovně nezahrnují astrologické znalosti. Toto dělení práce by nemělo být chápáno jako definice astronoma tohoto období, existují však četné texty, které dokládají pojetí astronomie a astrologie jako součástí stejné odborné znalosti.

Shromážděním všech textových dat - obklopujících rodiny písařů -, soudobí vědci prokázali, že písařské rodiny pozdně babylonského Uruku byly silně zapojeny do podnikání města a úzce propojeny prostřednictvím sítí mezi-manželských a sdílených ekonomických činností.¹⁰⁰ V následující části podrobněji prozkoumáme práci dvou písařských rodin, o nichž víme, že se zabývaly texty mikro-zodiaku, rodin *Sîn-lēqi-unninni* a *Ekur-zākir*. Zejména rodině *Sîn-lēqi-unninni* a jednomu z jejich proslulých členů, *Anu-bēlšunu*, se dostalo velké vědecké pozornosti.¹⁰¹

Většina písařských rodin byla nějakým způsobem spojena s chrámem *Rēš* v Uruku. Často zastávali titul, ať už to byl *kalû*, nebo *āšipu*, a byli spřízněni buď pokrevně, nebo prostřednictvím odborného výcviku s členy chrámového personálu

⁹⁸ Beaulieu, 2006, s. 18.

⁹⁹ Rochberg, 2000, s. 370.

¹⁰⁰ Pro rodinu Šamaš-ētir, viz článek Robsonové (Robson, 2007). Argumentuje tím, že použije celý výstup práce písařů jako indikátor sociální sítě. Trochu odlišný příklad je ve studii archivu Nanâ-iddin (Doty, 1978). Navzdory nedostatku odborných textů v archivu, obchodní jednání odhalují, jak propojeni byli písaři mimo své akademické činnosti.

¹⁰¹ Beaulieu se podíval na dlouhou historii rodiny Sîn-lēqi-unninni od novobabylonského období po helénské období (Beaulieu, 2000). Pearce a Doty napsali přehled jeho vědecké produkce (Pearce a Doty, 2000). Nakonec Robsonová zkoumala mnoho rodin tohoto období ve své práci o historii matematiky v Iráku (Robson, 2008, s. 240–262).

nebo správy.¹⁰² To vytvořilo nejen širokou síť s více spojeními, ale konkrétně zvýšilo hustotu nebo počet spojení mezi těmito rodinami, a v některých případech dokonce jednotlivci. A konečně důkazy rodiny *Nanâ-iddin* a další hospodářské a správní dokumenty svědčí o tom, jak si tyto písařské rodiny vydělávaly na živobytí.

Značnou část práce na písařských rodinách a osobách - obecně - v tomto období ztěžuje tradice patronymie: praxe, podle níž je vnuk pojmenován po dědečkovi.¹⁰³ Například v rodokmenu *Sîn-lēqi-unninni* jsou dva *Anu-bēlšunu*, z nichž jeden byl majitelem tabulky mikro-zodiaku. Rozlišovat mezi nimi může být poměrně obtížné, i při rozsáhlých patronymických zachovaných v kolofonech. *Pearce* a *Doty* dokázali konkrétně identifikovat tyto dva jedince porovnáním vývoje písařské vzdělanosti a fází produkce pro mladého písaře.¹⁰⁴

Výše zmíněné husté průzkumy písařských rodin poskytly dostatek důkazů pro spolupráci a vzdělávání mezi písařskými rodinami. Práce *Ossendrijvera* při zkoumání sítí kolem *Nidintu-Anu* / *Anu-bēlšunu* rodiny *Ekur-zākir* nezvratně ukázala, jak úzce jsou různé rodiny spřízněny ve svých odborných výstupech.¹⁰⁵ Díky své podrobné analýze odborných kolofonů a administrativních dokumentů byl schopen umístit *Nidintu-Anu* se skupinou vysoce úspěšných písařů. Zejména se zdá, že se mnohé ze svého pokročilého písařského učení naučil od *Anu-balāssu-iqbi* z klanu *Aḫūtu*. Písaři zabývající se mikro-zodiakem jsou velkou měrou součástí této sítě spolupracujících s učenci v jiných rodinách.

¹⁰² Rochbergová poznamenává, že řepšar Enūma Anu Enlil byl také buď kalů nebo āšipu, protože jeden z těchto titulů znamenal jejich roli v chrámovém složení (*Rochberg*, 1993, s. 42).

¹⁰³ *Doty*, 1978, s. 77, pozn. 21.

¹⁰⁴ *Pearce* a *Doty*, 2000, s. 336.

¹⁰⁵ *Ossendrijver*, 2011.

Písařské připsování

Kolofony (tiráže) tohoto období často připisují vlastnictví tabulky jednomu písaři a napsání tabulky jinému.¹⁰⁶ To je případ obou zachovaných kolofonů na textech mikro-zodiaku. K označení vlastnictví používají „*tuppi PN*” („tabulka PN”), a „*ŠU PN₂*” („rukou PN₂”) k označení autorství.¹⁰⁷ Tento jev studoval *Ossendrijver*; předkládá, že tyto dva pojmy odkazovaly na „přísně po sobě jdoucí, nepřekrývající se fáze v biografii učence”.¹⁰⁸ Dále upřesňuje, že použití „rukou PN₂” znamená dokončení pokročilého vzdělání, zatímco označení „držitel” naznačuje převzetí chrámového úřadu. Spolupracující povaha kolofonů - s odděleně označenými „držitel” a „ruka” - dokládá úzce spjatou povahu odborných činností tohoto období. Když kolofony chybí nebo jsou rozbité, může být těžké přiřadit text konkrétnímu písaři. V některých případech však může být použit i rozbitý kolofon pro zařazení textu do chronologického rozsahu porovnáním textu se známými katalogy jiných písařů a podobných textů.

Sîn-lēqi-unninni

Text 7 (VAT 7847+) kolofon:¹⁰⁹

TA UGU^{giš} DA SUMUM-*bar* GABA-*ri* UNUG^{ki} SAR-*ma* IGI.TAB

ᵀᵀ¹*tup*¹-*pi*^{md} EN-*šu₂-nu* ᵀ^{lu₂}¹ GALA^d 60 *ma-ru₃* *ša₂*^m NIG₂.SUM.MU^d 60 *ma-ru₃*^{md} 30-TI-ER₂

TIR.AN.NA^{ki} ŠU^{!md} 60-AD-GUR A-*šu₂*^{lu₂} UMBISAG U₄^d 60 ᵀ^d*en*¹-[*lil₂*]

¹⁰⁶ *Clancier*, 2014, s. 50–52.

¹⁰⁷ Tato terminologie se mírně liší od dřívějších období. Podíváme-li se na jinou skupinu kolofonů - na ty z domu āšipu v Aššúru během novoasyrského období -, zjistíme, že kolofony používají buď „*tuppi PN*” nebo „*ŠU PN*”, ale nikdy ne oba výrazy (*Hunger*, 1968. s. 191–220). To naznačuje, že písařská práce v tomto období byla alespoň v textovém záznamu vykreslena jako produkt spíše jediného autora, nežli spoluprací mezi dvěma písaři.

¹⁰⁸ *Ossendrijver*, 2011, s. 214–215.

¹⁰⁹ První řádek je napsán hodně nad zbytkem kolofonu, a zdá se, že je soustředěn vodorovně na tabulce.

[(...)]^m ʾan ʾti-ʾi-ku-su ʾLUGAL ʾMUD^d60^den-lil₂ u^dIDIM ina šur-qa NU TUM₃-šu₂

Napsáno a zkontrolováno ze staré psací desky, kopie z Uruku.

Tabulka Anu-Belšunu, kalû kněze Anu, syn Nidintu-Anu, syn Sin-leqi-unnninni,

Tiranayu. Rukou Anu-aba-uter, jeho syn, písař Enūma-Anu-En[lil]

[(...)] A]ntiochos, král. Ten, kdo uctívá Anu, Enlil a Ea, nesmí to ukrást.

Anu-bēlšunu je zřejmě nejznámějším písařem *helénistického období*, díky dlouhé kariéře, dobře zdokumentované v klínopisném záznamu.¹¹⁰ S největší pravděpodobností se narodil v roce 63 Seleukovské éry¹¹¹ (248 př. n. l.) a zemřel někdy po roku 126 Seleukovské éry (185 př. n. l.), kdy je naposledy doložen v textu. Máme tabulky zachované od doby, kdy byl učedníkem písaře, stále se učil řemeslu, až do konce své kariéry, kdy už nebyl autorem, ale „držitelem“ tabulek (včetně jedné z textů mikro-zodiaku). Jeho korpus byl rozsáhle zkoumán řadou vědců, částečně kvůli zvláštnímu zájmu a dovednostem *Anu-bēlšunu* v astronomii i astrologii.

Dobrým příkladem jeho zručnosti je horoskop napsaný *Anu-bēlšunu*.¹¹² Tento dokument zaznamenává narození samotného *Anu-bēlšunu*. Časová prodleva mezi datem jeho narození a předpokládaným zápisem horoskopu vyžaduje použití buď složitých astronomických metod, nebo hojnost (bohatství) historických dat pro výpočet nebeských pozic pro tento bod v čase. Zpětné zaznamenávání horoskopů bylo běžnou praxí, což dokazovala existence rodných listů zaznamenávajících datum a čas narození pro pozdější interpretaci, ale v těchto případech byl časový odstup

¹¹⁰ V tabulce 1 na konci této kapitoly najdete katalog textů napsaných nebo vlastněných *Anu-bēlšunu*.

¹¹¹ Éra je datována od návratu Seleuka I. Níkátora do Babylónu ze svého exilu v Ptolemaiovském Egyptě roku 311 př. n. l., považovaném Seleukem a jeho dvorem za základnu Seleukovské říše. Zavedení nové éry je zmíněno v jedné z babylonských kronik, kronice Diadochi. (Wiki)

¹¹² Beaulieu a Rochberg, 1996.

pravděpodobně mnohem menší, nežli v případě tabulky *Anu-bēlšunu*. Zde je datum jeho narození na horoskopu v roce 63 Seleukovské éry (248 př. n. l.), kdežto převážná část jeho vědecké produkce se vyskytovala mezi roky 118 a 124 Seleukovské éry (193-187 př. n. l.).¹¹³ Kdyby byl horoskop napsán během jeho nejproduktivnějšího období, bylo by mu něco přes padesát a něco přes šedesát. Horoskop samotný je také neobvyklý tím, že výslovně uvádí jméno klienta (v tomto případě *Anu-bēlšunu*), a také tím, že nabízí předpovědi spolu s astronomickými údaji.

Zbytek textového korpusu patřícího *Anu-bēlšunu* lze rozdělit na akademický a archivní materiál.¹¹⁴ Oba typy textů jsou doloženy po celý jeho život. Archivní materiál představuje obrázek elitního člena společnosti obchodujícího s majetkem v Uruku a jeho okolí. Mnoho jeho hospodářských transakcí se týká majetku, který zdědil, a v několika případech *Anu-bēlšunu* slouží jako písař zaznamenávající transakci. Jak již bylo zmíněno, několik dalších archivních textů odkazuje na jeho prebendární příjem. Zdá se, že jeho rodina získala „řez“¹¹⁵ na šíji“, právo pravděpodobně přiznané postavení *kalû*, lamentačního kněze v chrámové správě.¹¹⁶ V několika dalších textech slouží jako svědek transakcí, čímž naznačuje své místo v chrámových rodinách helénistického Uruku.

Po většinu své písařské kariéry byl *Anu-bēlšunu* držitelem titulu *kalû*. Na počátku své kariéry je jeho titul zaznamenán jako *kalû šehru*, mladší lamentační kněz (např. *TCL 6, 46*). Postup od mladšího k staršímu knězi je patrný změnou jeho titulu v kolofonech odborných textů (např. *Text 7*, jehož kolofon byl představen výše). Další vodítko k jeho povýšení v hodnosti pochází z terminologie používané k zaznamenání autorství textů. Jak je uvedeno výše, kolofony tohoto období zaznamenávají jak písaře, který text napsal, tak „držitele“ textu. *Anu-bēlšunu* je zmiňován pomocí obou typů

¹¹³ Beaulieu a Rochberg, 1996, s. 93. Unikátní text, který vlastní *Anu-bēlšunu*, je datován do 121 S.E. (190 př. n. l.), obsahuje planetární údaje o čase pokrývajícím narození *Anu-bēlšunu*. John Steele naznačuje, že tento text by mohl sloužit jako inspirace a data pro tvorbu vlastního nativního horoskopu *Anu-bēlšunu* (Steele, 2000, s. 134).

¹¹⁴ Tyto texty mají obecně administrativní, právní nebo epistolární povahu. Toto označení mezi vědeckou a archivní podobností je podobné Pedersénově knihovně a archivní dichotomii mezi archivy a knihovnami (Pedersén, 1998, s. 3).

¹¹⁵ Výstřih.

¹¹⁶ Beaulieu, 2000, s. 11.

terminologie, což naznačuje pokrok v jeho vědecké kariéře. Po ukončení svého specializovaného výcviku používá terminologii „rukou“ - postavení písaře -, a později, když se stal *kalû* chrámu *Rēš*, se pak stává „vlastníkem“ tabulek.

Jeho odborné texty lze rozdělit na ty, které patří k jeho výcviku jako *kalû*, a astronomické a astrologické tabulky. *Beaulieu* naznačil, že jak název *kalû*, tak *āšipu* nebyly pevným souborem naučených textů. Tyto pojmy spíše znamenaly pokročilou fázi písařského vzdělávání a obeznámenosti se širokou škálou témat, včetně - v tomto období - astronomie a astrologie.¹¹⁷ Jeho astrologická práce se zaměřovala především na pozdně astrologické pojmy, nemáme žádné kopie kanonické nebeské omen - série *Enûma Anu Enlil* -, jíž napsal nebo vlastnil, i když by to mohl být jen artefakt zachování.

Anu-bēlšunu také v raném věku napsal „*Tabulku Esagil*“. Tento text byl objednáán, nebo vlastněn jiným *Anu-bēlšunu* z rodiny *Aḫûtu*. Tento text se skládá z řady jednoduchých matematických slovních problémů týkajících se velikosti a rozměrů chrámu *Esagila* v Babylonu.¹¹⁸ Kromě toho napsal sám - nebo dohlížel na svého syna *Anu-aba-ūter* - sedm tabulek zabývajících se matematickou astronomií.¹¹⁹

Syn *Anu-bēlšunu* *Anu-aba-utēr* často psal tabulky pro svého otce, ale také spolupracoval s dalšími písaři. Ve skutečnosti převážná část tabulek z rodiny *Sîn-lēqi-unninni* byla napsána jím.¹²⁰ Oba písaři, otec a syn, pracovali společně na jedné z tabulek mikro-zodiaku a také na úzce souvisejícím textu kalendáře.¹²¹ Jedním z jeho prvních písařských tréninků bylo sepisování astronomických tabulek pro *Šamaš-ēṭir* z rodiny *Ekur-zākir*. Ve své době se ujal učedníka, *Anu-uballit*, z rodiny *Ekur-zākir*. Možná oplácel laskavost za své dřívější učení *Šamaš-ēṭir*, staršímu členovi rodiny *Ekurzākir*. V mnoha ohledech charakterizoval širší pozdně babylonského písařského výcviku. Byl stejně dobře obeznámen jak s vysoce

¹¹⁷ *Beaulieu*, 2000, s. 9.

¹¹⁸ *George*, 1992, s. 109–119.

¹¹⁹ Podrobný katalog tabulek z rodiny *Sîn-lēqi-unninni* je uveden v tabulce 8.5 in *Robson*, 2008, s. 245–251.

¹²⁰ *Robson*, 2008, s. 245–251.

¹²¹ Mikro-zodiak je upraven jako Text 7 (VAT 7847+) ve III. kapitole. Text kalendáře je VAT 7815 (*Weidner*, 1967).

technickou matematickou astronomií, tak se složitým a záhadným astrologickým materiálem.¹²² Jeho činnost se pohybovala od výpočtu efemerid pro planety (např. *TCL 6, 29*), po rituální texty (např. *TCL 6, 46*), až po samozřejmé astrologické texty jako mikro-zodiak.

Ekur-zākir

*Text 2 (VAT 7851) kolofon:*¹²³

DIŠ 30 ina KI^{mul} MAŠ.TAB.BA.GAL AN.GE₆ GAR-ma EN.NUN ig-mur u^{tu₁₅} MAR.TU

IM^{md} 60-ŠEŠ-MU ŠU^{md} 60-DU-A MUD^d 60

NUⁱ TUM₃-šu₂ a-ḫu-u NU i-mar

*Je-li Luna v zatmění v místě Blíženců, a je ukončeno ve večerních hodinách,
a je zde západní vítr.*

*Tabulka Anu-aḫu-iddin. Rukou Anu-mukīn-apli. Ten, kdo ctí Anu, by ji neměl
odstraňovat. Cizinec by to neměl vidět.*

Majitel této tabulky, *Anu-aḫu-iddin*, je známý člen rodiny *Ekur-zākir*. Byl synem *Nidintu-Anu*, významného člena rodiny, a po otcově smrti zaujal postavení *āšipu*.¹²⁴ Jeho jediným potvrzením v kolofonech je „majitel“ tabulek. To pravděpodobně souvisí s jeho převzetím pozice *āšipu*. Naneštěstí písař tohoto konkrétního textu je jinak neznámý. Kolofon

¹²² Rochberg, 1993, s. 43.

¹²³ Stejně jako u předchozího kolofonu, je první řádek napsán nad druhým řádkem do řádků. V tomto případě je však první řádek zarovnán podél levého okraje tabulky.

¹²⁴ Ossendrijver, 2011, s. 220.

nezachovává žádné rodinné vztahy pro *Anu-mukīn-apli*, které by nám pomohly zařadit ho do širší sociální sítě. Lze pravděpodobně předpokládat, že byl v té době členem jedné z prominentních písařských rodin v Uruku.

Konkluze

Přesné datum složení mikro-zodiaku není známo. Jeden rukopis, *Text 4 (W 22554, 7a)*, pravděpodobně pochází z konce 4. st. př. n. l., z období otřesů během přechodu z *Achaimenovců* na helénistickou vládu. Další rukopis, *Text 7 (VAT 7847+)*, je datován do 2. st. př. n. l., a byl napsán v období relativní stability v Babylónii. Tento druhý text však uvádí, že se jednalo o kopii staršího textu. Proto, i když datum složení není známo, je pravděpodobné, že řada mikro-zodiaku byla složena někdy ve 4. st. př. n. l., a byla přespána písaři v začátku 2. st. př. n. l. Mezi těmito dvěma časovými obdobími existuje ostrý kontrast, ale navzdory politickým a společenským změnám zůstala série mikro-zodiaku stabilním textem okopírovaným následujícími generacemi písařských rodin.

Krajina měst se sice měnila, ale mnohé staré instituce byly udržovány, a podporovaly práci písařů a jejich rodin prostřednictvím rozsáhlého systému prebendárních úřadů. Chrámy samotné byly aktivními místy, kde kultovní kalendář diktoval přísný rozvrh obřadů a rituálů, které zaměstnávaly zaměstnané učence při plnění jejich povinností.

Vynález zvěrokruhu měl významný vliv na astrologii, inspiroval paradigmatický přístup, který zahrnoval i obavy osobnějšího zájmu, nežli krále a národa. Samotní písaři byli často zběhlí v širokém spektru oborů, a ti, kteří nesli titul *ṭupšar enūma anu enlil*, vykazovali plynulost jak v matematické astronomii, tak v komplikované zodiakální astrologii, což je soudobý rozdíl, který by nutně nepoznali. Jejich rodiny byly úzce propojeny díky ekonomické aktivitě, vzájemným svazkům a systému učenosti založeného na spolupráci, který zahrnoval i učňovské školství.

Takový byl kontext, v němž texty mikro-zodiaku existovaly. Textový obsah obsažený v jejich tabulkách však nutně neodráží měnící se společenskou, politickou a náboženskou scénu seleukovského Babylonu a Uruku. Spíše právě v pojetí

textu a struktuře, do níž je obsah vložen, se odráží měnící se realita učenosti a života v tomto období. Tabulkové uspořádání a jeho závislost na zvěrokruhu pro organizační strukturu ukazuje vizuální způsob, jakým bylo paradigmatické myšlení zastoupeno v astrologii tohoto období. Stejně tak zařazení denních poradenských materiálů z *Babylonského almanachu* do řádku C znovu orientují znepokojení (obavy) publika těchto textů spíše na každodenní život, nežli na národní politiku. Obsah mikro-zodiaku není nový, ale to se neočekává. Místo toho představuje mikro-zodiak nový způsob uvažování o textech dobře známých písařům, kteří společně pracovali na jejich umístění do nových rozvržení, která ilustrovala paradigmatickou účinnost zvěrokruhu.

Tabulka I (katalog textů napsaných nebo vlastněných *Anu-bēlšunu*, uspořádaných chronologicky):

<i>Text</i>	<i>Datum (SE¹²⁵)</i>	<i>Asociace</i>	<i>Typ</i>	<i>Popis</i>	<i>Muzejní číslo</i>	<i>Bibliografie</i>
TCL 6, 46	81	Písař	Rituál Kalû		O 174	
VAS 15 11	83	Písař	Prodej		VAT 9180	
TCL 6, 32	83	Písař	Míry chrámů	Tabulka Esagila	AO 6555	<i>George, TinTir,</i> s. 199
BRM 4 21	84	Písař	Text omen	šumma alu	MLC 1867	
BiMes 24 53 / YOS 20 43	88	Účastník rozdělení	Rozdělení majetku	Rozdělení dokončeného domu a zaostalého pozemku	MLC 2170	
VAS 15 34	93	Písař	Prodej		VAT 8553	
YOS 20 46	98	Účastník rozdělení	Rozdělení majetku	Rozdělení dokončeného domu a zaostalého pozemku	NCBT 1958	
TCL 13 242	99	Svědék	Prodej	Prodej erib- bītūtu a ṭābiḫūtu parcel ¹²⁶	NCBT 1958	
BRM 4 11	108	Vlastník	Lamentace		MLC 1857	

¹²⁵ Seleukovská éra.

¹²⁶ Nebo přidělování.

<i>Text</i>	<i>Datum (SE¹²⁷)</i>	<i>Asociace</i>	<i>Typ</i>	<i>Popis</i>	<i>Muzejní číslo</i>	<i>Bibliografie</i>
OECT 9 57	109	Svědék	Prodej	Prodej erib-bītpirištûtu a kutimmûtu parcel ¹²⁸		
BaMB 2 12	112	Vlastník	Rituál Kalû		W 20030/6	
BaMB 2 132 + BiMes 24 3 / YOS 20 55	116	Kupující	Prodej	Prodej podílů v gerseqqutu prebend	MLC 2201	
ACT 640	119	Vlastník	Astronomický	Jupiterův Systém B	A 3426	
VAS 15 32 / HSM 913.2.181	119	Kupující	Prodej		VAT 7534	
ACT 102	120	Vlastník	Astronomický	Lunární Systém B	A 3432 + AO 6491	TCL 6, 23
VAT 7815	120	Vlastník	Text kalendáře		VAT 7815	<i>Weidner, GDBT, Brack- Bernsen a Steele, 2004</i>
ACT 620	127	Vlastník	Astronomický	Jupiterův Systém B, nejistý kolofon	AO 6480	TCL 6, 29

¹²⁷ Seleukovská éra.

¹²⁸ Nebo přidělování.

<i>Text</i>	<i>Datum (SE¹²⁹)</i>	<i>Asociace</i>	<i>Typ</i>	<i>Popis</i>	<i>Muzejní číslo</i>	<i>Bibliografie</i>
ACT 400	111-135	Vlastník	Astronomický	Venuši Systém A ₀	A 3415	
ACT 135	121-127	Vlastník	Astronomický	Zatmění Systém B	AO 6485 + AO 6487	TCL 6, 24
A 3405	121-127	Vlastník	Astronomický	Tabulka planetárních fází	A 3405	<i>Steele</i> , 2000
TCL 6, 12 + VAT 7847	-	Vlastník	Mikrozodiak		AO 6448 + VAT 7847	<i>Weidner</i> , GDBT
BiMes 24 9	-	Příjemce	Vzdání se nároku? ¹³⁰		A 3681	
ACT 800a	-	?	Astronomický		A 3409	
TCL 6, 45	(Seleukos IV.)	Písař a vlastník	Rituál Kalû		AO 6472	
NCBT 1232	-	?	Horoskop	Osobní horoskop	NCBT 1232	<i>Beaulieu & Rochberg</i> , JCS 48

¹²⁹ Seleukovská éra.

¹³⁰ V originálu „Quitclaim“.

III. kapitola - Série mikro-zodiaku

Úvod

V této kapitole *Monroe* představuje všechny známé texty mikro-zodiaku, včetně nepublikovaných i dříve publikovaných tabulek. Největší z publikovaných tabulek, *Text 2 (VAT 7851)*, *Text 3 (BM 34572+)* a *Text 7 (VAT 7847+)*, byly upraveny *Weidnerem* v jeho úvodní studii obsahu mikro-zodiaku.¹³¹ Všechny nepublikované tabulky pocházejí z *Britského muzea*. *Monroeovi* se podařilo zkopírovat texty z *Britského muzea* a Louvru, ale naneštěstí se mu nepodařilo zkopírovat texty z Uruku v *Pergamonském muzeu* v Berlíně nebo v iráckém muzeu v Bagdádu.

Texty jsou zde prezentovány podle umístění jejich hlavních znaků uvnitř zvěrokruhu. Organizace textů se mírně liší od tradičního textového vydání. Vzhledem k pravidelnosti určitých částí mikro-zodiaku, *Řádky A* a *B* byly vyňaty do složených edic a budou upraveny a komentovány před publikací jednotlivých tabulek. Jsou-li texty propojeny buď strukturou, nebo obsahem a vzájemně se kopírují, je to zaznamenáno v kritickém aparátu.

Kapitola začíná obecným přehledem obsahu mikro-zodiaku se stručnými shrnutími jednotlivých sekcí podle rozvržení textu z Uruku. Dále je uveden popisný katalog všech textů, následovaný vydáním *Řádků A a B* jako *složených textů*. A konečně, známé texty mikro-zodiaku jsou upravovány jednotlivě.

¹³¹ *Weidner*, 1967.

Přehled tabulky ideálního mikro-zodiaku

Tato část bude obsahovat přehled ideální tabulky mikro-zodiaku, zahrnující standardní řádky a další sdílené funkce tabulek v pořadí, v jakém jsou na tabulce, tj. založení na materiálu z Uruku, který zachovává nejúplnější obraz celé tabulky. Jedinými velkými rozdíly mezi tradicemi Uruku a Babylonu jsou absence ikonografie na babylonských tabulkách a rozdíl v pořadí řádků, o nichž bude řečeno více. Obsah tabulky v obou tradicích však zůstává stejný.

Tabulky mikro-zodiaku se řídí organizačním schématem, které je založeno na dvanácti znameních zvěrokruhu. Každá tabulka se řídí jedním hlavním znamením, pod nímž je dvanáct menších znamení. První - a nejvíce vlevo - znamení začíná stejným znamením jako hlavní znamení, které řídí tabulku. Vztah mezi režimem mikro-zodiaku a režimy dodekatemorií a kalendáře je podrobněji zkoumán v *kapitole IV*. Krátký úvod zde však bude užitečný. Schéma mikro-zodiaku rozděluje hlavní znamení nebo měsíc na dvanáct jednotek, přičemž každá z nich má menší znamení, toto schéma lze nazvat mikro-zodiakem *dvanácti*. To je v kontrastu vůči mikro-zodiaku *třinácti*, v němž pod každým hlavním znamením je 13 menších znamení, kde první a poslední menší znamení jsou stejná. Mikro-zodiak *třinácti* modeluje ideální pohyb Luny ekliptikou během jednoho měsíce. Denní pohyb je 13° nebo 390° za celý měsíc. Vrátime-li se k mikro-zodiaku *dvanácti*, toto schéma se nesnaží modelovat ideální pohyb Luny, a místo toho pouze rozdělí měsíc na dvanáct částí, z nichž každá je přiřazena období dvou a půl dne.¹³²

Následující tabulka nastiňuje celé schéma od Berana po Ryby s každým z menších znamení umístěných pod jejich řídícím hlavním znamením. První dva řádky představují dva modely pro aplikaci dnů v měsíci na schéma mikro-zodiaku. Důkazy z *Řádku C* naznačují, že použití sloupců mikro-zodiaku na dny v měsíci následují po pozdějším z obou schémat, mikro-zodiaku *dvanácti*, tj. každý sloupec je postaven na roveň dvou a půl dennímu časovému rozpětí.

¹³² Lze to nazvat solárním atributem.

Dny pro mikro-zodiak <i>třinácti</i>											
1-2	3-4	5-6	7-9	10-11	12-13	14-16	17-18	19-20	21-23	24-25	26-27 ¹³³
Dny pro mikro-zodiak <i>dvanaći</i>											
1-2,5	2,5-5	5-7,5	7,5-10	10-12,5	12,5-15	15-17,5	17,5-20	20-22,5	22,5-25	25-27,5	27,5-30
Beran I											
Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby
Býk II											
Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran
Blíženci III											
Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk
Rak IV											
Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci
Lev V											
Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak
Panna VI											
Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev
Váhy VII											
Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna
Štír VIII											
Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy
Střelec IX											
Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír
Kozoroh X											
Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec
Vodnář XI											
Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh
Ryby XII											
Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář

¹³³ Všimněte si, že dny 28-30 budou přiřazeny prvnímu sloupci.

Níže uvedený popis zahrnuje celkové rozvržení textů mikro-zodiaku. Standardní text obsahuje tyto prvky: modlitba, počáteční omen, obrázky ekliptik / nebo štítků,¹³⁴ nadpisy malých znamení, látkový řádek, řádek výpočtu, řádky A, B, C, číselný řádek. Každá část a řádek budou pokryty v pořadí, v jakém jsou uvedeny na tabulce. Některé tabulky se liší v tom, jaké standardní části textu obsahují nebo vynechávají, ale pro účely tohoto popisu se řídím tabulkami Uruku. Níže uvedená tabulka znázorňuje ideální kompletní tabulku mikro-zodiaku s každým z dvanácti sloupců pro menší znamení a všechny řádky.

Modlitba												
Počáteční omen												
Obrázky a (nebo) štítky												
Nadpisy												
Látkový řádek												
Výpočtový řádek												
Řádek A												
Řádek B												
Řádek C												
Číselný řádek												

¹³⁴ Označení.

Obecně každý text začíná standardní modlitbou. Je důležité poznamenat, že tato modlitba je spojena s celou tabulkou a není předmluvou k určité tabulce, nebo je součástí obou.

ina amāt^{d60} *u antu lišlim*

„Na příkaz Anu a Antu, ať to dobře dopadne.“¹³⁵

Pak je zde delší *počáteční omen*, jenž zahrnuje zatmění Luny, které se vyskytuje v hlavním znamení tabulky. Umístění zatmění je poněkud problematické. Pokud připustíme, že hlavní znamení odpovídá měsíci v roce, pak zatmění Luny pro tento měsíc nastane v polovině měsíce, zhruba šest znamení za hlavním znamením tabulky.¹³⁶

Zajímavé je, že tato sada *počátečních omen* se zdá být zachována na tabulce *BM 36746+*, jíž editovala *Rochbergová*.¹³⁷ Dvanáct znamení čerpá z terminologie *Enūma Anu Enlil*. Je důležité poznamenat, že každé znamení obsahuje také místo a směr větru, jenž odpovídá systému paradigmatických triplicit pro měsíce a zodiakální znamení. *Rochbergová* si všimla paralel s existujícími texty mikro-zodiaku. Nepublikované texty obsažené v této studii - zachovávajíc *počáteční omen* - jsou paralelní s obsahem na *BM 36746+*.

Po *počátečním omen* mají dvě velké tabulky z Uruku velká řezaná vyobrazení souhvězdí, která ilustrují zodiakální znamení, sousední souhvězdí a planety. Planety, jsou-li obsažené, jsou ve „svých tajných místech“¹³⁸ (*bīt niširti*). Je zajímavé, že žádná z tabulek z Babylonu neobsahuje obrázky - na zachovaných příslušných částech tabulky -, ale všechny zachovávají štítky ve své vlastní řadě, která pokrývá šíři tabulky.¹³⁹ To naznačuje, že - ať už s obrázkem nebo bez něj -

¹³⁵ To je případ tabulek z Uruku. Žádný z textů z Babylonu nezachovává modlitbu, pokud by tak učinily, zahrnovaly by běl a běltija (*Rochberg*, 2004a, s. 115).

¹³⁶ Monroe dále uvádí, že pravděpodobnější je, že znamení je obsaženo z aktuálních (soudobých) důvodů, tj. zodiakální znamení je stejné, proto je obsah relevantní k materiálu přítomnému v tabulce níže.

¹³⁷ *Rochberg-Halton*, 1984.

¹³⁸ *Hypsoma* (exaltace).

¹³⁹ Pouze Text 1 (BM 42288+), Text 3 (BM 34572+) a Text 10 (BM 36292) zachovávají tuto část tabulky a všechny mají štítky.

existovala představa o tom, jaké nebeské objekty jsou důležité pro tabulku mikro-zodiaku obsaženou níže. *Weidner* v dřívější práci upravil text, který popisoval souhvězdí a jejich příbuzné planety. Všiml si podobnosti mezi popisem souhvězdí Lva a vyobrazením Lva v *Textu 7 (VAT 7847+)*.¹⁴⁰ Obrázek Luny na tabulce Býka - *Text 2 (VAT 7851)* - studoval *Beaulieu*.¹⁴¹

Po štítkování¹⁴² se tabulka rozdělí do dvanácti sloupců, z nichž každý je přiřazen menšímu znamení. Čtyři větší řádky jsou ohraničeny několika menšími řádky vyznačenými na různých místech tabulky. Ve všech tabulkách jsou tyto řádky a sloupce vyřezány na povrch tabulky. Nejprve byly dány řádky, po nichž byl obsah buněk zapsán do tohoto prostoru. To dokládají dva jevy. Prvním je, že linky řádků a sloupců jsou v mnoha případech zkreslené znaky napsanými později. Druhý je nejlépe znázorněn na *Textu 4 (W 22554, 7a)*, kde obsah buněk běží přes vyřiznuté linie, a písař použil *Glossenkeilův marker* k označení nového umělého konce linie (viz diskuze v *V. kapitole*).

Nadpisy sloupců jsou napsány kolmo k toku textu na zbytku tabulky. Dva nadpisy jsou vždy napsány s dvojitými názvy pro znamení zvěrokruhu: Býk je psán: MUL.MUL ^{mul}GU₄.AN.NA a znamení Blíženců: ^{mul}MAŠ.MAŠ ^{mul}SIPA.¹⁴³ Ostatní znamení jsou napsána standardními názvy zodiakálních znamení, ale všimněte si, že se nejedná o pozdní jednoduchou verzi názvů znamení, ȚUN pro Berana, A pro Lva. Znamení používané pro nadpisy v mikro-zodiaku jsou následující:

^{mul} LU ₂ .ȚUN.GA ₂ (Beran)	^{mul} AL.LUL (Rak)	^{mul} GIŠ.RIN ₂ (Váhy)	^{mul} SUȚUR.MAŠ (Kozoroh)
^{mul} GU ₄ . MUL.MUL (Býk)	^{mul} UR.A (Lev)	^{mul} GIR ₂ .TAB (Štír)	^{mul} GU.LA (Vodnář)
^{mul} SIPA, ^{mul} MAŠ.MAŠ (Blíženci)	^{mul} AB.SIN ₂ (Panna)	^{mul} PA.BIL.SAG (Střelec)	^{mul} AŠ.GANA ₂ (Ryby)

¹⁴⁰ *Weidner*, 1927, s. 80–81.

¹⁴¹ *Beaulieu*, 1999.

¹⁴² Popiscích.

¹⁴³ Toto dvojí pojmenování je také doloženo na TE-tabulce (*Weidner*, 1976, s. 121).

Po popiscích se tabulky standardizují do šesti řádků. Každý ze šesti standardních řádků v mikro-zodiaku obsahuje určitou podmnožinu informací. První řada obsahuje materiály¹⁴⁴ podle obecného řádu počínaje prachem¹⁴⁵ určitého místa (často chrámu nebo města), druhem dřeva, druhem rostliny a jednoho nebo více kamenů.¹⁴⁶ Zdá se, že tento řádek má opačný vztah k řadě *kalendářového textu*, pokud jsou příslušné buňky zachovány. Například látkový řádek pro Lva až Berana v *Textu 7 (VAT 7847)* je téměř přesnou paralelou sekce látkového řádku Berana - Lva v *kalendářovém textu VAT 7816*. Je důležité si uvědomit, že pořadí čísel v *textu kalendáře* se čte jako Lev - Beran (V I), ačkoli schéma jasně ukazuje, že Beran (nebo Měsíc I) je v tomto případě hlavním znamením.

Látkový řádek si zjevně vypůjčuje ze současných textů, které uvádějí materiály používané v medicíně.¹⁴⁷ Zejména texty, jež Finkel nazývá *Seznam kamenů 1, 2 a 3*, a *Seznam rostlin 1 a 3*, zachovávají mnoho stejných materiálů, jaké se nacházejí v *látkovém řádku*. Hvězdě-medicínský text editovaný Heeßelem zachovává spojení materiálů a znamení zvěrokruhu, zatímco mnoho stejných materiálů se nachází jak v tomto textu, tak v materiálech mikro-zodiaku, neexistují žádné zjevné paralely mezi oběma tradicemi.¹⁴⁸ A konečně zaklínadlo a rituální text *SpTU 2, 22 SpTU 3, 85* obsahuje seznamy kamenů a rostlin v celém rozsahu. Mnohé z těchto materiálů se také objevují v *látkovém řádku*. Z těchto téměř paralelních textů je zřejmé, že obsah *látkového řádku* byl vypůjčen, ale ne přímo okopírován, ze sdílených znalostí lékařských materiálů (látek), které se objevily v celém vědeckém korpusu.

¹⁴⁴ Tento řádek je spolu s dalšími aspekty materiálů používaných v hvězdě medicíně předmětem připravované disertační práce Marvina Schreibera z Humboldtovy univerzity v Berlíně.

¹⁴⁵ *Dust* v originálu.

¹⁴⁶ Další text, který používá prach z míst často spolu s dalšími lékařskými složkami v rámci zvěrokruhové tradice, je BM 76483 (*Scurlock a Al-Rawi*, 2006).

¹⁴⁷ Finkel publikoval několik těchto textů in *Lambert FS* (Finkel, 2000).

¹⁴⁸ Heeßel, 2000, s. 112–130.

Po *látkovém řádku* následuje řádek, který *Monroe* nazývá *řádkem výpočtu*, ve všech případech se táhne přes celou tabulku od jednoho okraje tabulky k druhému nevšímající si hranice sloupce.¹⁴⁹ Obsahuje velmi standardní sadu frází, všechny vázané na číselné schéma, které obsahuje také první číslo *číselného řádku* uvedeného níže.

Paradigma pro každý z *řádků výpočtu* je následující:

3;20^{mul} UR.GU.LA HA.LA AN.TA ša₂^d SAG.ME.GAR ina^d UTU ŠU₂.A 1;40 1;40 šu-ut^d a-nu₃ ina^d UTU

ŠU₂.A 50 50 šu-ut^d e₂-a ina^d UTU ŠU₂.A 25 KI IRI.MEŠ an-nu-tu₂ ina^{mul} UR.GU.LA KUR URI^{ki}

EŠ.BAR GAR-nu ME-a GAR-an

3;20 Lev, horní část Jupitera, při západu Slunce 1;40, 1;40 tyto (hvězdy) Anu při západu Slunce 50, 50

tyto (hvězdy) Ea při západu Slunce 25, znamení těchto měst - Lev, země Akkad, činí

rozhodnutí, provádíš předpověď.

Čísla použitá pro *řádek výpočtu* naleznete v následující tabulce. Čísla představují *cikcak* schéma pro délku denního světla. Schéma se liší od tradice *MUL.APIN* v tom, že maximální denní světlo se nachází ve třetím měsíci/znamení, a nikoli ve čtvrtém.¹⁵⁰ Spíše se zdá, že sleduje schéma nalezené v *EAE 14*.¹⁵¹ Kromě toho jsou všechny sloupce - až na čtvrtý sloupec - přítomny v textech astrolábu.¹⁵² Druhý sloupec čísel je také prvním číslem *číselného řádku* pro přidružené znamení:

¹⁴⁹ K tomu dochází v dolní části tabulky v textech Babylonu.

¹⁵⁰ *Hunger a Pingree*, 1989, s. 103.

¹⁵¹ *Al-Rawi a George*, 1991, s. 57.

¹⁵² *Horowitz*, 2014.

Tabulka číselného řádku

	n	n/2	n/4	n/8
Beran	3;20	1;40	50	25
Býk	3;40	1;50	55	27;30
Blíženci	4	2	1	30
Rak	3;40	1;50	55	27;30
Lev	3;20	1;40	50	25
Panna	3	1;30	45	22;30
Váhy	2;40	1;20	40	20
Štír	2;20	1;10	35	17;30
Střelec	2	1	30	15
Kozoroh	2;20	1;10	35	17;30
Vodnář	2;40	1;20	40	20
Ryby	3	1;30	45	22;30

Další řádek, *Řádek A*, se zabývá věšteckým materiálem vycházejícím především z tradice nebeských omen, včetně známé nebeské série *Enūma Anu Enlil*. *Řádek B* obsahuje materiál důležitý pro otevírání bran různých bohů a další obecně kultovní materiál. Záznamy vždy začínají „*Den ...*“, po němž následuje buď otevření brány, a nebo jména bohů a jejich epiteta. Konečně *Řádek C* obsahuje materiál velmi připomínající *Babylonský Almanach*.¹⁵³ Stejně jako *Řádek B*, se skládá z poměrně svébytných krátkých rad, které se skládají pouze z několika slov. Některé jsou jednoduché jako pouze ŠE.GA,

¹⁵³ Tyto texty nedávno editoval Livingstone (Livingstone, 2013). Obsahují jak *Babylonský Almanach*, tak *Hemerologii obětního chleba*, nebo *Hemerologii prostrace*.

„příznivé“, jiné obsahují předpisy, jimiž se prosí před bohy (nebo obrací se na bohy). Mnoho buněk odkazuje na soudy, *dīnu*, nebo konflikty, *šāltu*. Obsah je jasně odvozen od babylonské almanachové tradice a týká se každodenních činností nebo rad pro pravděpodobného klienta.

Stejně jako u všech částí mikro-zodiaku, není jasné, jak by se obsah těchto buněk mapoval na dny v měsíci. Na rozdíl od *Řádků A* nebo *B* jsou buňky v *Řádce C* v celém schématu jedinečné. Většinou neexistují žádné zjevné podobnosti mezi buňkami pod stejným hlavním znamením.

Navzdory skutečnosti, že *Řádek C* je jedinečný pro každý sloupec mikro-zodiaku, jsou občas obecná témata, která lze nalézt mezi položkami pro stejné menší znamení na tabulkách každého hlavního znamení. Tyto obecné předpoklady nejsou zcela jisté, protože žádná z buněk není zachována pro více než šest stejných menších znamení, což v nejlepším případě představuje pouze polovinu možných zápisů.

- Beran: vyhýbání se hadům, nepříznivým soudům (úsudkům).
- Býk: velmi úzce spojený s konfliktem, a méně se zákazem konzumace býčího masa.
- Blíženci: žádné zjevné asociace v současném korpusu.
- Rak: volně spojený s padnutím na zem¹⁵⁴ (tváří k zemi)¹⁵⁵ před boha *Šamaše* a v menší míře *Sína*.
- Lev: žádné zjevné asociace v současném korpusu.
- Panna: spojená s pozitivními i negativními radami pro konzumaci ovoce. Menší znamení je také poněkud spojeno s příznivým úsudkem (soudem).
- Váhy: volně spojené s poklonou *Šamaše*.
- Štír: jako Býk, je také spojován s konfliktem.

¹⁵⁴ Poklonou.

¹⁵⁵ Zřejmě na znamení pokory.

- Střelec: také konfliktní, a obecně není příznivý.
- Kozoroh: spojen s nepojídáním ryb.
- Vodnář: vyhýbání se lodím i ulicím, také spojen s radostí.
- Ryby: spojené s pozitivními vztahy se ženami.

Na konci je ve spodní části tabulky malý řádek, který každému sloupci přiřazuje čísla. Tato čísla se vždy odpočítávají od levého okraje tabulky, a zdá se, že pocházejí ze schémat denního světla pro měsíce v průběhu roku.¹⁵⁶

Všechny čtyři hlavní řádky (*Látkový řádek*, *Řádky A*, *B* a *C*) interagují s tabulkou různými způsoby, některé jsou jedinečné pro určitou kombinaci velkého a malého znamení, jiné zůstávají konstantní mezi různými hlavními znameními. Zdá se, že lékařský *látkový řádek* a *Řádek C* mají jedinečný obsah pro každý jednotlivý sloupec velkého-malého páru znamení. To znamená, že v těchto řádcích chybí velké části jedinečného textu, protože zachování celé řady není kompletní. Na druhé straně, *Řádky A* a *B* opakují stejný obsah vždy, když je menší znamení stejné.¹⁵⁷ Takže například kultovní rada pro sloupec označený jako Blíženci-Vodnář bude dávat stejný text jako kultovní rada pro Lev-Vodnář:

Podobnosti v Řádce B:

Blíženci - Vodnář	Lev - Vodnář
UD ʾUR.SAG GAL- ¹ dʾAMAR.UTU ¹ u ^D ʾMAŠ ¹	<i>u₄-um</i> UR.SAG GAL- ^d AMAR.UTU <i>u^dnin-urta</i>
Den velkého válečníka Marduka a Ninurty.	Den velkého válečníka Marduka a Ninurty.

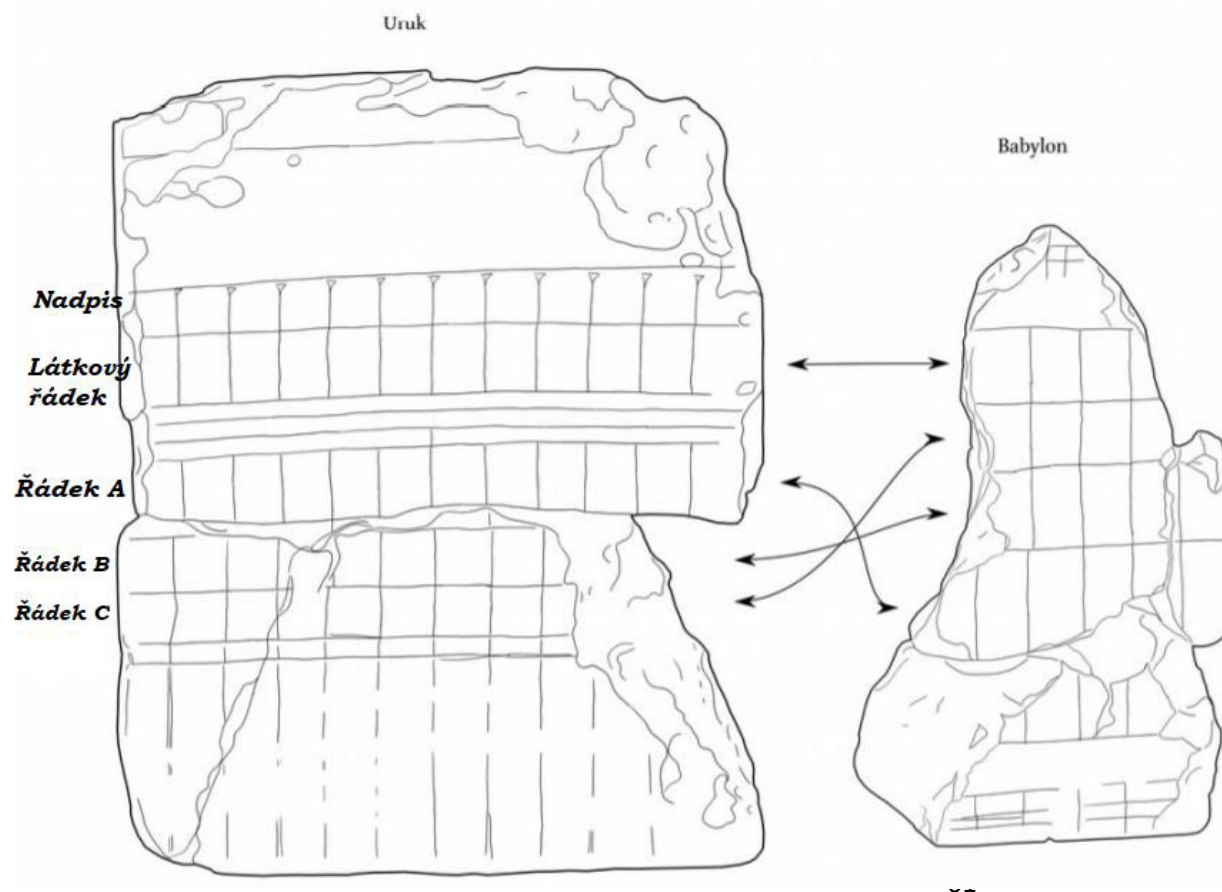
¹⁵⁶ Tato čísla pravděpodobně pocházejí z tradice astrolábu uvedené výše pro *výpočetní řádek*.

¹⁵⁷ Mezi dvěma verzemi stejné buňky jsou často malé ortografické rozdíly.

Na rozdíl od *látkového řádku* a *Řádku C*, můžeme rekonstruovat celý obsah jak pro *Řádek A*, tak pro *Řádek B*, protože z tabulek zbývá dostatek pro identifikaci obsahu z každého menšího znamení. Malý fragment s materiálem pouze z *Řádků A* nebo *B* nemůže být proto lokalizován do odlišného bodu v řadě, kvůli opakující se povaze tohoto sloupce v textu. Jeho obsah však může být identifikován, pokud jde o malé znamení.

Následující obrázek nastiňuje strukturu hlavních řádků pro tabulky Uruku a Babylonu. Použité dvě tabulky jsou *Text 7 (VAT 7847+)* pro exemplář z Uruku, a *Text 3 (BM 34572+)* z Babylonu. Šipky označují změnu pořadí *Řádků A*, *B*, a *C*.

Změna pořadí řádků je podrobněji popsána v *V. kapitole*.

Popisný katalog

Text 1 (BM 42288 + 42644 + 43414 + 43716)

Tyto fragmenty byly autorem pospojovány v *Britském muzeu* a představují poněkud neobvyklou formu tabulky mikro-zodiaku; jsou doloženy pouze na jedné další tabulce (*Text 2*). Na rozdíl od ostatních zde uvedených tabulek, obě strany této tabulky odkazují na velké znamení Berana, přičemž začátek tabulky začíná na líci a pak pokračuje na rubu. To je v rozporu s většinou příkladů mikro-zodiaku, kdy je každá strana tabulky přiřazena jedinečnému velkému znamení. Zvláštní je, že hlavičky s malými znameními začínají zhruba v polovině tabulky, soudě podle viditelné hustoty - kvůli její fragmentární povaze. To naznačuje, že nad tabulku mikro-zodiaku na této konkrétní tabulce byl vložen další materiál. Obecně jsou sloupce na tomto textu mnohem delší a užší, než jak je uvedeno na ostatních příkladech mikro-zodiaku, což možná zavdává důvod ke skutečnosti, že tabulka obsahuje pouze jediné znamení. Dalším charakteristickým faktorem je, že tato tabulka, i přes svou pravděpodobnou babylonskou provenienci, dodržuje urucké pořadí řádků, přičemž první je *látkový řádek*, následován *Řádky A* a *B* (*Řádek C* není v tomto textu zachován). Je však zřejmé, že ikonografie přítomna na materiálu z Uruku nebyla uvedena na této tabulce. To je poněkud podobné *Textu 11 (K11151+)*, nicméně oba tyto texty se od běžného rozložení liší i v jiných ohledech.

Text 2 (VAT 7851)

Tato tabulka naneštěstí postrádá všechno, mimo horního okraje tabulky mikro-zodiaku. Ilustrace Býka však jasně ukazuje, že by obsahovala materiál pro hlavní znamení Býka. Pásmo ilustrace v horní části tabulky obsahuje vyobrazení *Plejád* s popiskem *MUL.MUL*, Lunu, zobrazujíc hrdinu bojujícího s monstrem (vně), a konečně kresbu *Býka Nebes*. Obraz

Luny byl dlouze rozebírán *Beaulieuem*.¹⁵⁸ Na rubu u spodního okraje je zachován kus kruhového diagramu s textem, který není spojen s mikro-zodiakem.

Text 3 (BM 34572 + 81-7-6, 705 + Sp-II, 253)

Tento větší fragment byl zahrnut do *Weidnerovy* studie mikro-zodiaku jako *Text 3*. Zachovává svislý výsek středu tabulky dvou hlavních znamení, Blíženců a Raka. Obě strany obsahují všechny řádky obsahu a číselné schéma ve spodní části. K identifikaci tohoto kusu přispělo přidání malého fragmentu na pravou stranu lící strany, což se stalo po jeho zveřejnění *Weidnerem*. Tento malý fragment zachovává okraj tabulky, což umožňuje rekonstruovat celou sekvenci mikro-znamení.

Text 4 (W 22554/7a)

Tento text z vykopávek v Uruku byl upraven *von Weiherem* v *SpTU IV*.¹⁵⁹ Zachovává obě strany tabulky, která obsahovala mikro-zodiakové tabulky pro hlavní znamení Blíženců a Raka. Rubová strana s lícovou jsou zaměněné za *von Weiherovu* kopii s vydáním textu. *Hunger* publikoval revidované vydání tohoto textu v dodatkovém článku.¹⁶⁰ Jediným zbývajícím materiálem jsou *Řádky A, B a C* a malá část *číselného schématu* na lící straně (Blíženci), a *Řádky A, B a C* na rubové straně (Rak). Obě strany obsahují poslední tři sloupce velkých znamení. Číselné schéma zde může být rekonstruováno, a mělo by začínat s hodnotou 1;50.

¹⁵⁸ *Beaulieu*, 1999.

¹⁵⁹ *von Weiher*, 1993, pozn. 167.

¹⁶⁰ *Hunger*, 2007, s. 149.

Text 5 (BM 39680)

Stejně jako tabulka výše, i tento malý fragment zachovává pouze malou část tabulky mikro-zodiaku, ale naštěstí *látkový řádek* - zachován na tomto kusu - je paralelní s obsahem v *Textu 3 (BM 34572)*, což umožňuje jeho identifikaci jako součásti hlavního znamení Blíženců. Malá, avšak kompletní část zde zachovává *materiálovou část* pro malé znamení Kozoroha pod velkým znamením Blíženců. Tento fragment se pravděpodobně spojuje s *Texty 6 (BM 38452)* a *13 (BM 39788)*.

Text 6 (BM 38452)

Tato tabulka pravděpodobně spojuje *Text 5 (BM 39680)* a *13 (BM 39788)*, výsledkem čehož vytváří jeden větší text mikro-zodiaku pro velká znamení Blíženců a Raka. Na tomto malém fragmentu je zachován pouze *látkový řádek* pro čtyři malá znamení Raka. Identifikace tohoto fragmentu spočívá v malé části řádku za *látkovým řádkem*. V této části je zachováno číslo 1;50 zhruba ve stejné vodorovné poloze, jako název malého znamení Štíra napsaného dva řádky nad ním. Na levé straně *Textu 7 (VAT 7847+)* je v podobné části číslo 1;40 napsáno podobně blízko stejné pozici, pod Štírem. Podle vzoru numerického systému použitého v těchto textech vyplývá, že tento malý fragment patří na stranu před Lva, tedy Raka.

Text 7 (VAT 7847 + AO 6448)

Tyto dvě poloviny téže tabulky byly rozděleny na trhu se starožitnostmi a nakonec se dostaly do dvou různých sbírek, do Berlína¹⁶¹ a do Louvru. Představují zatím nejzachovalejší kopii tabulky mikro-zodiaku. Není divu, že je *Weidner* použil jako základní součást zpracování mikro-zodiaku. Společně uchovávají všechny části mikro-zodiaku pro velká znamení Lva a Panny. Tabulka na zadní straně obsahuje dlouhý seznam glos, z nichž některé odkazují na astronomickou

¹⁶¹ Vorderasiatische Museum.

terminologii. Tyto dvě poloviny jsou asi nejznámější pro ilustrace na horní části tabulek na každé straně. Lící strana obsahuje Lva stojícího na zadní straně souhvězdí Hydry s nakreslenou a označenou planetou Jupiter. Rubová strana ukazuje na levém okraji souhvězdí Havrana, jak se zakusuje do ocasu Hydry z averzní strany, a uprostřed pásma Panny stojící čelem k planetě Merkur.

Text 8 (BM 32517 (+) BM 32716)

Tyto dva malé fragmenty jsou zjevně součástí stejné tabulky, i když není přítomen fyzický spoj. Menší z těchto dvou, *BM 32516*, ukazuje zřejmé pokračování řezaných linií na větším fragmentu a zachovává názvy dvou mikro-znamení, která vyplývají z těch, jež se zachovala i na větším kusu. Lící i rubové strany jsou částečně zachovány a obsahují střední část tabulky mikro-zodiaku pro velká znamení Vah a Štíra. Na líci Vah jsou zachovány konce tří sloupců s *Řádkem A*, a také *číselné schéma*. Zadní strana, Štír, si zachovává začátek tabulky se jmény malých znamení, a malou část úvodních omen. Identifikaci tohoto textu lze provést prostřednictvím dvou prvků. Za prvé, *číselné schéma* na averzní straně není zcela zachováno, ale dochovaná čísla umožňují určit celkový rozsah, který omezuje identifikaci pouze na dvě znaménka. To ve spojení se zachovaným materiálem z *Řádku A* pomáhá určit místo, tj. pokud by se v zachovaném obsahu *Řádku A* nacházelo jedno ze dvou znamení specifikovaných *číselným schématem*, mohlo by být vyloučeno, protože by měl být *Řádek A* pro toto znamení na levém okraji tabulky, nikoliv vprostřed. Za druhé, znamení na rubu má přímé paralely s materiálem publikovaným *Rochbergovou*, ohledně *BM 36746*.¹⁶² Tento fragment zachovává část znamení Štíra - rekonstrukcí *Rochbergové* -, která ve spojení s *číselným schématem* na líci identifikuje tento fragment hlavními znameními Vah a Štíra, jak je uvedeno výše.

¹⁶² *Rochberg-Halton, 1984.*

Text 9 (BM 41583)

Tento fragment mikro-zodiaku zachovává tabulku pro dvě velká znamení Vah a Štíra. Pravděpodobně spojuje *Text 8* (BM 32517), i když fyzické spojení není možné. Krátce se o něm zmínil *Weidner*, který si všiml existence *látkového řádku* na rubu. Lící strana zachovává jak *Řádek A*, tak *B* pro velké znamení Vah, a obráceně obsahuje fragmentární části *látkového řádku* pro Štíra. V obou případech je zachován pouze pravý okraj strany, což napomohlo identifikaci tabulky pomocí řádků na lící straně.

Text 10 (BM 36292)

Tato tabulka zachovává části tabulky mikro-zodiaku pro velká znamení Vodnáře a Ryb. Lící strana obsahuje konec *Řádku A* pro šest sloupců s malým znamením, a *číselné schéma*. Zadní strana zachovává stopy počátečních omen, štítků, názvů malých znamení, a prvních dvou řádků tabulky mikro-zodiaku. Skutečnost, že levý okraj je zachován jak na aversní, tak i na obrácené straně, usnadňuje identifikaci. Obsah *Řádku A* na líci a číselné schéma - začínají prvním sloupcem, jenž umožňuje kladnou identifikaci prvního malého znamení, a tedy velkého znamení pro lící stranu. Na rubu jsou navíc dva řádky za stopami počátečních omen, které zachovávají štítky, jež by se normálně nacházely na ilustrační části tabulky z Uruku. První štítek v tomto případě zní „Ryby“, což zajišťuje jeho identifikaci.

Text 11 (K 11151 + BM 68063 + BM 76348 + BM 82976 + BM 83006)

Weidner publikoval ústřední část této tabulky ve své studii mikro-zodiaku. Od té doby se k tomuto fragmentu však připojilo mnohem více kusů, což značně rozšířilo jeho rozměry. Všechny spojené fragmenty patří do sbírek z Babylónie, které řeší otázku *Kuyunjikova* čísla, což je nyní zjevně chybou v přístupu.¹⁶³ S novými kusy je nyní jasné, že obsahuje šest

¹⁶³ Zdá se, že první spojení udělal Lambert. Datum přistoupení alespoň jedné spojené tabulky je 82-9- 18, což je hodně, kterak Reade poznamenává Sippar s rušivými prvky (*Reade*, 1986, xxxiii). Sjednocené fragmenty z této sbírky téměř jistě patří k babylonu, nepocházejí ze Sipparu.

velkých znamení mikro-zodiaku na každé straně ve zkrácené formě. Celá tabulka mikro-zodiaku byla zhuštěna do tří řádků, s vynecháním *Řádku A*, a některých dalších vedlejších materiálů. Tato tabulka představuje novou formu mikro-zodiaku, která bude této studii později komentována. Text nezachovává žádné zvěrokruhové názvy pro označení velkých nebo malých znamení, ale identifikaci jeho obsahu lze provést prostřednictvím paralelních částí. Zajímavé je, že pořadí řádků zrcadlí pořadí tabulek z Uruk, přičemž první je *látkový řádek*, následují *Řádky B* a *C* (vynechání *Řádku A*).

Text 12 (BM 35784)

Tento malý fragment zachovává začátek tabulky pro malá znamení Vah, Štíra a Střelce. Zachovány jsou pouze názvy pro menší znamení, a začátek *látkového řádku*, jsou zde malé nečitelné stopy po počátečních omen. Chybějící hrana nebo další řádky v současné době zabraňují identifikaci pomocí velkého znamení.

Text 13 (BM 39788)

Tento malý fragment zachovává malý kousek konce tabulky mikro-zodiaku, před *číselným schématem*. Jeho umístění do série je nejisté, ale soudě podle skriptu¹⁶⁴ s největší pravděpodobností patří k textům 5 (BM 39680) a 6 (BM 38452). V tomto bodě není jisté, zda by se tento fragment spojil k líci nebo rubu větší tabulky.

Text 14 (BM 41041)

Na tento malý nepublikovaný kus upozornili *Monroeho Jeanette Finckeová* a *Christopher Walker*. Zachovává *Řádky B* a *C* před malými znameními Raka a Lva, ale nejsou patrné žádné náznaky k velkému znamení tohoto fragmentu.

¹⁶⁴ Rukopisu.

Text 15 (BM 33535)

Hunger publikoval tuto kompletní tabulku v práci z roku 2007.¹⁶⁵ Obsahuje dvě části mikro-zodiaku v trochu jiném formátu. Místo tabulkového rozložení tato tabulka vykládá obsah mikro-zodiaku v lineárním uspořádání s *látkovým řádkem* jako první, pak *Řádkem B*, následovaným sekcí rituálních a lékařských instrukcí. Jen dvě malá znamení, Blíženci a Rak - velkého znamení Střelce -, jsou přítomna v tomto alternativním formátu. Zajímavé je, že rituální část je uvedena ve smyslu měsíčních období, takže malé znamení Blíženců je spojeno s měsícem *Simānu*, a malé znamení Raka s *Dûzu*. Dalo by se očekávat, že malé znamení bude spojeno s malými časovými intervaly, protože tvoří dva a půl dne (nebo stupně) celého roku. To však může být případ písarské záměny, protože znamení Blíženců a Raka, jež se čtou jako zodiakální znamení, jež které řídí celý lunární měsíc, jsou analogická pro měsíce *Simānu* a *Dûzu*. Stále se zdá, že používání fráze „od 1. do 30. dne“ s oběma měsíčními označeními je v rozporu s celkovou strukturou mikro-zodiaku.

¹⁶⁵ *Hunger*, 2007.

Řádek A: Kombinovaná redakce a komentář

Popis:

Řádek A se zobrazuje na textech mikro-zodiaku buď jako druhý nebo poslední řádek, v závislosti na tom, zda tabulka pochází z Uruku nebo Babylonu. Stejně jako Řádek B, obsahuje pouze dvanáct standardních buněk celého korpusu mikro-zodiaku. Jeho obsah je určen pouze malým znamením, pod nímž je uveden. Například, buňka Řádku A od Štíra po Střelce je stejná jako buňka Řádku A od Ryb po Střelce. To vede k neustálému pohybu buněk doleva. Jak text postupuje velkými znameními, každá následující tabulka celý řádek posune o jednu buňku směrem k levému okraji tabulky. Zdá se jasné, že rovnice znamení zvěrokruhu a měsíce je důležitá pro pochopení této sekce, jak bude vidět v textových paralelách obsažených v komentáři.

Obsah těchto buněk je čerpán z řady zdrojů, z nichž většina je doložena na pozdně babylonských tabulkách, které pocházejí z Uruku (např. *TCL 6* a *SpTU*),¹⁶⁶ a Babylonu. I kdybychom snad očekávali, že se ve složení použije velké množství astrologického materiálu, z *EAE* a dalších zdrojů, je zajímavé poznamenat, že v potenciálních zdrojích silně figuruje *iqqur īpuš*. Ke vztahu mezi meteorologickými znameními v *iqqur īpuš* a příslušnými tabulkami v *EAE* se vyjádřili *Rochbergová* a *Gehlken*.¹⁶⁷ Obsah v těchto buňkách nepomáhá vyřešit otázku výpůjček mezi *iqqur īpuš* a *EAE*, a často je obtížné určit, z které řady je obsah načerpán.

Důležité je však poznamenat, že obsah těchto buněk není explicitně zkopírován z jiného textu.¹⁶⁸ Zatímco malé části textu v buňce mohou být paralelní s podobným výňatkem z jiného textu, nejsou kopírovány v kontextu, tj. obsah obklopující zdrojový text není brán v úvahu při znázornění výňatku v buňce Řádku A. Obecný obraz, který člověk získá

¹⁶⁶ Texty publikované v *TCL 6* a v řadě *SpTU* poskytují zdroje s velkou blízkostí jak v čase, tak v prostoru vůči textům mikro-zodiaku (včetně některých z mikro-zodiakových tabulek v této studii). Jejich vztah k textům mikro-zodiaku je uveden v kapitolách II. a IV.

¹⁶⁷ *Rochberg-Halton*, 1988b, s. 252; *Gehlken*, 2012.

¹⁶⁸ Je zřejmé, že musíme předpokládat kopírování z jiných textů mikro-zodiaku.

čtením materiálu *Řádku A*, je, že odpovídá celkovému chápání astrologického asociativního významu v Mezopotámii. Vztahy přítomné v těchto buňkách mezi planetárními jevy a divinačními závěťmi nejsou specifické, ale spíše se řídí obecnými principy astrologického uvažování. Ve skutečnosti je zarážející, nakolik obsah v těchto buňkách odpovídá obecné syntéze astrologických „zásad“ - dle *Ully Kochové* -, jež jsou odvozeny především z novoasyrských svědectví.¹⁶⁹

Syntaktická struktura buněk je těžko pochopitelná a *Monroeův* výklad zde není v žádném případě bez debat. Na nejzákladnější úrovni buňky obsahují řadu výroků začínajících na *KI*, *qaqqaru*, „místo nebo oblast (z)“.¹⁷⁰ Podle všeho znamenají, že malé znamení, pod nímž se vyskytují, je relevantní pro závětí obsažené v buňce, nebo funguje jako modifikující prvek planetárních protází.¹⁷¹ Pouze v sekci Vodnáře chybí prohlášení *KI*. Je-li opomenutí ve Vodnáři účelové a není-li důvod předpokládat, že se jedná o písařskou chybu,¹⁷² pak to musí znamenat, že *KI* není nezbytné pro pochopení obsahu. Oddíl Vodnáře se od ostatních oddílů neliší žádným jiným pozoruhodným způsobem; slovní zásoba a syntaxe jsou jinak v souladu se zbytkem obsahu *Řádku A*.

Dalším významným syntaktickým prvkem je obsažení planet s úvodním tvrzením, nebo bez něj, *ana*, „za, pro nebo týkající se“.¹⁷³ Planety jsou často popisovány jako jasné (*KUR₄*, *ba'ālu*),¹⁷⁴ slabé (*SIG*, *unnutu*).¹⁷⁵ Někdy jsou seskupeny do páru nebo trojice. Popis planety, jasná nebo slabá, se může objevit buď přímo za názvem planety, nebo oddělený od sebe závětím. Přiřazování závětí buňky planetám je značně obtížné. *Monroe* zde využil následující postup. Při čtení od počátku buňky se všechna závětí vztahují na první zmíněnou planetu (nebo skupinu planet). Pokračujeme-li, další jakákoli závětí se vztahují na další zmínku o planetách. Tento postup je obrácený, když prvním prvkem buňky je planeta, v takovém případě

¹⁶⁹ *Koch-Westenholz* 1995, s. 97–136.

¹⁷⁰ CAD Q 121 *qaqqaru* 5b pro umístění na obloze.

¹⁷¹ Klauzule vyjadřující podmínku v podmínečné větě.

¹⁷² Čtyři ze šesti sekcí Vodnáře *Řádku A* v mikro-zodiaku zachovávají první řádek, a ve všech *KI* chybí.

¹⁷³ Sekce pro Blížence a Raka vynechávají planety. To naznačuje, že interpretace zde spočívá na umístění Luny v rámci znamení zvěrokruhu přiřazeného ke sloupci.

¹⁷⁴ CAD B 1 *ba'ālu* 2a.

¹⁷⁵ CAD U/W 166 *unnutu* 1b.

interpretuje *Monroe* všechna závětí, která následují, jako aplikující se na první prvek, dokud není zmíněna další planeta. Třebaže si *Monroe* není jist, zda je to správná metoda, ale v mnoha případech přináší výsledky, které odpovídají koncepčním paralelám v jiných textech.

Zdá se, že tento obsah sdílí obavy¹⁷⁶ se skupinou pozdně babylonských textů, které spojují konstelace a znamení zvěrokruhu s různými starostmi. Tyto texty budou podrobněji vysvětleny ve *IV. kapitole*, avšak zde uvedený stručný přehled seznámí s nejčastěji odkazovanými texty.

TCL 6, 19 a *20*¹⁷⁷ používají k předvídání meteorologických jevů souhvězdí a zvěrokruh. *SpTU 1, 94* a *TCL 6, 16* využívají vzhled planet k předvídání výsledků pro obchod (podnikání). Souvislost mezi obchodem v *Astronomických denících* a věšteckým korpusem krátce zkoumala *Slotská* ve své knize o cenách komodit.¹⁷⁸ Poukazuje na excerpce z *EAE*, konkrétně na texty v *BPO 2*, jakož i na tabulky mikro-zodiaku a další texty, coby důkaz obecného zájmu o ekonomické záležitosti v divinační literatuře. Poznamenává však, že existuje jistý důležitý rozdíl, který brání tomu, aby deníky sloužily jako zdroj pro omen nebo závětí. Zdá se pravděpodobnější, že údaje z deníků byly shromážděny s podobným cílem jako omen, tj. zaznamenat kvantifikovatelné výsledky s cílem prozkoumat vztah mezi „nebeskými událostmi na jedné straně, a pozemskými jevy na straně druhé.“¹⁷⁹

Existují četné paralely s materiálem z *iqqur īpuš*,¹⁸⁰ zejména §88-94 (hrom), §100-101 (zemětřesení), § 102 (bláto) a § 103-104 (povodeň). Zajímavé je, že mnoho paralel nenajdete v menologické sekci *iqqur īpuš*. A konečně, posledním

¹⁷⁶ Starosti, nebo zájmy.

¹⁷⁷ *Hunger*, 1976.

¹⁷⁸ *Slotsky*, 1997, s. 17–19.

¹⁷⁹ *Ibid.*, s. 19.

¹⁸⁰ *Labat*, 1965.

textem, který se v tomto komentáři objevuje často, je *BM 47494*, jenž obsahuje pět oddílů astrologického obsahu, z nichž několik se týká podnikání (mezi jinými tématy).¹⁸¹ Používá jak souhvězdí, tak znamení zvěrokruhu.

Kompozitní přepis a překlad:

Tato kompozitní transliterace je založena především na příkladu z Uruku, *Text 7 (VAT 7847+)*, s případnými restauracemi z babylonských textů. Transliterace bude rozdělena malým znaméním v pořadí, a každá subsekce bude zahrnovat tabulky, na nichž je tato část zcela nebo částečně zachována. Pokud se jednotlivé texty od této složené verze liší, jsou rozdíly zaznamenány v samotné edici textu. Veškeré komentáře týkající se doplnění nebo opomenutí jednotlivých textů naleznete zde. Do textového vydání jsou zahrnuta čísla řádků a jakékoli další fyzické znázornění textu. Každá tabulka textů mikro-zodiaku představuje text trochu jiným způsobem, s různými čísly řádků a délkami řádků, proto je v této části každá buňka považována za jeden souvislý proud textu.

¹⁸¹ *Hunger, 2004.*

Beran

Potvrzeno na: *BM 42288+ (Beran), BM 34572+ (Blíženci), BM 34572+ (Rak), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), BM 36292 (Vodnář),*

KI GANBA SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA *ana* ^dSAG.UŠ ^{mul₂}BABBAR SIG.SIG-*ma ana* ^dšal-bat-a-nu ZI KUR₂ KUR₄- *ma ana* ^dGU₄ ŠEG₃ SIG.SIG-*ma*

„Znamení obchodu s cibulí (a) ječmenem pro (když) Jupiter (a) Saturn jsou slabí; útok Marsu na nepřítele, (když) je jasný; pro Merkura déšť, (když) je slabý.“

Komentář:

Monroe přeložil UM.SIKIL (*šamaškillu*) jako „cibuli“, a přestože identifikace není jistá, je to téměř jistě rostlina z rodu *Allium*.¹⁸² Často se objevuje vedle *karašu* a *šūmū*, předběžně identifikovaných pórem a česnekem. Monroe použil pro pohodlí cibuli. Obchod nebo podnikání (GANBA, *maḥīru*)¹⁸³ se objevují v pre-zodiakálních i zodiakálních astrologických textech. Obchod je ovlivněn v *EAE 56*, když planeta dosahuje (KUR, *kašādu*)¹⁸⁴ konkrétních měsíců. Tato část *EAE* je známa z jednoho příkladu, pozdně babylonské kopie, *TCL 6, 16*, která se označuje jako 56. tabulka *EAE* v kolofonu. Tento text byl napsán *Anuuballītem (Ḥunzu)*, a je ve vlastnictví *Nidintu-Anu (Ekur-zākir)*. Kolofon je datován do 30. dne Tašritu (VII), 97. roku Seleukovské éry (214 př. n. l.).¹⁸⁵

¹⁸² Slotsky, 1997, s. 31–32. Domnívám se, že jde o rod rostlin, které mají chuť nebo vůni jako česnek nebo cibule.

¹⁸³ Je to také časté závětí v širší tradici omen (CAD M/1 94, *maḥīru* 2c).

¹⁸⁴ CAD K 272 *kašādu* 1a.

¹⁸⁵ Vlastníkem Textu 2 (DPH 7851) je syn Nidintu-Anu.

TCL 6, 16:

Avers 1 𒀭^{iti}ina 𒀭BARA₂ 𒀭^{mul}UDU.IDIM IGI ŠE-u ŠE.GIŠ.I₃ SI.SA₂ 𒀭GANBA 𒀭ina-pu-uš

„(Pokud) v Nisannu (I) je viditelná planeta: ječmen a sezam si povedou dobře, obchod se rozšíří.“

Jiný pozdně babylonský text spojuje oddíly zvěrokruhu, nikoliv měsíce, s výsledky, jež se týkají obchodu. Tento text napsal písař *Iqīšâ*, jenž byl také autorem dvou textů kalendáře (*SpTU III, 104 a 105*, viz IV. kapitola).

SpTU 1, 94:

Pokud jde o pohyb Jupitera:

rev.

7 TA ^{mul₂}GU.LA a-di KUN^{186 mul₂} 𒀭HUN.GA₂ u₂-qat-tu-u₂ GANBA LA₂-ti

8 TA qī₂-ti ^{mul₂} 𒀭HUN.GA₂ a-di MUL₂.MUL₂ ^{mul₂}GU₄.AN.NA¹⁸⁷ GANBA GAL₂-ši

„Od Vodnáře až do konce ocasu Berana: Obchody budou ubývat.“

Od konce Berana až po Plejády (a) Býka nebes: Obchod bude žít.“

¹⁸⁶ Použití KUN je zde mírně problematické. Souhvězdí mohou mít ocasy (zibbatu), ale obecně pouze tehdy, jsou-li odvozena od zvířat, tj. Lev a Štír. Jinou možností je, že se jedná o zápis pro znamení Ryb, ale postrádá determinant MUL, který je v tomto textu jinak nevynechán. Monroe zde uvažuje KUN souběžně s qīti, jako konec znamení. Jeho použití k označení konce něčeho je doloženo v několika vybraných kontextech, ale ne jako dosud v astronomických a astrologických textech (CAD K 102 *zibbatu* 2).

¹⁸⁷ Dvojice souhvězdí zde paralelizuje dvě jména používaná pro Býka v mikro-zodiaku.

Pokud jde o pohyb Saturna:

rev.

13 TA ^{mul₂}SUḪUR.MAŠ₂ EN ^{mul₂}ḪUN.GA₂

14 2 ŠU.MIN.MEŠ LA₂-ṭi TA ^{mul₂}ḪUN.GA₂ a-di ^{mul₂}ALLA šal-šu₂ ša₂ ^{giš}BAN₂-šu₂

15 uḫ-ḫar ...

„Od Kozoroha až po Berana: Sníží se o 2 ruce.

Od Berana do Raka: bude to jedna třetina sūtu pozadu (normální).“

Vrátíme-li se do příslušného oddílu *Řádku A*, slabost Saturna a Jupitera - zmíněná bezprostředně poté - může, ale také nemusí být spojena se započítáním obchodu. Když se hlouběji začteme do textu, jehož autorem je *Iqīšû*, že nadbytek předpovídá Jupiter, který se objevuje v Býku, Lvu, Střelci, Kozorohu, Vodnáři (líc 5), a úbytek v dalších znameních (líc 6). Zatímco Saturn předpovídá přebytek z Raka do Střelce, a úbytek z Kozoroha do Blíženců (líc 6). Když dáme obě tato místa dohromady, vidíme, že kdyby se Jupiter a Saturn nacházeli v Beranu podle malého znamení, měli by předpovídat úbytek obchodu, ale zdejší mikro-zodiak si to spojuje s možností obchodu. To naznačuje, že *SpTU 1, 94* v celé své složitosti nebyl použit pro stanovení obsahu tohoto oddílu, ale spíše byla sdílena slovní zásoba.¹⁸⁸

Tabulka *BM 47494* představuje zajímavou kombinaci astrologie založené na souhvězdí a zodiakální astrologii. Oba typy astrologického obsahu v této tabulce obsahují odkazy na podnikání:

¹⁸⁸ Mohlo by se stát, že se obě negativní závěti spojí tak, aby se rovnala pozitivnímu výsledku.

BM 47494:¹⁸⁹

av.

23 ana GANBA ina ŠA₃^{mul} AL.LUL^{mul} GIŠ.RIN₂^{mul} SUHUR.MAŠ₂^{mul} AŠ.GANA₂

24 ana še-im ina ŠA₃^{mul} AŠ.GANA₂^{mul} AB.SIN₂ u^{mul} GU.LA

„Co se týče podnikání: v rámci Raka, Vah, Kozoroha (a) Pole.¹⁹⁰

Pokud jde o ječmen: v rámci Pole, Vah a Vodnáře.¹⁹¹

V pozdější části tento text uvádí vliv planety na obchod, která se objevuje *jasně* v určitých znameních. Lze je zde číst spíše coby zodiakální znamení, nežli jako souhvězdí, protože jsou seřazena v triplicitním pořadí. Skutečnost, že se objevují jako čtyři skupiny po třech, přirozeně naznačuje dvanáct znamení zvěrokruhu. Zajímavé je, že tato znamení se liší od souhvězdí uvedených výše.

BM 47494:

rev.

1 [^{mul.lu₂} HUN.GA₂¹⁹²] ^{mul} UR.GU.LA u^{mul} [PA].「BIL」.SAG

2 [...] GANBA ša₂ 「KUR URI」^{ki}

¹⁸⁹ Monroe sledoval transliteraci a překlad Hungera (*Hunger*, 2004), s výjimkou případů, kdy četl znamení pomocí svých edic, GANBA pro KI.LAM a AS.GANA₂ pro AŠ.IKU.

¹⁹⁰ Souhvězdí v originále: „Crab, the Scales, the Goat-Fish, (and) the Field.“

¹⁹¹ V originále „the Great One“ (Vodnář).

¹⁹² Zde může být restaurován Beran, protože znamení následují triplicity, v tomto případě [I] V IX.

„[Beran], Lev, [Stře]lec,

[ohledně] podnikání Akkadu.“

Text pak pokračuje výčtem vlivu na obchod, když určité planety jsou *jasné* - pravděpodobně - v těchto třech znameních, z nichž všechna jsou špatná. Po výčtu znamení jsou uvedeny další tři skupiny znamení uspořádaných v triplicitním pořadí, s přidruženou zemí (oblastí) pro každé z nich.

Výše uvedený výňatek z *BM 47494* by mohl odkazovat na zachycenou linii textu z helénistického Uruku.

TCL 6, 19:

ř. 31 ^{mul₂}UR.ĤUN.GA₂ KI GANBA ^{lu₂}DAM.GAR₃

„Beran je znamení podnikání a obchodníků.“

Toto se jeví jako zachycená linie v dolní části *TCL 6 19*, což naznačuje, že další tabulka v řadě se týkala výhradně podnikání a činnosti obchodníků. Text *TCL 6 19* byl napsán *Anu-aḥ-ušabši*, členem rodiny *Ekur-zakir*, 12. dne měsíce Abu (V), 84. roku Seleukovské éry (227 př. n. l.).

Dvě planety, jež jsou předběžně spojené s obchodem v této sekci, jsou Saturn a Jupiter. Ve výše citovaných textech nenachází *Monroe* žádné paralely, které by spojovaly Saturna s obchodem. Jupiter je však spojen s úbytkem obchodu v *TCL 6, 16:*

TCL6, 16:

av. 31 ^{mul}UDU.IDIM *ana* ^{mul}SAG.ME.GAR TE GANBA LA₂-*ti*

„(Pokud) se planeta přiblíží k Jupiteru: podnikání se zmenší.“

Útok nepřítele (ZI KUR₂, *tīb nakri*) není dobře doložen v astrologickém korpusu.¹⁹³ *TCL 6, 16*, ř. 43 zaútočí na nepřítele, když se objeví planeta jménem *Ninurta*. *CTN 4, 13*, av. ii. 10' (*EAE 8*) dává útok nepřítele za znamení odkazující na rohy měsíce. Zdá se, že ani jedno z nich neodkazuje na jasnost Marsu. Planeta Mars má však obecně zlověstný charakter a předznamenává konflikty a války.¹⁹⁴ Tabulka *BM 47494*, uvedená výše, obsahuje také útok nepřítele, ale zde je postaven na roveň s Rake, Lvem a Štírem:

BM 47494:

av. 17 *ana* ZI KUR₂ *ina* ŠA₃ ^{mul}AL.LUL ^{mul}UR.GU.LA u ^{mul}GIR₂.TAB

„Ohledně 'útoku nepřítele': uvnitř Raka, Lva a Štíra.“

V poslední části této části *Řádku A* je uveden déšť (ŠEG₃, *zunnu*),¹⁹⁵ pro dobu, kdy je Merkur jasný. To je běžný prvek astrologické předpovědi počasí od *новоasyrského období*, a dále.¹⁹⁶ Pro pozdní období, *Text TCL 6, 19*, uvádí mnoho případů, kdy je vzhled Merkuru postaven na roveň dešti. To však představuje mírný problém v tom, že náš text srovnává

¹⁹³ Je to velmi dobře doloženo v širší tradici omen, Šumma Ālu, Šumma Izbu a v textech haruspikových (*CAD T 387 tību 2'*).

¹⁹⁴ *Koch-Westenholz*, 1995, s. 128–129; *Reynolds*, 1998.

¹⁹⁵ *CAD Z 160 zunnu*.

¹⁹⁶ *Koch-Westenholz*, 1995, s. 127–128.

děšť se slabinou Merkuru,¹⁹⁷ což je opak toho, co by člověk očekával. Ve skutečnosti *TCL 6, 19* poskytuje na začátku jednoduchou rubriku, která stanoví zásady týkající se planet a deště:

TCL 6, 19:

av. 5 KUR₄-ma ŠEG₃ u ILLU MAḪ un-nu-ut i-šu

„(Pokud) je jasný: déšť a silná povodeň, (pokud) slabý: málo (déšť nebo povodeň).“

Z hlediska umístění na obloze spojuje *BM 47494* déšť se specifickými souhvězdími:

BM 47494:

av. 28 ana ŠEG₃ ILLU ina ŠA₃ ^{mul}KU₆ ^{mul}GU.LA u MUL.MUL

„Co se týče deště, záplav: uvnitř Ryby, Vodnáře a Plejád.¹⁹⁸“

¹⁹⁷ „pro Merkura déšť, (když) je slabý.“

¹⁹⁸ V originálu je uvedeno souhvězdí „Stars“, což evokuje Hvězdy hvězd, a také vidím MUL.MUL, což jsou Plejády.

Býk

Doloženo na: BM 42288+ (Beran), BM 34572+ (Blíženci), BM 34572+ (Rak), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), BM 32517+ (Váhy), BM 36292 (Vodnář),

ana ^dGU₄.U₄ RA GU₃ ^dIŠKUR ana ^dšal-bat-a-nu IZI.ŠUB ri-ba KI RA UGU GAL.ME ZI TU₁₅ GAL ana ^dGU₄:

^ddele-bat KUR₄-ma

„Zničení (destrukce) pro Merkura, hřmění; blesky pro Marse, zemětřesení; znamení zkázy týkající se těch velkých, nástup (počátek) velkého větru, pro případ, že Merkur nebo Venuše budou jasné.“

Komentář:

Hřmění (GU₃ ^dIŠKUR, *rigim Adad*)¹⁹⁹ je dobře doloženo v EAE a širší věštecké tradici.²⁰⁰ Novoasyrská tabulka z oblasti *Sultan Tepe* zachovává jedno omen rovnající se hromu a destrukci:

STT 2, 329 (EAE 19):

av. 6' AN.GE₆ GAR-ma ^dIŠKUR GU₃-šu₂ ŠUB ZAḫ₂ KUR ina INIM DINGIR.MEŠ DU₁₁.GA

„(Jestliže) dojde k zatmění a Adad zahřmí (osvětlení)²⁰¹: svrhne svůj hlas): zničení země, (když) bohové vysloví slovo.“

¹⁹⁹ CAD R 332 *rigmu* 4.

²⁰⁰ Schwemer ve svém *Wettergotsestalten* uvádí, že hrom byl také spojen s *kettledrum* (Schwemer, 2001, s. 665). Jeho krycí rituál a používání nástroje při rituálech v helénistickém Uruku a Babylonu, viz Linssen (Linssen, 2004, s. 92–100). Zřejmě se jedná o nástroje podobné tympánům.

²⁰¹ Ozáření.

Pozdní kopie *EAE 33* z Uruku (*SpTU 2, 41*) navíc obsahuje mnoho odkazů na hromy. „Zničení Adadem“ (RA ^dIŠKUR, *riḫiṣ Adad*)²⁰² je také doloženo v astrologickém korpusu; význam musí odkazovat na ničivou bouři. *TCL 6, 20* ji přirovnává k silné povodni:

TCL 6, 20:

rev. 9 [ma-la] SUMUN RA ^dIŠKUR en-na RA ^dIŠKUR ILLU git-pu-šu-ma ta-qab-bi

„[Kolik] bouří (bylo) v minulosti, (tolik je jich) nyní, předpovídáte masivní povodeň.“

Monroe předpokládá, že v této části *Řádku A* - RA ^dIŠKUR a GU₃ ^dIŠKUR - jsou záměnou RA GU₃ ^dIŠKUR prostřednictvím hendiadys, tj. „ničivého hromu Adadu“. Stejně tak jsou oba (výrazy) spojovány s Merkurem, díky spojení planety s deštěm zmíněným výše. Další odkaz se nachází v *iqqur īpuš*, §103, kde je povodeň v Ayyaru (II) spojena s RA ^dIŠKUR. Srovnání s „hromovými“ tabulkami *EAE* (44, 45, a 46)²⁰³ nevytváří žádnou smysluplnou korelaci s meteorologickými jevy a planetou Merkur nalezenou v této části *Řádku A*.

Blesk (IZI.ŠUB, *izišubbu*)²⁰⁴ se podobně objevuje v *EAE 47*.²⁰⁵ Neexistuje však žádná existující korelace s planetou Mars. Blesk je také zmíněn záhadným textem, *TCL 6, 11*, editovaným *Hungerem* a *Brack-Bernsenem*.²⁰⁶ Text je směsicí astronomických postupů pro vložené a astrologické sekce. Byl ve vlastnictví *Nidintu-Anu* (*Hunzu*), a byl napsán jeho synem (*Anu-uballit*). Řádky 6-8 zmiňují blesky během určitých měsíců, a když jsou Hvězdy²⁰⁷ (MUL₂.MUL²) nad planetou. Spojení

²⁰² CAD R 335 *riḫiṣu A*.

²⁰³ *Gehlken*, 2012, s. 11–162.

²⁰⁴ CAD I/J 319 *izišubbu*.

²⁰⁵ *Gehlken*, 2012, s. 163–198.

²⁰⁶ *Hunger a Brack-Bernsen*, 2002.

²⁰⁷ Plejády.

je zde vytvořeno mezi Hvězdami (Plejádami) a Býkem. Zajímavostí je také skutečnost, že tento oddíl zachovává rovnocennost mezi mnoha zodiakálními souhvězdími a jejich ekvivalentními měsíci.

TCL 6, 11:

av.

6. $\check{s}a_2$ GU₅ MUL₂.MUL₂ $\check{s}a_2$ SIG ^{mul₂}UG₅.GA.MEŠ $\check{s}a_2$ ŠU *šu-ku-du* $\check{s}a_2$ NE ^{mul₂}MAR.GID₂.DA
 $\check{s}a_2$ KIN ^{mul₂}*a-ru*₆ $\check{s}a_2$ DU₆ ^{mul₂}UR.GI₇

7. $\check{s}a_2$ APIN ^{mul₂}GIR₂.TAB $\check{s}a_2$ GAN ^{mul₂}MA₂.GUR₈ $\check{s}a_2$ AB AN $\check{s}a_2$ ZIZ₂ *ḥar-ri-ri* $\check{s}a_2$ ŠE
AŠ.GANA₂ *an-nu-u₂* MUL₂.MUL₂ $\check{s}a_2$ ITI.MEŠ *gab-bi* IZI.ŠUB

8. ME-*a* GAR-*an* *šum₄-ma* MUL₂.MUL₂ *e-la-nu*^dUDU.IDIM IZI.ŠUB RA *šum₄-ma* KI.TA
i-ša

„Od Ayyaru (měsíc II) Hvězdy.²⁰⁸ Od Simānu (měsíc III) Havran. Od Dûzu (měsíc IV)

Šipka. Od Abu (měsíc V) Vůz. Od Ulūlu (měsíc VI) Orel. Od Tašrītu

(měsíc VII) Pes.“

Od Araḥsamna (měsíc VIII) Štír. Od Kislīmu Bárka.²⁰⁹ Od Tebētu

²⁰⁸ Plejády.

²⁰⁹ Člun.

(měsíc X) Mars. Od Šabātu (měsíc XI) Hraboš. Od Addaru (měsíc XII) Pole.²¹⁰

Učiníte předpověď: Jsou-li hvězdy nad planetou, úder blesku

*(a) devastace; pod ní, bude menší.*²¹¹

„Velké, velcí“,²¹² GAL.ME, se zřídka objevuje v závětech omen. Objevuje se v jednom textu, TCL 6, 2, v jaterním omen:

TCL 6, 2:

av. 22 BE ZE₂ ina 𐎶MURUB₄¹-ša₂ AN.TA dak-šat ša₂ NUN UGU GAL.MEŠ INIM.MEŠ-šu₂
GIG.MEŠ-ša

„Je-li žlučník oteklý směrem ke středu: slova prince rozladí ty velké.“

Nápor velkého větru (ZI TU₁₅ GAL, *tīb šāri rabī*) není potvrzen ve věšteckém korpusu, přídavné jméno používané k popisu silného narůstajícího větru je obecně *dannu*, „silný“.²¹³ Dalo by se očekávat, že se nějaká zmínka o velkém větru objeví v EAE 49,²¹⁴ je však velmi špatně dochován. Nicméně, BM 47494 přiřazuje „stoupající vítr“ osmi souhvězdím, včetně Plejád, což by mohlo vést k rovnocennosti se znamením Býka.

²¹⁰ Následuje věta, která mi není příliš jasná. „These, the Stars of all the months (mean) lightning.“ Dovožuji však, že zde může být odkaz na Plejády ve všech měsících.

²¹¹ CAD I/J 220 *išu* 2.

²¹² Great Ones.

²¹³ CAD T 389 *tibu* 3a, 1'.

²¹⁴ Gehlken, 2012, s. 199–209.

BM 47494:

av. 29 *ana* ZI TU₁₅ *ina* ŠA₃ ^{mul}MAŠ.MAŠ ^{mul}PA.𒀭BIL¹.[SAG ^{mul}AL].𒀭LUL¹ ^{mul}UR.GU.LA

av. 30 ^{mul}𒀭SIM.MAH¹ *mula-nun-ni-tu*₄ MUL.MUL [u] ^{mul.lu₂}𒀭HUN.GA₂

„Co se týče stoupajícího větru: uvnitř Dvojčat, Střelce,²¹⁵ Raka, Lva,

Ryby²¹⁶, Anunity,²¹⁷ Hvězd²¹⁸ a Berana.²¹⁹“

²¹⁵ V originálu „Pabilsag“, náleží do souhvězdí Střelce.

²¹⁶ V originálu „Swallow“. Zřejmě zahrnuta i část Pegasa. Západní Ryba.

²¹⁷ Severní Ryba a část Andromedy. Zřejmě odkaz i na bohyni Inannu.

²¹⁸ Plejády.

²¹⁹ V originálu „Hired Man“. Souhvězdí Berana.

Blíženci

Doloženo na: *BM 42288+ (Beran), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), BM 32517+ (Váhy), BM 36292 (Vodnář),*

KI GANBA SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA *ri-ba* IZI.ŠUB ĤI.GAR KI GISKIM *u* EŠ.BAR KI *ri-ba dan-nu* SU.GU₇ *dan-nu* GURUN DU₃.A.BI

„Znamení obchodu s cibulí (a) ječmenem, zemětřesení, blesku, vzpoury; znamení (věšdeckého) znamení a rozhodnutí; znamení silného zemětřesení, silného hladomoru, ovoce, všeho.“

Komentář:

Je zajímavé, že tato buňka postrádá planetární spojení, Rak je jediným dalším znamením bez planet. Toto opomenutí zde musí znamenat, že umístění planet není jediným „hnacím“ faktorem pro závětí uvedená v těchto buňkách. Jednoduchým řešením je přiřadit tato závětí, když Luna se nachází v tomto znamení uvnitř zvěrokruhu. V takovém případě by planetární data z ostatních buněk modifikovala základní lunární základ pro interpretaci v tomto řádku.

Debatu o překladu SUM.SIKIL, „cibule“, lze nalézt také v části Berana výše, a to jako důkaz obchodu. Za zmínku stojí skutečnost, že Blíženci nebo Dvojčata se neobjevují v první části *BM 47494* týkající se obchodu, nicméně Velká Dvojčata se objevují na konci druhé části týkající se obchodu, když jsou přiřazována triplicitně různým zemím. V tomto případě jsou Velká Dvojčata přidělena západu, MAR.TU^{ki 220}.

Text TCL 6, 16 se zmiňuje o třetím měsíci, Simānu, ve vztahu k obchodu, který slouží jako paralela pro třetí zodiakální znamení, Raka:

²²⁰ BM 47494, rev. 19-20.

TCL 6, 16:

rev. 14 ina ^{iti}SIG₄ ^{mul}UDU.IDIM KUR-*ḫa* KUR GANBA LA₂-*a* GU₇

„(Jestliže) v Simānu (III) vychází planeta: země zažije²²¹ omezení obchodů.“

I když tento oddíl nespecifikuje, jaký dopad to bude mít na podnikání, je svůdné předpokládat, že to bude negativní jak na důkazy, které nabízí citace přímo výše, tak i na skutečnost, že většina závětí v Řádce A se zdá být záporného charakteru.

EAE 22, část II²²² a pozdější část EAE 47²²³ se zabývají zemětřeseními, *rību*. Je zajímavé, že obě tyto tabulky EAE, které se zabývají *Sīnem* a Adadem, obsahovaly velmi podobná omen zemětřesení, která jsou sama o sobě úzce spojena s *iqqur īpuš* §100-101. Zdá se, jako by obě části omen zemětřesení spolu souvisely a mohly být zaneseny do EAE ze společného zdroje.²²⁴

Leč na této části v EAE 22 neexistuje žádná paralelní linie, několik omen naznačuje, že prvky, které tvoří buňku mikro-zodiaku, byly často spojeny mezi sebou. Omen pojednávající o zatmění v Simānu (III) zahrnuje jak úbytek ječmene, zemětřesení, tak nespokojenost s králem. Je zde drobný problém se skutečností, že zemětřesení uvedené v EAE 22 se používá spíše jako protáze, nežli jako závětí v této části Řádku A:

²²¹ Smysl GU₇ je zde jasný, zřejmý překlad však není zřejmý.

²²² Rochberg-Halton, 1988b, s. 262–270.

²²³ Gehlken, 2012, s. 150–160.

²²⁴ Gehlken, 2012, s. 128.

EAE 22, část II:²²⁵

- 1 DIŠ *ina*^{iti}SIG₄ TA UD.1.KAM EN UD.30.KAM AN.TA.LU₃ *it-tab-ši* EBUR KUR NU SI.SA₂
- 2 BE ^dIŠKUR GU₃-š_u₂ ŠUB ŠE GU-*um ina* KISLAḪ.MEŠ TUR *a-ru-ur-tu*₄
- 3 BE *ri-i-bu i-ru-ub* LUGAL še-eṭ KI IDIM.MEŠ-š_u₂ *i-qal-lil*
- 4 BE IM.GU₂ KUR *is-hup*₂ MU.3.KAM LUGAL KUR *ina di-ib-ri* DU.ME[?]

„Pokud nastane zatmění v Simānu (III) od 1. do 30. dne: Úroda půdy nebude v pořádku.

Pokud zahřmí Adad: Ječmen a len v mlatu se sníží, hladomor.

Pokud dojde k zemětřesení: Král je opovrhován, bude znevažován v očích svých dvořanů.

Pokud zemi pokrývá bahno: Tři roky bude král země zažívat útrapy.“

iqqur īpuš obsahuje také dvě části o zemětřeseních, §100 a §101. Část pro Simānu (III) v §100 přirovnává zemětřesení v daném měsíci k ustání deště, které může souviset s hladomorem zmíněným v této buňce v *Řádce A*.²²⁶

Hladomor (SU.GU₇, *ḫušahḫu*)²²⁷ je běžným prvkem závětí omen. Je také součástí nebeského věštění; dva odkazy na zatmění a hladomor lze nalézt v *STT II 329*.²²⁸ Hladomor se objevuje později ve *SpTU 1, 94*, ve spojení se slabinou planet během zatmění. Objevuje se také v pozdější části týkající se umístění Jupiteru ve zvěrokruhu.

²²⁵ Rochberg-Halton, 1988b, s. 251–272.

²²⁶ Labat, 1965, s. 188–191.

²²⁷ CAD H 260 *ḫušahḫu* 1a.

²²⁸ STT II 329, av. 5', a av. 8'.

SpTU 1, 94:

rev.

9 TA *qi*₂-*ti* ^{mul₂}GU₄.AN.NA EN ^{mul₂}SIPA.ZI.AN.NA ^{mul₂}MAŠ.TAB.BA GAL.GAL

10 *u* ^{mul₂}ALLA SU.GU₇ *dan-nu* GAL₂-š*i*

*„Od konce Býka nebes²²⁹ po Orion, Velká Dvojčata a Raka: Bude
silný hlad.“*

"Ovoce, (to) všechno", GURUN DU₃.A.BI, je záhadný doplněk k této buňce. Objevuje se dvakrát jako přímá citace v *TCL 6, 41*. Text obsahuje návod na noční rituály po dobu dvou dnů během neznámého měsíce (možná je to Țebētu (X)).²³⁰ V obou případech následuje sloveso, *šarāḥu* v D-kmeni, „učinit skvostné“.²³¹ Dvě části tohoto textu dávají návod k vytvoření jídelní tabulce, první před *Anu* a *Antu*, a druhý před sedmi nebeskými tělesy.

Možná užší spojení, ne-li zcela bezpečné, je z astrologického textu *SpTU 2, 41*, jenž obsahuje řadu omen souvisejících s hromem, možná identifikace s tabulkou *EAE 33*. Spodní část rubu je poškozena, ale konec jednoho řádku může nabídnout paralelu k odkazu na plody z této buňky.

²²⁹ Možný odkaz na Hyády (Aldebaran).

²³⁰ *Linssen*, 2004, s. 122–124.

²³¹ Tato konstrukce je také citována v příloze v rubrice na lící straně textu 7 (VAT 7847+), pod textem mikro-zodiaku.

SpTU 2, 41:

rev. 24 ... NIM.GIR₂ GAR GIM IZI *ana* TU₁₅ 4-BA *iz-nun* GURUN ^{giš}KIRI₆ 𐎶𐎶𐎶𐎶 [...]

„...blesky se vyskytují jako oheň, prší do čtyř větrů, plody sadu...“

Náznaky na kopii nejsou jasné, ale zcela nevylučují čten DU₃.A.BI, pomocí něhož by se spojily blesky z dřívějších dnů v této buňce s ovocem, což pravděpodobně naznačuje špatné znamení pro sklizeň ovoce.

Rak

Doloženo na: *BM 42288+ (Beran), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), BM 32517+ (Váhy), BM 41583 (Váhy), BM 36292 (Vodnář), BM 41041,*

KI ŠEG₃ ZI TU₁₅ LA₂-*al še-im* EŠ.BAR i₂-*dig-lat u pu-rat sip-par*^{ki} LARSA^{ki} dID₂ ID₂ dNIN.GIR₂.SU UR.SAG^d *nin-urta*

„Znamení deště, nástupu větru, nedostatku obilí, rozhodnutí Tigridu a Eufratu, Sipparu, Larsy, božské řeky, řeky Ningirsu, hrdiny Ninurty.“

Komentář:

Na začátku *TCL 6, 20* je zajímavá zmínka o Raku, snad v souvislosti s deštěm, i když řádky jsou velmi poškozené. Zdá se, že text dává instrukce pro předpovídání deště podle zodiakálních znamení, namísto *TCL 6, 19*, jenž spojuje déšť s výskytem planet v souhvězdích.

Nápor (počátek) větru (ZI TU₁₅, *tīb šāri*) je potvrzen pro Raka na *BM 47494*, jak je uvedeno výše v části pro Býka. Nedostatek obilí, LA₂-*al še-im*, není přímo paralelně s žádným z pozdně babylonských astrologických textů. Nicméně, LA₂-*al*

(šaqal), pro „nedostatek“, je potvrzen v astrologickém korpusu v souvislosti s deštěm.²³² Používá se také k úbytku ječmene a sezamu; nachází se na tabulce z Nimrudu (EAE 8).

CTN 4, 4:

av. i. 16: 30 ina IGI.[LA₂]-^rš_u 2 TUR₃¹ [...] x ŠE u ŠE.GIŠ.I₃ LA₂

„Jestliže Luna při svém vzhledu (má?) dvě svatozáře: ... ječmene a sezamu ubude.“

Rozhodnutí (EŠ.BAR, purussû)²³³ je běžným závětím nebeského věštění. Zde je to spojeno se seznamem toponymů, samotné toponymy jsou paralelní na několika textech.

BM 47494:

av. 6 DIŠ ^rmul₂ALLA¹ UD.KIB.NUN^{ki} dil-bat^{ki} u gir₂-su^{ki} MURUB₄.MEŠ UD.KIB.NUN^{ki} IGI.MEŠ
MIN MIN

„Rak (Krab): Sippar, Dilbat, Girsu; střed(y): Sippar, přední strana(y): totéž, totéž“

Dva texty dávají více asociací mezi těmito toponymy a Krabem, neboli Rakem. MNB 1849 obsahuje část na konci tabulky, která zaznamenává, která města jsou ovlivněna zatměním v různých souhvězdích. Tuto sekci poprvé editoval Weidner ve svém článku o hvězdné geografii.²³⁴ Paralely k tomuto textu byly nedávno probírány.²³⁵

²³² CAD Š/II 9 šaqālu 6 a 15 šaq_{lu}.

²³³ CAD P 529 purussû 3 a 2'.

²³⁴ Weidner, 1963, s. 118–119.

²³⁵ Steele, 2015b, s. 208–215.

MNB 1849:

rev.

47 DIŠ ina KI MUL.MEŠ IGI.MEŠ ša₂^{mul} AL.LUL a-dir EŠ.BAR id₂IDIGNA i₃-dig-lat mil₂-ša₂ LA₂-ti

48 DIŠ ina KI MUL.MEŠ EGIR.MEŠ ša₂^{mul} AL.LUL a-dir EŠ.BAR id₂pu-rat-tu₄ id₂pu-rat-tu₄ mil₂-ša₂ LA₂-ti

49 DIŠ ina ʾKIʾ ʾmulʾ AL.LUL a-dir EŠ.BAR UD.KIB.NUN^{ki}

„Je-li zatmění na místě předních hvězd Krabu: je to rozhodnutí pro Tigris: povodeň Tigridu se sníží.

Je-li zatmění na místě zadních hvězd Krabu: je to rozhodnutí pro Eufrat: povodeň Eufratu se sníží.

Je-li zatmění na místě Kraba: je to rozhodnutí pro Sippar.“²³⁶

Tyto tři řádky obsahují všechny - až na jeden - toponyma uvedená v této buňce, Larsa. Tento text a dříve vyňatý text, BM 47494, mají řádky, které spárují města Sippar a Larsa, ale v obou případech odkazují na souhvězdí Orion.

Nakonec, jeden text BM 36303+, editovaný Steelem, vytváří spojení mezi Rakem a městem Larsa.²³⁷

BM 36303+:

av. 21' ʾDIŠʾ [ina] ʾitiʾŠE mul₂ʾ AL.LUL UDʾ.UNUG^{ki}

„[V] Addaru (XII), Rak, Larsa“

²³⁶ Řádek 51 tohoto textu spojuje Ryby (ʾmulʾSIM.MAH) s Eufratem a mořem. Monroeho by zajímalo, jestli Rak i Ryby jsou spojeny s řekami a mořem, kvůli jejich spojení s vodou, tj. že krabi a ryby žijí ve vodě. (Myslím, že dopověď je nasnadě.)

²³⁷ Steele, 2015a.

Božská řeka (^dID₂) je uvedena ve sloupci ii, řádku 27 *Weidnerova* seznamu bohů.²³⁸ Naneštěstí, ekvivalentní boží jméno je přerušeno (odlomeno).

Spojení mezi řekou Ningirsu a Krabem lze nalézt na *SpTU 3, 101*, jež zaznamenává různá omen typu *EAE*.

SpTU 3, 101:

av. 5' ^{mul}AL.LUL ID₂ d NIN.GIR₂.SU ^{mul}šal-bat-a-nu [...]

„Krab, řeka Ningirsu, Mars ...“

Závěrečná část části *Řádku A* je velmi podobná částem *Řádku B*. Býk v *Řádku B* zachovává tento přesný epitet pro *Ninurtu*, jehož lze nalézt v *MUL.APIN I ii. 6*. Zvláštní je, že tato část *Řádku A* nemá žádnou zmínku (*Ninurta*).

Lev

Doloženo na: BM 42288+ (Beran), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), BM 41583 (Váhy), BM 41041,

KI NIG₂.E₃ IZI.ŠUB u ZI KUR₂ : KI um-šu₂ u U₄.DA^d šal-bat-a-nu ana ^{mul₂}BABBAR NIG₂.E₃ 3,20 ^dšal-bata-nu ZI KUR₂ dan-nu EREN₂ GAL KUR₄-ma

„Znamení vítězství, blesku a útoku nepřítele, nebo znamení léta a světla (pro) Mars; pro Jupitera, vítězství krále, (pro) Mars, útok silného nepřítele, velkých vojsk, (když) je jasný.“

²³⁸ *Weidner*, 1924, s. 15.

Komentář:

Vítězství (NIG₂.E₃, *lītu*)²³⁹ je spojeno se souhvězdím Lva v *MUL.APIN II*.

MUL.APIN II:²⁴⁰

iii. 30 DIŠ^{mul₄}UR.MAḪ MUL₄.MEŠ-š_u₂ *il-tap-pu-u* 3,20 KI DU NIG₂.E₃ ...

„Jestliže hvězdy Lva vzplanou:²⁴¹ král zvítězí, kamkoli půjde.“

I když tento výňatek jasně ukazuje vztah mezi Lví hvězdou a vítězstvím krále, je v přímém kontrastu s následujícími dvěma závěťmi, bleskem a útokem nepřítele, obojí je negativní.

Jupiter je spojen s blahem krále.²⁴² To je přímo následováno útokem nepřítele souvisejícího s Marsem, což dává smysl, vzhledem k nepřátelské povaze této planety.

²³⁹ CAD L 221 *lītu*.

²⁴⁰ *Hunger a Pingree*, 1989, s. 112.

²⁴¹ Překlad *iltappu* byl zpočátku zdrojem problémů pro Hungera a Pingreeho v jejich vydání (*Hunger a Pingree*, 1989, s. 134). CAD však poskytuje konkrétní důkazy o překladu šapů jako „vzplanutí nebo plápolání“ (CAD Š/I 489 *šapû* 2'c).

²⁴² Koch-Westenholz, 1995, s. 12.

Panna

Doloženo na: BM 42288+ (Beran), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), BM 41583 (Váhy),

KI SI.SA₂ BURU₁₄ *na-pa-aš*^d NISABA SILIM.ME ^{munus}PEŠ₄.ME KI SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA GANBA KI EŠ.BAR KUR
ELAM.MA^{ki} KI AN.TA.LU₃ *ana*^d *dele-bat u*^d GU₄.U₄-ma

„Znamení dobré sklizně, hojnosti obilí, pohody²⁴³ pro těhotné ženy; znamení cibule (a) ječmene; znamení rozhodnutí země Elam; znamení zatmění Venuše a Merkuru.“

Komentář:

Dobrá sklizeň (SI.SA₂ BURU₁₄, *ešēr ebūri*)²⁴⁴ je běžným prvkem ve věšteckých závětech. Od *новоasyrského* do helénistického období se dobrá sklizeň objevuje ve více typech věšteckých textů.²⁴⁵ Je to uvedeno na druhé tabulce MUL.APIN, ve vztahu k vzplanutí hvězdy Jha²⁴⁶.

MUL.APIN II:²⁴⁷

iv 1 DIŠ^{mul} ŠUDUN *ina* E₃-šU₂ GIM IZI *it-ta-na-an-paḥ* BURU₁₄ SI.SA₂

„Pokud bude Jho planout jako oheň, když vyjde: sklizeň dopadne dobře.“

²⁴³ Zdraví.

²⁴⁴ CAD E 18 *ebūru* 2 b 2.

²⁴⁵ 4 CT 39 18, tabulka Šumma Ālu 61, obsahuje toto přesné závětí v měsíci Tašřitu (VII).

85 DIŠ *ina*^{iti} DU₆ KI.MIN BURU₁₄ SI.SA₂ *na-pa-aš*^d NISABA¹

„Pokud je v Tašřitu (VII), totéž (povodeň): dobrá sklizeň, hojnost obilí.“

²⁴⁶ V originálu „Yoke Star“, Arcturus.

²⁴⁷ Hunger a Pingree, 1989, s. 119.

Zatímco hvězda Jha v tomto případě rozhodně není zodiakální znamením Panny, je blízko na obloze a snad je význam přenesený na zodiakální znamení. *TCL 6, 16 av. 13*, také zmiňuje dobrou sklizeň, ale v tom případě je sklizeň spojena s planetou vycházející v Nisannu (I). Sklizeň je zmíněna také na *BM 47494* v souvislosti s Vodnářem,²⁴⁸ Brázdou,²⁴⁹ Polem,²⁵⁰ a Ocasý²⁵¹ (av. 21). Brázda je úzce spojena se zodiakálním znamením Panny.

Hojnost zrna, *napaš* ^dNISABA,²⁵² je běžným závětím, které lze vysledovat od *новоasyrského období* do věšteckého korpusu pozdní Babylónie. Kopie *iqqur īpuš* z Nimrudu, (*CTN 4, 52, av. ii' 15'-16'*), obsahuje zmínku o hojnosti obilí v Arahšamnu (VIII).

Zdraví těhotné ženy (SILIM.ME ^{munus}PEŠ₄.ME, *šulum erâti*)²⁵³ je vzácným závětím. Obecně je pozitivní výsledek těhotenství popisován jako „jdoucí dobře“ (SI.SA₂, *ešēru*).²⁵⁴ *BM 47494* zmiňuje ženy, které rodí, ale spojuje je se čtyřmi různými souhvězdími, Štírem, Kozorohem,²⁵⁵ chybějící jméno a Annunitu²⁵⁶ (av. 21).

Zmínka o obchodu s cibulí a ječmenem uprostřed je zde zvláštní, stejně jako v dalších dvou znameních, v nichž se obchod objevuje, je umístěna jako první prvek této sekce. Syntaxe je také opakem předchozích dvou zmínek o obchodu (Beran a Blíženci). *Text TCL 6, 16* spojuje šestý měsíc s pozitivním obchodem.

²⁴⁸ V originálu „Great one“. Vodnář.

²⁴⁹ V originálu „Furrow“. Panna.

²⁵⁰ V originálu „Field“. Pole představuje ječmenné pole děleno řadou zavlažovacích příkopů. Když ječmen je pravidelně zavlažován a začíná zrát, vychází tohle souhvězdí.

²⁵¹ V originálu „Tails“. Ryby.

²⁵² CAD N/1 318 *napšu* b.

²⁵³ CAD E 310 *erītu* a.

²⁵⁴ CAD E 354 *ešēru* 2c.

²⁵⁵ Kozo-rybou. V originálu „Goat-fish“.

²⁵⁶ Severní Ryba a část Andromedy.

TCL 6, 16:

av. 15 *ina*^{iti} KIN^{mul} UDU.IDIM KUR-*ḫa* E₁₁ GANBA *na-pa-aš*₂ ^dNISABA

„(Pokud) v Ululu (VI) vychází planeta: vzestup podnikání, hojnost obilí.“

Pokud jde o znamení rozhodnutí země Elam, EŠ.BAR KUR ELAM.MA^{ki}, BM 47494 nabízí vynikající důkazy o propojení Panny se zemí Elam. Zadní strana tabulky přiřazuje Akkadu tři znamení, jak jsme viděli výše. Po nastínění znamení relevantních pro Akkad, text shrnuje další tři země, tj. Elam, Západní země²⁵⁷ a Subartu.²⁵⁸

BM 47494:

rev.

17 DIŠ^{mul} GU₄.AN.NA^{mul} AB.SIN₂ *u*^{r^{mul}} [SUḪUR.MAŠ₂]

18 3 KI.MEŠ *a-na*^r [KUR] ^rELAM? ^r. [MA^{ki}]

„𐎶 Býk, Panna a [Kozoroh],

3 oblasti pro Elam.“

Použití *KI* zde naznačuje, že celá „oblast“ znamení byla relevantní pro Elam, což vyžaduje čtení těchto souhvězdí coby zodiakální znamení. BM 47494 také činí explicitnější asociaci v textu s řádkem, který pouze uvádí Brázdu a Elam (av. 8).

²⁵⁷ V originálu „Westland“.

²⁵⁸ Tato spojení následují část seznamu Velkých hvězd, jež přiřazuje měsíce roku ke čtyřem lokacím (Koch-Westenholz, 1995, s. 202–203).

Zašlé písmo ohledně zatmění, AN.TA.LU₃ místo AN.GE₆, je záhadné, stejně jako význam jeho spojení s Venuší a Merkur.

Váhy

Doloženo na: *BM 42288+ (Beran), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna),*

KI EŠ.BAR GANBA DU₃.A.BI KA NU GI A.RA₂ NU SI.SA₂ ^{mul₂}BABBAR SIG.SIG-ma ^dšal-bat-a-nu KUR₄-ma ^dSAG.UŠ KUR₄-ma

„Znamení rozhodnutí o veškerém obchodu; nepravdivé řeči, rady nedopadnou dobře, (když) Jupiter je slabý, (když) Mars je jasný, a (když) Saturn je jasný.“

Komentář:

Zmínka o obchodu se zde liší od předchozích odkazů v Beranu, Blížencích a Panně v tom, že postrádá předmět obchodu (v ostatních případech cibule a ječmen). Váhy jsou jedním ze čtyř souhvězdí spojených s obchodem v řádku 23 na averzu *BM 47494* (viz výše v části Beranu). Jak nepravdivá řeč (KA NU GI, *pû lā kīnu*),²⁵⁹ tak rady, jež nedopadnou dobře (A.RA₂ NU SI.SA₂, *alaktu ul iššer*)²⁶⁰ jsou spojeny se slabostí Jupiteru, protože tato planeta je spojována s nesoucími znameními (omen) svět. Kopie rituálu *akītu* z helénistického Babylonu obsahuje charakterizaci planet, z nichž některé odpovídají obsahu z této části *Řádku A*.

²⁵⁹ CAD P 460 *pû b' w/ kīnu*.

²⁶⁰ CAD A/1 297 *alaktu 2a*.

RAcc., s. 127-154 (*DT 15, DT 109*):²⁶¹

305 ^{mul}BABBAR *na-aš₂ ša-ad-du ana* DU₃.DU₃.A UMUN.MU UMUN.MU 𒄩UN

306 ^{mul}GU₄.U₄ *mu-ša₂-az-nin šeg₃* UMUN.MU UMUN.MU 𒄩UN

307 ^{mul}GENNA MUL *kit-tu₂ u mi-šar* UMUN.MU UMUN.MU 𒄩UN

308 ^{mul}AN ^dGIBIL₆ *ez-zu* UMUN.MU UMUN.MU 𒄩UN

„Jupiter, nese všechna znamení (světa), můj pane, můj pane, buď klidný.

Merkur, přináší déšť, můj pane, můj pane, buď klidný.

Saturn, hvězda pravdy a spravedlnosti, můj pane, můj pane, buď klidný.

Mars, rozhněvaný bůh ohně, můj pane, můj pane, buď klidný.“

Pro naše účely jsou charakteristiky Jupitera a Marsu zcela jistě podobné této části *Řádku A*. Nedává však smysl, aby Saturn - jako hvězda pravdy a spravedlnosti - předpovídal nepravdivou řeč a špatné rady, když je jasný.

²⁶¹ Původně publikoval Thureau-Dangin in *Rituel Accadiens* (Thureau-Dangin, 1921, s. 127–154). Od té doby byl redakčně upraven v kompozičním vydání (Linssen, 2004, s. 215–237).

Štír

Doloženo na: *BM 42288+ (Beran), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna),*

KI *ri-ba* ZI KUR₂ IZI.ŠUB *u* ^{im}GU₂ ^dGU₄.U₄ KUR₄-*ma* ^{mul₂}BABBAR SIG.SIG-*ma* ^d*šal-bat-a-nu* KUR₄-*ma* MUNUS.KUR₂.ME
GAL₂.ME

„Znamení zemětřesení, útoku nepřítele, blesků a bláta, (pro, když) Merkur je jasný; (pro, když) Jupiter je slabý, Mars je jasný, nepřátelství.“

Komentář:

Zápis pro Tašřitu (VII) v *iqqur īpuš* § 100 uvádí vzpouru (HI.GAR, *bārtu*)²⁶² jako výsledek zemětřesení během tohoto měsíce. Podle všeho blesky (IZI.ŠUB, *izišubbu*) a bláto (^{im}GU₂, *qadūtu*)²⁶³ jsou ve spojení s Merkurem, díky spojení této planety s bouřemi a deštěm (viz výše pod Váhami). Bláto je dále spojováno s nepřátelskými akcemi v *iqqur īpuš* v měsíci Tašřitu (§102).

Asociace mezi Marsem a nepřátelstvím (MUNUS.KUR.ME, *nukurtu*)²⁶⁴ má smysl, vzhledem k negativním vztahům s červenou planetou.²⁶⁵

Mohli jsme očekávat odkaz na podnikání, soudě podle asociace mezi Štírem a obchodem na *EAE 50*.

²⁶² CAD B 114 *bartu* a.

²⁶³ CAD Q 53 *qadūtu* 1a.

²⁶⁴ CAD N/II 330 *nukurtu* 4'.

²⁶⁵ Reynolds katalogizoval různé negativní asociace dané planetě Mars v lexikální tradici (Reynolds, 1998). Jména zahrnují asociace s ohněm, nemocí, dravými zvířaty, nepřáteli a jinými negativními předzvěstmi.

Text I (K. 2202).²⁶⁶

av. 13' ^{mul}GIR₂.TAB ana GANBA

„Štír (je) pro podnikání.“

Střelec

Doloženo na: BM 42288+ (Beran), BM 34572+ (Blíženci), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna),

KI IZI.ŠUB *qi*₂-*mi-tu*₂ u GU₃ ^dIŠKUR ŠEŠ.ME ana ^ddele-bat u ^dGU₄ ana ^{mul}₂BABBAR *ki-ma* KUR₄-*ma* ^dšalbat-a-nu ZI KUR₂ KUR₄-*ma*

„Znamení blesků, pálení a hromů párující Merkura a Venuši; pro (když) je Jupiter jasný, a (pro) útok Marse na nepřítele, (když) je jasný.“

Komentář:

TCL 6, 19 obsahuje sekci, která je dvojicí (ŠEŠ.MEŠ, *šutāḥû*)²⁶⁷ větru a deště, i když ne blesků, pálení nebo hromů.

TCL 6, 19:

av. 23 TU₁₅.MEŠ ŠEG₃ ŠEŠ.MEŠ-*ma*

„Vítr a déšť jsou v páru...“

²⁶⁶ Reiner a Pingree, 1975, 2:36.

²⁶⁷ CAD Š/III 395 *šutāḥû* c.

Jako předtím, Merkur je často spojován s bouřlivým počasím, a stejně tak Venuše s deštěm, což činí jejich spojení s blesky, pálením²⁶⁸ a hromy poněkud logickým. Ve stejném duchu má útok nepřítele charakter s planetou Mars.

Kozoroh

Doloženo na: *BM 42288+ (Beran), BM 34572+ (Blíženci), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna),*

KI ŠEG₃ u ILLU ana ^ddele-bat u ^dGU₄.U₄ ana ^dšal-bat-a-nu u ^dSAG.UŠ ŠEG₃ u ILLU KU₅ KUR *ma-la-a* IL₂ *na-zaq* KUR DU₃.A.BI

„Znamení deště a záplav, pro Venuši a Merkur; pro Mars a Saturn, déšť a záplavy budou přerušeny; země nese slepené vlasy, starosti (o) celou zemi.“

Komentář:

Stejně jako v předchozím oddíle, je spojení deště a záplav s planetami Venuší a Merkurem věrné jejich charakteru v astrologické literatuře. Odříznutí deště a záplav je pravděpodobně příkladem inverzního logického vztahu, tj. první polovina buňky je dobrá, druhá polovina špatná.

Vztah matných vlasů, *malâ našû*,²⁶⁹ je znamením smutku z dávných dob, až ze staré Babylónie (tabulka *šumma izbu*, YOS 10 56, i. 54). Najdete ji na pozdně babylonské kopii *šumma izbu*.

²⁶⁸ Jediným známým divinačním kontextem pro objevování tohoto slova je zde mikro-zodiak. Jinak je to potvrzeno pouze v novoasyrských královských nápisech (CAD Q 252 *qimītu*).

²⁶⁹ Důkazy o tom, že se matné vlasy vztahují k smutku, pocházejí jak z divinační tradice, tak z mytologie (CAD M / I 174 *malû*).

SpTU 3, 91:

av. 3 [BE] U₈ UR.MAH U₃.TU-*ma ma-li-ṛi*¹ [*ma*]-ṛi¹-i KUR *ma-la-a* ṛiL₂¹-[*ši*]

„Pokud ovce porodí lva a je pokryta matnými vlasy: země bude mít matné vlasy.“

Vodnář

Doloženo na: BM 42288+ (*Beran*), BM 34572+ (*Blíženci*), BM 34572+ (*Rak*), VAT 7847+ (*Lev*), VAT 7847+ (*Panna*), BM 36292 (*Vodnář*),

E u PA₅ NU SI.ME ^d*ṣal-bat-a-nu* KUR₄-*ma* ^{še}GIG u ^{šel}MGAGA *ina* KUR ZAḪ₂ *ana* ^dSAG.UŠ ^{ana} ^d*dele-bat* ^dGU₄.U₄ u ^{mul₂}BABBAR SI.SA₂.ME

„Hráz a kanál (příkop) nebudou v pořádku, (pro, když) Mars je jasný; pšenice a emmer²⁷⁰ zahynou v zemi, pro Saturna, pro Venuši, (pro) Merkura a Jupitera to půjde dobře.“

Komentář:

Monroe nemůže najít žádnou zmínku o hrázi (E, *iku*)²⁷¹ a příkopu (PA₅, *atappu* nebo *palgu*)²⁷² ve věšteckém korpusu jako závětí. Avšak hráze a příkopy se často objevují v rituálním a zaklínacím korpusu, kde slouží jako hranice, přes které by klient nebo zlá síla neměli přejít.²⁷³ V pozdně babylonské kopii *šurpu* jsou používány jako dvojice vztahující se ke specifické kletbě.

²⁷⁰ Pšenice naduřelá dvouzrnka.

²⁷¹ CAD I/J 66 *iku*.

²⁷² CAD A/II 483 *atappu* a CAD P 62 *palgu*.

²⁷³ CAD I/J 67 *iku*, 1a.

SpTU 2, 15:

rev. i. 4 ʽKIʼ *ma-mit i-ki pal-qu ti-tur-ru me-te-ʽquʼ* [...]

„S kletbou (týkající se): hráze, příkopu, mostu, průchodu, [...]“

Pozdější polovina této buňky musí odkazovat na již zmíněnou pšenici a emmer. Tato část by pak obsahovala podobnou inverzi jako u Kozoroha, kde je negativní předzvěst dána pro dvě planety, a pak obráceně (pozitivní) pro další dvě planety. Toto je jediný kontext v *Řádce A*, v němž je SI.SA₂ napsáno v množném čísle, což naznačuje, že jeho předmětem musí být plodiny.²⁷⁴

Ryby

Doloženo na: *BM 42288+ (Beran), BM 34572+ (Blíženci), BM 34572+ (Rak), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), BM 36292 (Vodnář),*

KI PIŠ₁₀ SI.SA₂ BURU₁₄ *na-pa-aš₂* ^dNISABA SI.SA₂ ^{giš}ŠE.GIŠ.I₃ ZU₂.LUM.MA *ka-si-i ana ^ddele-bat u ^dGU₄ ana ^dšal-bat-a-nu u ^dSAG.UŠ NU KUR₄.ME ^{mul₂}BABBAR SIG.SIG-ma*

„Znamení břehu řeky,²⁷⁵ správné sklizně, hojnosti obilí, správné (sklizně pro) sezam, datle,²⁷⁶ hořčici (kokotici),²⁷⁷ pro Venuši a Merkur, pro (když) Mars a Saturn nejsou jasní, a (pro, když) Jupiter je slabý.“

²⁷⁴ CAD E 354 *ešēru* 2a pro SI.SA₂.MEŠ používané s plodinami.

275 Nábřeží.

²⁷⁶ V originálu „dates“, zřejmě překlep pro „datles“.

²⁷⁷ Identifikace kasů s hořčicí je věcí historické tradice. Slotská poznamenává, že identifikace této rostliny se v průběhu let změnila a neaktuálnější identifikace s kokoticí nebyla v publikaci deníků zohledněna (Slotsky, 1997, s. 31–32).

Komentář:

Říční břeh (PIŠ₁₀, *kibru*)²⁷⁸ je doložen věšteckou tradicí, nicméně jeho spojení zde spíše souvisí s celkovým smyslem pro plodnost a sklizeň přítomným v této části *Řádku A*. Tři plodiny uvedené v této části jsou polovinou standardního seznamu obsaženého v *astronomických denících*, i když se zde objevují mimo pořadí.²⁷⁹ Dlouhý seznam prospěšných položek souvisejících s plodností a sklizní velmi dobře zapadá do pojetí Merkuru i Venuše v astrologickém korpusu.

²⁷⁸ CAD K 334 *kibru*.

²⁷⁹ Slotsky, 1997, s. 23.

Řádek B: Kombinovaná redakce a komentář

Popis:

Obsah *Řádku B* se týká kultovních záležitostí během konkrétních dnů. Každá buňka začíná *ūm*, „dnem“. Poté následuje kterýkoli z názvů rituálu *pīt bābi*, „otevření brány“ a (nebo) sled bohů a jejich epiteta. Přiřazení určitých bohů k určitým dnům se podobá textům jako je *Hemerologie obětního chleba*, *inbu bēl arḫi*, nebo *Hemerologie prostrace*,²⁸⁰ nicméně mezi těmito texty a mikro-zodiakem nelze vytvořit žádné přímé paralely. Stejně jako u *Řádku A*, skutečnost, že mikro-zodiak obsahuje pouze dvanáct položek pro tento řádek, představuje některé koncepční problémy při navázání obsahu na konkrétní data. Zdrojové texty, ze kterých musí tento obsah čerpat, jsou obvykle uspořádány podle ideálního kalendáře. Avšak poloha *menších znamení* upravených níže se mění na každé z tabulek mikro-zodiaku tak, že spojení s určitým měsícem pro jednu buňku nemusí platit pro další opakování této buňky na následující tabulce *velkého znamení*.²⁸¹

Beran

Doloženo na: *BM 34572+ (Blíženci)*, *BM 34572+ (Rak)*, *W 22554/7 (Blíženci)*, *W 22554/7 (Rak)*, *VAT 7847+ (Lev)*, *VAT 7847+ (Panna)*,

u₄-um BAD KA₂ EN GAL-*u*^d AMAR.UTU *u* UR.SAG^d *nin-urta*

„*Den otevření brány, velkého pána Marduka a hrdiny Ninurty.*“

²⁸⁰ Livingstone, 2013.

²⁸¹ Posunuje svou pozici o něco dříve ve velkém znamení.

Býk

Doloženo na: *BM 34572+ (Blíženci), BM 34572+ (Rak), W 22554/7 (Blíženci), W 22554/7 (Rak), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna),*

u₄-um DINGIR IRI UR.SAG GAL-u^dnin-urta BAD KA₂

„Den boha města, velkého hrdiny Ninurty, otevření brány.“

Komentář:

Ninurta dostává tento epitet v *MUL.APIN*, kde je spojován s (hvězdou) Šípem.

*MUL.APIN I.*²⁸²

ii. 6 DIŠ^{mul}KAK.SI.SA₂ *šil-ta-ḫu* UR.SAG GAL-u₂^d*nin-urta*

*„Šíp, šíp velkého válečníka Ninurty.“*²⁸³

Blíženci

Doloženo na: *BM 34572+ (Rak), W 22554/7 (Rak), VAT 7847+ (Lev), BM 33535 (Střelec),*

u₄-um DINGIR IRI BAD KA₂ ma-a-šu₂^d30^dUTU^dU.GUR EZEN MAŠ.MAŠ

„Den boha města, otevření brány, dvojčat, Sína, Šamaše, slavnosti dvojčat.“

²⁸² *Hunger a Pingree, 1989, s. 32.*

²⁸³ Sirius a pravděpodobně další přilehlé hvězdy v Canis Major.

Komentář:

Dvojčata, soudě podle syntaxe, jsou pravděpodobně *Sin* a *Šamaš*,²⁸⁴ což je doloženo pouze jedním dalším textem z helenistického Uruku, *BRM 4, 7*.²⁸⁵

rev. 7 (34) DINGIR.MEŠ *ki-lal-la-an* ^d30 *u* ^dUTU *ina* IGI.DU₈.AM₃-*šu₂-nu lik-ru-bu-ka*

„Nechť vám bohové *Sîn* a *Šamaš* žehnají svým vystoupením²⁸⁶.“

Zajímavé je, že v *BRM 4, 7* se místo *māšu* používá *kilallān*, a *kilallān* může odkazovat na páry objektů, včetně párů chrámů a bohů (CAD K *kilallān* b' a f').²⁸⁷ Užití *kilallān* se objevuje také dříve; novobabylonská modlitba za krále na tažení (PBS 1/2 106), která obsahuje kosmologickou sekci, páruje *Sîna* a *Šamaše*.

PBS 1/2 106.²⁸⁸

rev.

3 EN₂ ^d30 *u* ^dUTU DINGIR.MEŠ *ki-lal-la-an*

4 30 *ša₂* GE₆ ^dUTU *ša₂ kal u₄-mi*

„Zaklínadlo (zaklínání): *Sîn* a *Šamaš*, dvojčata bohů,

Sîn je nocí, *Šamaš* je celým dnem.“

²⁸⁴ *māšu* při použití s bohy obvykle odkazuje na dvojici Lugalgirra a Meslamtaea (CAD M/1 402 *māšu* 1c). Možná asociace s Castor a Pollux.

²⁸⁵ Linssen, 2004, s. 209–214.

²⁸⁶ Vzhledem, zjevem.

²⁸⁷ Tallqvist pojímá ilāni *kilallān* jako epitet pro *Sîna* a *Šamaše* in *Götterepitheta* (Tallqvist, 1938, s. 445, 454).

²⁸⁸ Text byl nejprve editován in *AnOr XVII* (Ebeling, 1949).

Text jim dále typickým kosmologickým způsobem přiřazuje povinnosti odpovídající bohům Luny a Slunce: rozhodnutí oblohy a země, stanovení délku dnů, měsíců a let, a osud zemí. Rituální text z Aššúru, *KAR 184*: 43-44, také páruje *Sîna* a *Šamaše* pomocí *kilallān*. Skutečnost - že ostatní zmínky o *Sînovi* a *Šamašovi* jako dvojici bohů používají *kilallān*, zatímco náš text používá *māšu* -, naznačuje, že jeho použití zde není výňatkem z jiného textu, ale spíše zahrnutím obecného tématu *Sîna* a *Šamaše* jako dvojice bohů.

V buňce pro Blížence je jedna zmínka o slavnosti Blíženců, EZEN MAŠ.MAŠ, což je pravděpodobně další ceremonie, jinak nepotvrzená v záznamu klínového písma. Je zajímavé, že v řeckém světě existuje festival, ve kterém hrají roli dvojčata *Castor* a *Pollux*.²⁸⁹ Tato slavnost, nazvaná *theoxenia*,²⁹⁰ se koná jednou ročně a dvojčata, také spojená s Blíženci, hostí banket pro bohy.²⁹¹

Rak

Doloženo na: VAT 7847+ (*Lev*), BM 41583 (*Váhy*), BM 33535 (*Střelec*), K 11151+,

u₄-um DINGIR IRI ^dUTU DI.KU₅ KUR *u* ^dŠUL.PA.E₃.A BAD KA₂

„Den boha města, Šamaše soudce země a Šulpaea, otevření brány.“

²⁸⁹ V originálu „Dioskouroi“.

²⁹⁰ Obřad *theoxenia* (θεοξενία), „bůh-zábavný“, byl zvláště spojován s Castorem a Polluxem.

²⁹¹ Burkert, 1985, s. 213.

Lev

Doloženo na: VAT 7847+ (*Lev*), BM 41583 (*Váhy*), K 11151+,

u₄-um BAD KA₂ E₂.KUR ^d50 *u ana* ^d*a-nun-na-ki* A.MEŠ BAL-*qi₂*

„Den otevření brány Ekuru Enlil a úlitby²⁹² pro Anunnaki.“

Komentář:

naqû (BAL) se nikde neobjevuje v textech mikro-zodiaku. *Monroe* chápe použití zde na konci této buňky jako příkaz nabídnout vodu *Anunnaki*. Úlitba, a zvláště voda, jsou dobře ověřenými rituálními činnostmi (CAD N/1 *naqû* 1). Spojení mezi *Anunnaki* a vodou musí být spojeno s bohy podsvětí, kteří pili vodu, stejně jako ostatní obyvatelé podsvětí. Charakteristika se nachází i v mytologii, například *Ištarin sestup* - a *Nergal a Ereškigal* - obsahují pasáže, v nichž se říká, že *Anunnaki* pijí vodu.²⁹³

Panna

Doloženo na: VAT 7847+ (*Lev*), VAT 7847+ (*Panna*), BM 41583 (*Váhy*), K 11151+,

u₄-um BAD KA₂ ^d30 *u* ^d15 *ana* ^d30 *u* ^d15 *na-mir-tu₂*

„Den otevření brány, Sína a Ištary, jas pro Sína a Ištar.“

²⁹² Voda.

²⁹³ Kienast, 1965, s. 145–146.

Váhy

Doloženo na: VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), K 11151+,

u₄-um BAD KA₂ ^d30 ^d20 ^d15 ^da-nu ^d50 ^de₂-a u UR.SAG ^dNIN.GIR₂.SU

„Den otevření brány, Sína, Šamaše, Išary, Anu, Enlil, Ea a hrdiny Ningirsu.“

Štír

Doloženo na: VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), K 11151+,

u₄-um BAD KA₂ ^dal-la-tu₄ u UR.SAG GAL ^dU.GUR

„Den otevření brány, Allatu a velkého hrdiny Nergala.“

Střelec

Doloženo na: VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), K 11151+,

u₄-um UR.SAG GAL-u ^dPA.BIL.SAG EN GAL ^dnin-urta

„Den velkého hrdiny Pabilsaga, velkého pána Ninurty.“

Kozoroh

Doloženo na: 42288+ (Beran), BM 34572+ (Blíženci), VAT 7847+ (Lev), VAT 7847+ (Panna), K 11151+,

u₄-um AŠ.GANA₂ eri-du₁₀ ^da-nu₃ u ^diš-tar

„Den pole Eridu, Anu a Ištary.“

Komentář:

Zařazení pole, AŠ.GANA₂, a Eridu je zde záhadné. V astronomické a astrologické literatuře nenachází *Monroe* žádný výslovný vztah mezi hvězdou Pole /Rybami a hvězdou Eridu. Asociace lze nalézt v seznamech hvězd v *MUL.APIN*, souhvězdí Pole je citováno jako obydlí, *šubat* Ea v *MUL.APIN I, i 40*, hvězda Eridu je také ve spojení s Ea v *MUL.APIN I, ii 20*. Dále Eridu se objevuje v *látkovém řádku* pod Rybami-Lvem v textu *10 (BM 36292)*, avšak objevuje se také dvakrát pod Beranem-Štírem a Pannou-Štírem.

Vodnář:

Doloženo na: 42288+ (*Beran*), *BM 34572+* (*Blíženci*), *BM 34572+* (*Rak*), *VAT 7847+* (*Lev*), *VAT 7847+* (*Panna*), *K 11151+*,

u₄-um UR.SAG GAL-u^dAMAR.UTU u^dnin-urta

„Den velkého hrdiny Marduka a Ninurty.“

Ryby

Doloženo na: 42288+ (*Beran*), *BM 34572+* (*Blíženci*), *BM 34572+* (*Rak*), *W 22554/7* (*Blíženci*), *VAT 7847+* (*Lev*), *VAT 7847+* (*Panna*),

u₄-um^diš-tar GAŠAN KUR.KUR^dAMAR.UTU LUGAL

„Den Ištary, paní zemí, Marduka, krále.“

Obecný komentář

Jeden kultovní obřad (slavnost) v tomto řádku, *pīt bābi*, „otevření brány“, je doložen od *starobabylonského období* a dále.²⁹⁴ Soudobé důkazy o obřadu jsou v Uruku doloženy řadou rituálních textů, stejně jako jedním právním textem.²⁹⁵ Obřad *pīt bābi* byl úzce spjat s obřadem *dīk bīti*, „probuzení chrámu“. Obojí se odehrálo časně ráno předtím, nežli chrám začal během dne plně fungovat. Obřad představoval okamžik, po němž mohli denní pracovníci, *ērib bīti*, ti, kteří pracovali v chrámu, nastoupit a začít plnit své povinnosti. Navzdory tomu, že je to dobře zdokumentováno v textovém záznamu, není mnoho známo o skutečných činnostech, jež se během obřadu odehrávají.

K *pīt bābi* dochází pouze v prvních osmi malých znameních, Beran-Štír. Poslední čtyři znamení zvěrokruhu neobsahují odkaz na obřad *pīt bābi*. Linssen shrnul v tabulce, ve které dny se v Uruku objevily odkazy na *pīt bābi*.²⁹⁶ Jeho tabulka odhalila, že většina zmínek spadá do prvních dvou třetin měsíce, i když několik z nich je nedatovaných, a jedna se vyskytuje třicátého. Odkazuje-li zde zmínka o *pīt bābi* skutečně na každodenní obřad doložený v kultovních kalendářích, pak je tu malý problém: jedna třetina každého měsíce neměla žádný obřad *pīt bābi* předepsaný podle tradice zachované v mikro-zodiaku. Následuje tabulka výskyt rituálu *pīt bābi*:

Velké znamení: Beran (I)											
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
Velké znamení: Lev (V)											
V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
✓	✓	✓	✓					✓	✓	✓	✓

²⁹⁴ Landsberger, 1968, s. 3–5

²⁹⁵ Linssen shrnul důkazy pro *pīt bābi* v textech z Uruku i Babylonu (Linssen, 2004, s. 36–39). Důkazy z Babylonu jsou mnohem méně rozsáhlé, pouze dva texty svědčí o jeho provedení, pokrývají 2. a 5. den I. měsíce, a 4. den IX. měsíce (Linssen, 2004, s. 39). Potvrzuje se také jméno měsíce a pravidelná slavnost v jiných obdobích (CAD P 446 *pītu* 2 a 2').

²⁹⁶ Linssen, 2004, s. 39.

Posloupnost dní, po níž nenásledoval žádný obřad *pīt bābi*, se v průběhu měsíce měnila. Výše uvedené rituální texty zaznamenávají data obřadu tak, jak k němu dochází především v prvních dvou třetinách měsíců, kdy je obřad vůbec zachován. Pak bychom mohli vidět shodu v nedostatečném pokrytí za celý měsíc jak v rituálních textech, tak v mikro-zodiaku. Období, pro která v mikro-zodiaku nedochází k žádnému obřadu *pīt bābi*, se však vyskytují v různých obdobích měsíce po celý rok. Například ve výše uvedené tabulce se výskyty pro *pīt bābi* zhruba shodují se zachovaným rozsahem dní z rituálních textů pro velké znamení Berana, avšak u Lva se nyní období bez obřadu *pīt bābi* vyskytuje uprostřed měsíce. To znamená, že odkaz na obřad obsažený v těchto řádcích nemohl fungovat jako kultovní kalendář. Doporučení mikro-zodiaku pro obřad *pīt bābi* shledávají shodu s rituálními texty pouze pro první znamení, jakmile velké a malé znamení začnou měnit svou polohu, jakákoli shoda s kalendářem již neplatí.

Po zmínce o obřadu *pīt bābi*, pokud je přítomen, zaznamenávají buňky seznam božstev, často s epitety. Všichni bohové s jejich epitety jsou dobře známi v mezopotámské tradici. Podobně jako obsah v *Řádce A* odrážejí a obecně chápou mezopotámské božství: *Šamaš* je „soudcem země“, *Ninurta* je „velký hrdina“, *Ištar* je „paní zemí“. Bohové s jejich epitety následují níže (*frekvence bohů*):

Bůh	Epitet	Výskyt
Bůh města		
	-	6
Ninurta		
	-	1
	EN GAL- <i>u</i>	1
	UR.SAG	1
	UR.SAG GAL- <i>u</i>	1
	<i>Celkem</i>	4
Ištar		
	-	2
	GAŠAN KUR.KUR	1
	<i>Celkem</i>	3
Marduk		
	EN GAL- <i>u</i>	1
	LUGAL	1
	UR.SAG GAL- <i>u</i>	1
	<i>Celkem</i>	3
Sîn		
	-	2
	<i>māšu</i> (se Šamašem)	1
	<i>Celkem</i>	3
Šamaš		
	-	1
	DI.KU ₅ KUR	1
	<i>māšu</i> (se Sînem)	1
	<i>Celkem</i>	3
Anu		
	-	2

Enlil		
	-	2
Nergal		
	-	1
	UR.SAG GAL- <i>u</i>	1
	<i>Celkem</i>	2
Allatu		
	-	1
Anunnaki		
	-	1
Ea		
	-	1
Išḫara		
	-	1
Ningirsu		
	UR.SAG	1
Pabilsag		
	UR.SAG GAL- <i>u</i>	1
Šulpaea		
	-	1

Dvě zajímavá pozorování lze nalézt v místech bohů pod malými znameními. Za prvé, neexistuje žádná korelace mezi zmínkou o bohu v *Řádce A*, a v *Řádce B*. V obou řádcích jsou zmíněni pouze dva bohové a v obou případech se buňky, ve kterých jsou zmíněni, neshodují.²⁹⁷ Druhým smysluplnějším postřehem je, že malým znamením s nejvyšším počtem bohů (pět) je buňka pro Váhy, což odpovídá sedmému měsíci Tašřitu. Z četných hemerologických textů lze doložit, že Tašřitu,

²⁹⁷ Ningirsu je uveden v buňce Vah v *Řádce B*, avšak také v *Raku* v *Řádce A*. Ninurta je uveden v buňce *Raku* v *Řádce A*, ale je také pod Beranem, Býkem, Střelcem a Vodnářem v *Řádce B*.

zejména první část měsíce, byl příznivým obdobím roku pro kultovní činnost.²⁹⁸ Skutečnost, že tato buňka zachovává nejvyšší počet bohů, naznačuje, že inspirace pro každou buňku pochází spíše ze spojení s velkým znamením nebo měsícem, nežli z jiného zdroje.

Frekvence, jíž je obsažen městský bůh (DINGIR IRI), vypovídá o dynamické povaze mikro-zodiaku. Městský bůh by pravděpodobně mohl reprezentovat jakéhokoliv místního boha, ať už se klient nacházel kdekoliv.²⁹⁹ Důkazy o použití tohoto výrazu pro tento účel k nám přicházejí ze dvou textů, z nichž oba jsou věštecké. Prvním z nich je text typu *šumma ālu*, který se týká lodí, vozů a chrámů. Největší souvislá část na tabulce zachovává řadu omen, která velmi přesně odpovídají začátku buněk *Řádku B*. Každé omen se týká událostí „v den boha města“.

TCL 6, 9:

av. 24 *u₄-um* DINGIR¹ IRI ŠEG₃¹ SUR-*nun* NAM.UŠ₂.MEŠ MU.GAL₂.MEŠ DINGIR IRI KI IRI-š_u₂ *ze-ni*

„(Pokud v) den městského boha bude pršet: bude mor, městský bůh se bude zlobit na své město.“

Použití přivlastňovacího sufixu v posledním IRI dále naznačuje, že by zde bůh mohl být převeden podle toho, která božství byla v té době relevantní. Druhým, pozdně babylonským textem, jež zmiňuje boha města, je bilingvní text omen.³⁰⁰

²⁹⁸ Tašřitu byl považován za nebezpečný a nešťastný měsíc. Hemerologie tomu věnuje zvláštní pozornost, *Hemerologie Nazimaruttaše*, jíž editoval Livingstone, se téměř zcela zabývá činnostmi během tohoto měsíce (Livingstone, 2013, s. 177–192).

²⁹⁹ Weidner studoval užití městského boha v novoasyrském korpusu a zjistil, že načasování rituálů pro městského boha bylo stejné jako pro boha Aššúru (Weidner, 1941). Naznačuje, že městský bůh v Asýrii je městským bohem města Aššúr.

³⁰⁰ Toto je jeden z mála textů napsaných v sumerštině. Od pozdního babylonského období byly publikovány pouze tři dvojjazyčné texty, všechny z Uruku (Michalowski, 2006, s. 247, pozn. 2).

SpTU 1, 85:

ř. 1 tukum-bi gu₂-gal³⁰¹ an-bar sa₁₀-sa₁₀-da lugal ma-Γda¹-[bi] niĝ₂-gig diĝir iri^{ki}-na-Γni¹ [...]

ř. 2 šum-ma LUGAL par-zil-lu₄ i-ša₂-am LUGAL KUR ša₂-a-šu₂ ik-Γki-ib⁷¹ DINGIR IRI-šu₂ u₄-mi-šam-Γma¹ [...]

„Pokud král kupuje železo: král té země (spáchal) hřích proti bohu svého města, denně. [...]“

Jedná se o velmi podobnou konstrukci jako výše uvedený text v tom, že přivlastňovací přípona opět činí označení boha nebo města dynamickým. Přinejmenším je jasné, že obsah *Řádku B* nemá zjevný vztah ke konkrétnímu městu a jeho bohu. Pokud ano, mohli bychom očekávat, že *Marduk* nebo *Anu* budou zmíněni více, nežli kterýkoli jiný bůh.

³⁰¹ Kolofon achaimenovského lexikálního textu z babylonského textu používá místo šarru gu₂-gal (Goetze, 1945, s. 225, řádek 79).

Edice a komentáře

Text 1: BM 42288 + BM 42644 + BM 43414 + BM 43716

Muzejní číslo: BM 42288 (81-7-1, 48), BM 42644 (81-7-1,405), BM 43414 (81-7-1, 1178), a BM 43716 (81-7-1, 1480).

Rozměry:

BM 42288: 12 x 7.1 x 3 cm

BM 42644: neměřeno

BM 43414: 3.8 x 4.1 x 1.9 cm

BM 43716: 6 x 3.8 x 2.9 cm

Popis:

Tuto tabulku sestavil autor v *Britském muzeu* z řady dosud nezveřejněných fragmentů. Zachovává neobvyklou verzi tabulky mikro-zodiaku, ve které se celá tabulka týká pouze jediného znamení, v tomto případě Berana, a to jak na averzu, tak na opačné straně. Umístění tabulky a zakřivení tabulky naznačuje, že nad tabulkou mikro-zodiaku mohl být jiný typ textu. Jediným dalším textem, který obsahuje pouze jedno znamení pro celou tabulku, je *Text 2 (VAT 7851)*. Na rubu této tabulky kruhový řezaný vzor textu obsahuje rodná omen související se zvěrokruhem, zatímco kolofon pojmenovává další tabulku jako týkající se Blíženců.

Dalším zajímavým rysem této tabulky je skutečnost, že následuje pořadí řádků ve stylu Uruku. Po prvním *látkovém řádku* následují *Řádky A, B, C*. Toto řazení řádků připomíná tabulky z Uruku, konkrétně *Text 4 (W 22554, 7a)* a *Text 7 (VAT*

7847+). To představuje mírný problém, protože tato tabulka je údajně z Babylonu. Avšak skutečnost, že tabulka pokračuje na rub, a tabulka obsahuje pouze jednu tabulku, naznačuje, že formát tohoto textu je nestandardní formou mikro-zodiaku.

Rukopis této tabulky je velmi těsný a místy poněkud nedbalý. Obecně jsou buňky široké jen jedno nebo dvě znamení. V některých případech má skript téměř svislý charakter, přičemž sloupec obsahuje pouze jedno znamení po jednom znamení, například *látkový řádek* pro Lva.

Transliterace:

Avers Beran:

	^{mul} AŠ.GANA ₂ ^{mul} [...] ^{mul} AŠ.GANA ₂ ^{mul} [...] MUL.MUL ^{mul} [...] ^{mul} SIM.MAH ^{mul} SUHUR ¹ .MAŠ ₂ ^{mul} [...] ^{mul} PA.BIL. ^{mul} SAG ^{mul} SIM.MAH ^{mul} x ¹ [...]											
	[...] ^{iti} DU ₆ <i>ina</i> ^{iti} APIN ILLU ^{iti} APIN <i>ina</i> ^{iti} [...] [...] ^{iti} ZIZ ₂ <i>ina</i> ^{iti} ŠE ILLU ^{iti} 2O? <i>ina</i> ^{iti} [...]											
Štítky	^{mul} lu ₂ ¹ .hun.ga ₂											
(?)	1;20 nebo 21, opakující											
Nadpisy	^{mul} LU ₂ .HUN.GA]	^{mul} GU ₄ .AN.NA]	^{mul} MAŠ.MAŠ]	^{mul} AL ¹ .LUL]	^{mul} UR. ^{mul} A ¹	^{mul} AB.SIN ₂	^{mul} GIŠ.RIN ₂	^{mul} GIR ₂ .TAB	^{mul} PA.BIL.SAG	^{mul} SUHUR]. ^{mul} MAŠ ₂ ¹	^{mul} GU.LA]	^{mul} AŠ.GANA ₂]
Látkový řádek	[...]	[...]	(stopy)	^{ki} bar ₂ -sip ₂ ^{giš} MA.NU ^{giš} PA ^{u₂} a-ra-an- <tu ₂ > ^{na₄} SAG.KAL ^{na₄} x ¹	EŠ ₃ .[NUN]. NA ^{ki} ^{giš} MES.GAM ³ ^{u₂} MUD ^{na₄} ab ₃ -aš- mu ^{na₄} gab IGI A	^{mul} x x ¹ ^{mul} x MAN ¹ ^{mul} A UD ¹ ^{giš} MA.NU ^{u₂} GIR ₂ ^{na₄} KUR.RA ^{na₄} NIG ₂ .BUR ³ .BUR ₃	UD MAN GAR ^{mul} IR ^{ki} ^{mul} x x x ¹ ^{u₂} KUR ¹ .KU R ^{na₄} ZALAG ₂ ^{na₄} GIŠ.NU ₁₁ . GAL	ERIDU ^{mul} x ^{ki} ^{giš} x NUN ^{giš} x ¹ ^{mul} NUN ME ¹ AŠ ^{mul} KI ¹ ^{u₂} dele-bat ^{na₄} hal-tu ₄ ^{na₄} pa-ru-ut tu ₄	^{mul} x UD ¹ GIR ₂ [x] ^{mul} x ^{ki} ^{mul} x ¹ ^{mul} x ¹ ^{u₂} GU ₄ ^{na₄} EN.GI.SA ₆	[x] ^{mul} x ¹ ^{mul} x ¹ NIG ₂ ¹ .BU R ₃ .BUR ₃ ^{giš} SE.NU ₂ .A ^{mul} x ¹ [x] TA NU ^{u₂} NA ^{na₄} IGI.ZAG ₃ . GA ₂ ^{na₄} ŠIM.BI.ZI. DA	[...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] NUMUN NI LUM	[...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] x ^{mul} x ¹

												UR A
Výpočtový řádek	[...] ¹ HA ¹ .LA AN.TA ša ₂ ^d SAG.ME.GAR ina ^d UTU ŠU ₂ .A 1; ¹ 40? ¹ [...] [...] ^d a-nim ina ^d UTU ¹ ŠU ₂ .A ¹ [50] ¹ 50 ¹ šu-ut ^d e ₂ -a ina ^d UTU ŠU ₂ .A ¹ 25 ¹ [...] [...]. ¹ MEŠ ¹ an-nu-tu ₂ ina KI ¹ [LU ₂]. ¹ HUN ¹ .GA ¹ KUR URI ¹ ki EŠ.BAR-šu ₂ -nu ME- ¹ a GAR-an ¹ [...] 											
Výpočtový řádek	[...] ¹ a ¹ -na dele-bat ŠU ₂ u 3;20 A.RA ₂ 15 50 50 ¹ a-na ¹ [...] ¹ 3 ¹ ;40? ¹ A.RA ₂ 30? 1 6 40 ¹ 1 ¹ [...] [...] ¹ A.RA ₂ 15 50 50 NIGIN ₂ -rat ^d UTU an- ¹ na ¹ -[a ... NIGIN ₂]- ¹ rat ¹ ša ₂ ^d 30 u ¹ [20 ...] [...] ¹ [LU ₂ .HUN.GA 12 UZU.MEŠ x x ¹ x ¹ [...] ¹ x ¹ LU ₂ -la [...] 											

Revers: Beran

	(Aries)	(Taurus)	(Gemini)	(Cancer)	(Leo)	(Virgo)	(Libra)	(Scorpio)	(Sagittarius)	(Capricorn)	(Aquarius)	(Pisces)
Řádek A	¹ KI GANBA ¹ [SUM]. ¹ SIKIL ¹ [ŠE.BAR]. ¹ RA ¹ [...] 	ana ^d GU ₄ .UD RA-iš GU ₃ ^d IŠKUR ana ^d šal ¹ - bat-a-nu ¹ [IZI]. ¹ ŠUB ¹ [...] 	KI GANBA SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA ¹ ri-ba ¹ ¹ IZI.ŠUB ¹ [HI]. ¹ GAR ¹ [KI]. ¹ GIŠKIM ¹ [EŠ]. ¹ BAR ¹ KI [ri-ba dan]-nu [...] 	KI ¹ ŠEG ₃ ¹ ZI TU ₁₅ LA ₂ -al še-im EŠ.BAR i ₂ -dig-lat u pu-rat sip-par ^{ki} ¹ x ¹ ^{ki} ¹ u LARSA ¹ ^{ki} ^d ID ₂ ¹ d ¹ NIN. [GIR ₂]. ¹ SU ¹ ¹ UR ¹ .SAG [^d] ¹ nin ¹ - ¹ urta ¹ 	¹ KI NIG ₂ .E ₃ ¹ IZI.ŠUB ZI KUR ₂ KI um-šu ₂ u U ₄ .DA ^{mul} ₂ BABBAR NIG ₂ .E ₃ 3.20 ana ^d šal- bat-a-nu ZI KUR ₂ dan-nu EREN ₂ ! GAL KUR ₄ -ma 	¹ KI SI.SA ₂ ¹ BURU ₁₄ na-pa-aš ^d NISABA SILIM ^{munus} PEŠ ₄ .ME KI ¹ SUM ¹ ¹ SIKIL ¹ GANBA KI EŠ.BAR ELAM ^{ki} KI AN.TA. LU ₃ u ^d GU ₄ . ¹ U ₄ ¹ dele- bat-ma x 	KI ¹ EŠ.BAR ¹ GANBA DU ₃ .A.BI KA NU GI.NA A.RA ₂ ana ^{mul} ₂ BABBAR SIG.SIG- ma ana ^d šal- bat-a-nu KUR ₄ -ma 	KI ri- ba u ZI KUR ₂ IZI. ŠUB ^{im} GU ₂ ana ^d GU ₄ .U ₄ ¹ KUR ₄ ¹ -ma [^{mul} ₂] ¹ BABBAR ¹ SIG.SIG- ma ana ^d šal- bat-a-nu KUR ₄ -ma MUNUS.KU R ₂ .ME 	KI IZI ŠUB u qi ₂ -mi- tu ₂ GU ₃ ^d IŠKUR u ZI TU ₁₅ ŠEŠ.ME ana ^d dele-bat u ^d SAG.UŠ GU ₄ .U ₄ ¹ ŠEG ₃ ¹ [u] ¹ ILLU ¹ ¹ x ¹ .MEŠ ¹ ma ¹ - [la]- ¹ a ¹ [...] 	KI ŠEG ₃ u ILLU ana ^d dele-bat u ^d GU ₄ .U ₄ ^d šal- bat-a-nu u ^d SAG.UŠ ZA ₂ ana ^d SAG.UŠ ana ^d [dele-bat] [...] 	E [u] [PA ₅ NU] ¹ SI ¹ . ¹ ME ^d šal ¹ - [bat] a-nu KUR ₄ - ¹ ma ¹ ^{se} GIG ^{se} IMGAGA ina KUR ZA ₂ ana ^d SAG.UŠ ana ^d [dele-bat] [...] 	[...] ¹ ana ^d dele-bat u ^d GU ₄ .U ₄ ana ^d šal- bat -a-nu u ^d šAG ¹ . ¹ UŠ ¹ NU ¹ KUR ₄ ¹ [...]

						x		ᵀGAL₂¹. [ME]	ᵀKUR₂ KUR₄¹- [ma]			
Řádek B	ᵀMAŠ EZEN IR₃ᵀ PA IZ TUM	ᵀx¹ ᵀx¹								[u₄-um] [AŠ GANA₂] [erī]- ᵀdu₁₀¹ [ki]ᵀ [a-nu]	ᵀu₄¹-um DINGIR IRI UR.ᵀSAG¹ [...]	u₄-um ᵀ[15]¹ ᵀGAŠAN KUR¹ [...]
Řádek C	ana ᵀAMAR.UTU liš-ken ᵀMUŠ¹ [NU IGI]	UZU GU₄ ᵀNU¹ [GU₇]										

Překlad:

Avers Beran:

	Pole, [...] Pole, [...] Hvězdy, [...] Vlaštovka (Západní Ryba, část Pegasu), Kozoroh, ... Střelec, Vlaštovka, ...
	[...] Měsíc VII v Měsíci VIII, povodeň, měsíc VIII, v [...] [...] Měsíc XI v Měsíci XII, povodeň, měsíc XII, v [...]
Štítky	[Be]ran
(?)	1;20 nebo 21, opakující

Nadpisy	[Ryby]	[Vodnář]	Kozoroh	Střelec	Štír	Váhy	Panna	Lev	[Rak]	[Blíženci]	[Býk]	[Beran]
Látkový řádek	...	... TEŠ ₂ - kámen ...	..., NIG ₂ .BUR ₃ .BUR ₃ - strom, šunû - strom, ... amilānu rostlina, egizaggû kámen, guhlu - kámen	...,...- strom, ...,strom ox - rostlina, EN.GI.SA ₆ - kámen	Eridu ...,strom ...,strom ... venuše rostlina haltu - kámen, parûtu - kámen	, strom, atā'išu - rostlina, zalā qu - kámen, alabastr	... ēru- strom, myrta, hematit, NIG ₂ .BU R ₃ BUR ₃ - kámen	Eš[nun] na, MES, GAM ₃ - strom, MUD - rostlina, abašmû - kámen, gabû - kámen, ...	Bersippa ēru- strom, "bílý korál", arantu - tráva, sankallu - kámen, [x] kámen	(Stopy)	[...]	[...]
Výpočtový řádek 1	[...] horní část Jupitera při západu slunce je 1; 40 [...] [...] Anu při západu slunce je [50], 50, těch (hvězd) Ea při západu slunce je 25 [...] [...] tyto v místě [Be]rana, země Akkad, činí rozhodnutí, provádíš předpověď.											
Výpočtový řádek 2	] Pro Venuši při západu slunce a 3; 20 dob 15 je 50, 50, 50 pro 3; 40 dob 30 ...] dob 15 je 50, 50 obvod slunce, obvod měsíce a [slunce]] Beran 12 částí.... [...]....											

Revers: Beran

	(Beran)	(Býk)	(Blíženci)	(Rak)	(Lev)	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)	(Ryby)
Řádek A	Znamení obchodu s cibulí a ječmenem	Pro Merkura ničení hromem	Znamení obchodu s cibulí a	Znamení deště, nápor větru bude	Znamení vítězství, blesku, útoku od	Znamení dobré sklizně, hojnosti	Znamení rozhodnutí o veškerém obchodu,	Znamení zemětřešení, útoku	Znamení blesku, pálení, hromu,	Znamení deště a povodně pro Venuši a	Hráz [a příkop nebudou] v [pořádku],	... pro Venuši a Merkura, pro Marse

	...	pro Mars, blesky...	ječmen, zemětře- sení, blesků, vzpouř; z namení (věštec- kého) znamení a rozhod- nutí; znamení silného zemětře- sení...	vzácný, ječmene, rozhod- nutí Tig- ridu a Eufratu, Sipparu, Larsy, božské řeky, řeky Nin[gir]su hrdiny Ninurty.	nepřítele; znamení léta a světla, pro Jupitera vítězství krále, pro Marse, útok silného nepřítele, velké jednotky, (a) jasný.	obilí, pohody pro těhotné ženy; znamení obchodu s cibulí; znamení rozhod- nutí Ela- mu; znamení zatmění Merkura a Venuše	neprav- divé řeči...ra- dy, pro slabého Jupitera, pro jasného Marse	nepřítele , blesku a bláta, když Merkur bude jasný; Jupiter bude slabý, když Mars bude jasný, nepřá- telství	párující Merkura a Venuši ; pro (když) je Jupiter jasný, a (pro) útok Marse na nepřítele , (když) je jasný.“	Merkura; Mars a Saturn, déšť [a] povodeň ... matné vlasy, ...	Ma[rs] bude jasný, pšenice a emmer zahynou v zemi, pro Saturn, pro [Venuši,] ...	a Saturna nejasné
Řádek B	...	...								 Eri[du] ...	Den boha města, válečník ...	Den Ištary, paní země [i] ...
Řádek C	Měl by se poklonit před Mardu- kem, neměl by vidět hada.	Nejezte hovězí maso.										

Kritický aparát:

Avers Beran:

Počáteční části:

Tyto řádky jsou poměrně snadno čitelné, ale představují obsah mimo tradiční mikro-zodiak.

Látkový řádek:

Celkově je tato část těžko čitelná. Trhliny a spoje mezi fragmenty této tabulky jsou nejpatrnější v sekcích *látkového řádku*, a nedostatek jakéhokoli paralelního zdroje ztěžuje rekonstrukci.

Rak: Psací forma *arantu* zde postrádá konečné *tu*₂, které bychom očekávali od napsání názvu této rostliny na jiné tabulce tohoto období a žánru. Vynechání poslední slabiky je také případ textu 7 (*VAT 7847+*), Panna-Blíženci. Poslední obsah v této buňce je jistě druh kamene, ale útržkovitost této sekce ztěžuje zjištění, jaké znamení je zde zachováno.³⁰²

Lev: Poslední dvě znamení v této buňce jsou jasně napsána, ale jejich vztah ke konečnému obsahu není znám.

Panna: Útržkovitost začátku této buňky znesnadňuje čtení názvu místa.

Váhy: Název místa je zde obtížně čitelný útržkovitostí spojení mezi fragmenty.

Štír: Spojení mezi fragmenty ztížilo čtení středu této sekce, názvů stromů.

Střelec: Název místa v této buňce je rozdělen dvěma většími trhlinami ve fragmentu, takže znaky jsou velmi obtížně čitelné.

³⁰² Možná je to myšleno, jaký znak, protože autor používá pro znamení a znak jednotně „sign“.

Kozoroh: Očekávali bychom, že NIG₂.BUR₃.BUR₃ najdeme později v materiálové³⁰³ sekci, stejně jako jinde v sérii se objevuje pouze jako kámen. Písmo je zde však dostatečně jasné, aby jej bylo možné identifikovat jako druh stromu.

Vodnář: Malé zbytky této buňky.

Ryby: Téměř nic z této buňky v tabulce není.

Výpočtový řádek:

První část tohoto oddílu je paralelní se složenou verzí téměř identicky se zjevnými záměnami³⁰⁴ různých čísel odpovídajících velkému znamení. *Text 3 (BM 34572)* může zachovat zkrácenou verzi tohoto řádku v Blížencích na (averzní) straně tabulky. *W 22554,7a* také může zachovat fragmentární část tohoto druhého řádku pro výpočet Blíženců na (lícni) straně tabulky. *VAT 7847+* zachovává tento druhotný *výpočtový řádek*, ale pouze na levé straně (lícni) tabulky. Tyto příklady by nás mohly vést k domněnce, že tento sekundární *výpočtový řádek* se vyskytuje pouze na prvním znamení tabulky, tj. na opačné straně textu, jako je tomu v případě stávající tabulky. Nicméně, *BM 32517* i *BM 36292* zachovávají příslušný úsek bez označení sekundárního řádku. Argument pro jeho zařazení nebo opomenutí - na základě provenience - také nefunguje na základě smíšené provenience těch tabulek, které zachovávají tento řádek.

Revers Beran:

Řádek A:

Býk: Tato buňka, kde je zachována, je paralelní se složeným textem téměř identicky. Jeden malý rozdíl pomáhá objasnit čtení znaku ve složené verzi. Použití RA-*iṣ* zde umožňuje sebejisté čtení znaku RA ve složeném textu jako *riḥṣu*.

³⁰³ Látkové.

³⁰⁴ Substitucemi.

Rak: Tato buňka se většinou řídí složeným textem. Mezi Sipparem a Larsou je zahrnuto další jméno místa, které je bohužel zakryto poškozením. „Řeka Ningrisu“ je vynechána ve prospěch právě *Ningirsu*. Mohlo se stát, že přítomnost „božské řeky“ vedla k nejasnostem ohledně potřeby druhého označení ID₂.

Lev: Buňka většinou sleduje složený text. Pozoruhodným rozdílem je vynechání první zmínky o Marsu. Znak na konci před posledním GAL musí být chybou pro EREN₂ ze složeného textu.

Panna: Tato buňka vynechá ječmen, ŠE.BAR.RA, před GANBA. Stejně tak před ELAM^{ki} vynechává LUGAL. Nakonec obrátí pořadí Merkuru a Venuše na konci buňky.

Váhy: Tato buňka se liší od složeného textu několika způsoby. Za prvé, GI.NA nahrazuje kratší formu GI na začátku buňky. A.RA₂, „rada“ zůstává bez ustanovení o úpravě, které ve složeném textu je NU SI.SA₂. Nakonec je Saturn na konci buňky úplně vynechán. Pod koncem buňky je dostatek prázdného místa, ve kterém mohla být napsána znamení pro Saturn, a písař této tabulky nevyplňoval text tak, aby vyplnil prázdné místo.

Střelec: Jediným rozdílem mezi touto buňkou a složeným textem je přidání ZI TU₁₅ hned za GU₃ ^dIŠKUR. Toto přidání není překvapivé, protože ZI TU₁₅ se vyskytuje jinde v obsahu *Řádku A*.

Kozoroh: Tato buňka se liší od složeného textu pouze tím, že nahrazuje KUR jiným znakem, který je bohužel přímo na poškozeném spojení dvou fragmentů. Jednou možnou obnovou by bylo UN.MEŠ, které zachovává sémantický význam doložky.

Řádek B:

Beran: Je obtížné najít korelaci mezi složeným textem a tím, co je v tabulce zachováno.

Býk: Z obsahu této buňky je zachováno jen velmi málo.

Řádek C:

Beran: I když zde není identifikace malého a velkého znamení jistá, rekonstrukce této buňky je relativně snadnou na základě omezeného korpusu obsahu pro *Řádek C*.

Býk: Podobně jako u předchozí buňky, není identifikace jistá, ale rekonstrukce je relativně bezpečnou.

Vodnář: Tato buňka nejprve přidává boha města, který ve složeném textu chybí.

Komentář

Avers:

Počáteční části:

Obsah před mikro-zodiakem na této tabulce neodpovídá tradičnímu počátečnímu omen zatmění Luny zachovaném na mnoha dalších textech. To není zcela překvapivé, kvůli podivnému formátu tohoto textu. Místo toho je zachován velmi útržkovitý seznam souhvězdí, následovaný oddílem, jež se zdá být srovnávacími měsíci a možná metrologickými jevy. Tento oddíl nemá paralely ve zbytku textů mikro-zodiaku.

Štítky:

Štítek pro Berana je zde přesně to, co bychom očekávali. Pokud by bylo zachováno více, mohli bychom také očekávat štítek pro Slunce, protože sluneční *bīt niširti* je v Beranu.³⁰⁵

³⁰⁵ Rochberg-Halton, 1988a, s. 57. (Exaltace)

Látkový řádek:

Rak: Město Borsippa se objeví pouze jednou v sérii mikro-zodiaku. V mikro-zodiaku se na šesti odlišných místech objevuje strom ēru, ^{giš}MA.NU (CAD E 318 ēru), zajímavé je, že na jednom místě se nachází v opačné buňce velkého a malého znamení, Rak - Beran, v *Textu 3 (BM 34572)*. ^{giš}PA se objevuje dvakrát v mikro-zodiaku a s NA₄ a U₂ jako determinanty na dvou dalších místech. Užití ^{giš}PA by se mělo pravděpodobně chápat jako *ḥaṭṭu*, „zaměstnanci“³⁰⁶ nebo „pobočka“³⁰⁷, (CAD H 155 *ḥattu* 4). Novoasyrský text - obsahující rituál pro náhradního krále - obsahuje odkaz na ^{giš}PA a ^{giš}MA.NU.³⁰⁸

K. 2600+:

av. ii. 21 2 SUḪUR.MAŠ₂.Ku₆ ša ^{giš}ŠINIG ša₂ ^{giš}PA ša₂ ^{giš}MA.NU na-š_{u2}-u [DU₃-uš]

„[Vyrobite] 2 Kozorohy z tamaryšku, které drží hůl ze dřeva ēru.“

Rostlina *arantu* (*arantu* CAD A / II 231) se objevuje v *Uruanna I*³⁰⁹ poblíž rostliny SAG.KAL, což je další položka v této látkové buňce, ale s determinantem NA₄. ^{na4}SAG.KAL (CAD S 25 *sagkallu*) je osvědčen z několika seznamů kamenů, ale jinak není spojen s Rakem nebo Beranem.³¹⁰

Lev: Město Ešnunna je spojeno se Lvem prostřednictvím restaurování provedeného v *BM 36303+*.³¹¹ Žádná z ostatních menších buněk Lva, ani žádná buňka v *Textu 7 (VAT 7847+)* pro Lva, však neobsahují odkaz na Ešnunnu. V

³⁰⁶ Zaměstnanci, štáb atd. Nebo hůl.

³⁰⁷ Větev, odvětví.

³⁰⁸ *Lambert*, 1957.

³⁰⁹ Mezopotámské bylinné kompendium.

³¹⁰ Viz SpTU 4, 219 a SpTU 5, 273.

pozdně babylonském korpusu *Monroe* nenajde žádný odkaz na strom ^{giš}MES.GAM₃. V *TCL 6, 21* je uvedena hvězda se stejným názvem jako jedna z pevných hvězd souvisejících s Aurigou³¹², ^{mul}GAM₃, poblíž Býka a Blíženců. ^{u2}MUD se zde objevuje jako rostlina a jednou jako kámen v *Textu 7 (VAT 7847+)*, Ryby-Panna, pravděpodobně v obou případech jde o tmavou rostlinu nebo kámen (CAD D 74 *da'mu*). *abašmû*-kámen se často objevuje v kouzlech a rituálech (CAD A / I 39 *abšmû*). Objevuje se také vedle ^{na4}*gabî*, „kamence“, (CAD G 7 *gabû*), v *AMT 84, 4, iii 3*, kde je psán s determinantem U₂. Užití IGI A po ^{na4}*gab* je nejasné.

Panna: Myrta, *asu*, ^{u2}GIR₂ (CAD A/II 342 *asu*), je velmi běžnou složkou v rituálech a medicíně, a objevuje se v mnoha buňkách *látkového řádku*. Nejméně ve dvou případech je přítomna v opačných buňkách, Lva a Střelce, a Raka a Střelce. Horský kámen, ^{na4}KUR.RA, je jedním z mnoha horských materiálů nalezených v mikro-zodiaku, snad jako *šadânu*. Kámen sám je také doložen v seznamu kamene z pozdně babylonského období, *SpTU, 4, 219, av. 7*. „Vrtný“ kámen, *pallišu*, ^{na4}NIG₂.BUR₃.BUR₃ (CAD P 69 *pallišu 3*), se používá v zaklínadlech a v medicíně. Je uveden, stejně jako mnoho kamenů v *látkovém řádku*, ve *SpTU 2, 22+ r. 23*, podobně jako v *Seznamu kamenů 1*.³¹³

Váhy: *atā'išu*-rostlina, ^{u2}KUR.KUR (CAD A / II 480 *atā'išu*) je neidentifikovaná léčivá rostlina používaná v různých metodách ošetření. Je to doloženo na pozdně babylonském seznamu léčiv.³¹⁴ Často se objevuje u rostliny *aktam* (CAD A / I 282 *aktam*), což je také neidentifikované.³¹⁵ *zalāqu*-kámen, ^{na4}ZALAG₂ (CAD Z 33 *zalāqu*), je dobře doloženým léčivým kamenem. Nejprve se objevuje na seznamu kamenů z pozdně babylonského období.³¹⁶ Alabastr, (^{na4}GIŠ.NU₁₁.GAL,

³¹¹ Tomuto oddílu, av. B. 1'-7', chybí první polovina řádku, která by zachovala souhvězdí. Pořadí měst je však většinou paralelní s BM 47494, kde jsou souhvězdí zachována (Steele, 2015a).

³¹² V originálu „The Crook“.

³¹³ Finkel, 2000, s. 183.

³¹⁴ BM 42629+ in Finkel, 2000, s. 185.

³¹⁵ LKU 56+62:12, STT 2, 280 av. i. 15, SpTU 1, 46 rev. 11.

³¹⁶ BM 42445 a BM 42649 in Finkel, 2000, s. 183.

gišnugallu, CAD G 106 *gišnugallu* e.), se často nepoužívá v rituálních a lékařských kontextech, běžněji se používá v materiálním zboží, budovách nebo objektech. Objevuje se v *Seznamu kamenů 1*.³¹⁷

Štír: Eridu není spojené se Štírem v textech astrologické geografie.³¹⁸ Rostlina Venuše, ^{u2}*dele-bat*, se objevuje pouze v jednom dalším *látkovém řádku*, Blíženci-Ryby. Možná by se mohlo jednat o písarskou chybu pro léčivou rostlinu *ēdu*, která je psána ^{u2}DIDLI, (CAD E 38 *ēdu*), a která je uvedena v *Seznamu rostlin 1*.³¹⁹ *ħaltu*-kámen se používá v amuletech (CAD H 53 *ħaltu*). Zařazení *parūtu*, jiného typu alabastru, musí zde odrážet alabastr v předchozí buňce (CAD P 211 *parutu*).

Střelec: *Monroe* nemůže najít ověřitelné čtení z ^{u2}GU₄. *engisû*-kámen, ^{na4}EN.GI.SA₆, je doložen na *Seznamu kamenů 1*, psaný sylabicky, jako *en-gi-su-u*.³²⁰ Je potvrzen třikrát na *SpTU 2, 22+*, dvakrát ve spojení s ^{na4}IGI.ZAG₃.GA₂, jež je přítomno v další buňce.

Kozoroh: Pro ^{giš}NIG₂.BUR₃.BUR₃, viz komentář pod Pannou výše, všimněte si však různých determinantů. *šunû*, ^{giš}ŠE.NU₂.A (CAD Š/III 309 *šunû*), se objevuje v *Seznamu rostlin 1* a je dobře doložena v lékařské literatuře. *amīlanu*, ^{u2}NA (CAD A / II 46 *amīlanu*), je dobře doložena léčivá rostlina. *egizaggû*-kámen, ^{na4}IGI.ZAG₃.GA₂ (CAD E 47 *egizaggû*), je doložen jako léčivý kámen. Jak bylo uvedeno výše, spojoval se s *engisû*-kamenem, dvakrát ve *SpTU 2, 22+*.

Vodnár: ^{na4}TEŠ₂ není dobře ověřeno, mimo pozdní babylonské období. Objevuje se v *Seznamu kamenů 1*³²¹ a *SpTU 2, 22+*. Může mít sémantické spojení s *baštu*, „pýcha, ozdoba“ (CAD B 143 *baštu*).

³¹⁷ Finkel, 2000, s. 28.

³¹⁸ Steele, 2015b, s. 215.

³¹⁹ Finkel, 2000, s. 185.

³²⁰ Finkel, 2000, s. 183.

³²¹ Ibid.

Výpočtový řádek: Toto je standardní vzorec v celém mikro-zodiaku. Přehled obsahu naleznete v úvodu této kapitoly.

Výpočtový řádek 2: Tato část je poněkud zkomolená a možná představuje poškozenou tradici, která souvisí s výpočtem obvodu Luny. Zmínka na posledním řádku dvanácti divizí Berana je paralelním jazykem používaným *TCL 6, 14* při projednávání schématu mikro-zodiaku (viz *IV. kapitola*).

Revers:

Řádek A, viz složený text a komentář.

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek C:

Beran: První prvek v této buňce dává pokyn, aby se člověk klaněl, *šukênu*, před bohem *Mardukem*. Existují dobré důkazy z *новоassyrského období*, jež spojují prostraci se začátkem měsíce Nisannu.

SAA 10, 74:

av. 19 DIŠ *ina*^{iti} BARAG UD.4.KAM

av. 20 *a-na*^d AMAR.UTU *liš-ken*

„Ve čtvrtém³²² *Nissanu* (I),

by se měl poklonit před Mardukem.“³²³

³²² Části měsíce.

Tento text, napsaný učencem, *Nabû-aḫḫe-eriba*, králi, nabízí hemerologické excerpce pro počátek Nisannu. Učenec zahrnuje jen první, druhou a čtvrtou část měsíce. Soulad mezi tímto textem, a obsahem *Řádku B* mikro-zodiaku, je pozoruhodný, a naznačuje zdrojový text, který existoval jak v *novoasyrském období*, tak v *pozdním babylonském období*.

Býk: Předpis zakazující konzumaci býčího masa nemá v Nisannu žádné přímé paralely, ale lze jej nalézt v několika hemerologiích v měsíci Tašřitu.³²⁴ Jeho zařazení, zde pod Býka, je pravděpodobně spojeno s obrazem Býka jako býka.

³²³ Toto je také první řádek Hemerologie prostrace.

³²⁴ Babylonský almanach obsahuje tuto instrukci na 27. Tašřitu, hemerologie Nazimaruttaše dává 5. Tašřitu. CTN, 4, 58 další hemerologie pro Tašřitu, zachovává tuto instrukci, 2. a 5. v měsíci.

Text 2: VAT 7851

Muzejní číslo: VAT 7851

Rozměry: ?

Popis:

Tato tabulka byla původně editovaná *Weidnerem*.³²⁵ Asi nejznámější není pro svůj astrologický obsah, kterého je méně, nežli u většiny ostatních tabulek mikro-zodiaku, ale spíše pro své zobrazení Luny a souhvězdí Býka nebes. Zvláště Luna je zajímavá pro vyřezávaný obraz v kruhu Luny člověka v boji s křížencem hada a lva. Tento obrázek byl podrobně zkoumán *Beaulieuem*.³²⁶ Skupina obrázků obsahuje také sedm hvězd Plejád, které jsou označeny klínovým písmem jako MUL.MUL.

I když se na samotné tabulce mikro-zodiaku mnoho nezachovává, mimo počátečního omen, obrázků a štítků a nadpisů, tabulka jasně představuje trochu jinou tradici. Na rozdíl od ostatních tabulek mikro-zodiaku, neobsahuje rub tabulky jinou tabulku mikro-zodiaku. To je spojeno se skutečností, že samotný Býk je druhým znamením zvěrokruhu, očekávali bychom, že se objeví na rubu tabulky. Všechny ostatní tabulky mikro-zodiaku, kromě jedné, *Text 1 (BM 42288)* obsahuje na každé straně dvě znamení zvěrokruhu, přičemž averzní strana tabulky je přiřazena lichému očíslovanému znamení, a obráceně následuje sudé očíslované znamení. Druhá tabulka, která nesleduje toto schéma, je tabulka pro Berana, *BM 42288*. Skutečnost, že *BM 42288* a *VAT 7851* pocházejí z Babylonu a Uruku, naznačuje, že nebyly považovány za součást stejné skupiny tabulek. Dalším argumentem proti jejich spojení je také pozoruhodně odlišný styl mezi oběma texty.

³²⁵ *Weidner*, 1967, text 1.

³²⁶ *Beaulieu*, 1999.

A konečně, na rubu VAT 7851 je zvláštní kruhový text. Obsah se týká možného ohrožení těhotenství, když je dítě počato pod určitým znamením zvěrokruhu. Obsah je stručný a vzorcový. Pod kruhovým textem je standardní incipit pro další tabulku ze série mikro-zodiaku, a kolofon označující majitele tabulky (*Anu-aḥu-iddin*) a autora (*Anu-mukkin-apli*).

Transliterace:

Avers Býk:

(Modlitba)	ina ʾa ¹ -mat ^d 6o u an-tu ₄ lis-lim											
(Počáteční omen)	¶ 3o ina ^{mul} 2'GU ₄ AN.GE ₆ EN.NUN MURUB ₄ -ma GAR-ma ^{im} U ₁₈ .LU DU ʾina AN.GE ₆ ¹ -šu ₂ ^d dele-bat NU GUB ^{<mul>} UDU.IDIM.SAG.UŠ ^{hi-pi₂} IZ [ʾina AN.GE ₆ -šu ₂ ^d SAG.ME.GAR GUB-iz ^{hi-pi₂} SUMUN-bar šal-pu ₂ -ti ₃ KUR ELAM.MA ^{ki} KUR ELAM.MA ^{ki} uš-tal ₂ -pat KUR-su KAR-a' LUGAL ELAM.MA ^{ki} ʾina ^{giš} TUKUL ¹ [GAZ ...] NU GUR-ra DUMU la ma-am-na E ₁₁ -ma AŠ.TE KUR ELAM.MA ^{ki} [...]											
(Štítky)	{obrázky} MUL.MUL											
(Nadpisy)	SAG GU ₄ MUL.MUL ^{mul} GU ₄ ʾANʾ[NA]	^{mul} [MAŠ ¹ ʾ[MAŠ] ^{mul} SIPA ¹	^{mul} [AL.LUL]	^{mul} [UR.GU.LA]								

Revers:

(Kruhový text) (Otočeno o 180°) (Zprava doleva)	ʾ6 ¹ 3o ina KI AŠ.GANA ₂ AN.GE ₆ GAR [LU ₂].ʾTUR ¹ re-ḫu LU ₂ .TUR.BI [TA ŠA ₃ AMA-šu ₂] ʾx ¹ KI x] ʾx ¹ SAG KAL	7 3o ina KI ^{mul} 2'LU AN.GE ₆ GAR LU ₂ .TUR re-ḫu LU ₂ .TUR.BI TA ŠA ₃ AMA-šu ₂ GURUŠ.LIL ₂ .LA ₂ DAB-su	8 3o ina KI MUL ₂ .MUL ₂ AN.GE ₆ GAR LU ₂ .TUR re-ḫu LU ₂ .TUR.BI TA ŠA ₃ AMA ŠU.DINGIR.RA DAB-su	9 3o ina KI MAŠ.ʾMAŠ ¹ [AN.GE ₆ GAR] LU ₂ .TUR re-ʾḫu ¹ [LU ₂ .TUR.BI] TA ŠA ₃ [AMA-šu ₂
(Kolo fon)	¶ 3o ina KI ^{mul} MAŠ.TAB.BA.GAL AN.GE ₆ GAR-ma EN.NUN ig-mur u ^{im} MAR.TU ₃ IM ^{md} 6o.ŠEŠ.MU qat ₃ ^{md} 6o.DU.A MUD ^d 6o NU i-TUM ₃ -šu ₂ a-ḫu-u NU i-mar			

Překlad: Avers Býk:

(Modlitba)	Na příkaz Anu a Antu, ať to dobře dopadne.											
(Počáteční omen)	Zatmění nastává, když je Luna v Býkovi, uprostřed první hlídky. Fouká jižní vítr. Během zatmění, Venuše nestojí, Saturn (-) ... při zatmění Jupiter stojí (-) (-) bude dlouhý. Zničení Elamu, Elam bude zničen, země vydrancována, král Elamu [bude zabit] se zbraní ... se nevrátí. Syn nikoho povstane a [převezme] trůn Elamu ...											
(Štítky)	Plejády											
(Nadpisy)	Začátek (s Býkem) Plejády, Býk	Blíženci, Orion	[Rak]	[Lev]								

Revers:

(Kruhový text) (Otočeno o 180°) (Zprava doleva)	6: (Jestliže) Měsíc je v zatmění v Rybách, (a) [dítě] je zplozeno. To dítě bude [vytrženo z matčina lůna] ...	7: (Pokud) je Luna v zatmění v Beranu, (a) dítě je zplozeno. To dítě uchvátí z matčina lůna mužský-démon.	8: (Pokud) je Luna v zatmění v Býkovi, (a) dítě je zplozeno. To dítě bude chyceno z matčina lůna rukou Boží.	9: (Pokud) Luna [je v zatmění] v Blížencích, (a) je dítě zplozeno. [Toto dítě bude popadeno] z [matek] lůna [...]
(Kolofon)	Luna je v zatmění v Blížencích, první hlídka končí a západní vítr [fouká] Tabulka Anu-ahu-iddina, rukou Anu-mukkin-apli, již Anu obrátil, ji neodstraní (a) neukáže ji někomu neznámému.			

Kritický aparát:

Avers: Býk

Počáteční omen:

Počáteční omen pro Býka začíná paralelně s *BM 36746*,³²⁷ podobně jako ostatní počáteční omen pro ostatní tabulky mikro-zodiaku. Omen pro Býka není ve skutečnosti zachováno na *BM 36746*, nicméně počátek a obecná slovní zásoba jsou podílem v celé části pro každé z velkých znamení. I přes počáteční paralely s *BM 36746* a ostatními mikro-zodiaky, je jasné, že zdrojový text píše pro tuto část byl těžce poškozen. To je zřejmé jak ze dvou zachovaných glos *hi-pi₂*, tak i ze zkrácené povahy sekce.

Kromě problémů s potenciálně poškozeným zdrojem, se tato sekce úzce shoduje s typickou strukturou *počátečních omen*. *Monroe* - jako *Weidner* - počáteční polohu Luny četl jako ^{mul₂}GU₄, namísto ^{iti}GU₄. I když nebyl schopen tabulku porovnat, prohlídka fotografie naznačuje, že je to MUL₂. Pro tuto část by bylo velmi neuspořádané pojmenovat Lunu, namísto znamení zvěrokruhu, protože každý jiný případ počátečního omen používá znamení zvěrokruhu jako umístění Luny. Dobrým paralelním důkazem pro čtení spíše souhvězdí, nežli Luny pochází z *BM 36746*, kde každé omen také začíná s Lunou v zodiakálním znamení uvedeném s determinativem MUL.

Nadpisy:

Tři částečně zachovaná záhlaví jsou zcela standardní a odpovídají zbytku tabulek mikro-zodiaku. Počáteční SAG GU₄ je však velmi zajímavé. Za prvé není napsáno kolmo k tabulce, což je zřetelně označeno jako oddělení od záhlaví sloupců. I

³²⁷ *Rochberg-Halton, 1984.*

když by mohlo být lákavé to číst jako zkratku pro velké znamení Býka, je pravděpodobnější, že by se mělo číst jako II. měsíc.

Revers:

Je zřejmé, že tato tabulka neobsahovala dvě mikro-zodiakové tabulky, a to jak z umístění této kruhové části, tak z incipitu obsaženého v kolofonu. Kruhová část na rubu obsahuje čtyři sektory kruhu, pravděpodobně rozdělené na dvanáct částí. Buňky zachovávají čísla od šesti do devíti, ale pokrývají zodiakální znamení od Ryb po Blížence. To je neobvyklé a lze očekávat, že tato čísla korelují s měsíci. Ale extrapolací pozpátku zjistíme, že znaméním spojeným s číslem jedna v tomto diagramu jsou Váhy. Obsah každé buňky je jednoduchý a spíše vzorcový. Každá buňka se stará o početí dítěte pod určitým znaméním, a o to, jaké zlo by mohlo ohrozit těhotenství. První zachovalá buňka se těžko čte celá.

Avers:

Počáteční omen: Spojení Býka s Elamem a jižním větrem v tomto úseku je v souladu s astrologickým schématem spojování triplicit měsíců/znamení se čtyřmi zeměmi a čtyřmi větry.³²⁸ Obecné schéma se datuje do ranějšího *novoasyrského období* a je uvedeno v komentáři k *EAE, Sîn ina Tamartišu*.³²⁹ Zbytek sekcí *počátečních omen*, jak ta, která se zachovala na *BM 36746*, tak ve zbývajících textech mikro-zodiaku, uvádí, že zatmění nastává po dokončení hlídky, *gamāru*. Tento text uvádí, že zatmění nastává uprostřed hlídky, *MURUB₄*.

Revers:

³²⁸ Rochberg-Halton, 1984, s. 121.

³²⁹ Koch-Westenholz, 1995, s. 105–106.

Kruhový text: Další text obsahující znamení týkající se data početí, viz *LBAT 1588 + 1589*. Zdá se, že tento text zaznamenává planetární jevy v okamžiku početí.³³⁰

Kolofon: Zachovaný záchytný řádek znamená, že další tabulkou v sérii je tabulka mikro-zodiaku pro Blížence. Písaři podílející se na výrobě této tablety, viz II. kapitola.

³³⁰ *Rochberg-Halton, 1988c, s. 325, pozn. 17.*

Text 3: BM 34572 + 81-7-6,705 + Sp-II, 253

Muzejní čísla: BM 34572, 81-7-6,705, Sp-II, 253

Rozměry: 17.2 x 10.1 x 3.5 cm

Popis:

Tato tabulka byla původně publikovaná *Weidnerem* v jeho vydání textů mikro-zodiaku. Od té doby došlo ke spojení malého fragmentu na pravou stranu původního textu. Tento fragment zachovává pravý okraj tabulky, který pomáhá zasadit text do jeho schematického kontextu. Tabulka zachovává celou výšku tabulky mikro-zodiaku na aversu, a většinu výšky tabulky na rubu. Šířka současné tabulky naneštěstí není dostatečná pro zachování celé tabulky. To znamená, že tato tabulka nám dává nejlepší příklad tradice mikro-zodiaku z Babylonu ve srovnání s tabulkami z Uruku. Tato tradice vytváří řadu věcí jinak, než tabulky z Uruku. Znovu uspořádává řádky: *Řádek látky*, *Řádek C*, *Řádek B* a *Řádek A*, stejně tak chybí obrázky nad záhlavím sloupců.

Tam, kde by byly obrázky, je jedna řada s řezanými čarami ohraničujícími horní a dolní část. Uvnitř je jen jeden štítek pro Jupitera, pravděpodobně další štítky byly napsány vlevo a vpravo, ale již nejsou přítomny, kvůli fragmentární povaze textu. Pod touto řadou je řada řezaných škatulek, pravděpodobně rekonstruovaných na číslo třicet. Kolem poloviny tohoto řádku je v jedné ze škatulek napsáno číslo třicet.

Transliterace:

Avers: Blíženci

(Nadpisy)	^[mul] PA.BIL.SAG	^[mul] ṢUḪUR ¹ .MAŠ ₂	^[mul] GU.LA	^[mul] AŠ.GANA ₂	^[mul] LU ₂ .ḪUN.GA	^[MUL.MUL] ^[mul] GU ₄ .AN.NA
(Látkový řádek)	[...]	E ₂ ŠE.RI.GA giš<U ₂ >GIR ₂ .A.AB.BA u ₂ LU ₂ -an na ₄ UGU.AŠ.GI ₃ .GI ₃	E ₂ dŠAKAN ₂ gišMES u ₂ LAL na ₄ a-la ^l -lu ₄	E ₂ dUTU giš ^y šu ₂ -TE ₃ u ₂ dele-bat na ₄ ZALAG ₂ na ₄ IGI.KU ₆	ṛe ₂ ¹ [... ṛgiš ¹ [... ṛu ₂ ¹ [... na ₄ [... na ₄ [...	[...]
(Řádek C)	[...]	ṛKU ₆ ¹ NU GU ₇ ṛAN.GE ₆ ¹ 2O ṛdi ¹ -nu ₃ ṛŠE ¹ .GA	gišMA ₂ .GUR ₈ NA U ₅ ana ^d e ₂ -a liš-ken	ana di-nim DU-ku GAŠAN ŠE.GA ana A.ŠA ₃ A.GAR ₃ E ₃ SILIM-im	DI NU ṛŠE ¹ .GA ana ^d ṛUTU ¹ NU uš-[ken] MUŠ NU ṛIGI ¹	[...]
(Řádek B)	[...]	[u ₄]-um [AŠ].GANA ₂ ṛERI ¹ .DU ₁₀ d ^a -nu ₃ [u] ^d 15	u ₄ -um DINGIR IRI UR.SAG GAL-u d ^a AMAR.UTU u ^d NINURTA	u ₄ -um d ⁱ š-tar be-let KUR.KUR d ^a AMAR.UTU LUGAL	u ₄ -um BAD [KA ₂] EN GAL-ṛu ¹ d ^a AMAR.UTU u UR.ṛSAG ¹ d ⁿⁱⁿ urta	ṛu ₄ -um ¹ il ₃ ṛIRI ¹ UR.ṛSAG ¹ GAL-ṛu ₂ ¹ d ⁿⁱⁿ -ṛurta ¹ BAD KA ₂
(Řádek A)	[KI IZLŠUB] [qi ₂ -mi]-ṛtu ₂ ¹ [u GU ₃] ṛd ¹ IŠKUR	[KI] ŠEG ₃ u ILLU ana ^d dele-bat	E u PA ₅ NU SI.SA ₂ ME d ^š al-bat-a-nu	KI PIŠ ₁₀ SI.SA ₂ gišŠE.GIŠ.I ₃	KI ṛGANBA ¹ SUM.ṛSIKIL ¹ ŠE.BAR.ṛRA ¹	ana ^d GU ₄ .U ₄ RA GU ₃ d ⁱ ŠKUR GAL.ME

	<u>[u ZI]</u> TU ₁₅ ^ʃ ŠEŠ ¹ .MEŠ [ana ^d] ^ʃ dele-bat ¹ <u>[u^dGU₄ ana]</u> ^ʃ mul ₂ BABBAR ¹ [ki-ma KUR ₄ -ma] ^d šal-bat-a-nu [ZI KUR ₂ KUR ₄ -ma]	u ^d GU ₄ .U ₄ <ana> ^d šal-bat-a-nu u ^d SAG.UŠ ŠEG ₃ u ILLU KU ₅ [KUR ma-la-a] [IL ₂ na-zaq KUR] [DU ₃ .A.BI]	KUR ₄ -ma ^{še} GIG IMGAGA ina KUR ZAĤ ₂ [ana ^d SAG.UŠ] [ana ^d dele-bat] ^d GU ₄ .U ₄ <u>[u^{mul2}]</u> BABBAR ^ʃ SI ¹ .SA ₂ .ME	ZU ₂ .LUM.MA ka-si-i ₂ ana ^ʃ ^{d1} [dele-bat] <u>[u^dGU₄ ana]</u> ^d šal-bat-a-nu [u ^d SAG.UŠ] [NU KUR ₄ .ME] ^{mul2} ^ʃ BABBAR ¹ SIG.SIG-ma	ana < ^d > ^ʃ SAG ¹ . ^ʃ UŠ ^ʃ mul ₂ BABBAR [SIG.SIG-ma] [ana ^d šal-bat-a-nu] [ZI KUR ₂] [KUR ₄ -ma] [ana ^d GU ₄] ^ʃ ŠEG ₃ ¹ SIG.SIG-[ma]	ana ^d šal-bat-an-nu izi.šub ri-ba KI RA UGU ^ʃ GAL.ME ¹ [ZI TU ₁₅ GAL] [ana ^d GU ₄] ^d dele-bat [KUR ₄ -ma]
(Výpočtový řádek)	...] ^ʃ šu ¹ -ut ^d a-nu ₃ ina ^d UTU ŠU ₂ .A 1 1 šu-ut ^d e ₂ -a ^ʃ ina ^{d1} [UTU ŠU ₂ .A 30 30 ... it]- ^ʃ ti ¹ GISKIM KUR MAR.TU ^{ki} ^ʃ EŠ ¹ .BAR-šu ₂ -nu ME.A GAR-[...] 15 15 u GI? ^ʃ x ¹ 30 2 2 u MEŠ DI? ^ʃ x ¹ [					
(Číselný řádek)	[1;54]	1;53	1;52	1;51	1;50	[1;49]

Revers: Rak

(Počáteční omen)	[... ^d]dele]- ^ʃ bat ¹ NU GUB-iz ^ʃ KI ¹ . ^ʃ [MIN] ^ʃ AN.GE ₆ ¹ ^d šal-bat-a-[nu ...] [... AN]. ^ʃ GE ₆ ¹ šal-pu ₂ -ti ₃ KUR SU. ^ʃ BIR ₄ ^{ki} ^ʃ KUR ¹ SU.BIR ₄ ^{ki} ĥul [...] [... PA ₅]. ^ʃ MEŠ ¹ SAĤAR DUB.MEŠ AŠ.TE KUR SU.BIR ₄ ^{ki} ZI-aĥ ^ʃ ^ʃ x ¹ [...] [...] ^{giš} APIN a-la-la ina KUR DU ₃ .A.BI KU ₅ -is SU.GU ₇ ina UN. ^ʃ MEŠ ¹ [...] [...] ^ʃ KUR ¹ SU.BIR ₄ ^{ki} na-mu-šu ₂ i-ĥar- ^ʃ ru ¹ -ub KI.MIN na-me-e i-rap-pu- ^ʃ ud ¹ [...] [...] ^ʃ x x DU ¹ a-na LUGAL ^ʃ KUR ur ¹ ^{ki} u UN.MEŠ-šu ₂ SILIM-mu u meš-[ru-u						
(Štítky)	{labels}: ^d SAG.ME.GAR						
(Nadpisy)	^{mul} PA. ^ʃ BIL.SAG ¹	^{mul} SUĤUR.MAŠ ₂	^{mul} GU.LA	^{mul} AŠ.GANA ₂	^{mul} LU ₂ .ĤUN.GA	MUL.MUL ^{mul} GU ₄ . ^ʃ AN.NA ¹	[^{mul} MAŠ.MAŠ] [^{mul} SIPA]
(Látkový řádek)	[...]	[...]	[E ₂ ^d NIN]. ^ʃ GIR ₂ .SU ¹ ^ʃ giš ¹ dup-ra-an ^ʃ u ₂ ¹ ak-tam [^{na4}] ^ʃ mar-ĥal-lu ₄ ¹	[E ₂ ^d MAŠ ¹ ^ʃ giš ¹ x ¹ ^{u2} kam ₂ -kad ₂ -du ^{na4} mar-ĥa-lu ₄	KIŠI ₂ ^{ki} ^{giš} MA.NU ^ʃ u ₂ ¹ NAM.TI.LA ^{na4} TIR.AN.NA	e ₂ ID ₂ ^{giš} ^ʃ x ¹ ^{u2} ^ʃ KUR ¹ . ^ʃ RA ^{na4} ^ʃ AN.BAR ¹	[...] ^ʃ giš ¹ ...] ^ʃ u ₂ ¹ ^ʃ x x ¹ ^{na4} NIG ₂ .BUR ₃ .BUR ₃

(Řádek C)	[...]	[...]	[...] NU E ₃ [di]-nu la ᵀbi¹-ki-ti₃	ŠA₃.ḪUL₂ ana MUNUS-šu₂ TE-ḫe be-ra-tu₂ ZUKUM	ana 3o u 2o liš-ken la i-tam-ma	šal-tu₄ la ᵀiš¹-ša-al ana di-nim ᵀE₃¹	SAG NA NA AN x BAR ᵀUTU DAB-su
(Řádek B)	[...]	[...]	u₄-um UR.SAG GAL-u₂ ᵀAMAR.UTU ᵀu¹ ᵀnin-urta	u₄-um ᵀiš-ᵀar be-let KUR.KUR u ᵀAMAR.UTU LUGAL	u₄-um BAD KA₂ EN GAL-u₂ ᵀAMAR.UTU u UR.SAG ᵀnin-urta	[u₄-um] DINGIR IRI ᵀUR¹.[SAG] ᵀGAL¹-[u] ᵀNIN¹.[URTA] BAD ᵀKA₂¹	u₄-um DINGIR IRI ᵀ3o ᵀUTU u ᵀNERGAL ᵀEZEN MAŠ.MAŠ¹
(Řádek A)	[...]	[...]	E u PA₅ [nu] ᵀSL.SA₂¹ [ᵀšal]-ᵀbat¹-a-nu [KUR₄]-ᵀma¹ [...]	KI PIŠ₁₀ SL.SA₂ ŠE.GIŠ.I₃ ZU₂.LUM.MA ka-si-i₂ [ana] ᵀᵀ¹dele-bat [u ᵀ]ᵀGU₄.U₄¹ [...]	KI GANBA SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA ana <ᵀ>SAG.UŠ mul₂BABBAR SIG.SIG- ᵀma¹ ana ᵀšal-bat-ᵀa¹- [nu] ᵀZI¹ [KUR₂] [...]	ana ᵀᵀ¹[GU₄.U₄] RA [GU₃ ᵀŠKUR] GAL.[ME] ᵀana¹ [ᵀšal-bat-an- nu] [...]	[...]

Překlad: Avers Blíženci

(Nadpisy)	[Střelec]	Kozoroh	Vodnář	[Ryby]	[Beran]	[Plejád], Býk

<i>(Látkový řádek)</i>	[...]	Šeriga-chrám, mořská myrta, amīlānu- rostlina, tyrkys.	Chrám Sumuqan, měsu-strom, ašqulālu-rostlina, alallu-kámen.	Šamašův chrám, šāmitu-dřevo, Rostlina Venuše, zalāqu-kámen, Kámen Rybí oko	Chrám [...], [...]dřevo, [...]rostlina, [...]kámen, [...]kámen.	[...]
<i>(Řádek C)</i>	[...]	Neměl by jíst ryby, zatmění slunce, úsudek příznivý.	Neměl by řídit člun, měl by se poklonit k Ea.	Měl by jít k soudu, (s) ženou výhodně, jít na pole (nebo) louku - půjde dobře.	Soud není příznivý, neměl by se k Šamašovi poklonit, neměl by vidět hada.	[...]
<i>(Řádek B)</i>	[...]	Den pole Eridu, Anu a Ištary.	Den boha města, velkého hrdiny Marduka a Ninurty.	Den Ištary, paní zemí, (a) Marduka, krále.	Den otevření brány, velkého pána Marduka a hrdiny Ninurty.	Den boha města, velkého hrdiny Ninurty, otevření brány.
<i>(Řádek A)</i>	[Znamení blesku, pálení [a hro]mů, [a nárazů] větru (jsou) v páru, [pro] Venuši [a Merkura, pro] Jupitera [když je jasný, a Mars útok nepřítele, jasný]	[Znamení] deště a povodně, pro Venuši a Merkur, pro Mars a Saturn, déšť bude omezen, [země bude nosit matné vlasy, starosti o celou zemí.]	Hráz a příkop nebudou v pořádku, Mars bude jasný a pšenice a emmer zahynou v zemi; [pro Saturna, pro Venuši, Merkura a Jupitera] půjde dobře.	Znamení nábřeží, řádné (sklizně) sezamu, datlí, hořčice; pro [Venuši a Merkura, pro Marse a Saturna nejasní] a Jupiter bude slabý.	Znamení obchodu... ječmene, pro Satu [rn bude Jupiter slabý; pro útok Marsu na nepřítele a jasný,; pro Merkura] déšť [a] slabý.	Pro Merkura zničení velkým hromem; pro Mars blesky, zemětřesení; znamení zkázy týkající se těch velkých [velké nárazy větru; pro jasný Merkur a Venuši.]
<i>(Výpočtový řádek)</i>	... Ty (hvězdy) Anu při západu slunce jsou 1, 1, ty (hvězdy) Ea při [západu slunce jsou 30, 30... se znamením Amurru, jejich rozhodnutí, činíš předpověď. ...					
<i>(Číselný řádek)</i>	[1;54]	[1;53]	[1;52]	[1;51]	[1;50]	[1;49]

Revers: Rak

(Počáteční omen)	[... Ven]uše nestojí, totéž, zatmění Mar[s ...] [... zat]mění, zničení Subartu, země Subartu zlo ... [... Příkopy] navršené (se) zemí, trůn Subartu bude odstraněn [...] [... pluh, píseň-práce v celé zemi bude omezená, hladomor mezi lidmi [...] [... země Subartu, její pastvina, budou opuštěné, protože totéž se potuluje pastvinou [...] [... pro krále Akkadu a jeho lid mír a bohat[ství...]						
(Štítky)	{štítky}: Jupiter						
(Nadpisy)	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Plejády, Býk	[Blíženci, Orion]
(Látkový řádek)	[...]	[...]	[Chrám Nin] girsu, Jalovec, aktam-rostlina, marhallu-kámen	Chrám Ninurty, ...-dřevo, kamgudu-rostlina, marhallu-kámen.	Kiš, ěru-strom, život-rostlina, duhový kámen.	Chrám řeky, ...-dřevo, horská rostlina, železo.	[...] ... NIG ₂ .BUR ₃ .BUR ₃ -kámen
(Řádek C)	[...]	[...]	[...] by neměl jít ven, soud bez smutku.	Radost, měl by se přiblížit ke své manželce, měl by si stoupnout.	Měl by se přiklonit Sinovi a Šamašovi, neměl by přísahat.	Neměl by se pouštět do hádek, měl by jít pro rozsudek.	... Šamaš ho polapí.
(Řádek B)	[...]	[...]	Den velkého hrdiny Ninurty a Marduka	Den Išary, paní zemí, Marduka, krále.	Den otevření brány, velkého pána Marduka a hrdiny Ninurty.	[Den] boha města, velké [ho] hrdi [ny] Nin [urty], otevření brány.	Den boha města, otevírání bran Sina, Šamaše, Nergala, slavnosti Blíženců.
(Řádek A)	[...]	[...]	Hráz a příkop nebudou v pořádku, [M] ars [bude]	Znamení nábřeží, správně (sklizně) sezamu, datlí,	Znamení obchodu s ječmenem... ječmen; Saturn, Jupiter budou	Pro [Merkura] ničení, velký [hrom]; pro Marse	

			jasný], a [...]	(a) hořčice; [pro] Venuši [a] Merkura, [...]	slabý, pro Mar[s] útok [nepřítele ...]		

Kritický aparát

Avers:

Látkový řádek:

Kozoroh: Tato buňka je paralelní s malým fragmentem *Textu 5 (BM 39680)* a příslušnou buňkou v *Textu 11 (K 11151+)*. Přizpůsobení U_2 zde vychází ze zachovaného textu v *Textu 5 (BM 39680)*.

Vodnář: Tato buňka je opět paralelní jak s *Textem 5 (BM 39680)*, tak s *Textem 11 (K 11151+)*, ačkoliv žádný text nezachovává buňku celou.

Beran: Na tabulce zůstává velmi málo této buňky.

Řádek C:

Kozoroh: Navzdory fragmentární povaze levého okraje této buňky, je restaurace poměrně jistou, a to díky duplicitní buňce v *Textu 11 (K 11151)*.

Vodnář: Tato buňka je paralelní s *Textem 11 (K 11151+)*. Mezi těmito dvěma texty jsou malé pravopisné rozdíly: $^{gi}sMA_2.GUR_8$ vs. $^{gi}sMA_2$ a $^de_2-a$ vs. ^dIDIM .

Ryby: Tato buňka je paralelní s *Textem 4 (W 22554, 7a)*.

Beran: Tato buňka je paralelní s *Textem 4* (W 22554, 7a). Buňka představuje problém při čtení DI NU ʾŠEʾ.[GA]. Může být obtížné zjistit, kdy číst DI NU ŠE.GA vs. *di-nu* ŠE.GA. Poslední slabika *dīnu*, „posuzování“³³¹, je psána s *nu* i *nu*³ v textech mikro-zodiaku. Někdy je *dīnu* také logicky psané se znakem DI. Pro negaci se konkrétní NU používá téměř výhradně. Mohlo by být jednodušší očekávat, že všechna napsaná *di-nu* se místo toho budou číst jako DI NU, za předpokladu, že písaři by rozlišili obé pomocí *nu*₃, pokud by byla přítomna nejednoznačnost. Avšak paralelní část *Textu 4* (W 22554, 7a) má: *ana*¹ *di-nim* NU ʾŠEʾ.[GA], což jasně znamená, že pro Blížence-Berana rozhodnutí, nebo „jít si pro“ úsudek, by nebylo příznivé. Jedinou přímou podporou čtení *nu* pro druhou slabiku *di-nu*, namísto NU, pro negaci, je citace ze *SpTU 2*, 23, averzní řádek (linie) 9: „*di-nu* NU ŠE.GA“.

Řádek B:

Kozoroh: Tato buňka může být kompletně navracena ze složeného textu s malým ortografickým rozdílem ^d15, místo ^diš-tar.

Vodnář: Tato buňka odpovídá složenému textu, mimo přidání boha města.

Ryby: Tato buňka odpovídá složenému textu, s výjimkou nahrazení *be-let*, namísto GAŠAN.

Řádek A:

Střelec: Tato buňka se na tabulce téměř nezachovává, ale těch pár stop, které zbývají, umožňují relativně jistou restauraci obsahu. Zajímavé je, že se zdá, že tato buňka navazuje spíše na zachovanou část *Textu 1* (BM 42288), nežli na složený text, který je odvozen především z obsahu Uruku, zejména z *Textu 7* (VAT 7847).

Vodnář: Kromě několika ortografických rozdílů, se tato část velmi podobá složenému textu.

³³¹ Rozhodování, soud, úsudek.

Ryby: Zdá se, že začátek této buňky má nějaké textové poškození, protože jí chybí kus textu: “BURU₁₄ *na-pa-aš*₂ ^dNISABA”.

Beran: Znak SUM ve druhém řádku této buňky je rozložen více než obvykle, takže to vypadá jako dva samostatné znaky, ŠE a GAR. Zdá se, že je to zvláštnost rukopisu tohoto písaře, protože se objevuje jinde v tomto textu.

Výpočtový řádek:

Vzhledem k dochované šířce tabulky je zachován pouze střed této části, ale výpočtový charakter její struktury umožňuje jistou identifikaci. Konečný řádek se zdá být součástí sekundárního *řádku výpočtu*, který se objevuje na několika dalších tabulkách, význam není dobře pochopen.

Číselný řádek:

Čísla dole jsou snadno rozpoznatelná a pochopitelná.

Revers: Rak

Počáteční omen:

Zachovaný text na této tabulce odpovídá příslušné části *BM 36746*. Mezi oběma texty existují rozdíly, ale mnohé z těchto rozdílů jsou zamlženy fragmentární povahou obou textů, zejména *BM 36746*.

Látkový řádek:

Vodnář: Tato buňka je paralelní s příslušnou částí *Textu 6 (BM 38452)*, která je také fragmentární, a s příslušnou buňkou *Textu 11 (K 11151+)*, která pomáhá restaurovat název chrámu v prvním řádku.

Ryby: Tato buňka je paralelní se stejnou buňkou v *Textu 11 (K 11151+)*. Čtení názvu chrámu však není jisté. Na obou exemplářích této buňky je název velmi fragmentární, což ztěžuje čtení.

Blíženci: Tato buňka je velmi fragmentární, zachována je pouze spodní polovina.

Řádek C:

Vodnář: Na tabulce je zachována pouze pravá strana buňky. Paralelní část však lze nalézt na *Textu 11 (K 11151+)*, která je zachována pouze na levé straně buňky. Zdá se, že první část obou buněk se shoduje, ale pozdější části, jsou-li jsou zachovány, se rozcházejí.

Ryby: Zajímavé je, že přesný obsah této buňky se nachází v buňce Panna-Ryby v *Textu 7 (VAT 7847+)*. Jediný rozdíl spočívá v tom, že *Text 7 (VAT 7847+)* obsahuje doporučení „jezte ovoce“, GURUN GU₇. Soulad mezi těmito dvěma buňkami není běžný ve struktuře mikro-zodiaku. I když obsah *Řádku C* vychází z poměrně omezeného souboru rad nebo zákazů, je vzácné, že by dvě buňky z různých tabulek byly tak podobné.

Beran: Tato buňka by měla být paralelní s *Textem 4 (W 22554, 7a)*, oba texty se však liší. Správná kompletace *Textu 4 (W 22554, 7a)* by umožnila lépe porozumět vztahům mezi těmito dvěma buňkami.

Býk: Na rozdíl od předchozí buňky, je tato buňka a její paralelizace s *Textem 4 (W 22554, 7a)* v naprosté shodě.

Blíženci: Tato buňka je špatně zachována a paralelní část v *Textu 4 (W 22554, 7a)* je podobně poškozena.

Řádek B:

Ryby: Podobně jako ve stejné části na lícni straně, je jediným rozdílem mezi touto buňkou a složeným textem užití *be-let*, místo GAŠAN.

Blíženci: Tato buňka úzce paralelizuje složený text, ale má několik rozdílů. Chybí mu BAD KA₂, „otevření brány“, a *ma-a-šu₂*, „dvojčata“.

Řádek A:

Ryby: Tato buňka je zkrácena stejným způsobem jako na lící straně. Pravděpodobně proto, že obě části *Řádku A* byly zkopírovány ze stejného zdroje.

Avers:

Látkový řádek:

Kozoroh: Chrám *Ešeriga* je v topografických textech potvrzen dvakrát:

BM 34850:³³²

24' E₂.ŠE.RI.GA *bīt* ^d*ši-da-da* [*ša₂ dūr-šarru-kīn*]

K 8382:³³³

3 „E₂.ŠE.RI.GA E₂.KUR *ša₂* BAD₃-20-GIN^{ki}“³³⁴

Georgeův výklad geografického rozsahu textu spočívá v tom, že se zdá, že je soustředěn kolem místního starověkého Akkadu, takže by tyto chrámy byly umístěny v severní Babylónii.³³⁵

³³² *George*, 1992, č. 3, ř. 24'.

³³³ *Ibid.*, č. 39, ř. 3.

³³⁴ *Ešeriga*, Ekur Dūr-Šarru-kīn.

³³⁵ *George*, 1992, s. 40–41.

^{giš}U₂.GIR₂.A.AB.BA musí být členem rodiny rostlin ^{giš}U₂.GIR₂ (CAD A/II 408 *ašāgu*), která je dobře doložena v helénském a zaříkavacím korpusu. Jedná se pravděpodobně o mořskou odrůdu téže rostliny, která jinak není doložena.

^{NA₄}UGU.AŠ.GI₃.GI₃ (*ašgikû*, CAD A / II 427) úzce souvisí s kamenem v předchozí buňce v *Textu 5 (BM 39680)*, jež v tomto textu není zachován.

Vodnář: Chrám *Sumuqanmu*, ^dŠAKAN, není znám. Zdá se však, že božstvo bylo spojeno s hospodářskými zvířaty. Omen z *EAE 56* spojuje ztmavení Marsu s prosperujícím skotem.³³⁶

mēsu-dřevo (^{giš}MES, CAD M / II 34 *mēsu* a) je v rituálním korpusu dobře doloženo. Nalézá se také ve standardní babylonské verzi *Nergala a Ereškigal*, *SpTU 1, 1, 1* a 5, stejně jako v *Erra a Išum*, *SpTU 1, 16: rev. I. 21* a 23. Musí se jednat o kujné³³⁷ dřevo, jehož používají jiné rituální kontexty pro vyřezávané obrazy. (*SpTU 1, 50: 11*)

ašqulālu (^{u₂}LAL, CAD A / II 452) je doložena v helénském léčivém korpusu. Pozdní verze *šammu šikinšu* dává tento zápis pro *ašqulālu*: „Jmenuje se *ašqulālu*-rostlina. [... pro onemocnění mrazem, úpalem a kouzly.“ (*SpTU 3, 106: av. 18*) Objevuje se také na konci *Seznamu rostlin 3*.³³⁸

alalû, (CAD A / I 329) je v pozdním babylonském období špatně doložen, *Thompson* ji zařadil do své studie o kamenech.³³⁹

³³⁶ TCL 6, 16, rev. 49, tabulka Nidintu-Anu, syna Anu-belšunu, S.E. 137.

³³⁷ tvárné

³³⁸ *Finkel*, 2000, s. 187.

³³⁹ *Thompson*, 1936, s. 159–160.

Ryby: Dalo by se očekávat, že se Ryby spojí se Sipparem, městem *Šamaše*. Výraz s počátečním *šu*₂ je neexistující v žádné zdokumentované formě. (CAD Š / I *šāmiṭu*). Rostlina Venuše se objevila pod Beranem-Štírem. ^{na4}ZALAG₂ se objeví pod Beranem-Váhami. Zdá se, že spojení mezi Rybami a rybím okem (*in nūni*, na₄IGI.KU₆, CAD N / II 340 *nūnu*) je zřejmé.

Řádek C:

Kozoroh: Předpis nejíst ryby se nachází v jiných hemerologiích. Nezdá se, že by byl spojován s pozdější částí Simānu (III). Pro zatmění Slunce, *Babylonský almanach* zachovává 20. Simānu - zatmění buď Luny nebo Slunce v závislosti na vzoru. Zdá se, že se to dobře shoduje s umístěním buňky Kozoroha ve velkém znamení Blíženců. A konečně, označení této buňky jako „příznivé“, ŠE.GA, pro úsudek, *dīnu*, je běžným tropem,³⁴⁰ který se vyskytuje v hemerologiích.

Vodnář: Rada, nejezdit na člunu, má dobré paralely jak v *Babylonském almanachu*, tak i v *Hemerologii obětního chleba*. Oba zachovávají tento předpis pro pozdější část Simānu (III), 21. a 23., v tomto pořadí. Prostrace (*Ea*) je doložena v hemerologiích, ale nelze ji konkrétně umístit do Simānu.

Ryby: Příznivý výsledek u ženy je dobře potvrzen i na konci Simānu. *Babylonský almanach* uchovává tento výsledek pro 24., 26. a 27., Simānu. Přecházení, BAL, je předmětem zájmu během Tašřitu v *Hemerologii Nazimaruttaše* 6. Tašřitu, ale v Simānu nemůže *Monroe* najít žádnou paralelu.

Beran: Podle *Babylonského almanachu* je 29. Simānu u soudu nepříznivým dnem.

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek A, viz složený text a komentář.

³⁴⁰ Přenesený význam, zástupek.

Revers:

Počáteční omen: Spojení Raka se Subartu zapadá do paradigmatu triplicit zvěrokruhu.³⁴¹ Pozdější část této úvodní části je paralelně s *BM 36746*.³⁴²

Látkový řádek:

Vodnář: Jalovec, (*duprānu*, CAD D 189) je v lékařských textech dobře osvědčen, především použitím své pryskyřice. Rostlina *aktam* se často objevuje s rostlinou *atā'īšu* přítomnou v Beranu-Váhách (CAD A / I 282 *aktam*). *Marḥallu*-kámen (CAD M / I 279) je v lékařských textech osvědčen jako talisman a objevuje se také v další buňce.

Ryby: Rostlina *kamkadu* je dobře doložena lékařskými a magickými texty (CAD K 123 b).

Beran: Kiš není spojeno s Beranem v textech astrální geografie.³⁴³ Pro strom *ēru*, viz Beran-Rak. „Rostlina poskytující život“, *šammi balātu*, není v pozdním babylonském korpusu dostatečně doložena. Duhový kámen není doložen, ale musí to být vícebarevný kámen: jeden text uvádí zmínku o oděvu zdobeném duhami, který by mohl naznačovat malý dekorativní prvek (*manzât*, CAD M / I 230).

Býk: Rostlina *nīnû* (^u₂KUR.RA, CAD N / II 241 c) je dobře doložena lékařskými i rituálními texty, je také uvedena v *Seznamu rostlin 1 a 3*.³⁴⁴ *parzillu* je doložen jako kámen používaný v lékařských a rituálních textech (CAD P 215 2).

Blíženci: *pallišu* se objevuje pod Beranem-Pannou.

³⁴¹ Rochberg-Halton, 1984, s. 121.

³⁴² Ibid., s. 134.

³⁴³ Steele, 2015b, s. 214.

³⁴⁴ Finkel, 2000, s. 185, 187.

Řádek C:

Vodnář: Je pravděpodobné, že rozsudek bez pláče je příznivý. 16. Dûzu v *Babylonském almanachu* je u soudu příznivý.

Ryby: Radost a přízeň k ženě jsou dány pro 22. Dûzu v *Babylonském almanachu*, který velmi úzce odpovídá této buňce.

Beran: Prostrace před *Sînem* a *Šamašem* je běžným tématem v *Hemerologii prostrace*, ale neobsahuje tento předpis pro konec Dûzu (IV). *Babylonský almanach* doporučuje přísahu pro 25. Dûzu.

Býk: „Bez pření se“ a přízeň u soudu spolu pravděpodobně souvisejí. *Babylonský almanach* má 27. den jako den, který je u soudu příznivý.

Blíženci: Tato buňka je obtížně čitelná na obou exemplářích této sekce. Zmínka o *Šamašovi* zde naznačuje něco společného s rozsudkem a *Babylonský almanach* pro 29. Dûzu je u soudu příznivý.

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek A, viz složený text a komentář.

Text 4: W 22554, 7a

Muzejní číslo: W 22554,7a

Rozměry: neměřeno

Popis:

Tato tabulka byla editovaná ve *SpTU IV* jako číslo 167. *Monroeho* výklad textu převádí avers a revers. Avers obsahuje část tabulky mikro-zodiaku pro velké znamení Blíženců a revers obsahuje část tabulky pro Raka. Levý okraj tabulky je zachován na obou stranách a pokud je kombinován s obsahem v *Řádce B*, umožňuje přesnou identifikaci místa tohoto fragmentu v řadě mikro-zodiaku (poslední sloupec je znakem před velkým znamením, který upravuje celou tabulku). I když se *Monroeovi* nepodařilo získat fotografii této tabulky, natož porovnat skutečný objekt, existuje několik poznámek, které stojí za to uvést o jejím fyzickém vzhledu. Buňky v tabulce jsou odděleny řezanými čarami. Na opačné straně tabulky je však několik řádků, ve kterých písař psal přes okraj buňky a použil marker „dvojtečky“ coby umělé hranice mezi obsahem obou buněk.

Za *číselným řádkem* na zadní straně je konečná část textu, která je velmi špatně pochopitelná. To by se mohlo podobat líci *VAT 7847+*, kde po tabulkách mikro-zodiaku je velký vícesloupcový oddíl glos a výňatků z omen.

Transliterace:

Avers: Blíženci

	(Ryby)	(Beran)	(Býk)
(Výpočtový řádek)	ʽxʽ 38 18 u meš ʽxʽ		
(Řádek B)	[u ₄ -um ^d]ʽišʽ-tar [GAŠAN] KUR.KUR u ^d AMAR.UTU LUGAL	u ₄ -um BAD KA ₂ : EN GAL-u ^d AMAR.UTU u UR.SAG ^d nin-urta :	u ₄ -um DINGIR ʽIRI URʽ.[SAG] GAL-u ^d MAŠ BAD KA ₂
(Řádek C)	ʽanaʽ di-nim DU-ku ʽGAŠAN ŠEʽ.[GA ...]	: ana! di-nim NU ʽŠEʽ.GA ^d utu ʽNU ušʽʽ-ken MUŠ ʽNU IGIʽ	šal-tu ₄ la ʽi-ša-alʽ ʽlaʽ i-ʽtam-muʽ
(Číselný řádek)	[1;51]	[1;50]	ʽ1;4ʽ[9]

Revers: Rak

	(Beran)	(Býk)	(Blíženci)
(Výpočtový řádek)	$\text{IRL.MEŠ}^1 \text{ an-nu-}^1\text{tu}_2^1 [$ $\text{r}^{\text{mul}_2}\text{ALLA}^1 \text{ GISKIM! KUR SU.BIR}_4^{\text{ki}} \text{ EŠ.BAR-}^1\text{š}u_2\text{-nu ME}^1\text{-}[a$		
(Řádek B)	$u_4\text{-um}$ BAD KA ₂ EN GAL- u^d AMAR.UTU u UR.SAG $^d\text{nin-urta}$	$u_4\text{-um}$ DINGIR IRI UR.SAG GAL- u $^d\text{maš}$: BAD KA ₂	$u_4\text{-um}$ $^1\text{DINGIR IRI}^1$ BAD KA ₂ $^1\text{ma-a-š}u_2^1$ ^d_3o $^1\text{d}_2\text{o}^1$ u^d $^1\text{U.GUR EZEN MAŠ}^1$.[MAŠ]
(Řádek C)	3o u NUMUN UB $^1\text{x}^1$ ME	$\text{šal-tu}_4 \text{ la}$ $i\text{-š}a\text{-al}$ ana $^1\text{DI}^1 \text{ E}_3$	SAG $^1\text{NA AN}^d \text{ AMAR.UTU}$ AN ¹ ^dUTU $^1\text{DAB-su}^1$
(Číselný řádek)	[1;41]	1;40	1;3 ¹ 9 ¹
(Výpočtový řádek 2)	$] ^1\text{x}^1 \text{ E : ZALAG A A } ^1\text{ZA x}^1$ $] ^1\text{x}^1 \text{ UM } ^1\text{ZI x}^1$ $] ^1\text{x}^1$		

Překlad:

Avers: Blíženci

	(Ryby)	(Beran)	(Býk)
(Výpočtový řádek)	...		
(Řádek B)	[Den] Ištary [paní] zemí a Marduka, krále.	Den otevření brány, velkého pána Marduka a hrdiny Ninurty.	Den boha města, velkého hr[diny] Ninurty, otevření brány.
(Řádek C)	Měl by si jít pro rozhodnutí, příznivě (se) ženou.	Rozhodnutí není příznivé, neměl by se poklonit (k) Šamašovi, neměl by vidět hada.	Nebude se pouštět do hádky, nebude přísahat.
(Číselný řádek)	[1;51]	[1;50]	1;4[9]

Revers: Rak

	(Beran)	(Býk)	(Blíženci)
(Výpočtový řádek)	[...] tato města [...] [...] Rak (se) znamením Subartu, jejich rozhodnutí, predikce [...]		
(Řádek B)	Den otevření brány, velkého pána Marduka a hrdiny Ninurty.	Den boha města, velkého hrdiny Ninurty, otevření brány.	Den boha města, otevírání brány, dvojčat, Sína a Šamaše, Nergala, slavnosti Blíženců.
(Řádek C)	30 ...	Nebude se hádat, měl by jít pro rozhodnutí (soud).	... Marduk... Šamaš se zmocní.
(Číselný řádek)	[1;41]	1;40	1;39
(Výpočtový řádek 2)	...		

Kritický aparát

Avers: Blíženci

Výpočtový řádek:

Standardní povaha *výpočtového řádku* by měla relativně usnadnit obnovení této fragmentární části tabulky. Zdá se však, že stopy nejsou v souladu se zachovanými částmi textu z jiných tabulek Blíženců, zejména *BM 34572*.

Řádek B:

Ryby: Navzdory fragmentární povaze této buňky, lze obsah ze složeného textu snadno rekonstruovat.

Beran: Písař zde dvakrát používá „dvojtečku“ za tím účelem, aby sloužila coby hraniční znak mezi buňkami, jejichž obsah prochází přes řezané řádky tabulky. Použití dvojtečky v první linii je v podstatě tam, kde by byla inklinovaná linie tabulky. Podruhé je dvojtečka umístěna v plné šířce znaku do další buňky oddělující poslední znak této buňky od linie v další buňce.

Řádek C:

Ryby: Navzdory fragmentární povaze této buňky, lze ji z většiny rekonstruovat z paralelní buňky na *BM 34572*.

Beran: Zde písař opět použil značku „dvojtečky“, aby uměle odlišil obsah dvou sousedních buněk. V tomto případě první řádek předchozí buňky zasahuje³⁴⁵ do této buňky. Obsah této buňky lze rekonstruovat z *BM 34572*.

³⁴⁵ V originálu „vbíhá“.

Číselný řádek:

Zatímco z tohoto řádku je zachováno jen velmi málo, schematický charakter *číselného řádku* umožňuje poměrně jisté čtení ve spodní části tabulky jako poslední číslice pro Blížence.

Revers: Rak

Výpočtový řádek:

Čtení prvního řádku této části je poměrně jasné. Druhý řádek představuje několik problémů. Tato poslední část *řádku výpočtu* může mít dvě varianty, jednu s *it-ti* GISKIM umístěnou mezi velké znamení a zemi, a druhou bez. Náписy zde zachovávají GISKIM, ale ne *it-ti*. Náпис (by) zněl jako ALLA, místo toho se dal číst jako *ti*, což by znamenalo umístění velkého znamení mírně doleva za přerušením. Jinak tato část sleduje standardní text *výpočtového řádku*.

Řádek B:

Blíženci: Rekonstrukce konce této buňky je ze složeného textu.

Řádek C:

Beran: Navzdory fragmentární povaze této buňky, je pravý horní roh poměrně jasný. Nezdá se však, že by byl paralelní se stejnou částí z *BM 34572*. Rozdíly mezi verzí z Babylonu a Uruku téže tabulky jsou v tomto korpusu dobře zdokumentovány, ale tyto dvě buňky se poměrně podstatně liší.

Býk: Naproti tomu tato buňka téměř přesně paralelizuje obsah z *BM 34572*, a nahrazuje logografický styl psaní *di-nim*.

Blíženci: Tato buňka je docela fragmentární a běží po okraji. Paralelní část z *BM 34572*, i když je zcela zachována, nepomáhá při smyslu této buňky.

Číselný řádek:

Poslední dvě čísla jsou v souladu s očekávanými hodnotami číselného řádku v Raku.

Řádek navíc:

Obsah pod *číselným řádkem* je útržkovitý a obtížně čitelný. Jedním z možných vysvětlení obsahu v této části je, že se jedná o řadu glos podobných velké části zachované pod tabulkou Lva na okraji *VAT 7847+*.

Avers:

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek C:

Ryby: Viz *Text 3 (BM 34572)*.

Beran: Viz *Text 3 (BM 34572)*.

Býk: *Babylonský almanach* je v rozporu ohledně konce Simānu. 28. a 29. jsou u soudu příznivé i nepříznivé. Obsah této buňky, konflikt a nadávky, může souviset s výsledkem soudního rozhodnutí.

Revers:

Výpočtový řádek: Zmínka o Subartu v tomto řádku pomáhá bezpečně umístit tento fragment v rámci většího schématu mikro-zodiaku. Subartu je spojené se 4., 8. a 12. měsícem, nebo znamením.³⁴⁶

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek C:

Beran - Blíženci: Viz Text 3 (BM 34572).

³⁴⁶ Rochberg-Halton, 1984, s. 128, pozn. 50.

Text 5: BM 39680

Muzejní číslo: BM 39680

Rozměry: 2.5 x 3.3 x 2 cm

Popis:

Tento malý fragment zachovává jednu kompletní buňku *látkového řádku* a stopy sousedních buněk. Bylo by jinak obtížné najít tento kus ve větší sérii, nebýt toho, že jsou zde přesné paralelní části *látkového řádku* v *Textu 3 (BM 34572)* a *Textu 11 (K 11151+)*. Tyto dvě části nám umožňují umístit tento malý fragment do tabulky Blíženců a se zcela zachovalou buňkou pod malým znamením Kozoroha.

Malý skript a povrch navíc naznačují, že tento fragment byl kdysi součástí stejné tabulky, jako *Text 13 (BM 39788)* a *Text 6 (38452)*. I když se žádný z nich fyzicky nespojuje, fyzikální vlastnosti a *ductus* všech tří fragmentů jsou si pozoruhodně podobné. Obecně jsou sloupce tři znamení široké, zatímco samotný skript je velmi těsný. Na líci tabulky jsou viditelné nejméně dva „vypalovací otvory“.

Transliterace: Avers: Blíženci

(Nadpisy)	^[mnl] PA.BIL.SAG	^[mnl] SU.ĤUR]. ^[MAŠ₂]	^[mnl] GU.LA]
(Látkový řádek)	^[x] [ki] ^[giš] [ur?] ^[u₂] [su] u ^[na₄] [x u?] ^[na₄] AŠ.GI ₃ .GI ₃	E ₂ ŠE.RI.GA ^[giš] U ₂ .GIR ₂ .A.AB.BA ^[u₂] LU ₂ -an ^[na₄] UGU.AŠ.GI ₃ .GI ₃	E ₂ [^[d] ŠAKKAN ₂] ^[giš] [MES] ^[u₂] [LAL] ^[na₄] [a-lal-] ^[lu₄]

Překlad:

(Nadpisy)	[Střelec]	[Kozoroh]	Vodnář
(Látkový řádek)	... AŠ.GI ₃ .GI ₃ -kámen	Chrám Šeriga mořská myrta amīlānu-rostlina tyrkys	Chrám [Sumuqan] [mēsu] -dřevo [ašqulālu] -rostlina [alal]lu-kámen

Kritický aparát:

Avers:

Látkový řádek:

Střelec: Zatímco z této buňky se zachovalo jen málo, poslední obsah je čitelný. Zdá se, že sekce *látkového řádku* obsahují pouze čtyři složky, místo, strom, rostlinu a kámen, takže poslední materiál zde tvoří kámen.

Kozoroh: Tato část přímo paralelizuje stejnou buňku v *Textu 3 (BM 34572)* a *Textu 11 (K 11151+)*.

Vodnář: Přestože je na tomto fragmentu zachováno jen málo z této buňky, umožňuje paralelní část v *Textu 3 (BM 34572)* úplné obnovení této části.

Avers: Látkový řádek:

Střelec: ^{na4}AŠ.GI₃.GI₃, (*ašgigû*-kámen), je dobře doložen jak v lexikální tradici, tak v rituálech (CAD A / 2 *ašgikû*). Vyskytuje se šestkrát v pozdním lékařském textu *SpTU II 22* spolu s dalšími kameny. Tato rostlina má jasně související obsah napsaný s předponou „UGU“, která se objeví v další buňce *látkového řádku*. Tyto dva styly musí být podobné rostlině, jíž lze nalézt také v jiných textech, často umístěných blízko sebe. Jak *SpTU 2 50 o 1*, tak BM 132097³⁴⁷ mají dva termíny přímo vedle sebe: „...^{na4}AŠ.GI₃.GI₃ ^{na4}UGU.AŠ.GI₃.GI₃...“

Kozoroh: Komentář, viz *Text 3 (BM 34572+)*

Vodnář: Komentář, viz *Text 3 (BM 34572+)*.

³⁴⁷ Geller, 1988, s. 22.

Text 6: BM 38452

Muzejní číslo: BM 38452 (80-11-12, 335)

Rozměry: 3.4 x 5 x 1.6 cm

Popis:

Malý fragment strany tabulky Raky. Pravděpodobně se spojuje s *Textem 5* (39680) a *Textem 13* (39788). Z toho je zřejmé, že v Babylonu kolovaly dvě kopie tabulek Blíženci/Rak. Na rozdíl od výše uvedených textů, *Text 3* (BM 34572) se jasně liší stylem.

Transliterace: Avers: není zachován; Revers: Rak

(Nadpisy)	^[mul] GI ₂ .TAB	^[mul] PA]. ^[mul] BIL. ¹ SAG	^[mul] SU ₂ UR.MAŠ ₂ ¹	^[mul] GU ₁ LA
(Látkový řádek)	^[E₂] ¹ ^d en-lil ₂ ^{giš}] ^[ŠUR] ¹ .MIN ₃] ^[x]	E ₂ ^d e ₂ -a ^{giš} šim ¹ GI ₂ ^{u₂} LI.LI ^[na₄] BABBAR ^[DA]	E ₂ ^d ŠUL.PA.E ₃ .A ^{giš} SAG AN.BAR ^{u₂} TAL ₂ .TAL ₂ ^{na₄} a-lal-lu ₄ ^{na₄} ZA.GIN ₃	[...] ^[x] [^{giš} ^[dup] ¹ -ra- ^[nu] ^{u₂} ak-tam ^{na₄} mar- ^[ha] ¹ -[lu ₄
(Výpočtový řádek)	] ^[ŠU₂] ¹ .A 1;50 1; ^[50] [27;] ^[30] ina ¹ [^d UTU E ₃ .A			

Překlad:

Revers: Rak

(Nadpisy)	Štír	[Střelec]	Kozoroh	[Vodnář]
(Látkový řádek)	Chrám Enlil, cypřiš ...	Chrám Ea, myrta, LI.LI-rostlina, bílý kámen, ...	Chrám Šulpaea, (hlava) železný- strom?, uriyānu-rostlina, alallu-kámen, lapis-lazuli.	[...] jalovec, aktam-rostlina, marha[lu] kámen.
(Výpočtový řádek)	...] západu 1; 50 1; 50 [... ... 27]; 30 při [východu slunce ...			

Kritický aparát:

Revers:

Látkový řádek:

Štír: Tato buňka má paralelu s *Textem 11 (K 11151+)*, což pomáhá rekonstruovat začátek jinak špatně zachované části.

Střelec: Tato buňka je paralelní s *Textem 11 (K 11151+)*. Konečným znakem za ^{na4}BABBAR je jasně DA, ale jeho výklad není jasný.

Vodnář: Tato buňka je paralelní s *Textem 3 (BM 34572)* a s velmi fragmentárním stavem *Textu 11 (K 11151+)*.

Výpočtový řádek:

Dvě čísla, která jsou zde zachována, nám umožňují umístit tuto tabulku do řady mikro-zodiaku na jedno ze dvou míst, Býka či Raka. Naštěstí *Text 11 (K 11151+)* zachovává výše uvedené paralely *látkového řádku*, které bezpečně umísťují tento fragment do Raka.

Komentář:

Štír: Pryskyřice cypřiše je dobře doložena v lékařských textech (CAD Š / III 352 *šurmēnu* c 4 ').

Střelec: Myrta, ^{giš.šim}GIR₂, se objevuje pod Beranem-Pannou. *Monroe* má pouze jeden odkaz na rostlinu s názvem LI.LI.³⁴⁸ Zajímalo by jej, zda se jedná o poškození nebo reduplikaci ^{giš}LI, *burāšu*, jalovce. V textech mikro-zodiaku se však objevuje třikrát jinak, což naznačuje, že jde o bezpečný název rostliny, alespoň v mikro-zodiaku. Může být také identifikována s *liligû*, obvykle ve tvaru UKUŠ₂.LI.LI.GI (CAD L 186 *liligû*). ^{na4}BABBAR je pravděpodobně užito pro *pappardilû* (^{na4}BABBAR.DIL), jež je dobře doloženo v lékařských a rituálních textech (CAD P 108 *pappardilû* d). *pappardilû* se objevuje v *Seznamu kamenů 1*.³⁴⁹

Kozoroh: Stylizace železa, *parzillu*, AN.BAR, není potvrzena determinantem GIŠ. Železo, viz *Text 3 (BM 34572)* pod Rakem-Býkem. Zde uvedená stylizace však není písařskou chybou, protože se také objevuje v *Textu 11 (K 11151+)* ve

³⁴⁸ SB Ura, 17, linie 63, MSL X, 85.

³⁴⁹ *Finkel*, 2000, s. 183.

stejně buňce. *urânu* (^{u2}TAL₂.TAL₂) je dobře doložena v lékařském korpusu (CAD U / W 206 *urânu*). *alallu*-kámen se objevuje pod Blíženci-Vodnářem. Lapis lazuli (*uqnû*, ^{na4}ZA.GIN₃), se používá v lékařských a rituálních textech (CAD U / W 200 *uqnû* 1.c).

Vodnář: Komentář, viz *Text 3 (BM 34572)*.

Text 7: VAT 7847 + AO 6448

Muzejní číslo: VAT 7847 a AO 6448

Rozměry: -

Popis:

Tento text byl základem *Weidnerova* studia obsahu mikro-zodiaku. Obě strany této tabulky představují dvě téměř plně zachovalé tabulky mikro-zodiaku pro Lva a Pannu. Složitý proces, jímž se tato tabulka dostala do západních muzeí, vedl k tomu, že se tabulka rozdělila na dva kusy, pravděpodobně aby se zvýšila cena, protože každý kus obsahuje jednu kresbu. To znamená, že kresba Lva je v Berlíně, zatímco kresba Panny je v Paříži. K přerušení mezi oběma naštěstí dochází v poměrně stabilní části textu, což usnadnilo restaurování.

Vzhledem k striktně schematické povaze některých částí tabulky mikro-zodiaku, byla tato tabulka neocenitelná pro vytvoření složeného textu, podle kterého lze porovnat jiné verze mikro-zodiaku. To neznamena, že tato tabulka, nebo tradice Uruku obecně sloužily jako model pro ostatní tabulky, ale spíše coby nejlépe zachovalá ze série slouží jako dobré měřítko pro srovnání s jinými příklady.

Na lícni straně tabulky je také zachována zajímavá část sloupce se šesti sloupci, která přímo nesouvisí s tabulkou mikro-zodiaku. Místo toho se zdá, že sbírá citace z lexikálních seznamů a názvy kompozic, které mohly být relevantní pro písaře pracujícího na textech mikro-zodiaku. Jedna část textu, *ii. 10 - iii. 8*, byla *Schusterem* komentována pro jeho spojení s *Aa = naqû*.³⁵⁰ *Civil* dále přidal k pochopení vztahu mezi částí a sérií (řadou) *Aa = naqû* v *MSL 14*.³⁵¹ *Civil* poznamenal, že

³⁵⁰ *Schuster*, 1938, s. 252–254.

³⁵¹ *Civil, Green, a Lambert*, 1979, s. 155.

mnoho řádků bylo velmi podobných incipitům tabulek z *Aa*. Navrhuje proto, aby se tento seznam četl spíše jako seznam lekcí (vyučování) o lexikálních řadách, nežli jako skutečný seznam incipitů.

Transliterace: Avers: Lev

(Modlitba)	[ina a]- ^f mat ¹ ^d 60 u an-tu ₄ lis-lim											
(Počáteční omen)	[DIŠ 30 ina ^{mul}UR.GU.LA AN.GE₆] ^fGAR¹-ma EN.NUN ig-mur u ^{tu}SL.SA₂ DU ina AN.GE₆-šu₂ ^dSAG.ME.GAR NU GUB ^{mul}UDU.IDIM.SAG.UŠ u₂ lu ^dšal-bat-a-nu ina ^{mul}LU₂.HUN.GA₂ u₂ ^flu₂¹ [ina ^{mul}pa.bil.sag] [u₂-lu ina] ^fmulAŠ.GANA₂¹ GUB-iz KI.MIN ina AN.GE₆-šu₂ TUR₃ NIGIN-ma ^{mul}LUGAL ina ŠA₃-šu₂ GUB-iz a-na GISKIM an-ni-ti LUGAL URI^{ki} me-ser₂ dan-nu IGI-ma : DAB^{bat}-su-^fma¹ [...] [ina AŠ].^fTE¹ KUR URI^{ki} uš-tal-pat na-mu-šu₂ BIR.MEŠ UN.MEŠ SU.GU₇ dan-nu IGI.MEŠ ŠEŠ ŠEŠ-šu₂ ru-u₈-a ru-u₈-a-šu₂ ina ^{giš}TUKUL u₂-šam-qat 2 ME MU.MEŠ ina AŠ.TE KUR URI^{ki} [...] [...] GI!.MEŠ DINGIR.MEŠ <ina> SU KUR BAD.MEŠ KI.MIN a-na UN.MEŠ KU₅.MEŠ UN.MEŠ BARA₂.MEŠ-ši-na TAG₄.MEŠ ARḪUŠ u SILIM.MEŠ TIL KU₅.MEŠ ^den-lil₂ a-na KUR a-na MUNUS.ḪUL u₂-ša₂-ri KUR URI^fki¹ [...]											
(Štítky)	{obrázky} štítky: ^d SAG ₃ .ME.GAR ^{mul} UR.GU.LA ^{mul} MUŠ											
(Nadpisy)	^{mul} UR.A	^{mul} AB.SIN ₂	^f mulGIŠ ¹ .RIN ₂	^{mul} GIR ₂ .TAB	^{mul} ^f PA.BIL ¹ .SAG	^{mul} SUḪUR.MAŠ	^{mul} GU.LA	^{mul} AŠ.GANA ₂	^{mul} LU ₂ .HUN.GA ₂	^{mul} MUL.MUL.GU ₄	^f mul ^f MAŠ.MAŠ ^f [^{mul} 1][SIPA]	^f mulAL.LUL
(Látkový řádek)	E ₂ ^d [...] ^{giš} [^f x ¹] [^f x] [^f x] [...] [...] ^f x ¹ [...] ^f x ¹	^f E ₂ .KUR ¹ [...] ^f x ¹ šam-nu ^{giš} ESI ^u 2NAM.TI.LA ^{na} 4SAG.GIL. MUD	SIG ₄ E ₂ ^d ^f iš-tar ¹ ^{giš} ASAL ₂ ^u 2a-<ra>- ri-a-nu ^{na} 4AMAŠ.MU 2.A	{erasure} SIG ₄ UNUG ^{ki} ^{giš} dup-ra-nu ^u 2<ši>-im-ra-nu ^{na} 4NIR ₂	LI.DUR E ₂ .AN.NA ^{giš} imGIR ₂ U ₂ DU ₁₀ .GA ^{na} 4NIR ₂	E ₂ ^d a-nun-na-ki ^{giš} KIN ₂ ^u 2GIR ₂ .TAB ^{na} 4mu-ši-tu ₂	E ₂ ^d NIN.GIŠ.ZI. DA ^{giš} MES DINGIR ^u 2MUŠ.KA. TAR ^{na} 4kur-gar-ra-nu	E ₂ U ₄ .RI ₂ .IN ^{giš} KUR.RA ^u 2si-ḫa ^{na} 4BAL	NIBRU ^{ki} E ₂ .KUR ^{giš} EŠ ₂₂ ^u 2A.ZAL.LA ₂ ^{na} 4AN.ZAḪ	E ₂ ^d a- ^f ru ₆ ¹ ^{giš} ŠE.GIŠ.I ₃ ^u 2LI. ^f LI ¹ ^{na} 4eš ₃ -me- ^f ku ¹	[...]	[...]
(Výpočtový řádek)	[3;20] ^f mul ¹ UR.GU.LA ḪA.LA AN.TA ša ₂ ^d SAG.ME.GAR ina ^d UTU ŠU ₂ .A 1;40 1;40 šu-ut ^d a-nu ₃ ina ^d UTU ŠU ₂ .A 50 50 šu-ut ^d e ₂ -a ina ^d UTU ŠU ₂ .A 25 KI IRI.MEŠ an-nu-tu ₂ ina ^{mul} UR.GU.LA KUR URI ^f kiEŠ.BAR ¹ [GAR-nu ME-a GAR-an]											

(Výpočtový řádek 2)												
[³ :20 A.RA ₂ 15 50 <i>a-na</i> MU.MEŠ LUGAL ¹ [...] [³ :20 ¹ A.RA ₂ 15 50 50 <i>nigin₂-rat</i> ^d 20 <i>an-na-a</i> NIGIN ₂ -rat ša ₂ ^d 30 <i>u</i> ^d 20 [...]												
(Řádek A)	[KI NIG ₂ E ₃ IZI.ŠUB ¹ [<i>u</i>] ZI KUR ₂ : KI ŠU ₁₄ UM [<i>u</i>] U ₄ .DA ^d šal-bat-a- nu [<i>ana</i>] MUL ₂ ^{hi-pi₂} E ₃ 3.20 [^d 1šal-bat- a-nu ZI KUR ₂ dan-nu EREN ₂ GAL KUR ₄ -ma	[KI SI.SA ₂ ¹ BURU ₁₄ na- pa-aš ₂ ^d NISABA SILIM-me ^{munus} PEŠ ₄ .M E KI SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA GANBA KI EŠ.BAR KUR ELAM.MA ^{ki} KI AN.TA.LU ₃ ana ^d dele- bat u ^d GU ₄ .U ₄ - ma	KI EŠ.BAR GANBA DU ₃ .A.BI KA NU GI A.RA ₂ la ₃ SI.SA ₂ ^{mul₂} BABBAR SIG.SIG-ma ^d šal-bat-a- nu kur ₄ - ma ^d SAG.UŠ KUR ₄ -ma	KI ri- ^r ba ZI KUR ₄ ¹ IZI.ŠUB <i>u</i> ^{im} GU ₂ ^d GU ₄ .U ₄ KUR ₄ -ma ^{mul₂} BABBAR SIG.SIG-ma ^d šal-bat-a- nu KUR ₄ - ma MUNUS.KUR 4-ME GAL ₂ .ME	[KI IZI.ŠUB qi ₂ -mi-tu ₂] <i>u</i> [^r GU ₃ ^d 1 [IŠKUR] ŠEŠ.ME ana ^d dele- bat u ^d GU ₄ ana ^{mul₂} BABBAR ki-ma KUR ₄ -ma ^d šal-bat-a- nu ZI KUR ₂ KUR ₄ -ma	[KI ŠEG ₃ <i>u</i> ILLU] ^r ana ^d dele-bat u ^d GU ₄ .U ₄ ¹ ana ^d šal- bat-a-nu <i>u</i> ^d SAG.UŠ ŠEG ₃ <i>u</i> ILLU KU ₅ KUR ma- la-a IL ₂ na-zaq KUR DU ₃ .A.BI	[E <i>u</i> PA ₅ NU SI.ME ^d šal- bat-a-nu KUR ₄ -ma] ^{še} GIG <i>u</i> ^{še} ZIZ ₂ .A.AN ina KUR ZA _H ₂ ana ^d SAG.UŠ ana ^d dele- bat ^d GU ₄ .U ₄ <i>u</i> ^{mul₂} BABBAR SI.SA ₂ .ME	[KI PIŠ ₁₀ SI.SA ₂ BURU ₁₄ na- pa-aš ₂ ^d NISABA SI.SA ₂ ^{giš} ŠE.GIŠ.I ₃] ^r ZU ₂ .LUM. MA ka-si-i ¹ ana ^d dele- bat u ^d GU ₄ ana ^d šal- bat-a-nu <i>u</i> ^d SAG.UŠ NU KUR ₄ .ME ^{mul₂} BABBAR SIG.SIG-ma	[KI GANBA SUM.SIKIL] ŠE.BAR.RA ana ^d SAG.UŠ ^{mul₂} BABBAR SIG.SIG-ma ana ^d šal- bat-a-nu ZI KUR ₂ KUR ₄ -ma ana ^d GU ₄ ŠEG ₃ SIG.SIG.<<S IG>>-ma	[<i>ana</i> ^d GU ₄ .U ₄ RA-iš] GU ₃ ^d IŠKUR ana ^d šal- bat-an-nu IZI.ŠUB ri ^d - ba KI RA UGU GAL.ME ZI TU ₁₅ GAL ana ^d GU ₄ : ^d dele-bat KUR ₄ -ma	[KI GANBA SUM.SIKIL ¹ ŠE.BAR.RA ri-ba IZI.ŠUB ĦI.GAR KI GIŠKIM ¹ <i>u</i> EŠ.BAR KI ri-ba dan-nu SU.GU ₇ dan-nu GURUN DU ₃ .A.BI	KI [^r ŠEG ₃ ¹ ZI TU ₁₅ LA ₂ - ^r al ¹ [^{še} - im] EŠ.BAR i ₂ - dig-lat ^u i ¹ pu-rat sip-par ^{ki} LARSA ^{ki} ^d ID ₂ ID ₂ ^d NIN.GIR.SU UR.SAG ^d nin-urta
(Řádek B)	[^r u ₄ -um ¹ RAD KA ₂ E ₂ .KUR [^d 1 ^r 50 <i>u</i> a- na ¹ [^d a-nun- na]-ki [A.MEŠ] ^r BAL-qi ₂ ¹	u ₄ -um BAD KA ₂ ^d 30 <i>u</i> ^d 15 ana ^d 30 <i>u</i> ^d 15 na- mir-tu ₂	u ₄ -um BAD KA ₂ ^d 30 ^d 20 ^d 15 ^d a- nu ^d 50 ^d e ₂ -a <i>u</i> UR.SAG ^d NIN.GIR ₂ .S U	u ₄ -um <BAD> KA ₂ ^d al-la-tu ₄ <i>u</i> UR.SAG GAL ^d NERGAL	u ₄ -um UR.SAG GAL-u ^d PA.BIL.SAG EN GAL ^d nin-urta	u ₄ -um AŠ.IKU eri- du ₁₀ ^d a-nu ₃ <i>u</i> ^d iš-tar	u ₄ -um UR.SAG GAL-u ^d AMAR.UTU <i>u</i> ^d nin- urta	u ₄ -um ^d iš- tar GAŠAN KUR.KUR ^d AMAR.UTU LUGAL	u ₄ -um BAD KA ₂ EN GAL-u ^d AMAR.UTU <i>u</i> UR.SAG ^d nin-urta	u ₄ -um DINGIR IRI UR.SAG GAL-u ₂ ^d nin-urta BAD KA ₂	u ₄ -um DINGIR IRI BAD KA ₂ ma-a-š _u ₂ ^d 30 ^d UTU ^d NERGAL EZEN MAŠ.MAŠ	u ₄ -um DINGIR IRI ^d UTU DI.KU ₅ KUR <i>u</i> ^d ŠUL.PA.E ₃ . A BAD KA ₂

(Řádek C)	[AB.ŠE]. 「GE.DA」 [...「x」ḤA	GURUN GU ₇ ŠE AŠ.GANA ₂ BIR.BIR <i>di-il-ḥu</i>	<i>ša-ḥa-aṭ</i> MUŠ KL.MIN <i>ša-ḥa-aṭ</i> GIR ₂ .TAB	<i>šal-tu</i> ₄ KU ₅ DINGIR <i>lu</i> NA DINGIR <i>lu iš-tar</i> MUŠ	<i>ana</i> SILA NU E ₃ DI NU ŠE.GA	AB.ŠE.GE.D A ^d <i>e</i> ₂ - <i>a</i> <i>u</i> ^d AMAR.UTU <i>liš-ken</i> <i>u lik-ru-ub</i> -「 <i>šu-nu</i> 」 ¹	<i>ana</i> SILA NU E ₃ <i>ni-gu-tu</i> ₂ <i>liš-ku-un</i>	<i>di-nu</i> ₃ <i>ma-gir</i> <i>ana</i> ^d UTU <i>liš-ken</i> ID ₂ NU BAL <i>ana</i> E ₂ A.ME NU <i>du-ku</i> <i>šal-tu</i> ₄ NU DU ₃	DI NU ŠE.GA MUŠ NU IGI	<i>šal-tu</i> ₄ <i>si-ip-du</i> UZU GU ₄ UZU MUŠEN NU GU ₇	NU ŠE.GA <i>ši-i-tu</i> ₂ <i>ana</i> ^d UTU NU <i>liš-ken</i>	<i>ana</i> ^d 30 <i>u</i> ^d 20! <i>liš-ken</i> UZU ŠAḤ NU GU ₇
(Číselný řádek)	1;50	1;49	1;48	1;47	1;46	1;45	1;44	1;43	1;42	1;41	1;40	1;39
(Řádek navíc)	1. EN ₂ DINGIR ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} GA TUM GA 2. EN ₂ ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} A GA 3. <i>e-nu-ma</i> ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} <i>u</i> ₃ <i>lu</i> ^{<i>hi-pi</i>₂} 4. 「x」 ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} IGI ^{<i>hi-pi</i>₂} 5. 「x」 ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} KIN 6. 「x」 ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} GAR ₃ MEŠ 7. 「x」 ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} ḤI TUM ₃ GU 8. 「 <i>ina</i> 」 ⁱⁱⁱ BAR ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} U ₄ .DA GAL ₂ 9. 「ŠU GAR」 ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} GAR SA.GIG 10. 「x GIŠGAL」 ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} GIŠ ZI GAN ₂ 11. 「x」 ^d <i>a-nu</i> ^{<i>hi-pi</i>₂ <i>eš</i>₄-<i>ši</i>} BI PA PA BI	1. SAG : 「 <i>pu</i> 」 ¹ - <i>tu</i> ₃ 2. ^{lu} ₂ tuku : <i>ša-me</i> 3. E ₁₁ : <i>a-ra-du</i> 4. KA : <i>pu-u</i> ₂ 5. ^d nanna : ^{giš} DA BI 6. ^{giš} AŠ ₄ : <i>as-lu</i> ₄ 7. GU.DI.BIR : <i>nu-kur</i> ₂ - <i>ti</i> 8. <i>šal-tu</i> ₄ <i>mit-ḥu-šu</i> : <i>pu-u</i> ₂ - <i>pu-u</i> ₂ 9. 𐎶 NA.ME AD NIGIN ₂ KU GAR UR GAR PEŠ AŠ 10. EN 2 11. 𐎶 U ₄ : <i>im-mu</i> U ₄ .U ₄ : <i>u</i> ₄ - <i>mu</i> 12. 𐎶 ^{ab} AB ₂ : <i>ar-ḥu</i> 13. 𐎶 ŠAGAN : <i>šik-kat</i> ₂ : <i>ša</i> ₂ ŠIR ₃ < <i>za-ma</i> >- <i>ru</i> 14. 𐎶 ŠU ₂ : <i>sa-ḥa-pi</i> : <i>ša</i> ₂	1. 𐎶 ḥum : <i>ḥa-ma</i> -< <i>šu</i> ₂ > 2. 𐎶 <i>bu-ru</i> : <i>a-ru-u</i> ₂ 3. 𐎶 SIG ₂ : <i>ši-ip-tu</i> ₄ 4. 𐎶 KA : <i>ka-ka</i> ^{<i>hi-pi</i>₂} 5. 𐎶 IB ¹ : <i>tu-bu-du-tu</i> ₄ 6. 𐎶 <i>ku</i> : KU <i>na-du-u</i> 7. 𐎶 <i>ir</i> IR : <i>zu-u</i> ₂ - <i>tu</i> ₂ 8. 𐎶 <i>ge-e</i> GE ₆ : <i>mu-ši</i> – {horizontal ruling} – 9. <i>šu-pu-u</i> ₂ : <i>pa-la-ku</i> 10. ^{mul} AN.NA.ḤA.SIG.E.PA P 11. ^{mul} GIR ₂ .TAB <i>ana</i> ŠA ₃ EŠ TU 12. ^d ŠKUR <i>ana</i> ^{giš} ḤAB 13. ^{mul} SAG ₃ .ME.GAR <i>ana</i> IGI ^{mul} MAŠ.TAB.BA.GAL.GAL	1. <i>ina</i> ⁱⁱⁱ BAR AN SUR- <i>ri</i> 2. AN.GE ₆ << <i>ina</i> >> EN.NUN.UŠ.SA ILLU 3. 30 <i>ina</i> IGLI.LA ₂ - <i>šu</i> ₂ SI.MEŠ- <i>šu</i> ₂ 4. 𐎶 <i>ina</i> ⁱⁱⁱ BAR ^d UDU.IDIM KUR- <i>ḥa</i> 5. TU ₁₅ ŠEG ₃ ILLU U ₄ NE RA ^{<i>hi-pi</i>₂} 6. DUB <i>ni-šir-tu</i> ₂ AK DINGIR ^{<i>hi-pi</i>₂} 7. ^{mul} AŠ.IKU MUL KUR ^{<i>hi-pi</i>₂} 8. ^{mul} GIR ₂ .TAB <i>ana</i> KI 9. 𐎶 <i>ina</i> ⁱⁱⁱ BAR ^d ŠKUR GU ₃ - <i>šu</i> ₂ ^{<i>hi-pi</i>₂} 10. AN- <i>e</i> NE.MEŠ 11. ^{mul} LU E ^{ki} SAG.DU ^{<i>hi-pi</i>₂} 12. BAR <i>ana</i> DINGIR ^{<i>hi-pi</i>₂} 13. 𐎶 「30」 ¹ <i>ina</i> ⁱⁱⁱ BAR U ₄ 1-	1. TU ₁₅ KALA TA 20 <i>ana</i> TU ₁₅ MIN 2. ^{mul} MAR.GID ₂ .DA <i>ana</i> AN.TA.LU ₃ 3. ^{mul} <i>dele-bat ina</i> KASKAL <i>šu-ut</i> ^d EN.LIL ₂ KUR- <i>ḥa</i> 4. 𐎶 ^{mul} MU.GID ₂ .KEŠ ₂ .DA ^d 60 GAL- <i>u</i> <i>ša</i> ₂ AN- <i>e</i> {blank line} 5. U ₂ URU.AN.NA <i>ta-kal-</i> <i>maš</i> 6. <i>le-'a-a-at an-tu</i> ₄ 7. <i>an-tu</i> ₄ DAB- <i>at</i> 8. EN ₂ NA NIG ₂ .ŠU ^{giš} TUKUL ^{giš} MA.NU 9. <i>ina</i> ⁱⁱⁱ BAR U ₄ 1-KAM <i>ši-</i> <i>gu-u is-su</i> 10. 𐎶 NA <i>ina</i> GIR ₃ <i>ina</i>	1. <i>ana sa-ma-nu</i> I ₃ .NUN.NA 2. EN ₂ ŠU.ZI.GA ŠU.ZI.GA 3. 𐎶 NA <i>li-ip-ti ina</i> SAG.DU- <i>šu</i> ₂ 4. SA ₅ TAG.MEŠ 𐎶 NA <i>lib</i> ₃ - <i>bu-šu</i> ₂ SI.SA ₂ .ME 5. LUGAL NIG ₂ .ZI NU.EŠ ₃ ^d EN.LIL ₂ .LA ₂ 6. DIRI BAR <i>ša</i> ₂ U ₂ - <i>ma</i> GAR- <i>šu</i> ₂ 7. 𐎶 NA UŠ ₂ .MEŠ IGLIGI- <i>ru</i> 8. 𐎶 MUNUS UŠ ₂ .MEŠ MA MEŠ GIŠ NU KU ₅ .MEŠ 9. EN ₂ ŠA ḤUL LU ₂ .BI LU ₂ .BI 「DA」 10. 𐎶 NA NINDA GU ₇ A ¹						

12. <i>hal-hal</i> ^{hi-pi₂ eš₄-ši} d ^U LU 13. DIŠ ^{hi-pi₂ eš₄-ši} <i>a-bi-šu₂</i> 14. SAG.KI ^{hi-pi₂ eš₄-ši} <i>u₂-lap-pat</i> 15. ^{U₄.DA¹ ^{hi-pi₂ eš₄-ši} x} 16. [x] ^{hi-pi₂ eš₄-ši} <i>HAL</i> 17. [x] ^{AD NA¹ ^{hi-pi₂ eš₄-ši}} NA DI	IB ^{hi-pi₂} tu tu 15. ¶ <i>ri-i : ra-mu-u₂</i> 16. ¶ DU ₃ : PA UŠ GAR DU ₃ la tum 17. ¶ IRI : <i>a-lu</i> 18. ¶ U ZI IZ MA MIN 19. ¶ NA AB BI LA ₂ : <i>um-mu</i>	14. GA.RAŠ <i>ša₂</i> ^d EN.LIL ₂ 15. TU ₁₅ KALA TA ^{tu₃} KUR 16. 3i 3.30 ^{hi-pi₂} 17. KI.MEŠ MUL <i>ša₂ ina</i> <i>ša₃-ši</i> 18. <i>e-nu-ma man-za-za</i> <i>ša₂</i> ^d <x> ^{hi-pi₂} 19. <i>ina</i> ^{iti} APIN <i>ina</i> ^{mul₂} GU.LA	KAM <i>ina</i> IGI.LA ₂ - <i>šu₂</i> 14. ^{mul₁} UDU.IDIM <i>ina</i> MURUB ₄ ZI ^{hi-pi₂} 15. ¶ SAG ₃ .ME.GAR <i>ana</i> 30 DIM ₄ 16. IZI.GAR TA ^d MUATI 17. IZI.GAR TA ^d UTU.E ₃ <i>ana</i> ^d UTU ŠU ₂ .A 18. <i>ina</i> KI <i>ina</i> ^{iti} BAR U ₄ 1-KAM ^{lu₂} TUR <i>a-lid</i> 19. <i>ina</i> ^{mul₂} RIN ₂ GIŠ BAR ^{hi-pi₂}	<i>ka-le-e</i> A.ME 11. DIRI BAR NIG ₂ .ZU LA AN KAM 12. <i>u an-tu₄</i> DAB-at 13. <i>e-nu-ma ne₂-pe-šu₂</i> <i>ša₂</i> 30 <i>ana</i> MAŠ ₂ .GE ₆ 14. ^{im} GI ₃ .DA <i>reš-tu-u₂</i> 15. KEŠ ₂ DU ₈ <i>u₃ i-da-a-tu₂</i> 16. MUŠ GAR- <i>šu₂</i> 17. 1 x ŠU.RI.A.BI 30-AM ₃	NAG- <i>ma</i> 11. ŠA ₃ ^{x¹} - <i>šu₂</i> RA.MEŠ ĤU 12. ¶ NA IGI- <i>šu₂</i> LU ₃ .LU ₃ 13. <i>tab-nit</i> LU ₂ UNUG ^{ki} 14. ^{U¹} RI : IN SU 15. ^{giš¹} GURUN KIRI ₆ <i>tu-šar¹-ra-aĥ</i>

Revers: Panna

(Počáteční omen)	[DIŠ 30 <i>ina</i> ^{mul} AB.SIN ₂ AN.GE ₆ GAR- <i>ma</i> EN.NUN <i>ig-mur u</i> ^{tu₃}][^{U₁₈¹} .LU : ^{tu₃} KUR.RA ^{DU¹}][KAN ₅ - <i>šu₂</i> ^d <i>dele-bat</i> NU IGI- <i>šu₂</i> ... ^d SAG.UŠ ^d <i>šal-bat-a-ni</i> ...] [<i>ina</i>] ^{mul} [GU ₄ .][^{AN¹} .NA <i>u₂-lu¹</i> [<i>ina</i> ^{mul} SUĤUR]. ^{MAŠ₂¹} IGI AN.GE ₆ <i>šal-pu₂-ti¹</i> [... KUR ELAM.MA ^{ki} <i>ina</i> ... <i>uš-tal₂-pat</i> NIG ₂ .ŠU.MEŠ- <i>šu₂</i> NU SIG ₅ 1-niš ... LUGAL KUR ELAM.MA ^{ki} <i>qa₂-du</i> IM.RI.A- <i>šu₂</i> ŠUB- <i>ma</i> GAZ] ŠEŠ ŠEŠ- ¹ <i>šu₂ ru-u₂-a ru-u₂-a¹</i> -[<i>šu₂ ina</i>] ^{giš¹} TUKUL GAZ LUGAL ^{URI¹} ZI- <i>ma</i> LUGAL ELAM.MA ^{ki} ¹ <i>ina</i> ^{giš¹} TUKUL ¹ [...] ¹ ELAM.MA ^{ki} [... (<i>kalmutu</i> or <i>šalputtu</i>) DU ŠEG ₃ .MEŠ <i>u</i> ILLU.MEŠ <i>ana</i> KUR ELAM.MA ^{ki} KU ₅ .MEŠ <i>ana</i> LUGAL URI ^{ki} <i>u</i>] UN.MEŠ ¹ KUR ELAM.MA ^{ki} SU.GU ₇ <i>dan-nu</i> IGI.MEŠ <i>a-na</i> LUGAL URI ^{ki} <i>u</i> UN.MEŠ- <i>šu₂</i> [ERIN ₂ .MEŠ- <i>šu₂</i> SII.IM-mu ...]											
(Štítky)	{imagery} labels: ^{mul} [UGA ¹ ^{mul} GU ₄ .U ₄ ^{mul} AB.SIN ₂ ¹											
(Nadpisy)	^{mul} AB.SIN ₂	^{mul} GIŠ.RIN ₂	^{mul} GIR ₂ .TAB	^{mul} PA.BIL.SAG	^{mul} SUĤUR.MAŠ ₂	^{mul} GU.LA	^{mul} AŠ.GANA ₂	^{mul} LU ₂ .ĤUN.GA	MUL.MUL ^{mul} GU ₄	^{mul} MAŠ.MAŠ ^{mul} [SIPA ¹	^{mul} AL.LUL	[^{mul} UR].GU.LA
(Látkový rádek)	...] ^{ki}	NIBRU ^{ki}	<i>eri-du</i> ₁₀ ^{ki}	ZABALAM ₂ (	E ₂ ^d <i>iš-tar</i>	E ₂ ^d GU.LA	IM ^{ki}	IM ^{ki}	IM ^{ki} ^{giš} ESI	DU ₁₀ .GAR ^{ki}	mu ₇ .mu ₇ ^{ki}	E ₂ .NAM.ĤE ₂

	U ₃ .SUH ₅ [^{giš} ₁] <i>dul-bi</i> ^{u₂} KUR.RA [^{na₄} ₁] <i>aš-</i> <i>pu₂-u₂</i> ^{na₄} _d LAMMA	^{giš} ASAL ₂ ^{u₂} HAR.SAG ^{na₄} KUR-nu ^{na₄} ZA.GIN ₃	^{šim} MAN.DU ^{na₄} <i>saḥ-ḥu-</i> <i>u</i> ^{na₄} DUR ₂ .ML. NA	ZA.MUŠ ₃ .ŠE Š ₂ !) ^{ki} ^{giš} <i>šu-ši</i> ^{giš} EŠ ₂₂ ^{na₄} ŠUBA ^{na₄} GIŠ.NU ₁₁ . GAL	^{giš} NU.UR ₂ .M A ^{u₂} <i>ma</i> ^{u₂} LI.LI ^{na₄} NI.BA ^{na₄} <i>zi-bit</i> ^{na₄} PA	^{giš} NAM.TAR ^{giš} DIH ₃ ^{u₂} <i>ša-šu-un-</i> <i>tu₂</i> ^{u₂} _d DIM ₃ .ME ^{na₄} <i>pa-ru-</i> <i>tu₂</i> ^{na₄} GIR ₂ .TAB	^{giš} MA.NU ^{giš} <i>ur₂-an</i> ^{u₂} <i>ra-pa-du</i> ^{na₄} MUD ^{na₄} ZU ₂ .GE ₆	^{giš} MES ^{giš} SENNUR ^{u₂} <i>kam-gu-</i> <i>du</i> ^{na₄} URUDU ^{na₄} [A.BAR ₂] ¹	^{u₂} <i>kur-ka-</i> <i>nu-u</i> ^{na₄} AN.NA ^{na₄} KU ₃ .BABB AR	^{giš} SUR.MIN ₃ ^{giš} LI ^{u₂} <i>a-ra-an-</i> < <i>tu₂</i> > ^{na₄} SA.SA ^{na₄} GIG.MA.N U	^{giš} EREN ^{giš} BAL ^{na₄} BAL ^{na₄} <i>a-</i> <i>lal-lu₄</i> ^{u₂} KI ^d IŠKUR ^{u₂} SILLIM.SA R	[^{e₂} x ^{ki}] ^{giš} <i>dup-ra-</i> <i>nu</i> ^{giš} [x x] ^{na₄} <i>sa-a-ba</i> ^{na₄} PEŠ ₄ .ANŠ E ^{u₂} KA.A.AB ^u PIŠ ₁₀ ^d ID ₂		
(Výpočtový řádek)	[³ ^{mul} ₁] AB.SIN ₂ <i>šu-ut</i> ^d EN.LIL ₂ <i>ina</i> ^d UTU ŠU ₂ .A 1;30 1;30 <i>šu-ut</i> ^d a-nu ₃ <i>ina</i> ^d UTU ŠU ₂ .A 45													
(Výpočtový řádek)	[⁴⁵ ₁] <i>šu-ut</i> ^d e ₂ -a <i>ina</i> ^d UTU ŠU ₂ .A 22;30 <i>ina</i> ^d UTU E ₃ 3 <i>ina</i> ^d UTU ŠU ₂ .A 1;30													
(Výpočtový řádek)	[KI] IRI <i>an-nu-tu ina</i> KI ^{mul} ₁ AB.SIN ₂ <i>it-ti</i> GISKIM KUR <i>elam-ma</i> ^{ki} EŠ.BAR GAR-nu ME-a GAR-an													
(Řádek A)	[KI] [SI.SA ₂] ¹ BURU ₁₄ <i>na-</i> <i>pa-aš₂</i> [^d ₁] NISABA SILIM-me ^{munus} PEŠ ₄ .M E [KI SUM ¹ .SIKIL ŠE.BAR.RA [GANBA] ¹ KI EŠ.BAR [KUR] [ELAM.MA] ^{ki} 1 [KI AN.TA.LU ₃]	KI EŠ.BAR GANBA DU ₃ .A.BI KA <i>la₃</i> GI A.RA ₂ <i>la₃</i> SI.SA ₂ ^{mul} ₂ BABBAR SIG.SIG-ma ^d <i>šal-bat-a-</i> <i>nu</i> : [KUR ₄ -ma ^d SAG.UŠ KUR ₄ -ma] [MUNUS.KU R ₄ .ME GAL ₂ .meš ¹	KI <i>ri-ba</i> ZI KUR ₄ IZI.ŠUB <i>u</i> ^{im} GU ₂ ^d GU ₄ .U ₄ KUR ₄ -ma ^{mul} ₂ BABBAR SIG.SIG-ma ^d <i>šal-bat-a-</i> <i>nu</i> KUR ₄ - <i>ma</i> [MUNUS.KU R ₄ .ME GAL ₂ .meš ¹	KI IZI.ŠUB <i>qi₂-mi-tu₂</i> <i>u</i> GU ₃ ^d IŠKUR <i>u</i> ZI TU ₁₅ ŠEŠ.ME <i>ana</i> ^d <i>dele-</i> <i>bat u</i> ^d GU ₄ ^{mul} ₂ BABBAR <i>ki-ma</i> KUR ₄ -ma <i>ana</i> ^d <i>šal-</i> <i>bat-a-nu</i> [ZI KUR ₂ KUR ₄ -ma] ¹	KI ŠEG ₃ <i>u</i> ILLU <i>ana</i> ^d <i>dele-</i> <i>bat u</i> ^d GU ₄ .U ₄ <i>ana</i> ^d <i>šal-</i> <i>bat-a-nu</i> ^{še} GIG <i>u</i> ^{še} IMGAGA <i>ina</i> (!tab) KUR ZAḤ ₂ <i>ana</i> ^d SAG.UŠ ŠEG ₃ <i>u</i> ILLU.ME KU ₅ .ME [KUR <i>ma-</i> <i>la-a</i> IL ₂] ¹ [<i>na-zaq</i> KUR DU ₃ .A.BI]	E <i>u</i> PA ₅ <i>la₃</i> SI.ME ^d <i>šal-bat-a-</i> <i>nu</i> KUR ₄ - <i>ma</i> ^{še} GIG <i>u</i> ^{še} IMGAGA <i>ina</i> (!tab) KUR ZAḤ ₂ <i>ana</i> ^d SAG.UŠ [<i>ana</i> ^d <i>dele-bat</i> ^d GU ₄] ¹ [<i>u</i> ^{mul} ₂ BABBAR SI.SA ₂ .ME]	KI PIŠ ₁₀ SI.SA ₂ BURU ₁₄ <i>na-pa-aš₂</i> ^d NISABA SI.SA ₂ ^{giš} ŠE.GIŠ.I ₃ ZU ₂ .LUM.M A <i>ka-si-i</i> <i>ana</i> ^d <i>dele-</i> <i>bat u</i> ^d GU ₄ [<i>ana</i> ^d <i>šal-</i> <i>bat-a-nu</i> <i>u</i> ^d SAG.UŠ] [NU KUR ₄] ¹ . [ME ^{mul} ₂ BABBAR SIG]. ¹ SIG-	KI GANBA SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA <i>ana</i> ^d SAG.UŠ ^{mul} ₂ BABBAR SIG.SIG-ma <i>ana</i> ^d <i>šal-</i> <i>bat-a-nu</i> ZI KUR ₂ KUR ₄ -ma <i>ana</i> ^d GU ₄ [ŠEG ₃ SIG.SIG- <i>ma</i>] GU ₄ : ^d <i>dele-bat</i> KUR ₄ -ma]	<i>ana</i> ^d GU ₄ .U ₄ RA-iš GU ₃ ^d IŠKUR <i>ana</i> ^d <i>šal-</i> <i>bat-an-nu</i> <i>be-nu</i> IZI.ŠUB <i>u ri-ba</i> KI RA UGU GAL.ME [ZI TU ₁₅ GAL <i>ana</i> ^d GU ₄ : ^d <i>dele-bat</i> KUR ₄ -ma]	KI GANBA SUM.SIKIL ŠE.BAR.RA <i>ri-ba</i> IZI.ŠUB ḪI.GAR KI GIŠKIM ¹ EŠ ¹ .BAR ¹ .ME <i>u</i> KI <i>ri-</i> < <i>ba</i> > <i>dan-</i> <i>nu</i> SU.GU ₇ <i>dan-nu</i> [GURUN DU ₃ .A.BI]	KI ŠEG ₃ <i>u</i> ILLU ZI TU ₁₅ LA ₂ - <i>al še-im</i> EŠ.BAR <i>i₂-</i> <i>dig-lat</i> <i>u pu-rat</i> <i>sip-par</i> ^{ki} <i>u</i> LARSA ^{ki} ^d ID ₂ ID ₂ [^d NIN.GIR.S U UR.SAG ^d <i>nin-urta</i>]	KI NIG ₂ E ₃ IZI. ¹ ŠUB ¹ <i>u</i> ZI KUR ₂ KI <i>um-šu₂</i> <i>u</i> U ₄ .DA ^d <i>šal-bat-</i> <i>u</i> [a ¹ -[<i>nu</i>] <i>ana</i> ^{mul} ₂ BABBAR NIG ₂ .E ₃ [3] ¹ . [20] <i>ana</i> ^d <i>šal-</i> <i>bat-a-nu</i> ZI KUR ₂ <i>dan-ri</i> ^{nu} [EREN ₂ GAL KUR ₄ -ma] ¹		

	<i>ana^d dele- bat u^dGU₄- ma</i>						<i>ma¹</i>					
(Řádek B)	<i>u₄-um</i> BAD KA ₂ ^d 30 <i>u^d15 ana^d30</i> <i>u^d15 na- mir-tu₂</i>	<i>u₄-um</i> BAD KA ₂ ^d 30 <i>u^dUTU^d15</i> <i>a-nu^d50^de₂-a</i> <i>u</i> UR.SAG ^d NIN.GIR ₂ .S U	<i>u₄-um</i> BAD KA ₂ <i>al-lat^d</i> <i>u</i> UR.SAG GAL ^d NERGAL	<i>u₄-¹um¹</i> [UR.SAG GAL- <i>u</i>] ^d PA.BIL.SAG EN GAL ^d nin-urta	<i>u₄-um</i> AŠ.IKU <i>eri.du₁₀^da- nu₃</i> <i>u^diš-tar</i>	<i>u₄-um</i> UR.SAG GAL- <i>u</i> ^d AMAR.UTU <i>u^dnin- urta</i>	<i>u₄-um^diš- tar</i> GAŠAN KUR.KUR ^d AMAR.UTU LUGAL	<i>u₄-um</i> BAD KA ₂ EN GAL- <i>u</i> ^d AMAR.UTU <i>u</i> UR.SAG ^d nin-urta	[<i>u₄-um</i> DINGIR IRI] [UR.SAG GAL- <i>u</i> ₂] ^d 1[nin- urta BAD KA ₂] : ¹ x ¹	[<i>u₄-um</i> DINGIR IRI BAD KA ₂] [<i>ma-a-šu₂</i> ^d 30 ^d UTU] [^d NERGAL EZEN MAŠ.MAŠ] A] [BAD KA ₂]	[<i>u₄-um</i> DINGIR IRI] [^d UTU DI.KU ₅ KUR] [<i>u</i> ^d ŠUL.PA.E ₃ . A] [BAD KA ₂]	[<i>u₄-um</i> BAD KA ₂ E ₂ .KUR] [^d 50 ^d <i>u</i> <i>ana</i>] [^d <i>a-nun- na-ki</i>] [A.MEŠ BAL- <i>qi₂</i>]
(Řádek C)	<i>ka-liš</i> ŠE.GA ^d 30 <i>u^dUTU liš- kin ana</i> MUNUS- <i>šu₂</i> ¹ TE ¹ -[<i>he</i>] ŠA ₃ .HUL ₂	<i>di-nu₃^{hi-pi₂}</i> <i>ana^dUTU^{hi-pi₂}</i> UŠ TAK ^{hi- pi₂}	<i>ana</i> IGI- <i>ka</i> <i>šal-tu₄</i> MUŠ GIR ₂ .TAB <i>u</i> IGI NU ¹ SIG ₅ ¹	<i>ana¹di¹- nu₃ NU E₃</i> ¹ šal ¹ - <i>tu₄</i> <i>iš-ša-al</i>	<i>ana^de₂-a</i> <i>liš-ken</i> <i>ana^de₂-a</i> <i>u^dišKUR</i> KURUM ₆ - <i>su liš-ku- un</i>	<i>ka-liš</i> ŠE.GA <i>ni-gu-tu₂</i> <i>liš-ku-un</i>	ŠA ₃ .HUL ₂ <i>ana</i> MUNUS- <i>šu₂</i> TE- <i>he</i> GURUN GU ₇ <i>be-ra-tu₂</i> ZUKUM	<i>di-nu ma- gir</i> GA NU NAG <i>uš-ši^d30</i> <i>u^d20 GAR- un</i>	<i>šal-tu₄¹x¹</i> [A.MEŠ ¹ x ¹ [NU ŠU ¹ x ¹ [[	[...]	[...]	[...]
(Číselný řádek)	1;30	1;29	1;28	1;27	1;26	1;25	1;24	1;23	1;22	[1;21]	[1;20]	[1;19]
(Kolofon)	TA UGU ^{gi} DA SUMUN- <i>bar</i> GABA- <i>ri</i> UNUG ^{ki} SAR- <i>ma</i> IGI.TAB ¹ tup ¹ - <i>pi^{mu}EN-šu₂-nu¹lu₂</i> GALA ^d 60 <i>ma-ru₃ ša₂</i> ^{mu} NIG ₂ .SUM.MU- ^d 60 <i>ma-ru₃</i> ^{mu} 30-TI-ER ₂ TIR-AN.NA ^{ki} <i>qat₃</i> ¹ ^{mu} ^d 60-AD-GUR A- <i>šu₂</i> ^{lu} UMBISAG U ₄ ^d 60 ¹ <i>en</i> ¹ -[<i>lil₂</i>] [... ^{mu}] ¹ <i>an</i> ¹ - <i>ti-i-ku-su</i> ¹ LUGAL ¹ MUD ^d 60 ^d <i>en-lil₂</i> <i>u</i> ^d IDIM <i>ina šur-qa</i> NU TUM ₃ - <i>šu₂</i>											

Překlad: Avers: Lev

(Modlitba)	Na příkaz Anu a Antu, ať to dobře dopadne.											
(Počáteční omen)	[Zatmění] nastane [když je Luna ve Lvu.] První hlídka končí a severní vítr fouká, během tohoto zatmění Jupiter nestojí a a Saturn nebo Mars stojí v Beranu nebo [Střelci] [nebo v] Rybách. Totéž. Během tohoto zatmění je Luna obklopena lunárním kruhem, a v něm stojí královská hvězda. Pro toto znamení: král Akkadu uvidí velké potíže: zmocní se jeho... [trůn] země Akkadu bude vyplněn, jeho pastviny rozptýleny, lidé uvidí silný hlad; bratr porazí svého bratra, přítele, zbrání. 200 let na trůně Akkadu ... bohové se stáhnou z nitra země, totéž, lidi budou odříznuti; lidé se vzdají svých kultů, milosrdenství, a blahobyť bude zcela odňatý. Enlil nasměruje zlo do země, do země Akkadu ...											
(Štítky)	{obrázky} štítky: Jupiter, Lev, Had											
(Nadpisy)	Lev	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Plejády Býk	[Orion, Blíženci]	[Rak]
(Látkový řádek)	Chrám ...	Ekur ... olej, eben rostlina života, sangil- mud -kámen	Cihly z Ištařina chrámu, topol, arariā- nu kámen, abasmū kámen	Cihly z Uruku, jalovec, šimrānu rostlina, chalce- don	znovu Eanna, myrta, sladká rostlina, chalce- don	Chrám Anun- naku, kiškanū strom, štír- rostlina noční kámen	Chrám Ningišzi- da, měsu- dřevo Boží ...- rostlina kur- garrānu -kámen	Urinnu chrám, horský strom, červí dřevo, belemnite	Nippur, Ekur, mandloň, azallū rostlina, anzahhu sklo	Chrám Aru, sezamový strom ...- rostlina, malachit	[...]	[...]
(Výpočtový řádek)	[3; 20] Leo, horní část Jupiteru, při západu slunce 1; 40, 1; 40 ty (hvězdy) Anu při západu slunce 50, 50 ty (hvězdy) Ea při západu slunce 25, znamení těchto měst Lev, země Akkadu, [učiní] rozhodnutí, učiníš předpověď.]											

(Výpočtový řádek 2) 3; 20 dob 15 je 50 let pro krále ... 3; 20 dob 15 je 50, 50 obvod Slunce, to je obvod Luny a Slunce ..												
(Řádek A)	Místo vítězství, úderu blesku [a] nepřítele, znamení léta [a] světla Marsu, [na] hvězdu {vylomeno} 3; 20 Mars, útok nepřítele, silné jednotky, když je jasný.	Místo dobré sklizně, hojnosti zrna, dobré životní podmínky těhotných žen, znamení cibule a ječmene, znamení rozhodnutí země Elam, znamení zatmění Venuše a Merkuru.	Místo obchodního rozhodnutí, řeč není pravdivá, cesta není přímá, Jupiter je velmi slabý, Mars je jasný, Saturn je jasný.	Místo zemětřesení, nepřátelského útoku, osvětlení a bahna. Jupiter je velmi slabý, Mars je jasný, budou zde nepřátelství.	Místo bleskové- ho požáru, hromu, spárování Venuše a Merkuru, Jupiter, když je jasný, Mars, útok nepřítele, když bude jasný.	[Místo deště a záplavy] pro Venuši a Merkur, pro Mars a Saturn budou deště a záplavy vyňaty, znepokojící celou zemi. (?)	[Hráze a příkopy nebudou rovné, Mars je jasný], pšenice a emmer budou zničeny, pro Saturn, pro Venuši, pro Merkur a Jupiter budou prosperovat.	[Místo nábřeží, prosperující sklizně, hojnosti obilí, prosperujícího sezamu], datlí a hořčice, když Venuše a Merkur a Mars a Saturn nejsou jasní, Jupiter je velmi slabý.	[Místo cibule a] ječmene [obchod], když Saturn a Jupiter jsou slabí, útok Marsu na nepřítele, když je jasný, pro Merkur dešť, když je velmi slabý.	[... pro Merkur zničení], hřmění pro Marse, blesky a zemětřesení, znamení ... týkající se těch velkých, počátek velkého větru, pro Merkur a Venuši, když jsou jasní.	Místo obchodu s cibulí a ječmenem, zemětřesení, blesků, vzpoury, znamení omen a rozhodnutí, znamení silného zemětřesení, hladomoru všeho ovoce.	Místo deště, poryvu větru, nedostatku ječmene, rozhodnutí Tigridu a Eufratu, Sipparu, Larsy, božské řeky, Ningirsu válečníka, Ninurty
(Řádek B)	Den otevření brány Ekuru, Enlila, a za [Anunna] ki byste měli nabídnout [vodu].	Den otevření brány Sina a Išary, pro Sina a Išaru světlo.	Den otevření brány Sina, Šamaše, Išary, Anu, Enlila, Ea a válečníka Ningirsu.	Den otevření brány Allatu a velkého válečníka Nergala.	Den velkého válečníka Pabilsaga, velkého pána Ninurty.	Den Pole, Eridu, Anu a Išary.	Den velkého válečníka Marduka a Ninurty	Den Išary, paní zemi, krále Marduka	Den otevření brány velkého pána Marduka a válečníka Ninurty.	Den boha města, velkého válečníka Ninurty, otevření brány.	Den boha města, otevření brány, dvojčat Sina a Šamše, Nergala, slavnosti Dvojčat.	Den boha města, Šamaše, soudce země, a Šulpae, otevření brány.

(Řádek C)	[Pří]znivé ...	Jezte ovoce, Pole, rozptyl, zmatek.	Útok hada, totéž útok štíra.	O právní bitvě bude rozhodnuto, bohem nebo člověkem nebo bohyní, hadem.	Nechoďte na ulici, soud není příznivý.	Příznivé, měl by se poklonit před Ea a Mardukem a modlit se k nim.	Nechoď na ulici. Měl by být veselý.	Soudní proces je příznivý. Měl by se poklonit před Šamašem. Nepřekračujte řeku. Nechoďte do vodního domu. Neměl by zahájit právní spor.	Soudní proces není příznivý. Neměl by vidět hada.	Právní bitva, smutek. Nejezte hovězí nebo ptačí maso.	Není příznivý, ztráta. Před Šamašem se neklonit.	Poklona před Šinem a Šamašem. Nejezte vepřové maso.
(Číselný řádek)	1;50	1;49	1;48	1;47	1;46	1;45	1;44	1;43	1;42	1;41	1;40	1;39
(Řádek navíc)	1. Zaklínání DN 2. Zaklínání 3. když nebo 4. viz 5. 6. 7. ... 8. V Nissanu (I) tam je světlo 9. ... Sa.gig 10. 11. ... Anu 12. halhal (latu-buben) ... a.... 13. ... jeho otec 14. dotkne... na čele 15. horko 16. ... 17. ...		1. SAG: čelo 2. lu ₂ TUKU: veřitel 3. E ₁₁ : sestoupit 4. 4. KA: ústa 5. Nanna: tj. psací deska 6. gišAŠ ₄ : aslu-jednotka (oddělení) 7. GU.DI.BIR: nepřátelství 8. Boj proti proti bitvě: hádka 9. ¶ Někdo, všichni 10. druhý 11. ¶ U ₄ : den U ₄ .U ₄ : dny 12. ¶ AB ₂ : kráva 13. ¶ ŠAGAN: baňka: ohledně ŠIR ₃ zpívat 14. ¶ ŠU ₂ : obklopit: týkající se. 15. ¶ ri-i: házet 16. ..., 17. IRI: město		1. ¶ HUM: bude paralyzován 2. ¶ bu-ru: zvracet 3. ¶ SIG ₂ : vlna 4. ¶ KA : kágu 5. ¶ IB: roh 6. ¶ ku: KU hodit 7. ¶ ir IR: pot, dřina 8. ¶ ge-e GE ₆ : noc - {horizontální rozhodnutí} - 9. rozbít: rozdělit se 10. ... 11. Štír vstupuje do vnitřku měsíce. 12. Adad pro šílence 13. Jupiter čelí velkým dvojčatům 14. pórek Enlil 15. Silný vítr z východu 16. 31 3;30 17. oblasti hvězdy svého nitra		1. Mars září v Nisannu (I) 2. v zatmění za večerní hlídky, zaplavena 3. Luna ve svém vzhledu, její rohy, 4. ¶ v Nisannu (I) a planeta vychází, 5. vítr, déšť, povodeň 6. tabulka tajemství...bůh 7. Ryby dosáhnou hvězdy 8. na místo Štíra 9. ¶ v Nisannu (I) Adad svým hlasem 10. tyto (z) nebe 11. Beran v Babylonu, hlava 12. ...pro Boha. 13. ¶ Luna v Nisannu (I), 1. den, ve svém vzhledu		1. Silný vítr od Slunce na sever, totéž, 2. Vůz k zatmění Venuše 3. vychází do cesty Enlila, 4. Jha, velkému Anu oblohy. {Prázdný řádek} 5. Rostlina uru.an.na = maš-ta-kal 6. Antu je mocný 7. Antu se zmocní 8. Zaklínání: muž, jeho zboží, zbraň z eru-dřeva 9. v Nisannu (I), 1. den, křičí 10. ¶ muž drží vodu v nohou 11. navíc nekanonicky, učení ...		1. Pro onemocnění samānu máslo 2. Zaklínání zvedání rukou, zvedání rukou 3. ¶ skvrny člověka na jeho hlavě 4. jsou červené / zakryté a ovlivňující člověka, průjmem 5. jen král, nēsakku kněz Enlilův 6. 6. navíc, nekanonický vzhled rostliny 7. mužova krev je vidět 8. ¶ ženská krev se neoddělí 9. Zaklínání: ...zlo, ten člověk, ten člověk... 10. člověk jí chléb a pije vodu 11. ...	

		18. ♀ ... 19. ♀ ...: matka	18. když pozice bohů 19. v Arahsmnu (VIII) ve Vodnáři	14. planeta ve středu... 15. ♀ Jupiter blížící se k měsíčnímu 16. blesku Nabu 17. blesky od východu do západu slunce 18. ve znamení v Měsíci I., dne, kdy se narodilo dítě 19. ve Váhách...	12. a Antu se zmocní 13. když rituál hříchu za sen 14. první dlouhá tabulka 15. smlouvy, kopie, písemný důkaz 16. vzhled hadů 17. ♀ pes? polovina je 30.	12. ♀ oči člověka jsou ztrápené 13. potomstvo / stvoření člověka z Uruku 14. 15. vytváříte plody sadu skvostné.

Revers: Panna

(Počáteční omen)	[Pokud je Luna v zatmění v Panně a večerní hlídka končí a] fouká jižní a východní vítr, [Venuše není vidět ... Saturn a Mars...] [v] [Bý]ku nebo [v Kozo]rohu jsou vidět, zatmění [Elam ... bude zničen, jeho majetek bude vypleněn, král Elamu spolu s jeho rodinou bude zabit] bratr zabije bratra, přítel svého [pří]tele zbraní. Král Akkadu povstane a zabije krále Elamu zbraní. Elam směřuje [záhuba ... déšť a povodeň v Elamu přestane. Protože král Akkadu] a jeho lid, (je pro) zemi Elam silným hladomorem. Viditelnost krále Akkadu a jeho lidu a [blaho jeho vojáků ...]											
(Štítky)	{obrázky} štítky: Havran, Merkur, Brázda											
(Nadpisy)	Panna	Váhy	Štír	Střelec	Kozoroh	Vodnář	Ryby	Beran	Býk	Blíženci	Rak	Lev

(Látkový řádek)	borovice platan, ninû- rostlina, jaspis, lamassu- kámen	Nippur topol šafrán hematit, lapis- lazuli	Eridu ostrice sahhû- kámen brekcie	Zabalam lékořice, mandle šubû- kámen alabastr	Chrám Ištary, granátové jablko ...- rostlina, ...-rostlina yānibu- kámen, zibîtu- kámen bílý korál	Chrám Guly mandragora baltu rostlina sasuntu- rostlina rostlina lamassu parûtu alabastr zuqîqîpu- kámen	Karkara êru- strom, fenykl rapādu- rostlina krevní kámen černý pazourek	Karkara mêsu- strom, slivoň kamkadu -rostlina měď, ... - kámen	Karkara, eben kurkanû- rostlina cín stříbro	Damru cypřiš, burāšu jalovec arantu- tráva ... kámen heres êri- kámen	mu7.mu7 cedr, ballukku- strom dotykový kámen, alallu- kámen quдру- rostlina semeno kukuřice	Chrám Enamhe jalovec,... sābu- kámen bissûr atāni- mušle řasy sira
(Výpočtový řádek)	3 Panna, ty (hvězdy) Enlilu při západu slunce jsou 1; 30, 1; 30, ty (hvězdy) Anu při západu slunce jsou 45.											
(Výpočtový řádek)	45 těch (hvězd) Ea při západu slunce je 22; 30, při východu slunce 3, při západu slunce 1; 30.											
(Výpočtový řádek)	[místo] těchto měst v oblasti Panny znamení ze znamení Elamu učiní rozhodnutí, učiníš předpověď.											
(Řádek A)	[Místo] dobré sklízne, hojnosti zrna, pohody těhotných žen, znamení cibule a ječmene, znamení rozhodnutí [země] Elamu, [místo zatmění] pro Venuši a Merkur.	Místo obchodní- ho rozhodnu- tí, řeč není pravdou, cesta není přímá, Jupiter je velmi slabý, Mars je jasný, Saturn je jasný.]	Místo zemětře- sení, nepřátel- ského útoku, osvětlení a bahna. Jupiter je velmi slabý, Mars je jasný, budou zde nepřátels tví.	Místo blesku, požáru, hromu, spárování pro Venuši a Merkura, pro Jupitera, když je jasný, Mars, útok nepřítele, když je jasný.	Místo deště a záplav pro Venuši a Merkur, pro Mars a Saturn budou deště a záplavy vyňaty, země bude mít hojnost [starosti o celou zemí].	Hráz a příkop nebudou v pořádku, Mars bude jasný, pšenice a emmer zahynou v zemi, pro Saturn, pro Venuši, pro Merkur [a Jupitera to půjde dobře.]	Místo nábřeží, prosperu- jící sklízne, hojnosti obilí, prosperu- jícího sezamu, datlí a hořčice, pro Venuši a Merkur [pro Mars a Saturn] nejsou jasní, Jupiter je velmi slabý.	Místo obchodu s cibulí a ječmenem Saturn a Jupiter jsou slabí, Marsův útok nepřítele, když je jasný, pro Merkura [déšť, když je velmi slabý].	... hrom a blesky pro Mars a zemětře- sení, znamení ... týkající se těch velkých, počátek velkého [větru, pro Merkur a Venuši, když jsou jasní.]	Místo obchodo- vání s cibulí a ječmenem zemětře- sení, blesky, vzpoura, znamení omen a rozhodnu- tí, znamení silného zemětře- sení, hladomor [všeho druhu].	Místo deště, nástupu větru ... rozhodnu- tí Tigridu a Eufratu, Sipparu, Larsy, božské řeky, [Ningirsu válečníka, Ninurty].	Místo vítězství, blesku a útoku nepřítele: znamení léta a světla Marse hvězdy [vylome- no] 3; [20] Mars, útok nepřítele, silné jednotky, když je jasný.

(Řádek B)	Den otevření brány Sina a Išary, neboť Sin a Išar světlo.	Den otevření brány Sina, Šamaše, Išary, Anu, Enlila, Ea a válečníka Ningirsu.	Den otevření brány Allatu a velkého válečníka Nergala.	Den [velkého válečníka] Pabilsaga, velkého pána Ninurty.	Den pole, Eridu, Anu a Išary.	Den velkého válečníka Marduka a Ninurty.	Den Išary, paní zemi, krále Marduka.	Den otevření brány velkého pána Marduka a válečníka Ninurty.	[Den boha města, velkého válečníka Ninurty, otevření brány.]	[Den městského boha, otevření brány, dvojčat Sina a Šamaše, Nergala, slavnosti Dvojčat.]	[Den boha města, Šamaše, soudce země a Šulpae, otevření brány.]	[Den otevření brány Ekuru, Enlilu a pro Anunnaki byste měli nabídnout vodu.]
(Řádek C)	Zcela příznivé. Měl by se poklonit před Sinem a Šamšem. Měl by s radostí přistupovat k manželce.	Soudní proces {vylomeno} Šamaši {vylomeno} ... {vylomeno}	Pro tebe: právní bitva had, štír, a špatné oko.	Nepůjde do právní bitvy, Bude neustále bojovat právní bitvu.	Měl by se poklonit Ea. Měl by dát oběti před Ea a Adad.	Zcela příznivé, měl by být veselý.	Radost, měl by se přiblížit ke své ženě, jíst ovoce, šlápnout na dělicí stěny.	Příznivý úsudek, neměl by pít mléko. Měl by položit základy pro Sina a Šamaše.	Právní bitva ... voda ... ne ...	[...]	[...]	[...]
(Číselný řádek)	1;30	1;29	1;28	1;27	1;26	1;25	1;24	1;23	1;22	1;21	1;20	1;19
(Kolofon)	Napsáno a zkontrolováno ze staré psací tabulky, kopie z Uruku. Tabulka Anu-Belšunu, Anu, kalû kněze, syna Nidintu-Anu, syna Sin-leqi-unnninni, Tiranaean. Rukou Anu-abu-utera, jeho syna, písaře Enûma-Anu-En [lil] Antiochus, král. Ten, kdo uctívá Anu, Enlil a Ea, neukradne to.											

Kritický aparát:

Avers: Lev

Počáteční omen:

Tato úvodní část tabulky úzce souvisí s částí Lva v *BM 36746*, editovanou *Rochbergovou*.³⁵² Z větší části jsou tyto dva texty velmi blízké, *Rochbergová* však již zaznamenala mnoho rozdílů mezi texty.³⁵³ Jedním z konkrétních rozdílů je počet let, pravděpodobně krále, jež se nevrátí na trůn Akkadu. Tento text má 2 ME MU.MEŠ, zatímco *BM 36746+* má 3. Zvláště zajímavé jsou dvě glosy *hi-pi* v posledním řádku této části v *BM 36746+*, řádku 9, které označují třetí zdroj pro tuto část textu, nezávisle na *VAT 7847+*, který není v těchto bodech porušen.

Látkový řádek:

Lev: První bod v této buňce přečetl *Weidner* jako E₂ AN. [NA]. Pravděpodobnější však je, že se jedná o začátek názvu chrámu: E₂ ^d[x]. Zbytek této buňky je příliš fragmentární na to, aby se rozeznaly jakékoli jiné obsahové položky. Čtení tohoto místního jména závisí na interpretaci *látkového řádku* pro Střelce, v němž se také objevuje E₂.AN.NA, ale s předponou se dvěma znaky, jež znamenají buď „druhý“, nebo „střed“³⁵⁴. V případě dřívějšího významu bychom měli číst v této buňce E₂. AN. NA. V případě pozdějšího, můžeme předpokládat, že se jedná o porušené chrámové jméno.

Střelec: První položka této buňky je jasně napsaná, ale obtížně interpretovatelná. Význam zde ovlivňuje pochopení prvního prvku buňky Lva výše. Dotyčné znaky jsou LI a DUR, které lze číst buď jako „druhý“, *li-tur₂*, nebo jako „střed“,

³⁵² *Rochberg-Halton*, 1984, s. 134.

³⁵³ *Ibid.*, s. 138-139.

³⁵⁴ Centrum.

LI.DUR.³⁵⁵ Ani jeden výklad nemá mnoho důkazů v *seleukovském* korpusu, avšak *li-tur*₂ je jediným příkladem v korpusu (i když byl použit v dřívějších obdobích). Proto výklad LI. DUR se zdá pravděpodobnější, je v souladu s dalšími úpravami funkcí před názvem místa, jako je SIG₄ E₂ ^d*iš-tar*, „zdivo chrámu Ištary“, dříve ve Váhách. Avšak LI.DUR (*abunnatu*) budovy je jinak bez doložení.

Vodnář: Význam ^u₂MUŠ.GU₃.TAR je obtížné interpretovat. Je tu pták, MUŠ.GU₃ / GU₇^{mušen}, a rostlina, ^u₂KA.MUŠ.GU₇.E. Možná, že význam této rostliny souvisí s těmito dvěma termíny.

Výpočtový řádek:

Tato část je jedním z lépe zachovaných *výpočtových řádků* mikro-zodiaku, proto slouží jako primární model pro ostatní. Počáteční číslo je přerušeno, avšak schéma usnadňuje rekonstrukci správného čísla 3;20.

Výpočtový řádek 2:

Druhý *řádek výpočtu* se také objevuje v *Textu 1 (BM 42288+)*, a možná ve zkrácené podobě v *Textu 3 (BM 34572)*.

Řádek A: Obsah *Řádku A* z tohoto textu sloužil jako základ pro složený text. Proto jsou rozdíly s ostatními částmi uvedeny v kritickém aparátu u jiných textů. Mnohé části jsou poškozeny na začátku nebo v blízkosti začátku, kvůli velkému přerušení, které odděluje dva fragmenty, *VAT 7847+* a *AO 6448*. Zde provedené restaurace jsou poměrně jisté na základě částí z jiných tabulek.

Panna: Na konci této buňky jsou značky GU₄ a UD, pro Merkur, psány téměř jako ligatura, ale význam je jasný.

³⁵⁵ Toto čtení navrhl Marvin Schreiber (osobní komunikace).

Beran: Další opakování SIG na konci této buňky se zdá být jednoduchou chybou. *Monroe* nemůže najít žádnou jasnou paralelu pro SIG po ŠEG₃, což by mohlo vysvětlit další znak SIG.

Býk: Zdá se, že značka „dvojtečky“ na konci této buňky odděluje poslední klauzuli od zbytku obsahu buňky. Nemí třeba, aby „dvojtečka“ vymezovala hranice buněk, jako v *Textu 4 (W 22554, 7a)*.

Rak: Spojovací *u* po řece Tigris je psáno se znakem EŠ. Může to být jednoduchá chyba odvozená z EŠ.BAR, napsaného přímo nad.

Řádek B: Stejně jako *Řádek A* přímo nad tímto obsahem, sloužil jako základ pro složený text, proto jsou v kritickém aparátu ostatních textových edicí zaznamenány případné rozdíly.

Řádek C:

Lev: Levá strana této buňky je přerušena a ponechává pouze konce dvou řádků. První je snadno obnovitelný, ale druhý uniká pochopení.

Panna: Význam AŠ.GANA₂, Pole nebo Ryby, zde není pochopitelný, ale znaky jsou jasně zachovány.

Kozoroh: Až do této buňky obsahovaly všechny předchozí buňky dva řádky. Tohle je první, kde přejdete na třetí řádek. Písař jasně zamýšlel, aby tyto buňky byly omezeny na dva řádky, protože po druhé linii v mnoha buňkách *Řádku C* na této straně tabulky je vodorovná čára. Navzdory úmyslům písaře však po této buňce pokračují další tři buňky *Řádku C* déle, nežli dvěma liniemi, a horizontální chybí v pravé polovině tabulky. Zdá se, že původním záměrem bylo udržet obsah z *Řádku C* pouze ve dvou řádcích, které byly původně řízeny horizontálně. Nicméně, poté, kdy Kozoroh přechází přes dva řádky následné buňky, následovaly takto i další buňky.

Rak: Zápis 30 pro 20 zde je jasně písařskou chybou, *Text 11 (K 11151)*, Býk-Rak, zachovává správné 30, a 20 v *Řádku C*.

Číselný řádek: Čísla na této tabulce se liší o deset. Písař, který psal tento řádek, se nějak zmátl, a začal odpočítávat od 1:50, když měl začít s 1;40. Číslo 1,40 lze ověřit jeho použitím v *řádku výpočtu* uprostřed tabulky. Také, jak je uvedeno v úvodu k této kapitole, očekávaná hodnota pro Lva v celkovém schématu je 1;40.

Řádek navíc: Tato část je anomální pro texty mikro-zodiaku. Obsah musí pocházet z jiného zdroje, mimo mikro-zodiakovou tradici, s největší pravděpodobností ze seznamu glos a incipit. Vzorec poškození, jak byl rekonstruován pomocí glos *hīpi*, naznačuje, že tato část je rozdělena do šesti vertikálních sloupců. V těchto šesti sloupcích je jedna vodorovná čára, která rozděluje třetí sloupec zhruba na polovinu. V pátém sloupci prázdný řádek odděluje horní čtvrtinu sloupce od spodních tří čtvrtin. Tato různá rozdělení naznačují, že zdrojový text nebo texty byly upraveny tak, aby se vešly do dvourozměrného prostoru mezi koncem tabulky mikro-zodiaku a koncem tabulky. Vodorovná čára ve třetím sloupci pak může představovat rozdělení mezi lícem a zadní stranou zdrojového textu. Další možností je, že existují různé zdrojové texty a vodorovná čára a případně prázdný řádek v pátém sloupci představují rozdělení mezi různými zdrojovými texty. V žádném případě nebyl přenos této části textu do této tabulky dokonalý, jak bylo poznamenáno četnými glosami *hīpi eššu*. Ty jsou kuriózně umístěny uprostřed řádků prvního sloupce. Musí představovat značné množství poškození zdrojového textu a soudě podle jejich polohy, přerušení muselo nastat uprostřed tabulky, pokud se jednalo o jednu tabulku, nebo uprostřed sloupce, pokud se jednalo o tabulku s více sloupci. Ve čtvrtém sloupci končí řada linií glos *hīpi*; pravděpodobně představuje poškození pravého okraje tabulky. Poškození by však bylo v tomto případě lokalizováno o dvě tabulky dříve, na zdrojovém textu zde přenášeného zdrojového textu.

Revers: Panna

Počáteční omen:

Tato úvodní část je paralelní s částí Panny, *BM 36746+*, uvedenou výše. Obě části jsou velmi podobné, i když několik rozdílů vyniká. Ve čtvrtém řádku počátečního omen je věta LUGAL ELAM.MA^{ki} paralelní s KUR NIM.MA s řádkem 13 z *BM 36746+*. Jinak jsou tyto dvě části velmi podobné, i když tato část je zvláště poškozena, takže srovnání je obtížné.

Látkový řádek:

Panna: Levý okraj této buňky je poškozen, což ztěžuje rekonstrukci místa, první linie. Význam U₃.SUH₅^{ki} je obtížně interpretovatelný, použití názvu stromu, *ašūḫu*, s determinativem KI, se zdá být trochu zmatené.³⁵⁶ Vyskytuje se v místě, kde je normálně umístění místa v *látkovém řádku*.

Štír: Druhý řádek této buňky vynechává dřevo.

Střelec: Písemná podoba města Zabalam je zde mírně narušená, s ŠEŠ₂ namísto UNUG coby posledním znakem.

Výpočtový řádek:

Řádek výpočtu na straně tabulky Panny je napsán vysoce regulačním způsobem. Značky s čísly jsou napsány tak, aby byly v souladu s nápisy a čísly na řádcích nad a pod. Přísné formátování pokračuje způsobem, jakým je text *výpočtového řádku* rozdělen na tři řádky, každý oddělený vodorovnými čarami. Zajímavé je, že na této straně tabulky není žádný druhý *řádek výpočtu*.

Řádek A: Podobně jako *Řádek A* na straně tabulky Lva, tyto buňky sloužily jako základ pro složený text. Naštěstí strana tabulky Panny obecně zachovává první část buňky, která je často ztracena na straně Lva.

³⁵⁶ Může to souviset s položkou nalezenou v SB Ura: giš-u-suḫ₅-ki-šar₂-ra (*MSL* 5, 99).

Řádek B: Stejně jako *Řádek A* přímo nad tímto obsahem, sloužil jako základ pro složený text, proto jsou v kritickém aparátu ostatních textových edicí zaznamenány případné rozdíly.

Řádek C:

Váhy: Poslední řádek této buňky je obtížné interpretovat, kvůli fragmentární povaze nikoliv stávající buňky, ale zdrojového materiálu, který lze vidět v glosách *hīpi* na konci každé linie. Z jejich pozice bychom pak mohli rekonstruovat, že tato část byla zkopírována z kopie tabulky Štíra, kde by sloupec Vah byl tím pravým sloupцем na tabulce a na jejím pravém okraji by byl poškozen. Narušené glosy jsou také méně pravděpodobné v *Řádcích A* a *B*, protože tyto řádky jsou standardnější v celé sérii a tím se snadněji rekonstruuji.

Ryby: Téměř přesný obsah této buňky se nachází v buňce Raka-Ryb, *Řádku C*, v *Textu 3* (BM 34572). Buňce v *Textu 3* chybí pouze rada „jíst ovoce“, GURUN GU₇. Jak je uvedeno v kritickém aparátu v *Textu 3*, tato shoda není předpokládána v obsahu *Řádku C* v textech mikro-zodiaku.

Býk: Navzdory ztrátě pravého okraje této buňky, je většina znaků čitelná. Po této buňce však text zcela chybí, protože tabulka je velmi poškozena.

Kolofon:

Volba vystředění první linie kolofonu pod pátým sloupcem je zajímavá. Poslední dva řádky kolofonu jsou ponechány zarovnané. Možná existuje rozdíl v obsahu, kopírování, versus písarský rodokmen, což ovlivnilo umístění těchto dvou částí.

Komentář:

Avers: Lev

Počáteční omen:

Toto omen je paralelní s *BM 36746*.³⁵⁷ Spojení Lva se severním větrem a Akadem zapadá do paradigmatu triplicit zvěrokruhu.

Látkový řádek:

Panna: Nippur, umístění Ekuru, není spojen s Pannou v hvězdně-geografických textech.³⁵⁸ Eben (^{giš}ESI, CAD U / W 326 *ušû* 2) se používá v lékařských receptech. Eben se objevuje dvakrát s ^{u2}NAM.TI.LA v textu *SpTU 2, 23. saggilmud*-kámen (^{na4}SAG.GIL.MUD) se používá v lékařských textech (CAD S 24 *saggilmud* b).

Váhy: První prvek této buňky by mohl odkazovat na cihly chrámu Ištary v Uruku nebo na jeden z mnoha dalších chrámů Ištary. Topol (^{giš}ASAL₂) je dobře doložen jako stavební materiál, ale jen zřídka je doložen v rituálních textech, kde se obvykle používá popel stromu (CAD Š 109 *šarbatu* d 2'). *arariānu*-rostlina je dobře doložena v lékařském korpusu (CAD A / II *arariānu* b) a objevuje se také v *Seznamu rostlin 1*, v němž je pravopis také poněkud zmatený.³⁵⁹ *abašmu*-kámen se objevuje v sylabické podobě pod Beranem-Lvem.

³⁵⁷ Rochberg-Halton, 1984, s. 134.

³⁵⁸ Steele, 2015b, s. 214.

³⁵⁹ Finkel, 2000, s. 185.

Štír: Uruk není v hvězdně-geografických textech spojen se Štírem.³⁶⁰ Ohledně *duprānu*, viz Rak-Vodnář. Rostlina *šimrānu* je velmi špatně doložena, ale souvisí s rostlinou *šimru* (CAD Š / III 8 *šimrānu*). *Šimru*-rostlina se objevuje pod Rybami-Rakem. *ḫulālu*-kámen (^{na4}NIR₂) je doložen rituálními texty, objevuje se také v další buňce (CAD H 227 *ḫulālu* d).

Střelec: Pakliže chápeme první prvek *látkového řádku* jako odkaz na zeměpisné místo, pak by LI.DUR zde mělo být chápáno jako *abunnatu*, což znamená střed země (CAD A / I 89 *abunnatu* 2). Myrta (^{giš.šim}GIR₂) se objevuje pod Beranem-Pannou. *Monroe* nemůže najít žádný odkaz na konkrétní rostliny, známé jako „sladká rostlina“ (*šammu ṭābu*, U₂ DU₁₀.GA), ale *ṭābu* se často používá k popisu kvality přísad (CAD T 22 *ṭābu*). *ḫulālu*-kámen (^{na4}NIR₂) se objevil v předchozí buňce.

Kozoroh: *kiškanû*-strom (^{giš}KIN₂) se používá v lékařských textech (CAD K 453 *kiškanû* b). Dalo by se očekávat, že se ve Štíru objeví „rostlina štíra“ (*šammi zuqaqīpi*), její postavení pod Kozorohem je záhadné. GIR₂.TAB se jeví jako kámen v jiných kontextech, ale ne jako rostlina (CAD Z 165 *zuqaqīpu*). *mušītu*-kámen je pravděpodobně tmavý kámen, ale jinak bez doložení.

Vodnář: *mēsu*-strom se objevuje pod Blíženci-Vodnářem. ^{na4}MUŠ.GU₃.TAR může souviset s poškozeným zápisem pro ^{na4}MUŠ.GIR₂.IGI.MIN, relativně dobře doloženým kamenem v lékařském korpusu (CAD M / II 279 *muššaru*). *kurgarrānu*-kámen je špatně doložen, ale objevuje se na *SpTU* 2, 22+ (CAD K 557 *kurgarranu*).

Ryby: Pryskeřice stromu *sīḫu* byla použita v lékařských receptech (CAD S 242 *sīḫu* d). ^{Na4}BAL by se mělo číst spíše jako *aban tasniqti*, nežli *pilaqu* („vřeteno“), ale postrádá doložení mimo lexikální zdroje (CAD T 283 *tasniqti*).

Beran: Nippur není spojen s Beranem v hvězdně-geografických textech.³⁶¹ Ekur se také objevil dříve na této straně tabulky pod Pannou, stejně jako pod Beranem-Lvem. ^{giš}EŠ₂₂ je konkrétně identifikován jako mandloň, ale neobjevuje se v

³⁶⁰ Steele, 2015b, s. 215.

³⁶¹ Steele, 2015b, s. 214.

lékařských kontextech (CAD Š / III 94 *šiqdu*). Rostlina *azallû* (^u2A.ZAL.LA₂) je dobře potvrzena v lékařském korpusu (CAD A / II 524 *azallû*). Objevuje se pod dvojicí inverzních znamení, Berana-Lva v kalendářovém *Textu VAT 7816*. *anzaḥḥu*-kámen je sklo jako kámen používané v lékařských a rituálních kontextech (CAD A / II 151 *anzaḥḥu*). Je také přítomen v inverzním páru znamení ve *VAT 7816* a je také uveden v *Seznamu rostlin 1*.³⁶²

Býk: S ohledem na všudypřítomnost, se kterou se vyskytuje v jiných textech, není sezam³⁶³ v medicíně dobře doložen (CAD Š / I 304 *šamaššammū* d 2 '). ^u2LI.LI se objevuje pod Rakem-Střelcem. *ešmekku*-kámen je předběžně identifikován s malachitem a je doložen v lékařském korpusu (CAD E 367 *ešmekku*).

Řádek A, viz složený text a komentář.

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek C:

Lev: První den Abu v *Babylonském almanachu* je v jednom zdroji „zcela příznivý“. Ostatní zdroje a dny na začátku Abu nenabízejí paralely s touto buňkou.

Panna: Zmatek, *dilḥu*, zmíněné ve druhé části této buňky, je paralelně s 5. dnem Ābu v *Babylonském almanachu*.

Váhy: 6. a 7. Ābu v *Babylonském almanachu* zaznamenávají útoky zvířat, od lva 6. a 7., a hada 7.

Štír: *šāltu* se s *nakāsu* často nepoužívá, KU₅, jakkoli je smysl dostatečně jasný, zastavení nepřátelství pro jednu z uvedených stran, bohem, člověkem, bohyní nebo hadem. Zdá se, že nemá zřejmou paralelu v hemerologických tradicích.

³⁶² Finkel, 2000, s. 183.

³⁶³ Identifikace není správná, ale používá se v těchto edicích (CAD Š / I 306 *šamaššammū*).

Střelec: Nechodit na ulici znatelně chybí v *Babylonském almanachu*, ale je běžným výskytem v *Hemerologii obětního chleba*. Data kolem 11. a 12. však nejsou zachována. V *Babylonském almanachu* jsou tyto dny nepříznivé.

Kozoroh: *Babylonský almanach* zachovává příznivé i nepříznivé dny pro 13., 14. a 15. Ābu. *Hemerologie prostrace* není pro toto časové období zachována. 16. v jednom zdroji *Babylonského almanachu* zachovává DINGIR ŠE, bůh (je) příznivý.

Vodnář: Ani jeden z těchto receptů se nenachází v příslušných částech hemerologie, ačkoli obé je potvrzeno v hemerologické tradici.

Ryby: *Babylonský almanach* pro 20. Ābu obsahuje radu, aby (se) nepřekročovala řeka. Zbytek této buňky není v *almanachu* paralelní.

Beran: Ani jeden z těchto receptů není v *Babylonském almanachu* paralelní, avšak 21. i 22. Ābu jsou nepříznivé.

Býk: *sipdu*, smutek, je zde paralelní s bitím prsou v *Babylonském almanachu* pro 25. Ābu. Zahrnutí býčího masa zde musí souviset se znamením Býka.

Blíženci: Ztráta, *šitu*, je v *Babylonském almanachu* paralelně s 27. Ābu.

Rak: Přestože je pro *Babylonský almanach* vzácné zahrnutí zákazu konzumace masa, v tomto případě je paralela s touto buňkou v tom, že klientovi nedoporučuje jíst vepřové maso, UZU ŠAH.

Řádek navíc:

Sloupec I

1. TUM za IB₂?

9. Linie je velmi útržkovitá, ale poslední věta by snad mohla být brána jako opačná protáze omen *EAE*: DIŠ U₄ U₄.DA-su NU GAL₂, „*Pokud (během) dne není světlo*“, (*ACH Adad 33:8*). Ale omen, které si všímá „vzhledu“ světla během dne, se zdá být dost neproduktivní.

12. Druhá polovina této linie může být spojena s nesmyslnými zaklínadly.

13. Toto by mělo být restaurováno jako *ḫalḫallatu*-buben.

15. SAG.KI v první části je téměř jistě čelo (*pūtu*) nebo obočí (*nakkaptu*), jež se často zmiňují v lékařské sérii SA.GIG. Forma *lapātu* ve druhé polovině řádku naznačuje určitou formu léčby.

Sloupec II

2. TUKU je jinde označováno jako *rāšû* (*SpTU 4*, 186 rev. iv 8), což naznačuje společný profesní název ^{lu₂}TUKU (*rāšû*) CAD R 207.

3. Glosa je zde dobře doložena. Zajímavé je, že se zachovala také na *SpTU 4*, 186 rev. iv 20.

7. Tato glosa se nachází na *Ea 2*, 199: *gu-di-bir* KUR.KUR (inverzní) *nu-kur₂-tu* (*MSL 14*, 256).

8. Slovo, které je zde zvýrazněno, je téměř jistě *puḫpuḫḫû*, „hádká“ nebo „spor“.

13. *TCL 6 36*, líc i 24: ^{na}ŠAGAN ALGAMEŠ = šik-kat₂-tum MIN.

19. Záchytná linie na tabulce I NBGT zní: *na-ab-bi-a um-ma* (*MSL 4*, 147).

Sloupec III

1. HUM = *ḥamāšu* je také doloženo na *SpTU 4 186*, líc ii. 7'.

2. *bu-ru* zde slouží jako fonetická glosa pro BURU₈ (*arû*). *Ea 2*, 266 zachovává linii: *buru buru₈ a-ru-u₂*.

4. Pravděpodobně obnoveno *ka-ka-ku* za *kāgu* „znak KA“.

5. *tubqu* je obvykle psáno se znakem UB.

6. Opakování KU po glosáři může představovat přímou citaci ze tří sloupcového lexikálního textu, kde je znak pojmenován ve středním sloupci.

9. Spojení mezi *šupûm*, „objasnit“ a „rozdělením“, *palāku*, je obtížné pochopit. Spojení však může být jedinečné pro texty mikro-zodiaku. *TCL 6 14*, líc 11' má „12 UZU.MEŠ ḤA.LA ša₂ ^{mul₂}LU₂.ḤUN.GA₂ *ip-pal-ka*“. Jestliže *palāku* bylo terminologií - používané k rozdělení velkých znamení mikro-zodiaku na jejich malá znamení -, sémantický význam by se mohl podobat *šupû*. Tato linie by pravděpodobně měla jít s výše uvedenou částí, což znamená, že vodorovná linie by měla následovat po této linii.

10. Odtud až do iv.4 se zdá, že se zabývá astronomickými termíny a texty. Zdá se, že tato část je od zbytku obsahu odsazena dvěma prázdnými řádky, jedním před tímto řádkem a druhým za iv. 4.

Sloupec IV

1. *Monroe* nenašel přímou paralelu s touto linií, ale koncept blýskání planet je v *EAE* osvědčenou protází.

2. EN.NUN.UŠ₂.SA je s největší pravděpodobností chybný zápis pro první hlídku večera EN.NUN.USAN (*barārītu*). ILLU na konci řádku naznačuje závětí.

3. Toto je dobře známá řada (edice) komentářů k *EAE Sîn ina tāmartišu*. SI.MEŠ-šu₂ by se mělo vztahovat na rohy Měsíce, tj. konce viditelného půlměsíce. Jeho role je však problematická, rohy jsou obvykle součástí protáže, ale je správně odůvodněno jako ILLU z výše uvedeného řádku, což naznačuje zařazení do závětí.

4. Tento řádek je velmi podobný prvnímu řádku sloupce. Zdá se, že tyto úvodní znaky oddělují obsah oddělováním několika řádků v počáteční protazi.

5. První tři položky v tomto řádku se objevují v látkovém řádku A, ale poslední tři znaky před „přerušovací“ glosou jsou obtížně pochopitelné.

6. Konec tohoto řádku by mohl být ^dAG pro Nabu, psané dozadu, forma retrografického psaní.³⁶⁴

7. Obecně bychom očekávali, že planeta dosáhne jiné planety nebo hvězdy, ne že souhvězdí dosáhne hvězdy.

8. KI je často používáno v tomto textu a v jiné zodiakální astrologické literatuře k označení oblasti znamení zvěrokruhu.

9. Tato linie zachovává další úvodní omen. Dalo by se očekávat, že restaurujeme ŠUB, kde je napsána „vylomená“ glosa. Bohužel nenacházíme hrom Adadu v části Berana v Řádku A.

³⁶⁴ Beaulieu, 2005, s. 7.

13. Toto úvodní omen je velmi podobné třetímu řádku tohoto sloupce, ale zaměřilo se na 1. den v měsíci.

15. Tato linie zachovává další úvodní omen se vzácným stylem psaní Jupitera se SAG₃.

18. Toto je běžné frázování horoskopických textů.

Sloupec V

1. Toto MIN na konci řádku musí znamenat, že tento řádek byl převzat z jiného textu, z něhož začalo několik řádků trochu odlišným způsobem, ale mělo stejný výsledek. Nebo to může také znamenat sever, podle numerického schématu: 1 = jih, 2 = sever, 3 = východ, 4 = západ.³⁶⁵

3. Tato linie má přímou paralelu s *SpTU 5*, 261: líc 18' - ^{mul}*dele-bat ina* KASKAL šu-ut ^dEN.LIL₂ KUR^{ha} *na-ḥaš* ^{kur}URI^{ki}.

5. Forma *maš-ta-kal* je metateze.

7. Jediná zmínka o samotném Antu se slovesem *ṣabātu* pochází z *TCL 6*, 40: ř. 9: LUGAL ^{lu₂}MAŠ.MAŠ.MEŠ *u* ^dINANNA.MEŠ ŠU.MIN *an-tu₄* DAB^{bat}. MEŠ-*ma*.³⁶⁶ Tento text obsahuje pokyny pro *akītu* za měsíc Tašritu (VII). Slovesná neshoda však naznačuje, že se jedná o odlišné texty.

9. Výkřik v bolesti³⁶⁷ je příznakem SA.GIG. Výkřik v určitý den není jinak znám. Je tam odkaz na volání v modlitbě, zvláště *šigu*-modlitba je zmíněna v *iqqur īpuš*.³⁶⁸ Viz menologie *Labat iqqur īpuš*, Kislīmu (IX) linie 45: DIŠ MIN *ši-gu-[u is]-si* ŠA₃.BI ¹DU₁₀.[GA], „Pokud recituje šigû, jeho srdce bude spo[kojené].“

³⁶⁵ Borger, 2004, s. 389.

³⁶⁶ Linssen, 2004, s. 184–196.

³⁶⁷ Pláč v bolesti.

³⁶⁸ van der Toorn, 1985, s. 117.

12. Opakování této linie je záhadné, zejména s přidáním *u*.

13. *Monroe* nemůže najít žádný důkaz o konkrétním *nēpešu* Sîna, nebo o tom, který by odhalil sen. *BM 32565* obsahuje záhlaví, které označuje blok textu jako *nēpešu ša mušlālu*, „rituál pro odpoledne“.³⁶⁹

16. Tento řádek komentoval *Mirelman*, jako jediný známý odkaz na text *šēru šikinšu*.³⁷⁰

Sloupec VI

6. Písař *SpTU 3*, 101 je potomkem *nêsakku*-kněze Enlil.

7. Lékopisná řada (série) *šammu šikinšu*.³⁷¹

10. Zdá se, že tato linie je poškozením dvou řádků z tabulky 16 *Utukkū lemnūtu*:

200 EN₂ LU₂ 𒄩UL LU₂ 𒄩UL LU₂.BI LU₂ 𒄩UL

201 LU₂.BI NAM.LU₂.U₁₈.LU LU₂ 𒄩UL LU₂.BI LU₂ 𒄩UL³⁷²

11. RA v medicíně obvykle postihuje nebo myje. Na konci tohoto řádku může být další poškozený znak.

12. Tato linie je paralelní s *SpTU 2*, 50 a seznamem lékařských receptů pro oči: NA IGI.MIN-*šu*₂ LU₃.LU₃^{ba}, také (CAD D 43 *dalāḫu* 1 b).

³⁶⁹ *George*, 2000, s. 274–280.

³⁷⁰ *Mirelman*, 2015, s. 171.

³⁷¹ *Stadhouders*, 2011.

³⁷² *Geller*, 2007, s. 186.

15. Tyto řádky jsou dvakrát začleněny do velkého textu *TCL 6*, 41, řádky 20 a 26, avers.³⁷³ Tento text se týká nočních rituálů prováděných během noci v chrámu Rěš. V obou řádcích je tento malý výňatek návodem k přípravě obětí pro boha.

Revers:

Počáteční omen: Stejně jako na lící straně, je to paralelní s *BM 36746*.³⁷⁴ Spojení s jižním větrem a Elamem je v souladu s paradigmatickým triplicitem zvěrokruhu.

Látkový řádek:

Panna: *ašūhu*-strom (U_3 .ŠUH₅) se používá v lékařských a rituálních textech (CAD A / II 478 *ašūhu* b). Strom *dulbu* není potvrzen v lékařských textech (CAD D 172 *dulbu*).

Býk: Eben, osvědčený na *SpTU 2*, 23, líc 2, jako součást fylaktérie³⁷⁵ spojený s Pannou-Býkem (^{mul_2} ABSIN $ša_2$ MUL₂.MUL₂). Rostlina *nīnu* (^{u_2} KUR.RA) se objevuje pod Rakem-Býkem. Jaspis (*ašpû*) je dobře doložen v lékařských textech (CAD I / J 328 *jašpû*). Také se objevuje v *Seznamu kamenů 1 a 2*.³⁷⁶ *Lamassu* je obvykle ochrannou božskou bytostí, která se zde však jeví jako kámen, možná byla použita k ochraně před nemocemi (CAD L 65 *lamassu* 4).

Váhy: Nippur není spojen s Váhami ve známých textech hvězdné geografie.³⁷⁷ ^{giš} ASAL₂ se objevuje pod Lvem-Váhami, je zajímavé, že na obou stranách této tabulky obsahují Váhy buňku s tímto stromem. *azupīru*-rostlina (^{u_2} ĤUR.SAG) je v lékařském korpusu dobře doložena a je možná identifikována se šafránem (CAD A / II 530 *azupīru* b). *šadānu* (^{na_4} KUR-

³⁷³ Linssen, 2004, s. 245–251.

³⁷⁴ Rochberg-Halton, 1984, s. 134.

³⁷⁵ Modlitební řemínky (u Židů). Dovození proto podobný obsah.

³⁷⁶ Finkel, 2000, s. 183–184.

³⁷⁷ Steele, 2015b, s. 214.

nu) není v lékařských textech dobře doložen, všechny se vyskytují často jinde (CAD Š / I 37 *šadânu* 1 b). Lapis lazuli (^{na4}ZA.GIN₃) se objevuje pod Rakem-Kozorohem.

Štír: Eridu není v hvězdě-geografických textech spojené se Štírem.³⁷⁸ *suādu* je dobře doložen v lékařských textech (CAD S 338 *suādu* b). *saḥḥû*-kámen je doložen jako složka v amuletech (CAD S 57 *saḥḥû*). *turminû*-kámen (^{na4}DUR₂.MIN.NA) se používá v amuletech (CAD T 487 *turminû* c).

Střelec: Strom *šūšu*, pravděpodobně lékořice, je dobře doložen v lékařských textech, kde se při ošetření používají listy, kořeny a semena (CAD Š / III *šūšu* c). Objevuje se ve dvojici inverzních znamení v textu kalendáře VAT 7815. ^{giš}EŠ₂₂ se objevuje pod Lvem-Beranem. *šubû*-kámen (^{na4}ŠUBA) je dobře doložen v lékařských a rituálních textech (CAD Š / III *šubû* b). Objevuje se v inverzní dvojici znamení v textu kalendáře VAT 7815. ^{na4}GIŠ.NU₁₁.GAL se objevuje pod Beranem-Váhami.

Kozoroh: Chrám Išary se také objevuje pod Lvem-Váhami na lící straně této tabulky. *nurmû* (^{giš}NU.UR₂.MA), „granátové jablko“, je osvědčené ovoce, ale vyskytuje se zřídka v lékařských kontextech (CAD N / II 346 *nurmû* 2 b). ^{u2}LI.LI se objevuje pod Rakem-Střelcem. *yanibu*-kámen (^{na4}NA.BI) je doložen jako součást amuletů (CAD I / J 322 *janibu*). *Zibtu*-kámen (^{na4}zi-bit nebo ^{na4}ZI.E₂) je doložen jako korálek používaný při lékařských ošetřeních (CAD Z 104 *zibtu*). *ayartu*-kámen je dobře doložen jako ozdobný prvek, méně v kouzlech, používaným při lékařských ošetřeních, a je pravděpodobně identifikován jako bílá skořápka (CAD A / I *ajartu*).

Vodnář: Chrám Gula... Rostlina *pillû* (^{giš}NAM.TAR) je dobře doložena v lékařském korpusu, kde se všechny části rostliny používají v různých léčbách (CAD P 376 *pillû*). *Baltu* rostlina (^{giš}DIH₃) je dobře potvrzena v lékařském korpusu (CAD B 66 *baltu* b). *Šašuntu*-rostlina, dobře osvědčená v lékařském korpusu (CAD S 116 *šašuntu* a 2'). ^{u2.d}DIM₃.ME je další forma *lamaštu*, na rozdíl od dříve uvedeného slova pod Pannou-Pannou, kde bylo psáno s NA₄, je zde dáno determinativní U₂,

³⁷⁸ Steele, 2015b, s. 215.

což není potvrzeno v lékařském korpusu (CAD L 67 *lamaštu* 2 c). *parūtu* se objevuje pod Beranem-Štírem. *zuqaqīpu*-kámen (^{na4}GIR₂.TAB) je osvědčen v *abnu šikinšu* a objevuje se jinde jako složka magických amuletů. Stejný termín je používán pro rostlinu na líci tohoto textu pod Lvem-Kozorohem.

Ryby: Tato buňka zahajuje opakování města Karkara (IM^{ki}) v průběhu dalších tří buněk. Pod Beranem-Rakem se objevuje strom *ēru*. *Urānu*-strom se objevuje pod Rakem-Kozorohem. Rostlina *rapādu* byla snad léčbou choroby *rapādu* (CAD R 147 *rapādu* 2). ^{na4}MUD objevuje se pod Beranem-Lvem jako druh rostliny, zde je to pravděpodobně tmavý kámen. Jiný temný kámen, *šurru* (^{na4}ZU₂.GE₆), identifikovaný jako obsidián nebo pazourek, není v lékařských textech dobře doložen, i když je běžný jinde (CAD Š 257 *šurru*).

Beran: *mēsu*-strom se objevuje pod Blíženci-Vodnářem. *Šalluru*-strom (^{giš}ŠENNUR) je doložen rituálními a věšteckými texty, ale (i) lékařskou tradicí (CAD Š / I 253 *šallūru*). *kamgudu* by se snad mělo ztotožnit s rostlinou *kamkadu*, která se objevuje pod Rakem-Rybami. Měď (*erû*, ^{na4}URUDU) je v medicíně ověřena jako použití perliček v léčbě (CAD E 322 *erû* f). Jako prášek byla měď používána také při lékařských ošetřeních (CAD N / II 247 *nipšu* 2). Olovo (*abāru*, A.BAR₂) je doloženo různými druhy lékařských textů, včetně materiálu, ze kterého jsou nástroje vyráběny (CAD A / I 37 *abāru* c).

Býk: *ušû*-dřevo se objevuje pod Lvem-Pannou. Cedr, (*erēnu*, ^{giš}EREN) je všudypřítomný v medicíně a rituálech, kde se dřevo i pryskyřice používají v širší paletě textů (CAD E 274 *erēnu*). *kurkānû*-rostlina je dobře doložena v lékařském korpusu (CAD K 560 *kurkānû* b). Cín, (*annaku*, ^{na4}AN.NA) je doložen jako korálek v magických textech (CAD A / II 129 *annaku* c). Je zarážející, že stříbro se v textech mikro-zodiaku objevuje pouze jednou, je to potvrzeno v lékařských kontextech jako korálek (CAD K 246 *kaspu* d).

Blíženci: Damru (DU₁₀.GAR^{ki}) není spojené s Blíženci v textech hvězdné geografie.³⁷⁹ *Šurmēnu*-strom se objevuje pod Rakem-Štírem. *Burāšu*-strom (^{giš}LI) je identifikován s druhem jalovce, příbuzného *dupranu*. Olej ze stromu se používá při lékařském ošetření (CAD B 328 *burāšu* b). *arantu*-rostlina se objevuje pod Beranem-Rakem. Čtení ^{na}SA.SA není jasné. ^{na}GIG.MAN.NU je další formou stromu *ēru*, který se objevuje pod názvem v Beranu-Raku.

Rak: MU₇.MU₇ je formou pro *āšipu*, ale nepřekládá se snadno do geografického názvu (CAD A / II 431 *āšipu*). *ballukku* (^{giš}BAL) je aromatická složka v lékařských textech, forma zde s určujícím GIŠ musí označovat strom (CAD B 64 *ballukku*). Následuje stejný znak s určujícím NA₄, jež se objevuje jinde pod Lvem-Rybami. *lallu* kámen se objevuje pod Blíženci-Vodnářem. *qutru* rostlina (^u2KI^dIŠKUR) a její semena jsou ověřena v lékařském korpusu (CAD Q 327 *qutru*). rostlina *šambaliltu* (^u2SILLIM.SAR) je doložena v lékařském korpusu (CAD Š / I *šambaliltu* b).

Lev: E₂.NAM.ḪE₂ je chrám Adadu v Babylonu.³⁸⁰ *duprānu* se objevuje pod Rakem-Vodnářem. *Sābu*-kámen je dobře doložen v lékařském a magickém korpusu (CAD S 5 *sābu* b). ^{na}PEŠ4.ANŠE se považuje za *bišsur atāni* a je osvědčen jako kámen používaný při lékařských ošetřeních (CAD B 269 *bīššūru* 2). Stylizace ^{na}KA.A.AB je možnou zkrácenou formou KA.A.AB.BA, jež se označuje jako *imbū tāmti*, minerál z moře používaný při lékařských ošetřeních (CAD I / J *imbū* 2). *kibrītu* (^u2PIŠ₁₀ ^dID₂) je dobře doložen v lékařských textech používaných jako fumigant³⁸¹ (CAD K 333 *kibrītu* c).

Řádek A, viz složený text a komentář.

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek C:

³⁷⁹ Steele, 2015b, s. 214.

³⁸⁰ George, 1993, pozn. 839.

³⁸¹ Látka, která produkuje výpary používané k dezinfekci nebo čištění.

Panna: *Babylonský almanach* pro 1. a 2. Ulūlu zachovává pouze příznivé dny. Obsah této buňky jde dopodrobna, ale zůstává příznivý.

Váhy: 5. Ulūlu je v *Babylonském almanachu* příznivý i nepříznivý, což nepomůže k restauraci této buňky.

Štír: Použití *ana IGI-ka*, k lokalizaci poradenství o klientovi, je jinak v hemerologické tradici neověřené. Zbytek této buňky je podobně nepotvrzený, i když vyznění buňky je zjevně nepříznivé.

Střelec: Tato buňka není paralelní s 9. a 10. dnem Ābu v *Babylonském almanachu*. Osmý den v almanachu však doporučuje nevyprovokovat konflikt ani soudní proces.

Kozoroh: Tato buňka není paralelní jak s *Babylonským almanachem*, tak ani s *Hemerologií obětního chleba*, kde později se doporučuje umístit oběť před Anu a Ištaru 12. a 13. Ulūlu. *Hemerologie prostrace* má záznam pro 10. (den) v měsíci, a doporučuje prostraci před Sîna.

Vodnář: Opakování *nigûtu* zde naznačuje, že stejně jako je Býk spojován s konfliktem, *šāltu*, i Vodnář je spojován s veselostí. 15. Ulūlu je příznivý jak v *Babylonském almanachu*, tak v *Hemerologii obětního chleba*.

Ryby: 17. i 18. obsahují radost, *ša₃.hul₂*, v *Babylonském almanachu*. Je zajímavé, že tato buňka přesně zrcadlí obsah v Raku-Rybách.

Beran: Zdá se, že tato buňka neprobíhá paralelně s relevantními dny v *Babylonském almanachu*, *Hemerologii obětního chleba* a *Hemerologii prostrace*.

Býk: Zatímco tato buňka je špatně zachována, rozpoznatelné rysy, které jsou, pomáhají upevnit spojení mezi Býkem a konfliktem, *šāltu*.

Kolofon: Viz II. kapitola, písari.

Text 8: BM 32517 + BM 32716

Muzejní číslo: BM 32517, BM 32716

Rozměry: 6.6 x 6.3 x 3cm, 3.1 x 3.3 x 1.2cm

Popis:

Tyto dva fragmenty se fyzicky nespojují, ale jednoznačně patří do stejné tabulky. Jejich přístupová muzejní čísla udávají jejich blízkost v rámci počáteční partie: 76-11-17, 2259 a 2486. Větší z obou fragmentů zachovává klínové písmo na obou stranách, zatímco menší zachovává pouze část rubu. Složený text obsahuje fragmentární části dvou tabulek mikro-zodiaku, které patří Váhám a Štírovi na averzní a reverzní straně.

Na averzní straně jsou zachovány tři fragmentární části *Řádku A*, a také *číselný řádek* ve spodní části tabulky. Malá znamení, která se zachovala, jsou Býk, Blíženci a Rak. Obráceně (na zadní straně) je zachováno počáteční omen a záhlaví pro sloupce, s několika stopami *látkového řádku* přímo následující. Soudě podle identifikace zachovaného obsahu, tento fragment s největší pravděpodobností představuje spodní střední část původní tabulky. Na lící straně by se dala očekávat dvě další znamení vpravo před okrajem původní tabulky, zatímco *číselný řádek* na spodní straně lící strany a *počáteční omen* na zadní straně naznačují, že fragment představuje spodní část tabulky.

Skript je poměrně kompaktní a čáry uvnitř buněk obvykle obsahují tři až čtyři znaky. Vodorovné svislé čáry jsou zřetelně vyznačeny, zatímco svislé čáry jsou slabší, zejména na averzní straně, kde hranice mezi buňkami v *Řádku A* většinou neexistují. Zadní strana obsahuje dvojité uspořádání se svislými čarami vytvářejícími rámečky uvnitř tohoto uspořádání. I když není zachována celá šířka, rámečky byly s největší pravděpodobností očíslovány 30, podobně jako u jiných „babylonských“ stylů tabulek mikro-zodiaku (viz *Text 3: BM 34572*). Revers má také „vypalovací otvory“, z nichž

první jsou umístěné mezi *počátečním omen* a dvojím uspořádáním, a zdá se, že se vyskytují nad zhruba každým dalším rámečkem v dvojím uspořádání. Druhá skupina „otvorů“ je umístěna ve svislých párech mezi jednotlivými nadpisy.

Je pravděpodobné, že tato tabulka spojuje *Text 9 (BM 41583)* na pravém okraji lící strany, protože tato tabulka zachovává dvě znamení *Řádku A*, jež v této tabulce chybějí.

Transliterace:

Avers: Váhy:

	(Beran)	(Býk)	(Blíženci)	(Rak)
(Řádek A)		[...] ¹ ri-ba ¹ KI RA UGU GAL.ME ZI TU ₁₅ GAL.ME ¹ U U ₂ ^{im} GU ₂ dele-bat GU ₄ .U ₄ u dele-bat KUR ₄ -ma	[...] u ¹ IL.GAR KI GISKIM ¹ ¹ HI u ABGAL KI ri-ba dan-nu SU.GU ₇ dan-nu u GURUN DU ₃ .A.BI	[...] ¹ pu-rat ¹ sip-par ^{ki} LARSA ¹ ^d ¹ ID ₂ ¹ ID ₂ ^d NIN. ¹ GIR ₂ ¹ .[SU u UR. ¹ SAG ¹ ^d nin-[urta
(Výpočtový řádek)	] ^d UTU ¹ šU ₂ .A 40 40 šu-ut ^d 50 [] ¹ it ¹ -ti GISKIM KUR MAR.TU ^{ki} EŠ.BAR-šU ₂ -nu ME-[a GAR-an			
	:			
(Číselný řádek)	[1;14]	¹ 1;13	1;12	¹ 1;[11]

Revers: Štír:

(Počáteční omen)	DINGIR]. ^r MEŠ GAL.MEŠ ¹ [GI.MEŠ] [^{mul} GIR ₂ ¹ .TAB ^d 30 <i>ina</i> AN. ^r GE ₆ ¹ [] [^d UDU.IDIM.SAG ¹ .UŠ <i>ina</i> MUL.MUL <i>lu ina</i> [^{mul} AL.LUL					
			30			
(Nadpisy)	^{mul} LU ₂ .ĤUN. ^r GA ¹	MUL.MUL	^{mul} MAŠ.MAŠ	[^{mul} AL.LUL]	^{mul} UR.A	[^{mul} AB.SIN ₂]
		^{mul} GU ₄ .AN	^{mul} SIPA.ZI			
(Látkový řádek)		(stopy)	(stopy)			

Překlad: Avers: Váhy:

	(Beran)	(Býk)	(Blíženci)	(Rak)
(Řádek A)		... zemětřesení; znamení destrukce týkající se těch velkých, počátek velkého větru,... bahno Venuše, Merkur a Venuše jsou jasní.	 a vzpoury; znamení znamení ..., a šalvěje, místo silného zemětřesení, silného hladomoru a veškerého ovoce.	... Eufratu, Sipparu, Larsy, božské řeky, řeky Ningirsu a hrdiny Ninurty.
(Výpočtový řádek)	... Při západu slunce 40 40 (hvězd) Enlilu [... se (znaméním) znamení Amurru jejich rozhodnutí... [činiš] předpověď.			
	:			
(Číselný řádek)	[1;14]	11;13	1;12	11;[11]

Revers: Štír:

(Počáteční omen)	... Velcí bohové se vrátí do svých chrámů. Příznivé... ... Štír v zatmění měsíce Saturn v Plejádách nebo v Raku ...					
			30			
(Nadpisy)	Beran	Plejády (nebo) Býk	Blíženci (nebo) Orion	[Rak]	Lev	[Panna]
(Látkový řádek)		(stopy)	(stopy)			

Kritický aparát:

Avers: Váhy:

Řádek A:

Býk: Tato část *Řádku A* zachovává pozdější polovinu složené části *Býka*. Existuje několik drobných rozdílů. Čtení HU a U_2 je zde nejasné, ani v kompozitní (složené) verzi obsahu *Řádku A* se nevyskytuje. Druhé GAL.ME je pravděpodobně překlepem právě pro GAL, pravděpodobně ovlivněné předchozím GAL.ME. Přidání „bahna“, $^{\text{im}}\text{GU}_2$, i když není paralelní s jiným obsahem *Řádku A* v *Býku*, se nachází jinde v obsahu *Řádku A* pod *Štírem*. Konec této sekce se zdá poněkud ve

zmatení. Například opakování *dele-bat* není ve složeném textu nalezeno. Jedním z možných důvodů záměny je značení dvojtečky v kombinované verzi, což naznačuje, že jak Merkur, tak Venuše zde byly alternativními možnostmi.

Blíženci: Podobně jako část Býka, tato buňka zachovává zhruba druhou polovinu složeného textu. Podoba GISKIM je zde problematická s počátečním KI, namísto IGI. Stejně tak je nejasný i údaj Hl na konci tohoto řádku. Zařazení ABGAL, kde bychom očekávali EŠ.BAR, je matoucí. I když jsou poněkud sémanticky příbuzné, nezdá se, že by to k ospravedlnění nahrazení stačilo. Jinak tento oddíl velmi pozorně sleduje složenou verzi.

Rak: Tato část téměř přesně paralelizuje kompozitní obsah *Řádku A*. Jediným rozdílem je přidání *u* před UR.SAG^d*nin-urta* na samý konec buňky.

Výpočtový řádek:

Řádek výpočtu je špatně zachován, zachoval se pouze střed řádků. Tato část pokrývá šířku celé tabulky na všech tabulka mikro-zodiaku. Jeho obsah je však velmi formulační a lze jej s jistotou renovovat.

Značka dvojtečky umístěná mezi koncem *výpočtového řádku* a *číselným řádkem* se s největší pravděpodobností používá k oddělení částí textu nebo k označení jeho úplnosti. To by mělo zajímavé důsledky pro pozici a význam *číselného řádku* přímo pod ním. Umístění značky dvojtečky před *číselný řádek* naznačuje, že samotná čísla nebyla považována za součást textu, ale možná spíše za organizační prvek oddělený od hlavní tabulky.

Číselný řádek:

Čísla jsou jasně napsaná. Jejich použití při identifikaci tabulky bude zkoumáno v komentáři níže.

Revers: Štír:

Počáteční omen:

Tato část může být obnovena z edice *BM 36747 + od Rochbergové*.³⁸² Z velké části jsou oba texty přesně paralelní. Tato tabulka však přidává *lu ina* na poslední řádek mezi znamení Býka a Raka.

Nadpis:

Číslo 30 napsané nad nadpisy znamení by mohlo představovat buď měsíc, nebo 30 dní ideálního měsíce. I když okraje tabulky nejsou zachovány, je pravděpodobné, že malé buňky, které jsou zde označeny inkriminovanou čarou, měly původně také číslo 30. Dva názvy pro Býka a Blížence zde jsou v naprosté shodě se zbytkem textů mikro-zodiaku, v nichž tyto dvě zodiakální znamení mají oba názvy napsané v záhlaví.

Látkový řádek:

Zdejší stopy jsou naneštěstí příliš slabé na to, abychom se pokusili o smysluplné čtení prvních částí *látkových řádků* pro tato znamení.

Komentář:

Avers: Váhy:

Řádek A:

Komentář k *látkovému Řádku A*, viz kompozitní edice.

Číselný řádek:

³⁸² Rochberg-Halton, 1984.

Tato čísla se řídí standardním vzorem a tvoří jeden prvek identifikace této tabulky s hlavními (velkými) znameními Vah a Štíra. Zatímco okraje tabulky nejsou zachovány, čísla rozsahu lze v rámci numerického schématu pro tabulky mikro-zodiaku umístit pouze na dvě místa: Váhy nebo Vodnáře. Pak pomocí obsahu *Řádku A* identifikujeme první znamení okraje odpočítáním zpět do startovního čísla, v tomto případě 1,20, což by musely být Váhy.

Revers: Štír:

Počáteční omen: Toto omen je paralelní s *BM 36746*.³⁸³

³⁸³ Rochberg-Halton, 1984, s. 135.

Text 9: BM 41583

Muzejní číslo: BM 41583 (81-6-25.198)

Rozměry: 3.7 x 5.7 x 3cm

Popis:

Fyzicky se nespojuje k *Textu 8* (BM 32517+), ale je to téměř stejná tabulka. Tabulka byla zahrnuta do *LBAT* pod číslem 1579.

Transliterace:

Avers: Váhy:

	(Rak)	(Lev)	(Panna)
(Řádek B)	[...]] ʿx¹ u dšUL]. ʿPA¹ E₂.A BAD] ʿKA₂¹	[u₄]-ʿum¹ BAD KA₂ ʿE₂¹.KUR d₅O u ana d a-nun- na-ki A.MEŠ BAL-qi₂	[u₄-um BAD KA₂] ʿd₁3O [u] d₁5 [ana] d₃O u dʿ15¹ na-ʿmir¹-[tu₂]
(Řádek A)	[...] ILLU [...] ʿLA₂¹-al [ŠE].BAR [i₂-dig]-ʿlat¹ [sip]-ʿpar¹ [...] ʿx¹ [...] ʿx¹	KI NIG₂.E₃ IZI.ŠUB u ZI KUR₂ KI um-šu₂ u U₄.DA d šal-bat-a-nu ana mml₂ BABBAR NIG₂.E₃ ʿ3¹.2O ʿd₁ šal-bat-a-nu ʿZI KUR₂ dan-nu¹ [...]	KI SLA₂ ʿBURU₁₄¹ na-pa-aš₂ d NISABA SILIM mml₂ PEŠ₄.ME KI SUM!.SIKIL!(ŠE.GAR.RA) ŠE.BAR.ʿRA¹ u GANBA KI EŠ.BAR KUR ELAM.MA ki ʿKI¹ AN.TA.ʿLU₃¹ ana ʿd₁[dele-bat] [...]

Revers: Štír:

	(Panna)	(Váhy)
(Nadpisy)	$[\text{mul}_{AB}], [\text{SIN}_2]$	$[\text{mul}_{GI\check{S}.RIN_2}]$
(Látkový řádek)	$[\dots] \text{ }^{\text{r}}\text{X X}^{\text{r}}$ $[\dots] \text{ }^{\text{r}}\text{X}^{\text{r}} \text{HU}$ $[\dots] \text{ }^{\text{r}}\text{X X}^{\text{r}} \text{KI}$ $[\dots] \text{ }^{\text{r}}\text{X KI}^{\text{r}} \text{si.sa}_2$ $[\dots] \text{ }^{\text{r}}\text{X}^{\text{r}} \text{NU}$ $[\dots]$	$\text{E}_2^{\text{d}} \text{ }^{\text{r}}\text{X}^{\text{r}} [$ $\text{gi}\check{\text{s}} [\text{hu}^{\text{r}} [$ $\text{gi}\check{\text{s}} [$ $\text{na}_4 [$ $\text{na}_4 \text{NIN.LL.GI}$ $\check{\text{s}}a_2 \text{KA}_2 \text{MIN-}i$ $\text{na}_4 \text{A}\check{\text{S}}.\text{ME KU}_3.\text{BABBAR}$ $[\text{na}_4] \text{A}\check{\text{S}}.\text{ME KU}_3.\text{SIG}_{17}$

Překlad:

Avers: Váhy:

	(Rak)	(Lev)	(Panna)
(Řádek B)	[...] [a Šul]pa[ea, otevření] brány.	[Den] otevření brány Ekuru z Enlilu a úlitba vody pro Anunnaki.	[Den otevření brány] Sina [a] Ištary, [pro] Sina a Ištaru jas.]
(Řádek A)	[...] povodeň, [...] nedostatek [obilí], [Tig] ris, [Sip] par ...	Místo vítězství, blesku a útoku nepřítele, znamení léta a světla, Mars, za vítězství krále, Jupiter, Mars, útok silného nepřítele, [...]	Místo dobré sklizně, hojnosti obilí, pohody pro těhotné ženy; znamení cibule a ječmene a obchodu; znamení rozhodnutí země Elamu; znamení zatmění [Venuše ...]

Revers: Štír:

	(Panna)	(Váhy)
(Nadpisy)	Pann[a]	[Váhy]
(Látkový řádek) ...		Chrám [...] ...-dřevo, [...] -dřevo, [...] -kámen, nin.li.gi-kámen podle jiné (tabulky) disk ze stříbra disk ze zlata

Kritický aparát:

Avers:

Řádek A:

Rak: Mezi touto buňkou a jejím levým okrajem je mezera, která je zachována v *Textu 8* (BM 32517+).

Komentář:

Avers:

Řádek B, viz složený text a komentář.

Řádek A, viz složený text a komentář.

Revers:

Látkový řádek:

Váhy: Kámen ^{na4}NIN.LI.GI je bez doložení. Namísto toho by to mělo být čteno (jako) ^{u2}UKUŠ₂.LI.GI, chybné psaní rostliny *liligû*, obvykle psané UKUŠ₂.LI.LI.GI (CAD L 186 *liligû*). Použití slova „ša pî šanî“ je s největší pravděpodobností písarským odkazem na alternativní tradici (viz CAD P pû A, 7c)³⁸⁴, i když zde chybí fráze *tuppi*. Tuto frázi lze nalézt také v poněkud odlišných, byť silně renovovaných frázích v *новоасирském* epistolárním korpusu. K. 1007 (SAA VII 107) přeložil *Hunger* jako „podle jiné tabulky“ „[ša₂ KA *tup*] -[pi! 1 ša-ni-e“. AŠ.ME se zde čte *šamšatu*, běžně používané k označení diskovitých šperků nebo ozdobných prvků. Zde se musí vztahovat na tvar amuletu nebo kamene.

³⁸⁴ Worthington, 2012, s. 11.

Text 10: BM 36292 + BM 37355

Muzejní číslo: BM 36292 (80-6-17, 18) a BM 37355 (80-6-17, 1112)

Rozměry: 11.5 x 8.6 x 3.2cm

Popis:

Tento text byl předtím nepublikován. Jedná se o velký fragment, který obsahuje část tabulek pro Vodnáře a Ryby na averzní a obrácené straně. Dispozice a ruka písaře jsou velmi podobné *Textu 3 (BM 34572)*, *Textu 8 (BM 32517)* a *Text 9 (BM 41583)* naznačující, že všechny byly napsány stejným písařem. Zadní strana tabulky utrpěla určité povrchové poškození, které ztěžuje čtení znaků.

Značka na rubu je záhadná, *Christopher Walker* navrhl *Bowlerovu* značku, vytvořenou litografem připravujícím *Rawlinsonovy* svazky, ale to je zjevně odlišná značka. Nehledě na to, že tato značka pravděpodobně není starobylá a musí být nějakou formou moderního nebo nedávného způsobu označování tabulek.

Transliteration: Avers: (Vodnář):

	(Vodnář)	(Ryby)	(Beran)	(Býk)	(Blíženci)	(Rak)
(Řádek A)	[...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] ^r ana ^d dele-bat ¹ ^d GU ₄ .U ₄ u ^{mul} BABBAR SI.SA2.ME	[...]] ^r PIŠ ₁₀ ¹ ^r SI ¹ , [SA ₂ ^r ŠE ¹ .GIŠ. ^r I ₃ ¹ ZU ₂ .LUM ^r ka ¹ -si-ia ₂ ^r ana ¹ ^d dele-bat ^r u ¹ GU ₄ .U ₄ ana ^d šal-bat-a-nu u ^d SAG.UŠ NU SI.SA ₂ .ME ^{mul} BABBAR SIG.SIG-ma	[...] [...] ^r ŠE ¹ . [BAR.RA ana ^d SAG. ^r UŠ ¹ ^{mul} BABBAR SIG!(ME).SIG- ma ana ^d šal-bat-a-nu ZI KUR ₂ KUR ₄ -ma ana ^d GU ₄ .U ₄ ŠEG ₃ SIG.SIG-ma	[...] [...] [...] [...] [...] ^r x x ¹ [GAL.ME ZI TU ₁₅ GAL.ME ana ^d x : ana ^d GU ₄ .U ₄ u ^d dele-bat KUR ₄ -ma	[...] [...] [...] [...] [...] [...] ^r ri-ba ¹ [šu.gu ₇ u GURUN DU ₃ .A.BI	[...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] ^r d ¹ [NIN.GIR.SU u ^r UR ¹ . [SAG ^d nin ¹ -[urta
(Výpočtový řádek)	2;40 ^{mul} GU.LA <šu-ut> ^d e ₂ -a ḪA.LA AN.TA ša ₂ ^d SAG.ME.<GAR> ina ^d UTU ŠU ₂ .A 1;20 1;20 [^d UTU E ₃ .A 40 ina ^d UTU ŠU ₂ .A 1;20 KI URU.MEŠ an-nu-tu ₂ ina KI ^{mul} GU.LA ^r KI ¹]					
(Číselný řádek)	1;20	1;19	1;18	1;17	1;16	1;15 ¹

Revers: (Ryby):

(Počáteční omen)	] ʳx x ina ^{mul} [									
(Štítky)	mulAŠ.GANA ₂ ʳmuldele-bat ¹									
(Nadpis)	mulAŠ.GANA ₂	mulLU ₂ .HUN.GA	MUL.MUL mulGU ₄ .AN.NA	mulMAŠ.MAŠ mulSIP _A .ZI	mulAL.LUL	ʳmulUR.GU	[mulAB.SIN ₂]	[mulGIS.RIN ₂]		

(Látkový řádek)	[...]	$KI\check{S}I_2^{ki}$ $[gi\check{s}^1]NU.UR_2.MA$ $] \text{ } ^1x^1 \check{s}a_2 2O$ $] \text{ } ^1DU^1$ $] \text{ } ^1x^1$ $] \text{ } ^1x^1$ $] \text{ } ^1x^1$	$E_2 \text{ } ^dID_2$ $gi\check{s}^1BU \text{ } ^1x^1 \check{S}U_2$ $^{u_2}SIKIL IGI TUM$ $^{u_2} \text{ } ^1x \text{ } ^1x^1 BU$ $^{na_4}DIB.DIB I U\check{S}$	$e_2 \text{ } ^d\check{x}$ $gi\check{s}^1GI SI$ $gi\check{s}.\check{s}im \text{ } GIR_2!$ $^{u_2}\check{x}$ $^{u_2}\check{H}A$ $^{na_4}SAG \text{ } x$ $^{na_4}sa\check{h}-\check{h}u-u$	$E_2 \text{ } ^dI\check{S}KUR$ $gi\check{s}^1ur_2-an$ $gi\check{s}^1UR.UR_4-u$ $^{u_2}a-la-mu$ $^{u_2}\check{S}U.GI IS$ $^{na_4}MU\check{S}.GIR_2$ $^{na_4}\check{x} \text{ } x \text{ } x$	$eri-du_{10}$ $gi\check{s}.\check{d}l \text{ } ^1I.AMMA$ $\check{x} \text{ } ^{gi\check{s}}\check{x}$ $\check{S}U \text{ } x$ $x \text{ } ZA \text{ } BU$ $[\text{ } ^{u_2} \text{ } x \text{ } x \text{ } ^1]$ $[\text{ } ^1x^1]$	$ina \text{ } ^1x^1 [$ $^{u_2}[\text{ } ^1x^1 [$ $[\text{ } ^1x^1 [$ $[\text{ } ^{u_2} [$ $[\text{ } ^{u_2} [$ $[\text{ } ^1x^1 GI$ $^{na_4}SAG.KI : AB$	$[\text{ } ^{na_4}\check{x}^1 [$
(Řádek C)			$[\check{s}al^1-tu_4$ $[\text{ } ^1NU \check{S}E.GA^1$ $[\text{ } ^1x^1$	$di-nu_3$ $[\text{ } ^1x \text{ } ^1x^1 \text{ } ^1NU$	$\check{S}E.[GA]$	$[\text{ } ^1di^1-nu_3$ $[\check{S}E].[GA$ $ana \text{ } ^dAMAR.UTU$ $[\text{ } ^1li\check{s}^1-ken \text{ } ^1x \text{ } ^1x^1$	$[\text{ } ^1x \text{ } x \text{ } x \text{ } ^1$ $DI\check{S} \text{ } x \text{ } la$ $[\text{ } ^1x \text{ } x^1 \text{ } UD$ $[\text{ } ^1x \text{ } x \text{ } ^1x^1$	$ina \text{ } di-[\text{ } ^1nim^1$ $[\check{S}E^1].[GA]$ $ana [$

Překlad:

Avers: (Vodnář):

	(Vodnář)	(Ryby)	(Beran)	(Býk)	(Blíženci)	(Rak)
(Řádek A)	[...] pro Venuši, Merkur a Jupiter půjde dobře.2; 40 Vodnář Ea horní část Jupiteru při západu slunce 1; 20 1; 20 [...] (při) východu Slunce 40 při západu slunce 1; 20 Znamení těchto měst v oblasti Vodnáře... [...]	[...] [řeka] břeh, pro [na (sklizeň)] sezamu, datlí, (a) hořčice; pro Venuši a Merkur, pro Mars a Saturn (to) nebude dobré, Jupiter bude slabý.	[...] ječmen; pro Saturn, Jupiter bude slabý; útok Marsu na nepřítele a jasný; pro Merkur déšť a slabý.	... ty velké, velké poryvy větru; pro ...: pro jasné Merkur a Venuši.	[...] zemětřesení, hladomor a ovoce, to vše.	[... Ningirsu] a hrdi [ny] Nin[urty.]
(Výpočtový řádek)	2; 40 Vodnář Ea horní část Jupiteru při západu slunce 1; 20 1; 20 [...] (při) východu slunce 40 při západu slunce 1; 20 Znamení těchto měst v oblasti Vodnáře... [...]					
(Číselný řádek)	1;20	1;19	1;18	1;17	1;16	1;15

Revers: (Ryby):

(Počáteční omen)	...] ... v [...								
(Štítky)	Ryby, Venuše								
(Nadpis)		Ryby	Beran	Plejády, Býk	Blíženci, Orion	Rak	Lev	[Panna]	[Váhy]
(Látkový řádek)	[...]	Kiš, granátové jablko, ...	Chrám božské řeky, ...-strom čistá rostlina ..., ...-rostlina, ... - kámen ...	Chrám... ...-strom, myrta, ...-rostlina, ...-rostlina, ...-kámen, sahhû-kámen	Chrám Adadu, fenykl, UR ₄ .UR ₄ - strom, alamû-rostlina ...-rostlina, hadec, ...-kámen.	Eridu, lamassu-strom, ...-strom, ...-rostlina, ...	v ..., ...-rostlina, ...-rostlina, ...-rostlina, SAG.KI-kámen: ...	[...] ...-kámen.	
(Řádek C)	[...]	[...]	Hádka není příznivá, ...	Rozsudek ... není ...	Pří[znivé]	Rozsudek [přízni]vý, měl by se poklonit Mardukovi ...	...	Příznivý v rozhodnutí, pro ...	

Kritický aparát:

Avers: Vodnář:

Řádek A:

Ryby: Tato buňka postrádá „BURU₁₄ *na-pa-aš*₂ ^dNISABA“, jež se nachází ve složené edici. Je zajímavé, že tato věta také chybí v buňkách Řádku A Ryb v *Textu 3 (BM 34572)* na obou stranách tabulky. To naznačuje, že zdroj těchto dvou tabulek vynechal fráze z této části textu. Dále je možné, že stejný písař pracoval na obou těchto tabulkách a pravděpodobně také na *Textu 8 (BM 32517+)*.

Býk: Na konci této buňky je název planety, který je poškozen a je obtížně čitelný. Za ním následuje dvojtečka a potom jméno planety Merkur. V jiných textech by to mohlo znamenat, že toto jméno je pro Merkur glosou, ale v částech *Řádku A* značení dvojtečky často jen označuje rozdělení mezi explicitními klauzulemi.

Blíženci: Na konci této buňky chybí dvě slova *dan-nu* nalezená ve složeném textu, jež modifikují zemětřesení, *ri-ba* a hladomor, SU.GU₇.

Výpočtový řádek:

Tato část velmi přesně odpovídá ostatním *výpočtovým řádkům* ze zbytku textů mikro-zodiaku.

Revers: Ryby:

Štítky: Pod sekci s popisky je většinou prázdná řada ohraničená svislými čarami. Jediným obsahem řádku jsou opakované svislé klíny. První dvojice je umístěna nad nadpisem Berana, další dvě se objevují nad Býkem a další následují

odtud. Na začátku řádku nad nadpisem Ryb jsou náznaky horních částí klínů, ale ty byly jasně vymazány, protože na povrchu tabulky zůstávají viditelné stopy po šmouhách.

Látkový řádek:

Beran: Tato buňka je těžce poškozena, ale první dva řádky lze s jistotou obnovit. Zdá se, že třetí položka v buňce končí ša_2 20, ale ša_2 se nikde jinde neobjevuje v obsahu *látkového řádku* mikro-zodiaku.

Býk: Údaje o několika položkách v buňce jsou nejasné.

Blíženci: Údaje o několika položkách v buňce jsou nejasné.

Rak: Údaje o několika položkách v buňce jsou nejasné.

Lev: Povrch tabulky se v tomto bodě stává odřeným, což ztěžuje interpretaci znaků.

Panna: Na této buňce se zachovalo velmi málo.

Řádek C:

Býk: I přes fragmentární povahu této buňky, umožňuje několik zachovaných znaků jistou rekonstrukci většiny obsahu.

Panna: Čtení této buňky je velmi obtížné, mnoho znaků je poškozeno.

Komentář:

Avers:

Řádek A, viz složený text a komentář.

Revers:

Štítek: Venuše je zde s jistotou obnovena, protože její povýšení³⁸⁵ se nachází v Rybách.

Látkový řádek:

Beran: Kiš není spojené s Beranem v textech astronomické geografie.³⁸⁶ *nurmû* se objevuje v Panně-Kozorohu.

Býk: Snad celé jméno tohoto chrámu je E₂.ID₂.LU₂.RU.GU₂, „*Dům řeky soužení*“.³⁸⁷ Jediné dřevo, které bylo napsáno sylabicky začínající BU, jehož *Monroe* našel, bylo *buṭnu* (CAD B 358 *buṭnu*), druhým označením mohlo být UD čteno jako *uṭ*, ale posledním znakem je jasně ŠU₂. Další možností je přečíst ^{giš}KIM₂ za *ḫilēpu* (CAD H 185 *ḫilēpu*), jež není doložen v lékařském korpusu a zanechává pozdější dva znaky bez interpretace. Rostlina *sikillu* (^{u2}SIKIL) je doložena v lékařském korpusu (CAD S 243 *sikillu*).

Blíženci: Myrta, *asu* (^{giš.šim}GIR₂) se objevuje pod Beranem-Pannou. ^{u2}ḪA, čteno *šimru*, úzce souvisí s *urânu*, jež se objevuje pod Rakem-Kozorohem (CAD Š / III 8 *šimru*). *saḫḫû*-kámen se objevuje pod Pannou-Štírem.

Rak: *urânu* se objevuje znovu pod Rakem-Kozorohem. U₂UR₄.UR₄ by místo toho mělo být možné chápat jako GAZI za *kasû*, což je dobře doloženo v léčebném korpusu (CAD K 248 *kasû* b). ^{u2}ŠU.GI je obtížné pochopitelné, logogram je běžným písmem pro *šibu*, „starého muže“ (CAD Š / II 390 *šibu*). *muššaru*-kámen (^{na4}MUŠ.GIR₂) se může objevit také pod Lvem-

³⁸⁵ Hypsoma.

³⁸⁶ Steele, 2015b, s. 214.

³⁸⁷ George, 1993, pozn. 507.

Vodnářem, avšak to spočívá na korekci textu. Samotný kámen je dobře doložen v dekorativním umění i v lékařském korpusu (CAD M / II 280 *muššaru*).

Lev: Eridu není spojené se Lvem v textech hvězdné geografie.³⁸⁸ *lamassu* se objevuje pod Pannou-Pannou jako druh kamene.

Panna: ^{na4}SAG.KI je doložen na seznamu kamenů (CAD P 553 *pūtu* 9).

Řádek C:

Býk: 7. Addaru v *Babylonském almanachu* je nepříznivý.

Blíženci: Tato buňka je fragmentární, ale téma rozsudku není převzato pro tento den v hemerologické tradici.

Rak: 12. a 13. Addaru jsou v *Babylonském almanachu* příznivé. Zatímco *Hemerologie obětního chleba* je pro 13. nepříznivým, *Hemerologie prostrace* obsahuje pozitivní omen, „jeho dobrá sláva bude v ústech lidí“.

Lev: 15. Addaru je v *Babylonském almanachu* příznivé, i když o rozsudku není ani zmínka. Ani *Hemerologie obětního chleba*, ani *Hemerologie prostrace* se v této části měsíce o Mardukovi nezmiňují.

Panna: I když tato buňka zachovává velmi malý obsah jednoho negativního *la*, naznačuje paralelu s *Babylonským almanachem*, což je nepříznivé pro 17. Addaru.

Váhy: 20. Addaru je příznivý v *Babylonském almanachu*. Zdá se, že ani *Hemerologie obětního chleba* z *Hemerologie prostrace* neodpovídá obsahu těchto buněk.

³⁸⁸ Steele, 2015b, s. 214.

Text 11: K 11151 + BM 68063 + BM 76348 + BM 82976 + BM 83006

Muzejní číslo: K 11151, BM 68063 (82-9-18, 8061), BM 76348 (AH 83-1-18, 1716), BM 76374 (AH 83-1-18, 1742), BM 82976 (83-1-21, 139), a BM 83006 (83-1-21, 169)

Rozměry:

Popis:

Tato tabulka byla poprvé publikována *Weidnerem* v *GDBT* jako mnohem menší fragment. Od té doby se k ní připojily další části textu. Tento text je jedinečný ve větším korpusu, protože obsahuje více tabulek na jedné straně tabulky. Zachovává velkou část série mikro-zodiaku, ale postrádá několik zásadních částí textu. Na líci je doloženo celkem pět tabulek mikro-zodiaku, a rubová strana naneštěstí zcela chybí. To naznačuje, že tabulka by původně měla všech dvanáct tabulek, šest na každé straně, velmi podobné *BM 36746*, které by zachovaly šest částí *počátečních omen* na líci tabulky a šest na zadní straně.

Tabulka se značně rozrostla od doby, kdy ji *Weidner* editoval ve svém vydání obsahu pro mikro-zodiak. *Lambert* shrnul dodatky ve své recenzi *Hvězdné magie v Babylónii* od *Ericy Reinerové*:

Str. 115, poznámka 523. Tabulka označovaná - jako pravděpodobně z Uruku - K 11151, je nyní připojena k BM 68063 (82-9-18, 8061) + 76348 (AH 83-1-18, 1716) + 76374 (AH) 83-1-18, 1742) + 82976 (83-1-21, 139) + 83006 (83-1-21, 169) - z toho spojení, první, BM 68063, bylo uvedeno již in R. Borger, Handbuch der Keilschriftliteratur, sv. 2 (Berlin: De Gruyter, 1975), s. 364. Zbytek je uveden in E. Leichty, Katalog Babylonian Tablets in the British Museum, sv. 7-8 (London: British Museum Publications, 1987-1988). J. E. Reade v úvodu svazku 6 této práce (1986) komentuje zdroje sbírky 82-9-18 na str.

xxxiii. C. B. F. Walker komentuje zdroje sbírek AH 83-1-18 a 83-1-21 v úvodu svazku 8, str. xii-xiii. Z těchto komentářů se zdá velmi pochybné, zda K 11151 + může pocházet z Uruku.³⁸⁹

Spojení jasně ukazují, že počáteční přiřazení do kolekce K. je zavádějící a že tabulky se vši pravděpodobností pocházejí z *Rassamových* vykopávek v okolí Babylonu.

Aktuální tabulka obsahuje tři řádky tabulky mikro-zodiaku. Vynechání *Řádku A* je záhadou. Jedno z možných vysvětlení, že *Řádek A* byl vynechán z důvodu své nejedinečné povahy, nemůže být důvodem, protože *Řádek B*, rovněž nikoliv ojedinělý, je zahrnut na této tabulce. *Řádek A* je největší z řádků a možná by jeho zařazení nedovolilo, aby se všech dvanáct tabulek vešlo spolehlivě na jednu tabulku.

³⁸⁹ Lambert, 1999.

Transliterace: Avers:

	(Blíženci)	(Rak)	(Lev)	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)
(Řádek B) (Beran)	[...]	[...]	[UD BAD KA ₂ E ₂] [^d 50 u ana] ^d a-nun-na-ki [A ¹ .ME BAL	[UD DINGIR IRI ^d 30 u ^d 15] [ana ^d 1[30 u ^d 15] na-mir-tu ₂	[UD DINGIR IRI ^d 30 20 ^d 1 ^d 2 ^d 3] u [UR ¹ . [SAG] ^d NIN. [GIR ₂ ¹ . [SU	[UD DINGIR IRI ^d al- lat UR.SAG GAL-u ^d U.GUR u] [^d iš-ḥa-ra ¹	[UD UR.SAG GAL-u ^d PA.BIL.SAG] [EN GAL-u ¹ ^d MAŠ	[UD AŠ.GANA ₂ eri- du ₁₀ ^d a-nu] [u ¹ ^d 15]
(Řádek C)	[...]	[...]	] [ana ^d 1a-nun- na-ki [ana UTU ¹ ^d 50] [x x ¹	be-ra-tu ₂ ZUKUM ana GU.LA	SAG. [DU ¹ [	^{giš} TUKUL ṣal-tu ₂	NU ŠE.GA	KU ₆ NU [GU ₇ ¹ NU ŠE. [GA ¹
	(Rak)	(Lev)	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)
(Látkový řádek) (Býk)	[...]	[...]	[...]	[x x ^{ki}] [x ¹ TA UD] [x ¹ KI] x UM x	NIBRU ^{ki} ^{giš} ŠE.GIŠ.I ₃ ^u 2KUR.RA ^{na} 1KUR.RA	ŠEŠ.UNUG ^{ki} ^{giš} MA.NU ^{giš} PA ^u 2GU.LA x ^{na} 1x x E ₂	e ₂ ^d x ^{giš} x ^u 2IG.LIM ^{na} 1x	UNUG ^{ki} ^{giš} PA ^u 2ŠIM [x ¹ ^{na} 1ḤA MI [x ¹
(Řádek B)	UD DINGIR] [IRI ¹ ^d UTU DL.KU ₅ [KUR ¹ u ^d ŠUL.PA.E ₃ .A BAD] [KA ₂ ¹	[UD BAD KA ₂ E ₂] [^d 1[50 u ana ^d 1a ¹ -[nun- na-ki A.ME BAL]	[UD DINGIR IRI ^d 30 u ^d 15 ana ^d 30 u ^d 15] [na-mir-tu ₂ ¹	UD BAD KA ₂] [^d 130 20 [^d 1 ^d 2] [^d 13 [u] [UR ¹ . [SAG] ^d NIN.] [GIR ₂ ¹ . [SU ¹	UD BAD KA ₂ ^d al-lat UR.SAG GAL ^d U.GUR u ^d iš-ḥa-ra	UD UR.SAG GAL-u ^d PA.BIL.SAG EN GAL-u ^d MAŠ	UD AŠ.GANA ₂ eri- du ₁₀ ^d a-nu u ^d 15 [^d 1NIN.SIR ₂ .SIR ₄	UD DINGIR IRI UR.SAG GAL-u [^d 1 [AMAR.UTU] u ^d MAŠ ¹
(Řádek C)	] [DU ¹ [30 ¹ 20 liš-ken	UZU [MA [	di-nu ŠE.GA ana ^{giš} LI NU x DU	KI/DI? [ana 20 [liš-ken x x ¹	[x x ¹ ṣal-tu ₂] [x x ¹	[x x x x x x ¹	[KU ₆ ¹ NU GU ₇] [x x x ¹	[x ¹ [[x ¹ [
	(Lev)	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)	(Ryby)
(Látkový řádek)	E ₂ ŠU NUMUN	[E ₂ ¹ ^d MAŠ	E ₂ ^d U.GUR	E ₂ ^d IŠKUR	[AKŠAK ¹] [^{ki}	E ₂ ŠE.RI]. [GA ¹	E ₂ ^d [ŠAKAN ₂ ¹	

(Blíženci)	^{giš,u₂} GIR ₂ ^{giš} UR.UR ₄ - <i>u</i> [^{na₄} x¹GI ZI	^{giš,x} ŠE KI GU ₄ ^{giš} <i>ur₂-an</i> ^{na₄} AN.BAR	^{giš} LAM! ^{u₂} PA ^{na₄} A.BAR ₂	^{giš} KUR.RA ^{u₂} SIKIL ^{na₄} URUDU	^{giš} <i>ur</i> -[^{tu} ¹]-[<i>u</i> ₂] ^{u₂} [AŠ] ^{na₄} AŠ.[GI ₃ .GI ₃	^{giš} U ₂ .GIR ₂]. [A.AB.BA¹ ^{u₂} LU ₂]- <i>an</i> ^{na₄}][^{UGU} .AŠ.GI ₃ ¹. [GI ₃]	^{giš} MES ^{u₂} LAL ^{na₄} <i>a</i> -[<i>lal-lu</i> ₄ ¹	[^{giš}][[^{u₂}][
(Řádek B)	[UD BAD] KA ₂ [^x ¹ E ₂ ^d 5O <i>u ana</i> ^d <i>a-nun-na-</i> <i>ki</i>] [^A ¹ BAL	UD DINGIR IRI ^d 3O <i>u</i> ^d 15 <i>ana</i> ^d 3O <i>u</i> ^d 15 <i>na-mir-tu</i> ₂	UD DINGIR IRI ^d 3O 2O ^d 1 ^d 2 ^d 3 <i>u</i> UR.SAG ^d NIN.GIR ₂ .SU	UD DINGIR IRI ^d <i>al-</i> <i>lat</i> UR.SAG GAL- <i>u</i> ^d U.GUR <i>u</i> ^d <i>iš-ḥa-ra</i>	UD UR.SAG [GAL- <i>u</i>] ^d [PA.BIL.SAG¹ EN GAL- <i>u</i> ^d [MAŠ¹	UD AŠ.GANA ₂ <i>eri-</i> <i>du</i> ₁₀ ^d <i>a-nu u</i> ^d 15	UD [^{UR} .SAG GAL- <i>u</i> ¹ ^d [AMAR.UTU¹ <i>u</i> ^d [MAŠ¹	[...]
(Řádek C)	[^x ¹]	GURUN NU GU ₇ <i>ana di-nu</i> E ₃	<i>di-nu</i> ŠE.GA <i>ana</i> 2O NU <i>uš-ken</i>	<i>ṣal-tu</i> ₂ <i>la i-ṣa-lu</i> AN E TUK	NU ŠE.GA x x ḤA.LA NU ḤA.LA	KU ₆ NU GU ₇ AN.GE ₆ 2O <i>di-nu</i> ŠE.GA	^{giš} MA ₂ NA [^U 5¹ <i>ana</i> ^d IDIM [^{liš} ¹- [<i>ken</i>]	[...]
	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)	(Ryby)	(Beran)
(Látkový řádek) (Rak)	[...]	[E ₂] [^d ¹ ^{a-nu} [^{giš}][^x ¹]	E ₂ ^d 5O ^{giš,x} ŠUR.MIN ₃ ^{u₂} SIKIL.LA [^x ¹]	E ₂ [^d ¹IDIM [^{giš,šim} ¹GIR ₂ [^{u₂} LI].[^{LI} ¹ [^{na₄} BABBAR x¹]	E ₂ ^d ŠUL.PA.E ₃ .<A> ^{giš} SAG AN.BAR ^{u₂} TAL ₂ .TAL ₂ ^{na₄} <i>a-lal-lu</i> ₄ ^{na₄} ZA.GIN ₃	E ₂ ^d NIN.GIR ₂ .SU ^{giš} <i>dup-ra-an</i> ^{u₂} <i>ak-tam</i> ^{na₄} <i>mar-ḥal-lu</i> ₄	e ₂ [^x x¹][[^{giš}][[^{u₂}][	[...]
Řádek C	[...]	[...]	[^x ¹] [^x ¹]	<i>ṣal-tu</i> ₂ AN.GE ₆ 3O	KU ₆ NU GU ₇ <i>ana</i> ^d IDIM [^{liš} ¹- <i>ken</i>	<i>ana</i> DI NU [^E 3¹ <i>ana</i> MUNUS [	[...]	[...]
	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)	(Ryby)	(Beran)	(Býk)
SPW (Lev)	[...]	[...]	[^x ¹] [^x ¹]	E ₂ ^d <i>a-nun-na-ki</i> ^{giš} KIN ₂ [^{u₂} ¹GIR ₂ .[^{TAB} ¹	E ₂ ^d [NIN.GIŠ.ZI.LA¹ ^{giš} [^{MES} ¹ [	[...]	[...]	[...]

Překlad: Avers:

	(Blíženci)	(Rak)	(Lev)	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)
(Řádek B) (Beran)	[...]	[...]	[Den otevření brány Ekuru z Enlilu a pro] Anunnaki úlitba vody.	[Den otevření brány Sina a Išтары], pro [Sina a Ištar] jasné.	[Den otevření brány Sina, Šamaše, Anu, Enlila, Ea] a hrdi [ny] Ningir [su].	[Den otevření brány Allatu, velkého hrdiny Nergala a] Išhary.	[Den velkého hrdiny Pabilsaga] a velkého pána Ninurty.	Den pole Eridu, Anu] a [Išтары.]
(Řádek C)	[...]	[...]	Pro Anunnaki, pro Šamaše, Enlila ...	Krok mezi, pro Gula.	Hlava ...	Zbraň, hádka.	Nepříznivé.	Neměl by jíst ryby, nepříznivé.
	(Rak)	(Lev)	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)
(Látkový řádek) (Býk)	[...]	[...]	[...]		Nippur, sezam, horská rostlina, hematit.	Ur, ěru-strom, bílý korál ?, ...	... imhur-lim-rostlina, ...	Uruk, bílý-korál, ...
(Řádek B)	[Den městského boha, Šamaše, soudce země] a Šulpaea, otevření brány.	[Den otevření brány Ekuru z Enlilu a] pro Anun [naki úlitba vodou]	[Den otevření brány Sina a Išтары, pro Sina a Ištar] jas (jasné).	[Den otevření brány] Sina, Šamaše, [Anu, Enlila,] Ea, a hr[diny] [Nin] girsu.	Den otevření brány Allatu, velkého hrdiny Nergala a Išhary.	Den velkého hrdiny Pabilsaga a velkého pána Ninurty.	Den pole Eridu, Anu a Išтары, Ninsirsiru.	Den městského boha, velkého hrdiny [Marduka] a Ninurty.
(Řádek C)	... Měl by sepoklonit (před) Sinem (a) Šamašem.	...	příznivý rozsudek, neměl by jít na ...	... měl by poklonit (k) Šamašovi...	... hádka ...	...	Neměl by jíst ryby...	...

	(Lev)	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)	(Ryby)
(Blíženci)	... myrta, UR.UR ₄ -strom, ...-kámen.	Chrám Ninurty, ...-strom, fenykl, železo.	Chrám Nergala, lammu strom bílý koral- rostlina, olovo.	Chrám Adadu, horský strom, čistá rostlina, měď.	Aksak, urtū-strom, [maštakal] - rostlina?, ar[senik?]	Šeriga-chrám, mořská [myrta], [amīl] ānu [- rostlina] tyrkys.	Chrám Sumuqana, měsu-strom, ašqulālu- rostlina, alallu-kámen.	-strom, ...-rostlina, ...
(Řádek B)	[Den otevření] brány chrámu Enlilu [a pro Anunnaki] úlitba vodou.	Den městského boha, Sina, Šamaše a Išary, pro Sina a Ištar jas (jasné).	Den městského boha, Sina, Šamaše, Anua, Enlila, Ea a hrdiny Ningirsu	Den otevření brány Allatu, velkého hrdiny Nergala a Išary.	Den [velkého] hrdiny Pabilsaga a velkého pána Ninurty	Den pole Eridu, Anu a Išary.	[...]	[...]
(Řádek C)	...	Neměl by jíst ovoce, jít si pro rozsudek.	Příznivý rozsudek, neměl by se poklonit před Šamašem.	Nebude se hádat, ...	Není příznivé ...	Neměl by jíst ryby, zatmění slunce, příznivý úspěch.	Člověk by měl jezdit na člunu, měl by se [poklonit] Ea.	[...]
	(Panna)	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)	(Ryby)	(Beran)
(Látkový řádek) (Rak)	[...]	[Chrám] Anu, ...	Chrám Enlila, cypřiš, čistá rostlina, ...	Chrám Ea, myrta, LI.LI-rostlina, bílý kámen.	Chrám Šulpaea, železo ?, uriyānu- rostlina, alallu-kámen, lapis-lazuli.	Chrám Ningirsu, jalovec, aktam-rostlina, marhal-kámen.	Chrám-dřevo ...-rostlina, ...	[...]
Řádek C	[...]	[...]	...	hádky, zatmění měsíce.	Neměl by jíst ryby, měl by se poklonit Ea, ...	Neměl by jít pro rozsudek, pro ženu ...	[...]	[...]
	(Váhy)	(Štír)	(Střelec)	(Kozoroh)	(Vodnář)	(Ryby)	(Beran)	(Býk)
(Látkový řádek) (Lev)	[...]	[...]	[...]	Chrám Anunnaki, kin ₂ -strom, štír- rostlina, [...]	Chrám Ningišzida, měsu-strom, [...]	[...]	[...]	[...]

Kritický aparát:

Avers:

Velké znamení Berana:

Řádek B:

Tyto části byly obnoveny ze složeného materiálu *Řádku B*, který byl nalezen na jiných textech. Níže je uvedeno několik menších rozdílů.

Váhy:

Obnovení ^d1 ^d2 ^d3 bude vysvětleno v níže uvedené části *Řádku B*, v Býku-Váhách.

Štír:

Zajímavé je přidání bohyně *lšhary*. Restaurace této buňky je jistou, protože stejný, přesný obsah je nalezen na následujícím řádku, jeden sloupec vlevo v buňce se stejnou kombinací znaků (Beran-Štír).

Střelec:

Tato buňka obsahuje menší variantu z kompozitní (složené) edice: jméno Ninurty je napsáno ^dMAŠ, namísto toho, aby bylo vyhláskováno foneticky ^dnin-urta.

Řádek C:

Lev:

Poslední dva znaky v této buňce je obtížné rozeznat, kvůli fragmentární povaze tabulky. Naneštěstí v korpusu neexistuje žádná paralelní část, která by pomohla při restauraci. Jeden by očekával *liš-ken* nebo NU *uš-ken*, soudě podle předchozího kontextu.

Panna:

První doložka v této buňce je paralelní s *VAT 7847+*, *Panna-Ryby*, a *BM 34572*, *Rak-Ryby*. Zdá se, že tomu druhému chybí slovní prvek, pravděpodobně *liškēn*.

Váhy:

První znak je dostatečně zřetelný, avšak velká trhlinka v tabulce vylučuje další čtení této buňky a bez obnovení paralelní části je to nemožné.

Kozoroh:

Tato část je přímo rovnocenná části kalendářového *Textu VAT 7816* v druhé části Kozorooha na rubu.

Velké znamení Býka:

Látkový řádek:

Váhy:

Naneštěstí útržkovitost tohoto úseku a neexistence paralelní části ztěžují restaurování.

Střelec:

Povrch tabulky je zde odřený a absence paralelní části ztěžuje restauraci.

Kozoroh:

Povrch tabulky je zde velmi odřený a absence paralelní části ztěžuje restaurování.

Vodnář:

Vpravo dole v této buňce je obtížné číst.

Řádek B:

Rak:

Tato buňka je zachována pouze v pravém dolním rohu, nicméně složený text poskytuje kompletní restauraci.

Lev:

Podobně jako u předchozí buňky, je zachován pouze spodní roh této buňky, nicméně složený text umožňuje obnovení. Nicméně, *Monroe* si není si jist, zda by se úplné obnovení obsahu složeného textu vešlo do poskytnutého prostoru. Malé rozdíly mezi těmito úseky v celé řadě mikro-zodiaku by umožnily vynechat některé úseky.

Panna:

Zachována je pouze spodní polovina každého ze znaků v posledním řádku této buňky, ale ty se shodují se složeným textem, což umožňuje obnovení.

Váhy:

Absence znaku DINGIR pro Šamaše možná představuje řešení, jak restaurovat celé množství textu ze složeného textu, jenž je zničený. Zdá se, že tato tabulka zkracuje tuto část tím, že vynechává nepotřebné determinanty a slova. Obnovení ^d1 ^d2 ^d3 zajišťuje stejná buňka v následujícím velkém znamení. Je jasné, že zastupují Anu, Enlil, a Ea, ze srovnání se složeným textem. ^d1 nebo 60 jako Anu je dobře doloženo, ale 2 a 3 pro Enlil a Ea jsou obtížněji zařaditelná. Záhadné je také opomenutí Ištar v této části.

Štír:

Stejně jako stejná buňka v předchozím velkém znamení, je zde přidání *Išhary* výrazným rozdílem od složeného textu. Pozoruhodné je také variantní styl *Allatu* jako *al-lat*. S největší pravděpodobností by to byl případ stejné buňky v předchozí sekci, Beran-Štír. Jeden znak zkráceného písma, tak běžný na této tabulce, je nejdříve doložen touto buňkou. Ve všech předchozích částech *Řádku B* chyběla počáteční značka označující „den“. V této buňce však písař napsal pouze znak UD, a nikoli *u₄-um* nalezený ve složeném textu.

Řádek B:

Střelec:

Tato část je paralelně se složeným textem, téměř přesně, název Ninurty je psán s MAŠ, namísto sylabicky.

Kozoroh:

Tato buňka představuje ortografickou variantu složeného textu a jeden podstatný dodatek. Bohyně Ištar je zde napsána číslem 15, což je běžné použití jak na této tabulce, konkrétně, tak je častým nahrazením jinde ve složeném textu *Řádku B*. Poslední řádek buňky však představuje dříve nepotvrzené jméno bohyně v mokro-zodiaku, *Ninsirsir*, psáno

^dNIN.SIR₂.SIR₄. Ninsirsir, také Sirsir, je často ve spojení s loděmi a plavbami, vzhledem k epitetu „námořník“ (^{lu2}MA2.LA 4).³⁹⁰

Vodnář:

Přidání městského boha, DINGIR IRI, zde není ve složeném textu. Objevuje se však jako častý doplněk v jiných buňkách *Řádku B* na jiných textech. Jinak tato buňka věrně sleduje složený text, s výjimkou psaní Ninurty s MAŠ, jak je vidět v jiném textu tohoto textu.

Řádek C:

Rak:

Počátek této buňky není v tabulce zachován. Poslední řádek lze snadno obnovit na základě jiného obsahu *Řádku C*.

Lev:

Tato buňka je velmi fragmentární, pouze dva znaky jsou zachovány na levém okraji. Velikost a rozestupy naznačují, že v mezeře byly jen dva další znaky, na každém řádku jeden.

Panna:

Konečné verbum v této části je obtížně čitelné, ale jasně negované.

Váhy:

³⁹⁰ Krebernik, 2011.

Počátek této buňky je těžko pochopitelný. Poslední řádek je jasný, i když útržkovitý. Poslední dva znaky však musí být poškozeny, aby byly rozeznatelné.

Štír:

Tato buňka je špatně zachována.

Střelec:

Tato buňka je jak špatně zachována, tak i odřena.

Kozoroh:

První linie této buňky je fragmentární, i když může být s důvěrou obnovena. Druhá linie je příliš zničená, než aby ji bylo možné pochopit bez pomoci paralelní části.

Vodnář:

Zachován je pouze levý horní roh této buňky.

Velké znamení Blíženců:

Látkový řádek:

Lev:

Znaky tvořící jméno tohoto chrámu jsou dostatečně jasné, ale *Monroe* nebyl schopen najít zavedený chrám, který by odpovídal čtení. Poslední řádek této buňky je příliš fragmentární na to, aby umožňoval čtení názvu tohoto kamene.

Střelec:

Přestože tato buňka je zachována pouze na levém okraji, obnovení je možné díky nepřímému vztahu s textem kalendáře VAT 7815. Zdá se, že obsah kalendářového textu často vykazuje inverzní vztah k obsahu mikro-zodiaku, kde obsah velkého a malého znamení bude souviset se stejnými znameními druhého, pouze s malým znaméním coby velkým znaméním, a velké znamení jako malé znamení. Například tuto část *látkového řádku* naleznete na *VAT 7815* pod názvem Střelec-Bliženci. Tento vztah neplatí pro všechny řádky. Právě teď se zdá, že toto chování vykazují pouze části *látkového řádku*.

Kozoroh:

Tuto část lze obnovit z příslušných buněk obsažených v *Textu 3 (BM 34572)* a *Textu 5 (BM 39680)*. I když v celém korpusu paralelních částí *látkového řádku* není mnoho příkladů, z několika příkladů, které existují, vyplývá, že obsah jednoho páru znamení, velké-malé, v řádku *látkového řádku* bude stejný pod stejným párem znamení, velké-malé, na jiné tabulce. Navzdory skutečnosti, že ne všechny části *látkového řádku* jsou zachovány pro celý mikro-zodiak, těchto několik paralelních částí silně naznačuje, že by pro *látkový řádek* mohla být zkonstruována unikátní sada 144 buněk.

Vodnář:

Tuto buňku lze obnovit z *BM 34572*.

Ryby:

Jsou vidět jen stopy po levém okraji tří znaků. I když pravděpodobně by tato buňka mohla být restaurována ze stejné buňky na *BM 34572*.

Řádek B:

Lev:

Buňka představuje několik rozdílů od složeného textu. Kde bychom očekávali, že bude zmíněn Ekur, namísto toho má tento text pouze E2, „Chrám“ Enlilův. V jistém smyslu je to pochopitelná náhrada, protože Ekur byl Enlilův chrám v Nippuru. Avšak jako jedno z nejznámějších jmen chrámu v klínovém korpusu by jeden očekával, že jeho celé jméno bude v případě potřeby zahrnuto do textu. Na konci této části je příkaz úlitby vody, napsaný A.MEŠ BAL-*qi*₂ ve složeném textu, zkrácen na A BAL.

Panna:

Tato buňka umožňuje úplně obnovit stejnou buňku v předchozím řádku. Je zajímavé, že pokud má složený text na začátku BAD KA₂, náš text má DINGIR IRI, městského boha.

Váhy:

Tato buňka je dokonale zachována a poskytuje restauraci fragmentární buňky v předchozím velkém znamení.

Štír:

Tato buňka odpovídá buňce v předchozím velkém znamení.

Kozoroh:

Tato buňka se shoduje s buňkou v předchozím velkém znamení, až na vynechání bohyně Ninsirsir, jež ji dokonale uvádí do souladu se složeným textem.

Vodnář:

Tato buňka se shoduje s buňkou v předchozím velkém znamení, až na vynechání boha města v prvním řádku, jež ji dokonale uvádí do souladu se složeným textem.

Řádek C:

Vodnář:

Lze obnovit z *BM 34572*.

Velké znamení Raka:

Látkový řádek:

Komentář

Avers:

Velké znamení Berana:

Řádek B, viz složena edice a komentář.

Štír:

Přidání *Išhary* zmíněné výše v *kritickém aparátu* může být částečně vysvětleno jejím spojením v *MUL.APIN* se znamením Štíra, jako jedna z hvězd Anu (*MUL.APIN* 71). Jiné odkazy na ni v seleukovském korpusu nezahrnují konkrétně hvězdný význam.

Řádek C:

Lev: *Babylonský almanach* nenabízí žádné paralely pro tuto část Nisannu. *Hemerologie obětního chleba* radí obětování Šamašovi 11. Nisannu. *Hemerologie prostrace* nám nabízí jasnou paralelu, doporučující prostraci před Šamašem 13. Nisannu.

Panna: Tato buňka je problematická. Význam „mezi“ je v této buňce nebo v širší hemerologické literatuře nejasný. Podobně „krok“, ZUKUM, neposkytuje snadný překlad, zejména pokud je to „pro Gulu / Vodnáře“.

Váhy: SAG.DU není v hemerologické tradici žádnými paralelami.

Štír: Na rozdíl od předchozích dvou buněk, je zde obsah v *Babylonském almanachu* pro 20. Nisannu jasně označen jako ^{giš}TUKUL *ša-bat iri*, „zbraň, dobytí města“. *Hemerologie obětního chleba* nabízí opačný předpis, vzhledem k tomu, že 20. je příznivým dnem i pro oběť Šamašovi, zatímco *Hemerologie prostrace* doporučuje poklonit se Sînovi.

Střelec: 22. Nisannu v *Babylonském almanachu* je nepříznivé.

Kozoroh: 25. Nisannu v *Babylonském almanachu* je nepříznivé.

Velké znamení Býka:

Látkový řádek:

Štír: Nippur není v hvězdně-geografických textech spojen se Štírem.³⁹¹ *šamaššammū* se objeví pod Lvem-Býkem. *nīnu* (^{u2}KUR.RA) se objevuje pod Rakem-Býkem. ^{na4}KUR.RA se snad dá číst jako *šadānu*, objevuje se také pod Beranem-Pannou (CAD Š / II 36 *šadānu*).

³⁹¹ Steele, 2015b, s. 215.

Střelec: Ur není spojeno se Střelcem v textech hvězdné geografie.³⁹² *ēru*-strom se objevuje pod Beranem-Rakem. *ayartu* se objevuje také pod Rakem-Beranem.

Kozoroh: *imḥur-līmu* (^{U2}IGI.LIM) „proti tisícovce“, je velmi běžná rostlina používaná v medicíně a rituálních textech (CAD I / J 118 *imḥur-līmu*).

Vodnář: Uruk není spojen s Vodnářem v textech hvězdné geografie.³⁹³ *ēru*-strom se objevuje pod Beranem-Rakem.

Řádek B, viz složená edice a komentář.

Řádek C:

Rak: *Hemerologie prostrace* doporučuje prostraci Sínovi na 6. Ayyaru. *Text 7 (VAT 7847+)*, Lev-Rak, v *Řádce C* také doporučuje prostraci před Sínem a Šamašem.

Lev: Přestože tato buňka je špatně zachována, obecný význam jejího obsahu by mohl být rekonstruován ze souvisejících částí v *Babylonském almanachu* a *Hemerologie obětního chleba*. Almanach doporučuje nekonzumovat ryby 9. Ayyaru, a *Hemerologie obětního chleba* předkládá, že 10. Ayyaru by se neměla jíst *kintur*-žába. Zachovalé znaky UZU naznačují, že tato buňka mohla být původně zákazem jedení druhu masa.

Panna: *Babylonský almanach* je v rozporu s touto buňkou v tom, že si všímá, že 11. Ayyaru je pro soud nepříznivé. V *Hemerologii obětního chleba* jsou 11. a 12. Ayyaru příznivé pro soud.

Váhy: V hemerologické tradici se nezdá, že by tato buňka byla zjevně paralelní.

³⁹² Steele, 2015b, s. 215.

³⁹³ Ibid.

Štír: Navzdory poškození této buňky, tak se zdá být paralelně s nepříznivým doporučením *Babylonského almanachu* pro 17. Ayyaru.

Střelec: Z této buňky se zachovalo jen velmi málo. *Babylonský almanach* a *Hemerologie obětního chleba* by naznačovali něco s hady pro 20. Ayyaru.

Kozoroh: Nejíst ryby není v hemerologické tradici paralelní pro dny relevantní pro tuto buňku.

Velké znamení Blíženců:

Látkový řádek:

Lev: *asu* (^{giš}.^{u₂}GIR₂), myrta, se objevuje pod Beranem-Pannou. ^{giš}UR₄.UR₄-*u* se objevuje pod Rybami-Rakem.

Panna: *urānu* se objevuje pod Rakem-Štírem. *parzillu* (^{na₄}AN.BAR) se objevuje pod Rakem-Býkem.

Váhy: ^{giš}LAM zde může být formou pro *lammu*-strom (CAD L 67 *lammu*). Forma ^{u₂}PA by mohla být chybou pro ^{giš}PA, jež je doložena jinde v mikro-zodiaku, viz Beran-Rak. *abāru* (^{na₄}A.BAR₂) se objevuje pod Pannou-Beranem.

Štír: ^{giš}KUR.RA může být chybou pro ^{u₂}KUR.RA, *nīnu*, objevuje se pod Rakem-Býkem. ^{u₂}SIKIL se objevuje pod Rybami-Býkem. ^{na₄}URUDU se objevuje pod Pannou-Beranem.

Střelec: rostlina *urṭû* je doložena v lékařském korpusu (CAD U / W 256 *urṭû*). Objevuje se také pod dvojicí inverzních znamení v kalendáři VAT 7815. Pro *ašgikû*, viz Text 5 (BM 39680).

Zbývající buňky v tomto řádku jsou komentovány v Textu 3 (BM 34572).

Řádek B, viz složená edice a komentář.

Řádek C:

Panna: Zákaz jíst ovoce a doporučení jít si pro rozsudek (úsudek) nejsou v hemerologických tradicích paralelní. 10. Simānu je příznivé v *Hemerologii obětního chleba*, což by mohlo naznačovat úspěšný úsudek.

Váhy: 12. Simānu v *Babylonském almanachu* je příznivý pro úsudek, podobný této buňce. Mnohé zdroje však také poznamenávají, že den znamená dobře „naladěného“ boha na ulici, a dobře „naladěného“ úředníka ohledně rozsudku. To představuje mírný problém pro tuto buňku, protože také nedoporučuje prostraci před Šamašem, tradičním bohem spravedlnosti.

Štír: Tato buňka není paralelní s hemerologickými tradicemi.

Střelec: 17. Simānu je nepříznivé v jednom zdroji pro *Babylonský almanach*. Avšak v *Hemerologii obětního chleba* 17. je příznivé.

Kozoroh: Viz *Text 3 (BM 34572)*.

Vodnář: Viz *Text 3 (BM 34572)*.

Velké znamení Raka:

Látkový řádek:

Štír: *Šurmēnu*-strom se objevuje pod Rakem-Štírem.

Ostatní buňky v tomto řádku jsou komentovány v *Textu 3 (BM 34572)*.

Řádek B zjevně chybí v tomto velkém znamení.

Řádek C:

Střelec: 15. Dûzu v *Babylonském almanachu* předpovídá zatmění měsíce. Zajímavé je, že *Hemerologie obětního chleba* předpovídá zatmění Měsíce a Slunce 16. Dûzu.

Kozoroh: Zákaz jíst ryby a doporučení prostrace před Ea není v hemerologických tradicích paralelní.

Vodnář: 20. Ayyaru v *Babylonském almanachu* a *Hemerologii obětního chleba* je nepříznivé.

Velké znamení Lva:

Látkový řádek:

Tyto buňky jsou komentovány v *Textu 7 (VAT 7847+)*.

Text 12: BM 35784

Muzejní číslo: BM 35784 (*Sp III*, 309)

Rozměry: 3.3 x 3.7 x 1.3 cm

Popis: Tento fragment zachovává jen malou část aversu této tabulky. Jedno číslo je jasně viditelné, zatímco číslo, které mu přímo předchází, je zachováno pouze stopově. Pod záhlavím jsou tři buňky *látkového řádku*, z nichž pouze jedna obsahuje čitelný obsah.

Tento malý fragment zachovává začátek tabulky pro Váhy, Štíra a Střelce. Doposud tyto buňky *látkového řádku* nejsou paralelní s žádnými jinými známými texty, což ztěžuje jejich restauraci. Původně publikována jako *LBAT 1578*.

Transliterace: Avers:

(Štítky?)	] ʾ x x x x x ʾ [		
(Nadpisy)	^{MUL} GIŠ.RIN ₂ ʾ	^{MUL} GIR ₂ .TAB	[^{MUL} PA.BIL.SAG]
(Látkový řádek)	[...] ʾ x ʾ [...] ʾ x ʾ	E ₂ DUMU.ZI ^{giš} GI ₆ .TAB [^{giš}] KUR.DU ^{u₂} LAM [^x] ʾ x x ʾ	[KA ₂] [[^{giš} x] [[^{u₂}] [[^{u₂}] [[na ₄] [

Překlad: Avers:

(Štítky?)	...		
(Nadpisy)	Váhy	Štír	Střelec
(Látkový řádek)	...	Chrám Dumuzi <i>druh dřeva</i> <i>druh dřeva</i> rostlina-lammu kámen	Brána... dřevo rostlina rostlina kámen

Kritický aparát:

Avers:

Štítky: Zachovaly se zde jen nejmenší stopy spodních částí klínů. Naneštěstí neumožňují žádné obnovení obsahu.

Látkový řádek:

Střelec: Zachovány jsou pouze první znaky každého řádku, které uvádějí determinativy každé položky podle očekávání pro tento řádek.

Komentář:

Avers:

Látkový řádek:

Štír: Chrám Dumuzi, E₂ DUMU.ZI, je relativně vzácným kulturním centrem. V topografickém korpusu jsou svatyním dumuzi dána tři známá jména:

Tintir II: 22 „DU₆.ŠUBA MIN ^ddu[mu-zi ...]“ („Mohyla Pastýře, sídlo Dumuzi“) ³⁹⁴

Tintir III: 11 “E₂.ZI.DA.GIŠ.NU₁₁.GAL bīt ^ddumu-zi ša₂ ki-me-tu₂” („Pravý dům velkého světla, chrám Dumuzi v zajetí“) ³⁹⁵

Seznam svatyní v Aššúru: ³⁹⁶ 36' “MUNSUB^{mu-un-šu-ub}.E₃ MIN ^ddumu-zi” („Munsub-e, sídlo Dumuzi“) ³⁹⁷

Žádný z těchto názvů neodpovídá našemu textu, je však možné, že text zde je jen zkrácená forma glosy uvedené ve všech třech výňatcích.

Za zmínku také stojí spojení Dumuzi se čtvrtým měsícem, Dûzu. Rituály týkající se tohoto božstva se vyskytly na konci tohoto měsíce a označovaly přechod ročních období do mezopotámského léta. ³⁹⁸ Proto by mohlo být lákavé použít tento toponym k lokalizaci tohoto fragmentu v širší sérii mikro-zodiaku. Kdybychom předpokládali, že zmínka o chrámu Dumuzi by se měla objevovat ve čtvrtém měsíci a ideálně na jeho konci, tak by zmínka měla být umístěna do velkého

³⁹⁴ George, 1992, s. 46–47.

³⁹⁵ Ibid. S. 58-29.

³⁹⁶ E-šarra.

³⁹⁷ George, 1992, s. 188–189.

³⁹⁸ Beaulieu, 2003, s. 336.

znamení Raka a mezi malá znamení Berana a Blíženců. Ze zachovaných záhlaví však vidíme, že menší znamení umísťují (tohle) téměř na opačný konec schématu menších znamení.

^{giš}GI₆.TAR - není jasné, jak číst tento obsah, existuje několik různých možností. První je, že chyba je pouze homofonie a *tar* měl být v tomto případě napsán jako PAR₃ nebo PAR₄. Obtížné je, že TAR a PAR₃ nebo PAR₄ jsou velmi odlišné tvary a velikosti značek a nejsou snadno zaměnitelné. Pokud by tomu tak však bylo, pěkně by se to spojilo s chrámem Dumuzi v předchozí linii. E₂.GI₆.PAR₃ bylo sídlem kněze nebo kněžky. V Uruku to bylo sídlo Dumuzi. (George, TinTir 285-286)
^{giš}MI.PAR₃ lze také chápat jako *libāru*, druh ovocného stromu.

Další možností je, že tento systém znaků je namísto toho záměnou s napsáním slova GISSU (GIŠ.MI) glosovaného jako *luedummû* nebo *šillu*. Obě tyto glosy, „bláto“ a „stín“, jsou v lékařském korpusu spojeny s očima.³⁹⁹ Znak TAR, i když je psán velmi kurzivou, lze interpretovat jako nesprávně tvarované IGI. V tomto případě by písař zaměnil GISSU IGI za druh dřeva, kvůli jeho počátečnímu znaku, GIŠ.

Další chybnou možností by bylo ^{giš}NAM.TAR, dobře známé zasazení glosy nazývané jako *pīlu*.

Konečná interpretace spočívá na neznámém dřevu napsaném ^{giš}GI₆ s příponou KU₅ pro „řezání“. Doslovným překladem by bylo „řezané černé dřevo“. Problém s touto interpretací je však v tom, že existuje dokonale dobrý termín pro „černé dřevo“ nebo „eben“, ^{giš}ESI.

^{giš}KUR.DU, význam (čtení) tohoto obsahu je také nejasné. Jeho spojení s horami je pravděpodobně nejpravděpodobnějším významem za jménem. Byly možné dvě alternativní hodnoty. První je, že „DU“ na konci je fonetickým doplňkem, jinak by pro něj nebyla potvrzena glosa, *šadû*. Druhým je, že „DU“ má být „RA₂“, což je fonetická náhrada za „^{giš}KUR.RA“, což je osvědčený termín pro horské dřevo. Ani jeden případ není zvláště přitažlivý, ale existence

³⁹⁹ Veldhuis, 1991.

horského dřeva na lexikálních textech helénistického období naznačuje, že tato interpretační linie by mohla být správná. (*SpTU II 53*, o I 67').

^{u₂}LAM, *lammu*-rostlina, název této rostliny je dobře osvědčen v lexikální tradici, obvykle se však pro druhy dřeva označuje s determinativem „*giš*“.

Poslední řádek tohoto textu je nejasný. Rozhodující však musí být „*u₂*“ nebo „*na₄*“.

Střelec: Naneštěstí jsou zachovány jen první znaky několika řádků této buňky, což nestačí k tomu, aby se usnadnilo pochopení jakéhokoli obsahu. Bez jakéhokoliv obnovení paralelní části je v současné době nemožná rekonstrukce.

Text 13: BM 39788

Muzejní číslo: BM 39788 (80-11-12, 1675)

Rozměry: 3.5 x 3 x 2.5 cm

Popis:

Tento malý fragment je napsán pouze na lící straně. Před začátkem textu jsou zachována dvě svislá pravidla (sestupující na první „ša₂“ a uprostřed „sag“). Vodorovné pravidlo odlišuje tento text od toho, co mu předchází, nicméně výše uvedené místo je prázdné, jak je zachováno na tabulce (pravděpodobně text, který byl výše, skončil před začátkem tohoto fragmentu). Tento materiál je velmi podobný některým částem na tabulkách Uruku i Babylonu, jež pokrývají celou tabulku (jak to zřejmě vytváří i tato část). Zmínka o cestě Ea, Jupiterovi, městech (množné číslo), vše lze nalézt na lící straně *BM 42288*, kde je jedna z částí na spodní straně tabulky. Podobný materiál se nachází také na tabulce Uruku *VAT 7847 + AO 6448*, ale je uprostřed tabulky. Obě tyto paralelní části mají také poněkud nejasné matematické oddíly, které je přímo následují, takže poslední řádek je zcela v kontextu, i když v současné době nesrozumitelný. Příjemší paralely s *BM 42288* však naznačují, že by se mohlo jednat o spodní část tabulky ve stylu Babylonu.

Navíc těsný skript a šířka sloupce (1 cm) jej (fragment) velmi úzce spojují s *BM 39680*, což možná naznačuje, že se jedná o fragment spodní části tabulky, jíž je *BM 39680* součástí, pravděpodobně také fragment obsahoval *BM 38452* na rubu. Tento fragment má také „vypalovací otvory“.

Transliterace:

Avers:

'1.] ʾan¹.ta ša₂ ^dSAG.ME.ʾGAR¹ [

'2.] ʽšʽ-ut^de₂-a [

'3.] ʽxʽ IRI.MEŠ an-nu-tu₂ ina ʽKIʽ [

'4.] ʽn+7/8ʽ u 1;30(MEŠ?) IGI ša₂ 15 ʽuʽ [

Překlad: Avers:

1' ... horní část Jupiteru ...

2' ... (hvězdy) z Ea...

3' ... tato města v místě...

Kritický aparát:

Čísla na posledním řádku jsou poněkud nejasná. Tento oddíl je téměř jistě z druhého *výpočtového řádku*, který obsahuje lehce tajemný matematický obsah.

Komentář:

Tato část textu velmi přesně odpovídá standardnímu *výpočtovému řádku*. Čísla v posledním řádku naneštěstí nepomáhají při identifikaci.

Text 14: BM 41041

Muzejní číslo: BM 41041

Rozměry: neměřeno

Popis:

Formát tohoto textu je mírně odlišný od ostatních tabulek mikro-zodiaku, protože postrádá *Řádek B*. Toto opomenutí nelze započítat do rozdílů mezi tabulkami v Babylonu a Uruku, protože *Řádek B* - bez ohledu na pořadí řádků - se vždy objevuje mezi *Řádkem C* a *Řádkem A*, jež na této tabulce jsou. Scénář a fyzický vzhled textu navíc naznačují, že jde spíše o neformální verzi nebo výňatek obsahu mikro-zodiaku, nežli o formální kopii celé tabulky.

Transliterace: Avers:

	(Blíženci)	(Rak)	(Lev)	(Panna)
(Výpočtový řádek)	[³⁵ šu-ut ^d e ₂ -a ina ^{d1} [UTU			
(Řádek C)	[] [x ¹] [x ¹	ana di-nu ₃ E ₃ ana ^d UTU liš-ken ŠE.GA	x x x x bi-ki-ti ₃ KU ₆ NU GU ₇ GA-bu? NU GU ₇	[x ¹ [[[x ¹ [
(Řádek A)		KI ŠEG ₃ ILLU ZI TU ₁₅ [LA ₂ -al še-im ¹	KI NIG ₂ E ₃ IZI.ŠUB ZI KUR ₂ KI um-šu ₂ u U ₄ . [DA ¹	[x ¹ [

Překlad: Avers:

	(Blíženci)	(Rak)	(Lev)	(Panna)
(Výpočtový řádek)	...] 35 těch (hvězd) Ea při [západu slunce ...			
(Řádek C)	...	Měl by jít pro rozsudek, měl by poklonit k Šamašovi, příznivý.	... Smutek, neměl by jíst ryby, neměl by jíst mléko.	...
(Řádek A)	[...]	Místo deště, záplavy, poryvu větru, nedostatku zrna, [...]	Místo vítězství, blesku, útoku nepřítele; znamení léta a světla [...]	...

Kritický aparát:

Avers:

Výpočtový řádek: Značky jsou zachovány jen z poloviny, ale obnovení této části *výpočtového řádku* je poměrně jisté. Zařazení čísla 35 umožňuje umístit tento fragment na jedno ze dvou míst v mikro-zodiaku podle číselného schématu, buď Štír nebo Kozoroh.

Řádek C:

Lev: První řádek této buňky je obtížně čitelný, jinak je obsah snadno obnovitelný a odpovídá typickému materiálu *Řádku C* v celém mikro-zodiaku.

Řádek B:

Tato tabulka zcela postrádá jakýkoli obsah pro *Řádek B*. To je obzvláště zajímavé, protože žádný z ostatních textů mikro-zodiaku nevynechává řádky, s výjimkou jedinečného případu *Textu 11 (K 11151+)*. Nedostatek inkriminovaných řádků a obecná kurzíva textu nutí *Monroeho* myslet si, že tento text možná nebyl formální kopií mikro-zodiaku, ale spíše jeho částí, která byla vyňata za jiným účelem, nebo pocházela z jiné tradice.

Komentář:

Avers:

Řádek C:

Rak: I když tato buňka nemůže být umístěna konkrétně do schématu mikro-zodiaku, obsah je pro *Řádek C* velmi typický.

Lev: Stejně jako buňka před ní, nemůže být obsah zde umístěn konkrétně do mikro-zodiaku. Zákaz jíst ryby se vyskytuje pouze pod malým znamením Kozoroha.

Řádek A, viz složený text a komentář.

Text 15: BM 33535

Muzejní číslo: BM 33535

Rozměry: 6.4 x 8.7 x 2.4 cm

Popis:

Tato tabulka, poprvé publikovaná *Hungerem*, představuje poněkud odlišnou tradici nebo použití obsahu mikro-zodiaku.⁴⁰⁰ Písař zde začlenil části mikro-zodiaku do komplexnějšího textu popisujícího rituální činnosti a lékařská ošetření. V jistém smyslu obsah obsažený ve velkých tabulkách mikro-zodiaku je zde kontextualizací. Je zde prezentován, aby bylo možné provést srovnání mezi jeho obsahem a ostatními sdílenými částmi mikro-zodiaku. *Monroeho* komentář je omezen na dva *látkové řádky*.

Při porovnávání tohoto textu a mikro-zodiaku však existuje zásadní koncepční problém v tom, jak *BM 33535* funguje. Zdá se, že dvě části, které jsou paralelní s mikro-zodiakem, odkazují na jeden sloupec tabulky mikro-zodiaku pro Střelce. Části, které následují po každém z těchto výňatků z mikro-zodiaku, však obsahují text relevantní pro měsíc odpovídající malému znamení předcházejících částí (III a IV). Nejenže odkazuje na měsíc, ve kterém se nachází malé znamení, avšak také upřesňuje, že tato část platí od 1. do 30. dne daného měsíce. Existují dva způsoby, jak interpretovat spojení třicetidenního měsíce s dvojicí znamení mikro-zodiaku. Buď je představa mikro-zodiaku, že má sloupce rovnající se dvěma a půl dnům (jedna dvanáctina měsíce), mylná. Nebo, což je pravděpodobnější, obsah relevantní pro měsíční ekvivalent s malým znaméním byl vyňat z textu, který se zabýval měsíčními pokyny pro inkubaci snů, a poté byl aplikován na dobu vymezenou dvojicí znamení mikro-zodiaku.

⁴⁰⁰ *Hunger*, 2007.

Transliterace: Avers:

1. ^{mul₂}MAŠ.MAŠ š_{a₂} ^{mul₂}PA ŠIR.BUR.LA^{ki} ʾgiš^x x^ʾ

2. ^{giš}KIN₂.BABBAR ^{giš}KIN₂.GE₆ ^{giš}KIN₂.SA₅ ^{u₂}ʾNIR^ʾ

3. ^{u₂}LU₂-an ^{na₄}EN.GI.SA₆ ^{na₄}AN.NE

4. š_{a₂} 2-i eš-pu ^{na₄}he-e-en-zu : SA.A

(horizontální vedení)

5. ^{mul₂}MAŠ.MAŠ š_{a₂} ^{mul₂}PA U₄ DINGIR IRI ma-a-š_{u₂} ^dʾ30 u ^dUTU^ʾ

6. ^dU.GUR EZEN ^dMAŠ

(horizontální vedení)

7. DIŠ ina ITI.ʾSIG₄ TA^ʾ UD 1 KAM EN UD 30 KAM

8. LU₂ lim-ʾta-as^ʾ-su I₃ ŠIM.ŠEŠ ʾE₂.ŠEŠ

9. TUG₂.AN.ʾTA.DUL^ʾ MU₄.MU₄ KUŠ.E.SIR₂ ʾE₂.GAR

10. NINDA š_{a₂} ŠE.EŠTUB KU₂ KAŠ.ŠE.GA NAG

11. li-pi-ir ina UR₃ ʾE₂.NA₂

12. AN KUN NU MU₄.MU₄ DINGIR.MEŠ mu-ši-ti

13. KI-šu₂ *i-dab-bu-bu*

(horizontální vedení)

14. *ina* KUŠ anše *ina* SA ANŠE *ina* DUR SIG₂.ZA.GIN₃.NA

15. *tal*₂-*pap ina* GU₂-šu₂ GAR

(horizontální vedení)

16. ^{mul₂}MAŠ.MAŠ *gišḫa-lu-ub*₂ MUŠEN AB SI KI

(horizontální vedení)

Revers:

1. ^{mul₂}ALLA ša₂ ^{mul₂}PA *mu-ta-Γbal*^{Γ_{ki}}

2. *gišḫa-lu-ub*₂ ^{giš}MES.GAM₃ ^{Γ_{u₂}}

3. NUMUN URI ^{na₄}AN.BAR ^{na₄}URUDU *na₄mu-ša*

4. ^{giš}SA.A

(horizontální vedení)

5. ^{mul₂}ALLA ša₂ ^{mul₂}PA U₄ DINGIR IRI ^dUTU DI.KU₅ KUR

6. *u* ^dŠUL.PA.E₃.A BAD KA₂

(horizontální vedení)

7. DIŠ *ina* ITI.ŠU TA UD 1 KAM EN UD 30 KAM

8. LU₂ *lim-tas-sa* l₃.GIŠ SA(^u2?) BA LI ZA MA LI

9. 𒀭E₂.ŠEŠ *li-tar-ri-šu*₂ KUŠ.E.ŠIR₂ TUR(?).RA GAR-*un*

10. GU₂.GAL 𒀭E₂.KU₂ GU₂.TUR 𒀭E₂.KU₂

11. GIŠ.NA₂ *li-is-kup*₃-*ma* 𒀭E₂.NA₂

12. ^d15-*šu*₂ KI-*šu*₂ KA-*ub*

(horizontální vedení)

13. *ina* KUŠ ANŠE.KUR.RA *ina* SA ANŠE.KUR.RA

14. *ina* DUR SIG₂ SA₅ *tal*₂-*pap* *ina* GU₂-*šu*₂ GAR-*an*

(horizontální vedení)

15. ^{mul}₂ALLA MUŠEN *qa-qu-u*₂ ^{giš}HAŠHUR

(horizontální vedení)

Překlad:

Řádky 1-6 na lící straně a 1-6 na zadní straně jsou *Monroeovy*, ostatní jsou převzaty z *Hungerovy* verze textu.

Avers: Blíženci:

1. Blíženci ze Střelce: Lagaš x-dřevo

2. bílý *kiškanû*-dřevo, černý *kiškanû*-dřevo, červený *kiškanû*-dřevo, x-rostlina,

3. *amīlānu*-rostlina, *engisû*-kámen, *anzaḥḥu*-kámen,

4. druhého, dvojitého, x-kámen: SA.A

{vodorovná čára}

5. Blíženci ze Střelce: Den městského boha, dvojčat Sina a Šamaše

6. Nergala, svátek Ninurty.

{vodorovná čára}

7. V Simanu od 1. do 30. dne

8. nechť se člověk umyje, nechť se pomaže olejem rostliny *šimeššalû*,

9. nechť je oblečen závojem (dekou), nechť si navlékne sandál,

10. ať jí chléb (vyrobený) z *arsuppu*-ječmene, ať pije pivo (vyrobené) z *arsuppu*-ječmene,

11. ať si nasadí čelenku, ať spí na střeše,

12. ať není oblečený... (a) bohové noci

13. s ním budou mluvit.

{vodorovná čára}

14. Zabalíte (lék) do (kusu) kůže osla, se šlachou osla, s nití z červené vlny,

15. položíte (to) na jeho krk.

{vodorovná čára}

16. Blíženci: *ḥalub*-dřevo, pták...

Revers: Rak:

1. Rak ze Střelce: Mutabal

2. *ḥalub*-dřevo, šaššūgu-dřevo, x-rostlina,

3. semeno rostliny *urṭû*, železo, měď, *mūṣu*-kámen,

4. kočičí dřevo?

{vodorovná čára}

5. Rak ze Střelce: Den městského boha, Šamaše soudce země

6. a Šulpaea, otevření brány.

7. V měsíci Dûzu, od 1. do 30. dne,

8. ať se člověk umyje, ať se pomaže olejem z ...,

9. ať ..., ať si dá malý sandál,

10. ať si dá cizrnu, ať si dá čočku,

11. ať si klidně leží (na) posteli a spí,

12. jeho bohyně si s ním promluví.

{vodorovná čára}

13. Zabalíte (lék) do (kusu) kůže koně, s šlachou koně,

14. s nití z červené vlny, (a) položte (to) na jeho krk.

15. Rak: pták *qaqû*, jabloň.

Kritický aparát:

Tabulka je téměř dokonale zachovalá. Existují dva řádky, které jsou nejasné, řádek 16 na averzu a 8 na rubu, z nichž první je okomentován v *Hungerově* vydání.

Komentář:

Látková část:

Blíženci: Lagaš není spojeno s Blíženci v textech hvězdné geografie.⁴⁰¹ *Kiškanû* strom (^{giš}KIN₂) je dobře doložen v lékařských a magických textech (CAD K 453 *kiškanû*). Zde jsou uvedena tři barevná označení, bílá, černá a červená, z nichž všechny barvy dřeva jsou doloženy v lexikálních záznamech. *amīlānu*-rostlina se objevuje pod Blíženci-Kozorohem. *engisû*-kámen se objevuje pod Beranem-Štírem. *mil'u*-kámen (*na*₄AN.NE) souvisí s *anzaḥḥu*, jež se objevuje pod Lvem-Beranem.

Rak: Strom *ḥaluppu* je v lékařském korpusu dobře doložen (CAD H 56 *ḥaluppu* e). Pro ^{giš}MES.GAM₃, viz Beran-Lev. *parzillu* (^{na}₄AN.BAR) se objevuje pod Rakem-Býkem. *werû* (^{na}₄URUDU) se objevuje v Panně-Beranu. Kámen *mūṣu* je dobře doložen jako léčba choroby *mūṣu* (CAD M / II 246 *mūṣu* 2).

⁴⁰¹ Steele, 2015b, s. 214.

Konkluze

Texty, které jsou zde prezentovány, tvoří všechny známé příklady mikro-zodiaku. Výrazně rozšiřují sérii, jak bylo známo z raného seznamu *Sachse* v jeho článku *JCS* a *Weidnerově* vydání. *Monroe* si je jist, že je zde k nalezení mnohem více kusů - a soudě podle velikosti některých fragmentů zde upravených, například *Text 12 (BM 35784)*, nemusejí vypadat jako klasické příklady z Uruku.

Z dodatečných textů a přepracovaného materiálu je zřejmé, že řada mikro-zodiaku sama o sobě je pozoruhodně stabilním souborem textu. I když existují malé rozdíly v ortografii a přeskupování řádků, paralely mezi buňkami a řádky platí v celé řadě. Ať už se jedná o pravidelné opakování *buněk Řádků A*, a *Řádků B*, nebo o vzácnou paralelní buňku *látkového řádku* v současném korpusu, myšlenka řady mikro-zodiaku jako celku textu byla jistě přítomna v myslích písařů, kteří tyto tabulky kopírovali.

Z nových vydání, která nesou důraz, vyplývá několik důležitých bodů. Přidáním více fragmentů z různých částí série je velmi pravidelná paradigmatická struktura zřetelnější, nežli v předchozím vydání. S větším počtem rukopisů z Babylonu lze uvést silné argumenty pro dvě tradice (Uruk a Babylon), které strukturovaly text poněkud odlišně, ale stále používaly stejný obsah ve správném umístění malého a velkého znamení páru v tabulce. Zakrývání tohoto jinak jasného obrazu jsou texty jako *Text 1 (BM 42288+)*, které pravděpodobně pocházejí z Babylonu, ale používají řádek z Uruku, avšak postrádají obrazy jinak nalezené na tabulkách z Uruku. Podobně *Text 11 (K 11151)*, který pravděpodobně také pochází z Babylonu, vynechává *Řádek A*, a také se řídí řádkem z Uruku.

I když zatím není k dispozici dostatek důkazů, které by jasně potvrdily cestu přenosu mikro-zodiaku, naznačuje to, že zatímco tabulky z Babylonu postrádají obrázky, štítky si ponechávají. Skutečnost, že štítky jsou zkopírovány na babylonské

tabulky, naznačuje, že byly zkopírovány ze zdrojového textu, který sám měl obrázky. To by mohlo naznačovat, že tradice Uruku byla původním zdrojem mikro-zodiaku v jeho úplné podobě.⁴⁰²

Další důležité zjištění vzešlo z analýzy obsahu *Řádku C*, který byl úzce spjat s hemerologickou tradicí, zejména *Babylonským almanachem*. Jsou-li nalezeny korelace mezi obsahem v buňkách *Řádku C* a v *almanachu*, vyskytují se ve dnech, které by vyžadovaly přiřazení každého sloupce s dvou a půldenní periodou. To znamená, že série mikro-zodiaku sledovala schéma mikro-zodiaku „dvanácti“, které nemodeluje ideální měsíční pohyb (toto schéma je podrobněji vysvětleno v další kapitole).

Například na rubu *Textu 7* (VAT 7847) mají buňky *Řádku C* pro Pannu-Vodnáře a Pannu-Ryby obě úzké paralely s částmi v *Babylonském almanachu* pro měsíc VI. Buňka Panna-Vodnář je paralelní s 15. v měsíci, zatímco buňka Panna-Ryby je paralelní se 17. i 18. Kdybychom přiřadili data sloupcům z mikro-zodiaku „třinácti“, těmto dvěma buňkám by byla přiřazena data 12.-13. a 14.-16., zatímco mikrozodiak „dvanácti“ dává 14.-16. a 15.-17.5.⁴⁰³ V obou případech pouze data z mikro-zodiaku „dvanácti“ umožňují paralelu s obsahem z *Babylonského almanachu*.

Je také důležité poznamenat, že *počáteční omen* zmiňuje zatmění Luny v hlavním znamení. Vzhledem k tomu, že zatmění Měsíce může nastat pouze kolem úplňku uprostřed babylonského lunárního měsíce, to by vyžadovalo, aby Luna byla v tomto znamení uprostřed měsíce. Menší znamení tedy nelze přirovnat k pohybu nebo poloze Luny, protože malá znamení začínají stejným znaméním jako velké znamení. Toto pozorování ve spojení se souvztažností *Řádku C* výše je dobrým případem pro malá znamení, a tedy sloupce mikro-zodiaku, které nemají žádnou spojitost s Lunou. Zůstává nám hlavní znamení spojené s umístěním Slunce v ekliptice a každý sloupec představuje jednu dvanáctinu jeho pohybu jedním

⁴⁰² Tato hypotéza stále ponechává prostor pro texty jako Text 11 (K 11151), které jsou mimo tuto časovou osu.

⁴⁰³ Je zajímavé, že v případech, kdy existuje půl dne, se často paralelně vyskytuje v následující celý den, tj. 18. paralelně s 17,5.

zodiakálním znamením. Mimo počáteční omen a vzácnou zmínku ve *výpočtovém řádku*, Luna zcela chybí v textech mikro-zodiaku jak v obsahu, tak ve schématu série.

IV. kapitola - Související texty

Úvod

Série mikro-zodiaku využívá komplexní paradigmatickou strukturu založenou na zvěrokruhu k uspořádání rozmanité skupiny tradičních forem mezopotámských znalostí. Struktura a žánry obsažené v mikro-zodiaku dobře zapadají do korpusu pozdně babylonské astrologie. Souvislosti mezi souhvězdími nebo znameními zvěrokruhu na jedné straně, a širokým výběrem odborných znalostí na straně druhé, jsou běžné v textovém obsahu z Babylonu a Uruku. Učenci tohoto období se zabývali tvorbou nových textů, jimiž se snažili sestavit výňatky z různých zdrojů do nových forem a struktur. V této kapitole bude *Monroe* k mikro-zodiaku přistupovat ze dvou vnějších hledisek. První část se bude zabývat tím, jak je metodika, numerické schéma a terminologie textů mikro-zodiaku paralelně s jinými texty. Druhá část provede krátký průzkum obsahu, který sdílí podobný obsah a organizační principy s mikro-zodiakem.

Jak již bylo zmíněno ve *II. kapitole*, astrologie tohoto období procházela řadou posunů, z nichž mnohé jsou doloženy v řadě mikro-zodiaku. Předchozí zaměření na královské a státní záležitosti ustupovalo osobnější astrologii zabývající se mimo jiné narozením jednotlivců i jejich každodenními činy. Zároveň se astrologie a další formy věštění zbavovaly závislosti na pozorování jako pomyslném nastavení pro určování zlověstných událostí; na jeho místě se používala vypočítaná astronomická data a/nebo schémata odvozená z kalendáře. V některých případech byl tento proces úzce spjat s hemerologickou tradicí, která předpovídala výsledky pro klienta na základě kalendářového systému.⁴⁰⁴ Během tohoto období se astrologie stala vysoce paradigmatickou vědou, zralou pro hermeneutické uvažování prostřednictvím analogických spojení.

⁴⁰⁴ Steele poznamenává, že ekvivalence mezi znameními zvěrokruhu a kalendářními měsíci zvýšila potenciál interpretačních údajů pro nové astrologické texty (Steele, 2015a, s. 188).

Tento posun v astrologii nejlépe ukazují nové typy textů, které shrnuly a *esencializovaly* předchozí formy poznání. Tyto tabulky pořizovaly výňatky, nápady a koncepty z jiných zdrojů a spojovaly je do nových textů, které často využívaly sjednocujícího tématu nebo schématu k propojení jednotlivých částí. *Ulla Kochová* ve své knize o věštění dělí tyto pozdní astrologické texty na „kompilační“ a „kombinační“ texty.⁴⁰⁵ Kompilační texty uspořádaly rozmanitou sadu obsahu na jednu tabulku. Připomínají tradiční texty tím, že si vypůjčují podobný obsah a formu, ne-li přímo kopírují části. Texty by mohly být shromažďovány na základě sjednocujícího tématu nebo by mohly být do nového textu zahrnuty *ad hoc* způsobem. Zdá se pravděpodobné, že tyto kompilace nebyly samy o sobě považovány za nové texty, protože obvykle nejsou přepracovány v plném znění. Tyto texty jsou obvykle v lineárním formátu, přičemž každý výňatek zabírá vlastní část vymezenou horizontálními vedeními.

Kombinační texty na druhé straně shromažďovaly a organizovaly různorodý soubor obsahu v rámci sjednocujícího schématu. *Kochová* ve své knize používá tento termín k označení právě mikro-zodiaku a textů kalendáře. Obsah obsažený v textu často pocházel z různých žánrů znalostí, zatímco kompilační texty mohly využívat různé výňatky ze stejného žánru. Pokud lze související výňatky z kombinovaných textů vysledovat ke společnému zdroji, často se nacházejí v blízkosti sebe navzájem, ale nejsou kopírovány přímo ve stejném pořadí. Tento způsob kopírování obsahu, avšak nikoliv totožné struktury, ilustruje redakční proces, který probíhal při výběru a umístění obsahu do nového textu. Kombinované texty se navíc od kompilačních textů liší tím, že jsou novým textem a lze je kopírovat, jak jsme viděli u dvou kolofonů na mikro-zodiakových textech, které odkazují na dřívější zdroje mikro-zodiaku. Tyto texty jsou také často strukturovány jako tabulka se sjednocujícím schématem organizujícím sloupce a řádky.

Tato kapitola se bude zabývat širokou škálou kompilačních textů, které představují práci pozdních babylonských učenců shrnujících různé formy poznání. Dále se bude týkat kombinačních textů, jejichž hlavními příklady jsou mikro-

⁴⁰⁵ *Koch*, 2015, s. 203–208.

zodiak a kalendářové texty. V této kapitole budou tyto kombinační texty většinou zastoupeny skupinou textů kalendáře, protože texty mikro-zodiaku byly podrobně zpracovány ve *III. kapitole*. Kombinované texty *esencializují* informace přiřazením zastřešující schematické struktury k její organizaci.

Schválně zde *Monroe* používá *shrnutí* a *esencializaci*, protože tyto dva pojmy považuje za příklad procesů, které stojí za vytvořením kompilačních a kombinačních textů. Kompilační texty se pokusily shrnout nebo přezkoumat podstatné detaily o konkrétním tématu nebo předmětech. Text může například shromažďovat různorodý soubor spojení mezi souhvězdími nebo znameními zvěrokruhu a výsledky pro podnikání (např. *BM 47494*⁴⁰⁶). Není uveden konečný výsledek, ale jsou zahrnuty všechny příslušné výňatky. Přejdeme-li ke kombinačním textům, pokusili se zde písaři podtrhnout shromážděné informace. Namísto shrnutí relevantních informací tyto texty přiřazují textu tuhou strukturu (například mikro-zodiak), která zdůrazňuje základní analogické uvažování rozmanitého souboru obsahu. Zde bylo vytvoření textu více než jen shromažďováním relevantních informací. Značné množství myšlenek muselo směřovat do organizace dat a koncepce sjednocující struktury. Výsledkem bylo, že tyto tabulky fungovaly jako nové texty a byly kopírovány po jejich počátečním složení.

Nedávný vědecký zájem začal uznávat roli, kterou tyto kompilace a kombinované texty hrály při přijímání astrologických znalostí v *pozdním babylonském období*. Ať už kombinací nebo kompilací, tyto pozdně babylonské astrologické texty představují novou formu astrologické učenosti, která se zabývala propojením mezi různými aspekty jediné vědy nebo spojením mezi více formami vědeckého bádání. V jistém smyslu fungovaly jako astrologické příručky, které v případě kompilačních textů buď sbíraly relevantní pasáže, nebo v případě kombinačních textů vytvářely nové asociace. Samotná povaha těchto textů, jejich propojenost, z nich činí vynikající zdroje pro studium předávání znalostí napříč obdobími i kulturami. Nedávné práce, zejména v žánru hvězdné medicíny, využívaly různé typy kompilačních textů

⁴⁰⁶ *Hunger*, 2004.

ke sledování existence konkrétních témat v různých akademických kontextech. Jak *John Wee*, tak *Mark Geller* použili řadu textů v širším pozdně babylonském astrologickém korpusu, aby vyargumentovali existenci pojmů, jinak doložených až později v historii.⁴⁰⁷ Tabulky, jež tvoří jejich výchozí materiál, jsou většinou všechny kompilačními texty, které shrnují astrologii a medicínu tematickými způsoby tak, že by bylo možné ze shromážděných důkazů vyvodit nový závěr.

Při všech těchto zjištěních zůstává jedním z hlavních problémů to, jak byly texty použity. Naneštěstí máme jen velmi málo konkrétních důkazů o používání těchto nových forem astrologie.⁴⁰⁸ Navzdory existenci astrologických pojmů, jako jsou triplicity, astrologické tabulky a další paradigmatické systémy znalostí, jediný důkaz, který máme pro praktické využití pozdní astrologie, je v horoskopické tradici a do jisté míry i ve výše zmíněných textech o hvězdné medicíně. Za tímto účelem začíná *Monroe* tuto kapitolu pohledem na schéma mikro-zodiaku v kontextu.

Odkazy na mikro-zodiak

Naneštěstí pro mikro-zodiak není mnoho důkazů mimo texty samotné. Pro tyto texty nemáme žádný název zachovaný ani v katalozích, ani jako název uvedený na jiném textu. Spíše by několik textů mohlo zachovat zmínky o číselném schématu nebo odkazovat na myšlenku mikro-zodiaku.⁴⁰⁹ To nás vede k tomu, abychom se zeptali, jaká byla metodika textu, jak bylo využito schéma mikro-zodiaku a konečně jaká byla nativní terminologie a syntaxe použitá k označení mikro-zodiaku? To všechno jsou velké otázky, ale naštěstí nedávný vědecký zájem poskytl důkazy. Zejména můžeme říci konkrétní věci o posledních dvou záležitostech, schéma mikro-zodiaku a jeho terminologie.

⁴⁰⁷ *Wee*, 2015; *Geller*, 2014.

⁴⁰⁸ *Koch*, 2015, s. 198.

⁴⁰⁹ Existují důkazy týkající se číselných schémat dodekatemorií a kalendářových textů: LBAT 1593: 15', „(Pro) zvíře (zvířata) 13 a 4,37, které si vezmete s sebou, vyléčíte, nakrmíte a vykuřujete (dezinfekční vykuřování) pacienta kamenem, bylinou a dřevem (nezávisle, příslušně). (*Reiner*, 2000). 13 se v tomto případě vztahuje k pohybu Měsíce o 13 stupňů za den, když se na kalendář použije dodekatemoria, a 4,37 odkazuje na 277 ° pohybu měsíce na den ve schématu kalendářového textu.

Metoda - věštecká příručka

Zatímco Věštecká⁴¹⁰ příručka⁴¹¹ je starší než texty mikro-zodiaku, nastiňuje některé obecné teoretické principy věštění, které jsou relevantní pro mikro-zodiak. V jistém smyslu poskytuje obecné shrnutí stavu astrologické praxe na konci *новоасирské říše*. Standardní série znamení používaná učenici zaměstnanými novoasyrským králem z větší části stále odrážela oddělené a rozmanité tradice; tyto série se zabývaly zlověstnými událostmi v krajině nebo na obloze nebo poskytovaly pravidla pro výklad forem vyprovokovaného⁴¹² věštění (olej, játra, kouř a další). *Příručka pro věštce* však naznačuje, že metody používané poradci zohledňovaly analogickou sílu intertextuality v rámci různorodé skupiny věšteckých textů.⁴¹³

Text opakovaně informuje čtenáře, že znamení pozorované na Zemi jsou relevantní pro znamení pozorovaná na obloze a naopak. Ve své diskusi o textu *Oppenheim* shrnul metodiku spojením tří souhrnných částí textu; stojí za citaci v plném rozsahu:⁴¹⁴

22 14 DUB.MEŠ *i-da-at* KI-tim *ki-i* TUKUM.BI^{iti} APIN.DU₈.A.TA

23 SIG₅-*šu-nu* u ҪUL-*šu-nu* *kaš-še-du-um*

24 *i-da-at* AN-e *it-ti* KI-tim-*ma* *ša-ad-da* *i-na-aš₂-ša₂-a*

⁴¹⁰ Divinační.

⁴¹¹ *Oppenheim*, 1974.

⁴¹² Podníceného.

⁴¹³ *Oppenheim* poznamenává, že i když jsou v textovém záznamu náznaky, že by se divinační vědy mohly kombinovat napříč obory, tento text představuje jediný okamžik, kdy je metoda výslovně stanovena (*Oppenheim*, 1974, s. 208).

⁴¹⁴ *Oppenheim*, 1974, s. 199.

„Čtrnáct tabulek se znameními vyskytujícími se na Zemi, (řady) 'Pokud je od (měsíce) Apinduha'⁴¹⁵, jejich dobro a zlé předzvěsti jsou v harmonii. Znamení na obloze, stejně jako ta na Zemi, nám dávají signály.-„

36 11 DUB.MEŠ *i-da-at* AN-*e ki-i* MUL *ša₂* ina IGI-*šu₂* *šip-ra*

37 *ina* EGIR-*šu₂* KUN GAR-*nu* IGI-*ma* AN-*e* ZALAG-*ir* SIG₅-*šu₂*-*nu* u ̕UL-*šu₂*-*nu* *kaš-še-di*

38 *i-da-at* KI-*tim* it-*ti* AN-*eša-ad-du* *i-na-aš₂*-*ša₂*

39 AN-*e* u KI-*tim* UR.BI GIŠ.GIM.MA *ub-ba-lu-ni*

40 *a-ḥe-en-na-a* ul BAR.MEŠ AN u KI it-*ḥu-zu*

„Jedenáct tabulek se znameními vyskytujícími se na obloze podle (řady) „(Pokud) je viděna hvězda, která má korunku vpředu a ocas vzadu a obloha se rozsvítí“; jejich dobré a zlé předzvěsti jsou v harmonii. Znamení na zemi, stejně jako ta na obloze, nám dávají signály. Nebe i Země produkují předzvěsti, (i když se objevují odděleně, nejsou odděleny (protože) obloha a Země jsou vzájemně ve spojení.-„⁴¹⁶

53 ŠU.NIGIN 24 *ṭup-pi* *i-da-at* AN u KI-*tim*

54 *ša₂* SIG₅-*šu₂*-*nu* u ̕UL-*šu₂*-*nu* *kaš-še-du-u₂*

55 GISKIM *ma-la* ina AN-*e* ib-*šu-u₂* ina KI-*tim* IGI-*ru*

56 *ina* ŠA₃-*šu₂*-*nu* *tam-mar* an-*nu-u₂* NAM.BUR₂.BI-*šu₂*-*nu*

⁴¹⁵ Toto je vzácná sumerská protáze omen fungující jako záchytná-linie textu.

⁴¹⁶ Myšlenka párování položek je také nalezena v části Střelce v Řádce A, kde jsou spárována témata hoření (qimītu) a hromu (izišubbu).

„Všechny spolu (dvacet pět) tabulek se znameními (vyskytujícími se) na obloze a na zemi, jejichž dobré a zlé předpovědi jsou v harmonii.“ Najdete v nich všechna znamení, která se objevila na obloze, (nebo) byla pozorována na Zemi. Tohle je jejich *namburbi*.“

Tyto tři pasáže jasně ukazují, že tento text se snažil informovat čtenáře, že divinační interpretace musí být prováděna paralelně; pozemská a nebeská znamení spolu hluboce souvisela. Kromě toho zahrnutí jednoduché hemerologické tabulky a návod ke studiu příznivých dnů na několika textech naznačují, že tento typ věštění měl být také začleněn.⁴¹⁷ Spojení tradic a uznání, že věštecký význam překročil hranice disciplíny, nacházejí podobnost v rozmanitém obsahu obsaženém v mikro-zodiaku.

System a terminologie

Schéma mikro-zodiaku, jak je přítomno na textech mikro-zodiaku, je velmi jednoduché, jak jsme viděli ve *III. kapitole*. Každé z dvanácti znamení zvěrokruhu je rozděleno na dvanáct dalších znamení zvěrokruhu. Jak velká znamení, tak malá znamení jsou vždy v pořadí zvěrokruhu, i když počáteční místo malých znamení se posune tak, že první malé znamení sekvence je vždy stejné jako hlavní znamení, pod nímž se objevuje. Pro texty mikro-zodiaku upravené ve *III. kapitole* je toho jen o málo víc. Každý z velkých znamení má dvanáct malých znamení, která se otáčejí doleva s postupem každého velkého znamení. Existuje také několik astronomických textů, které využívají rozděleného zvěrokruhu k lokalizaci hvězd a událostí na obloze. Schéma mikro-zodiaku se však komplikuje, když se aplikuje na pevná data v kalendáři. Režim má pak dva hlavní případy použití. Prvním případem je jednoduché dělení zvěrokruhu použitého v textech mikro-zodiaku upravených ve *III. kapitole* a v astronomických textech. Druhým případem použití je aplikace mikro-zodiaku a konkrétní umístění Slunce a Luny (skutečné nebo neskutečné) na data v kalendáři.

⁴¹⁷ K. 2847 a K. 2848, obojí obsahuje tabulku na konci.

Existují dvě metody, jimiž by se mikro-zodiak mohl aplikovat na kalendář. Jsou to modely měsíčního pohybu přes zvěrokruh a druhou metodou je matematická modifikace prvního bez astronomického významu. Tyto dva režimy jsou v literatuře označovány jako režimy *dodekatemorií* a *kalendářového textu*. Matematické podklady pro jejich fungování byly rozsáhle pokryty.⁴¹⁸

Schéma *dodekatemorií* modeluje pohyb Luny tím, že každý den posouvá polohu Luny o 13 stupňů.⁴¹⁹ To má za následek, že Luna putuje celým zvěrokruhem a projde prvním znamením znovu během jednoho měsíce. V tomto schématu Světla začínají každý nový měsíc ve stejném bodě zvěrokruhu. Jeho použití na kalendář vede k tomu, že Slunce zůstává v jednom znamení po celý měsíc, a Luna se pohybuje mezi znameními každé dva nebo tři dny. Jedinečným výsledkem tohoto schématu je, že Luna zůstává ve stejném znamení jako Slunce po dobu pěti dnů, více nežli v jakémkoliv jiném znamení za měsíc. Je to proto, že začíná ve znamení a také končí měsíc opět ve stejném znamení. Na tento režim se odkazuje v textu *LBAT 1593*, kde se nazývá *umāmu ša 13*, „zvířata (?) z 13“.⁴²⁰ Režim se také používá k organizaci obsahu *BRM IV 19* a *20*, což bude zahrnuto později v této kapitole.

Textové schéma kalendáře je matematickou inverzí tohoto schématu, jež je řízena spíše polohou Luny, nežli polohou Slunce. Pozice Luny ze schématu *dodekatemorií* jsou uvedeny do pořádku s jejich ekvivalentními polohami Slunce, které jsou nyní vyřazeny. Tyto nové pozice postoupily o 277 stupňů (neboli 9 znamení a 7 stupňů). Jakýkoli pokus o přiřazení pohybu nebeského tělesa místům vypočítaným pomocí textového schématu kalendáře má za následek široce

⁴¹⁸ Brack-Bernsen a Steele, 2004.

⁴¹⁹ To zjevně není dokonalý model nebeského pohybu, ale přibližuje pohyb Světel. Brack-Bernsen a Steele ve článku charakterizovali tento text: „spíše astrologicky výhodný, nežli astronomicky přesný.“ (Brack-Bernsen a Steele, 2004, s. 104).

⁴²⁰ Reiner, 2000, s. 424.

nevypytatelný a zcela nerealistický pohyb. Odkazuje se na něj také v *LBAT 1593*, kde se, není divu, nazývá „zvířaty ze 4,37 (277).“⁴²¹ Režim se používá v několika textech, z nichž mnohé budou uvedeny na konci této kapitoly.

A konečně, obě tato číselná schémata jsou přítomna společně na jedné tabulce. *BM 47851*⁴²² uvádí na každém řádku nejprve schéma *dodekatemorií* s datem v měsíci I., a umístěním v zodiaku⁴²³ postupujícím o 13 stupňů, dále na stejném řádku je kalendářové textové schéma také pro měsíc I., ale s umístěním postupujícím o 277 stupňů. Tento text ukazuje, že matematický vztah mezi schématy *dodekatemorií* a *textovým kalendářem* byl důležitý pro jejich identitu coby zodiakálních paradigmát. To je v přímém kontrastu s mnohem jednodušším schématem mikro-zodiaku, jež pouze dělilo každé znamení dvanácti, aniž by se pokoušelo modelovat lunární pohyb.

Schéma mikro-zodiaku je nejlépe znázorněno v podsekci textu *TCL 6, 14*, který byl poprvé upraven v celém rozsahu *Abrahamem Sachsem* v jeho článku o babylonských horoskopech.⁴²⁴ Zpracoval text v dodatku k hlavnímu článku a představil vydání a komentář k tomuto zajímavému astrologickému dílu. Většina textu se týká porodních omen, specifikující astrologický význam vzhledu nebo zmizení planet a Světél v den narození dítěte. Část na lící straně však uchovává některé informace o schématu mikro-zodiaku a možná i nějaké souvislosti pro jeho použití.

Text lze rozdělit na dvě hlavní části s menšími oddíly uvnitř. Posledně uvedená část tabulky se týká porodního omen, jak bylo uvedeno výše, a byla hlavním důvodem, proč jej *Sachs* zařadil do přílohy svého článku. První část tabulky však poskytuje několik zajímavých údajů o schématu mikro-zodiaku a naznačuje souvislost mezi schématem a některým obsahem obsaženým v tabulkách mikro-zodiaku. Před tím, než se pustíme do obsahu této první části tohoto textu, stojí za

⁴²¹ *Reiner*, 2000, s. 424.

⁴²² *Hunger*, 1996.

⁴²³ Vypočítaná místa v tomto textu jsou ve skutečnosti uvedena jako měsíce a dny, ale vztahují se stejně na znamení zvěrokruhu a stupně..

⁴²⁴ *Sachs*, 1952.

zmínku, že obě části jsou zakončeny řádkem zaznamenávajícím množství volného místa na psací desce.⁴²⁵ Pozdější část obsahuje také dodatečnou poznámku o prázdném místě uprostřed textu. Tento zápis naznačuje, že tyto úryvky textu byly zkopírovány z jiných textů, pravděpodobně na voskových tabulkách. Další dvě části textu, které tvoří pozdější část tohoto textu, vynechávají jakoukoli zmínku o způsobu kopírování nebo zdroji.

*TCL 6, 14:*⁴²⁶

av.

6' [^{mul₂}]LU.MAŠ *a-na IGI-ka ina pit-qat₂ ša₂ NA₄ U₄ u iṣ-ṣi*

7' [] ḪA.LA.MEŠ *ina en-1* ^{mul₂}LU.MAŠ *ša₂ d^rUTU¹*

8' [] ^{r^{mul₂}}LU.MAŠ *ina en-1* ^{mul₂}LU.MAŠ *ša₂ d³⁰E-^rx¹*

9' [] ^{r^x}TA *sag-šu₂ EN TIL-šu₂ a-na muḫ-ḫi MUL.MUL*

10' ^{r³⁰}U₄.MEŠ *1 DANNA šu-u₂ 2 ½ u₄-mu a-na EN-1 ḪA.LA ŠID-ma*

11' 12 UZU.MEŠ ḪA.LA *ša₂* ^{mul₂}LU₂.ḪUN.GA₂ *ip-pal-ka*

12' [2];^{r³⁰}GAM 12 UZU.MEŠ ḪA.LA *ša₂* ^{mul₂}LU₂.ḪUN.GA₂ *DU-ma 30*

13' [30] U₄.MEŠ 12 UZU.MEŠ ḪA.LA *ša₂* ^{mul₂}LU₂.ḪUN.GA₂ *i-gam-mar*

14' [ḪA.LA] SAG-ti ^{mul₂}LU₂.ḪUN.GA₂ *MU-šu₂ : ša₂-ni-tum ḪA.LA MUL₂.MUL₂ MU-šu₂*

⁴²⁵ *TCL 6, 14:21'*: 3 ŠU.SI *qaq-qar* ^{giš}*le-u₅ muš-šu-ru*, „na desce zůstaly volné 3 prsty prostoru.“

⁴²⁶ *Sachs, 1952, s. 65–75.*

- 15' [3]- Γ tum Γ ḪA.LA ^{mul_2} MAŠ.MAŠ MU-š u_2 : 4-ni-tum ḪA.LA ^{mul_2} ALLA MU-š u_2
- 16' [5-i]- Γ tum Γ ḪA.LA ^{mul_2} UR.A MU-š u_2 : 6-i-tum ḪA.LA ^{mul_2} ABSIN MU-š u_2
- 17' [7-i]-tum ḪA.LA ^{mul_2} GIŠ.RIN $_2$ MU-š u_2 : 8-i-tum ḪA.LA ^{mul_2} GIR $_2$.TAB MU-š u_2
- 18' [9]- Γ i Γ -tum ḪA.LA ^{mul_2} PA MU-š u_2 : 10-i-tum ḪA.LA ^{mul_2} MAŠ $_2$ MU-š u_2
- 19' Γ 11 Γ -i-tum ḪA.LA ^{mul_2} GU MU-š u_2 : 12-i-tum ḪA.LA ^{mul_2} ZIB MU-š u_2
- 20' PAP 12 UZU.MEŠ ḪA.LA š a_2 ^{mul_2} LU š a_2 ^{d} 30 u ^{d} UTU ina ŠA $_3$ -bi DIB.MEŠ *uk-tal-lim-ka*

av.

- 6' [...] pro nalezení znamení zvěrokruhu, pokud jde o zdivo z kamene, rostliny a dřevo
- 7' [...] divize v prvním ze zvěrokruhu Slunce
- 8' [...] zvěrokruh, v prvním ze zvěrokruhu Luny
- 9' [...] od počátku až do konce až k Býkovi
- 10' 30 dní je 1 *bēru*, z toho 2 ½ dne je počet pro jednu divizi
- 11' 12 částí divize Berana odpovídá pro vás
- 12' [2]; 30 vynásobené 12, 12 jsou částmi divize Berana, a (výsledek je) 30
- 13' [30] dnů, dvanáct částí rozdělení Berana je dokončeno.

- 14' [Divize] se jmenuje v čele: druhá divize se jmenuje Býk
- 15' [třetí] divize se jmenuje Blíženci: čtvrtá divize se jmenuje Rak
- 16' [pátá] divize se jmenuje Lev: šestá divize se jmenuje Panna
- 17' [sedmá] divize se jmenuje Váhy: osmá divize se jmenuje Štír
- 18' [devátá] divize se jmenuje Střelec: desátá divize se jmenuje Kozoroh
- 19' jedenáctá divize se jmenuje Vodnář: dvanáctá divize se jmenuje Ryby.
- 20' Celkem: 12 částí divize Berana, kterým prošli Luna a Slunce uprostřed, bylo vám to ukázáno.

Monroe se rozhodl přeložit UZU, *širu*, zde jako „část“. Používá se v celém textu k odkazu na dvanáct malých znamení pod velkým znamením, ale pouze v množném čísle předcházejícím 𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵 (*zittu*).⁴²⁷ Slovo samo o sobě je dobře doloženo v divinačním korpusu,⁴²⁸ zvláště v extispiciu.⁴²⁹ Může to samozřejmě také znamenat „maso“ nebo kus masa, často používané k odkazu na obětiny před bohy.⁴³⁰ V této souvislosti se obě sémantická „řazení“ kombinují, není to jen diskrétní prvek věšteckého bádání (malé znamení velkého znamení), je to také kus něčeho, co bylo rozděleno nebo rozřezáno (tj. velké znamení).

⁴²⁷ Monroe přeložil *zittu* jako „divizi“, aby zdůraznil sémantické spojení s něčím, co se dělí (CAD Z 139 *zittu*).

⁴²⁸ CAD Š/III 121 *širu* A 4a.

⁴²⁹ Zkoumání anomálií ve vnitřnostech k předpovídání.

⁴³⁰ CAD Š/III 119 *širu* A 3b.

Zde je kladen důraz na malou část textu od řádku 6 do řádku 20 na aversu, část textu, která schematicky popisuje jednu dvanáctinu celého schématu mikro-zodiaku - pro velké znamení Berana.. Část textu začíná důležitým, avšak poškozeným řádkem textu:

6' „[...] ^{r^{mul₂}}LU.MAŠ *ana* IGI-ka *ina* pit-qat₂ ša₂ NA₄ U₂ u iṣ-ṣi“

„[...] *pro nalezení znamení zvěrokruhu, pokud jde o zdivo z kamene, rostliny a dřevo“*

Zdá se rozumné, že tento řádek spojuje *látkový řádek* tabulek mikro-zodiaku, výslovně se schématem stejného názvu. V jistém smyslu tato linie poskytuje důvod pro jejich kompilaci, aby bylo možné lokalizovat kámen, rostliny a lesy odpovídající správným zodiakálním znamením. Před zmínkou o „kameni, rostlinách a stromech“ v řádku jsou dva nápisy, které Sachs čte jako „E₂ ŠU.MIN“, což interpretoval to jako sylabický text pro „pit-qat₂“⁴³¹ nebo „zdivo“.⁴³² Toto je slibné řešení, protože první položka každé z buněk řady buněk obsahuje chrám, nebo dokonce v některých případech cihly, SIG₄,⁴³³ chrámu.⁴³⁴ Určitá přidaná složitost pochází z „ša₂“ přímo v návaznosti na tento oddíl, který naznačuje genitivní vztah mezi cihlami a dalšími třemi druhy lékařských přísad. Tato hlavička pak pokračuje několika objasňujícími řádky, které jsou naneštěstí také poškozeny. Další dva řádky vysvětlují, že Slunce a Luna jsou každý ve znamení. Další řádek uvádí rozsah části mikro-zodiaku, která má následovat:

9' [...] TA SAG-šu₂ EN TIL-šu₂ *a-na muḥ-ḥi* MUL.MUL

„Od začátku do konce až po Býka“

⁴³¹ 1 CAD P 440 *pitqu*.

⁴³² Sachs, 1952, s. 72, pozn. 53.

⁴³³ Přestože je SIG₄ normálně čteno libittu (CAD L 178 *libittu* 2).

⁴³⁴ SIG₄ lze nalézt v látkovém řádku pro buňky Vah (zdivo chrámu Ištar) a Štíra (zdivo Uruku) na levé straně Textu 7 (VAT 7847+).

Tato linie jasně označuje, že obsah, který má následovat, se týká pouze prvních znamení zvěrokruhu, Berana a malých znamení obsažených v Beranu. Zmínka o tom, že půjdeme k Býkovi, naznačuje, že mikro-zodiak byl koncipován jako celá řada malých znamení obsažených pod velkými znameními. Navzdory tomu, že Luna putuje celou zodiakální sekvencí plus jedno další znamení během jednoho měsíce, malá znamení jsou stále považována za součást sekvence 12-ti znamení pod velkým znamením. Konec tohoto seznamu malých znamení pro hlavní znamení Berana končí řádkem: „Celkem: 12 částí divize Berana, kterým prošli Luna a Slunce uprostřed, bylo vám to ukázáno.“ Tento závěrečný souhrn části naznačuje, že mikro-zodiak byl koncipován jako dvanáct malých znamení pod velkým znamením. Toto schéma musí představovat čistě schematický systém, protože přesně nemodeluje pohyb Luny. Číselná schémata *dodekatemorií* a *kalendářového textu* slouží jako způsob, jak aplikovat toto dělení o dvanáct na konkrétní dny kalendáře, v případě prvního (způsobu) přesně odrážejícího pohyb Luny a v případě druhého (způsobu) modifikujícího schéma procesem inverze.⁴³⁵

Tento oddíl se zabývá pouze velkým znamením Berana, protože je prvním znamením, a proto ilustruje paradigma shrnutím dvanácti malých znamení Berana. Použití Berana jako paradigmatického měsíce je přítomno v jiných textech.⁴³⁶ Tento výňatek z širšího textu je pozoruhodný svým jasným vysvětlením schématu mikro-zodiaku. Zahrnutí jediného znamení a jazyka, jež používá, naznačuje, že tento oddíl měl vysvětlit pojem mikro-zodiaku a vztah mezi velkými a malými znameními.

Další skupina textů vysvětluje syntaxi a terminologii schématu mikro-zodiaku v souvislosti s astronomií. Tyto texty lokalizují schéma malých znamení mikro-zodiaku pomocí polohy hvězd *ziqpu*.⁴³⁷ Tyto texty dávají informace pro naše chápání obsahu mikro-zodiaku tím, že osvětlují způsoby, jakými by mohlo být astrologické schéma použito mimo

⁴³⁵ Brack-Bernsen a Steele, 2004.

⁴³⁶ LBAT 1593 a LBAT 1504 (viz níže).

⁴³⁷ Rochberg, 2004b.

astrologii. Stejně jako velké znamení zvěrokruhu, nebyla ani tato místa mikro-zodiaku na ekliptice viditelná. Tak byly kulminující hvězdy *ziqpu* použity k odvození umístění mikro-zodiaku, když překročily horizont.

Publikované texty mají podobný formát. Obvykle jsou dále rozděleny do více částí označených vodorovnými vedeními. Každá část pokrývá celé jednu velké znamení nebo jeho část. Stručné shrnutí znamení je uvedeno v první části s celkovou vzdáleností velkého znamení mezi dvěma zaznamenanými vrcholícími hvězdami *ziqpu*. V některých případech to zahrnuje celé znamení, např. *A 3427*, v jiných textech se zmiňuje pouze polovina znamení, např. *LBAT 1499*. Po této úvodní části jsou vyčíslena malá znamení velkého znamení s explicitními pořadovými čísly označujícími jejich umístění v mikro-zodiaku. Položky lze rozdělit s každou zmínkou o nové „divizi“ (ḪA.LA) hlavního znamení. Zde se používá vzorec: „n-té dělení hlavního znamení x je malé znamení y velkého znamení x“, jež se používá k výslovnému propojení mezi malými a velkými znameními a pozicí malého znamení v rámci mikro-zodiaku. Text pokračuje v každé sekci s tím, že se KUR vyskytuje v určitý den v posloupnosti měsíců, hvězdy nebo planoucí planety, a nakonec umístění tohoto malého znamení ve vztahu ke kulminující hvězdě *ziqpu*. Přečtěte si všechny tyto oddíly dohromady a všimněte si času, kdy malá znamení pod určitým velkým znaméním překračují horizont.

Velká a malá znamení mikro-zodiaku spolu souvisejí prostřednictvím syntaktické konstrukce, která vyjadřuje vztah mikro-zodiaku prostřednictvím gramatického vztahu: „malé znamení ša_2 velké znamení.“ Naše jediné vodítko pro tento vztah ze samotných textů mikro-zodiaku pochází z *Textu 15 (BM 33535)*, první řádky na av. a rev. znějí:

1 líc mul_2 MAŠ.MAŠ ša MA mul_2 PA „Blíženci ze Střelce“

1 rub mul_2 ALLA ša_2 mul_2 PA „Rak ze Střelce“

Tento výňatek ukazuje, jak byl vztah mezi malými a velkými znameními syntakticky vyjádřen s určujícím zájmenem *ša* brán na vědomí, kterak malé znamení předchází velkému znamení, jež odpovídá genitivní konstrukci této věty. Toto je

naneštěstí jediná společná zmínka o velkých a malých znameních společně z tabulek mikro-zodiaku. Toto syntaktické uspořádání se však odráží na textech vycházejícího času.⁴³⁸

Tyto texty dokládají stejnou konstrukci jako výše, ale také ukazují, že malá znamení byla očíslována podle jejich místa vzhledem k jejich velkému znamení, stejně jako *TCL 6, 14* zmíněné v předchozí části. Všechny čtyři texty publikované *Rochbergovou* používají stejnou obecnou terminologii k popisu vztahu malých a velkých znamení. Umístění malého znamení bylo dáno číslem, které nebylo statické pro jeho pořadí v zodiakálních dvanácti znameních, ale jedinečné pro konkrétní seznam malých znamení pod konkrétním velkým znaméním. Například avers *LBAT 1503 (BM 34664)*: 6-7 zní:

6. ... 11-*tu*₂ 𐎶𐎵.𐎶𐎵 *ša*^{mul₂} AŠ.GANA₂

7. ^{mul₂}MAŠ₂ *ša*₂ ^{mul₂}AŠ.GANA₂ ...

„Jedenáctá divize Ryb je (nazývána) Kozorohem (z) Ryb“.

nebo *LBAT 1499*, 14-15 zní:

14. ... 6-*tu*₂ 𐎶𐎵.𐎶𐎵 *ša*₂ ^{mul₂}LU ^{mul₂}ABSIN

15. *ša*₂ ^{mul₂}LU ...

„Šestá divize Berana je (nazývá se) Panna (z) Berana“.⁴³⁹

⁴³⁸ Doby výstupů znamení.

⁴³⁹ Úplné paradigma pro *LBAT 1499* běží následovně: „x dělení velkého znamení je malým znaméním velkého znamení: Měsíc „y“, KUR v měsíci „y“, ráno 28., hvězda „z“ vytvořila záblesk. Vrchol a (východ) hvězdy „b“ vrcholí a slunce rovněž.“

Tento text jasně ukazuje, že malá znamení byla považována za znamení patřící k velkým znamením prostřednictvím dvou gramatických prvků. Za prvé opakování velkého znamení určuje jeho místo řídícího znamení, za druhé je konstrukce vyznačena dvakrát použitím určujícího zájmena *ša*. Také to, že každé z řady malých znamení pod každým velkým znamením, bylo odlišným seskupením s číslováním měnícím se podle původního místa velkého znamení.

Dalším textem, který používá mikro-zodiak v astrologickém kontextu, je *LBAT 1504*, který přiřazuje dny možností zatmění nalezené v nebeských omen (14, 15, 16, 20, 21) na malá znamení Berana. Stejně jako texty (vycházejícího času) nacházející se nad tímto textem, se číslování výslovně týká malých znamení pod velkým znamením:

LBAT 1504:

- 1' ʾitiʾ BAR U₄ 14 15 16 20 21 AN.GE₆ GAR-un MI [...]
- 2' 1-en ʾA.LA^{mul₂} ʾHUN *a-na* 14 *ša*₂ it_i BAR SUM-ʾin¹ [...]
- 3' SUM-in 3-tu₄ ʾA.LA^{mul₂} MAŠ.MAŠ *a-na* 16 *ša*₂ ʾitiʾ [BAR ...]
- 4' *a-na* 20 *ša*₂ it_i BAR SUM-in 5-tu₄ ʾA.[LA^{mul₂}A ...]
- 5' BE-ma ina ʾA.LA IGI-ʾtu₄¹ [...] 6' 20 *ša*₂ [...]

„Měsíc I, den (dny) 14, 15, 16, 20, 21 dochází k zatmění. X [...]

1. divize z/je Beran(a) pro 14.den z Měsíce I., dává. [2. divize Býka pro

15. den Měsíce I.] dává. 3. divize Blíženců pro 16. den Měsíce [I., to dává.

4. divize Raka] pro 20. den Měsíce I., dává. 5. divize [Lva pro 21. den Měsíce I., to dává.]

Pokud je konec, uvidíte v divizi (?) [...]

20 / slunce z [...].“

Astrologické příručky

Kompilace a kombinované texty, které následují, jsou úzce spjaty se stejným písařským a kulturním prostředím, ve kterém byly texty mikro-zodiaku napsány. Jak bylo zmíněno v úvodu k této kapitole, oba typy textů berou jiný zdrojový materiál a organizují jej různými způsoby, buď prostřednictvím procesu shrnutí kompilačních textů, nebo *esencializace* jako u kombinačních textů. V následující části se stručně podíváme na několik reprezentativních textů, které tyto techniky používají. Všechny následující texty obsahují obsah související v nějaké formě s mikro-zodiakem.

BM 47494

Prvním příkladem kompilačního textu vztahujícího se k mikro-zodiaku je *BM 47494*.⁴⁴⁰ Kolofon jej připisuje písaři jménem Šema`ya,⁴⁴¹ potomek Eṭiru.⁴⁴² Kolofon také uvádí, že byl „napsán a zkompletován“ podle svého originálu. Tabulka je víceméně zachována celá s několika poškozenými částmi. *Hunger* rozděluje text do pěti sekcí, které se zabývají nebeskými omeny.⁴⁴³ První dvě části spojují souhvězdí s místy nebo zlověstnými událostmi. Zdá se, že poslední tři souvisí,

⁴⁴⁰ Zmiňuje se o něm z dřívějšíka Rochbergová (Rochberg, 2003, s. 36–37.) a text byl publikován v plném vydání *Hungerem* (*Hunger*, 2004).

⁴⁴¹ Schwemer přesvědčivě předkládá, že by se jméno tohoto písaře mělo číst jako Ipra`ya (*Schwemer*, 2009, s. 57–58).

⁴⁴² Šema`ya napsal několik komentářů, které nám poskytují hrubé rozpětí času, ve kterém byl aktivní. Jeden konkrétní text BM 47447 je datován do 19. roku vlády krále Artaxerxa, což vyžaduje datum 445, 389 nebo 339 př. n. l. (*Frahm*, 2011, s. 307). Vzhledem k tomu, že BM 47494 využívá zvěrokruh v části textu, mělo by datum odpovídat prvnímu z výše uvedených možností, proto musel být Šemaya aktivní někdy ve 4. st. př. n. l.

⁴⁴³ Rozdělení není fyzicky přítomno v tabulce, ale v textu je dostatečně jasné.

protože se všechny zabývají seskupením znamení zvěrokruhu do triplicit a spojením těchto seskupení se čtyřmi zeměmi: Akkad, Elam, Amuru, a Subartu. Tyto úseky pak korelují zlověstné nebeské události v těchto zemích se závětími omen.

To je obzvláště zajímavý text ve srovnání s obsahem mikro-zodiaku, protože sdílí podobnosti ve své metodě spojování a složení. Několik důkazů naznačuje, že tento text byl sestaven z mnoha zdrojů. Přechod mezi značkami MUL a MUL₂ v různých sekcích naznačuje výpůjčku z různých zdrojových tradic. Podobně se mezi sekcemi mění názvy souhvězdí. Ještě zajímavější je, že první a druhá část používají seznam patnácti nebo více souhvězdí kolem ekliptiky, zatímco pozdější části ji zužují dvanácti souhvězdími zvěrokruhu.

Čtvrtá část *BM 47494* velmi dobře ilustruje postupnou abstrakci divinačního myšlení v pozdně babylonské astrologii. Namísto výčtu jednotlivých omen - aby přesně odrážela základní věšteckou strukturu -, poskytuje tento text čtenáři model, z něhož lze odvodit význam. Tato omen se kategoricky neliší od dřívějšího nebeského věštění, ale jsou prezentována způsobem, který zdůrazňuje základní logiku. Třetí část uvádí tři hvězdy „země Akkadu“ a pak zaznamenává omen interpretující polohu planet v těchto třech souhvězdích. Čtvrtá část pak dokončuje schéma s dalšími třemi skupinami po třech, takže celkem čtyři skupiny po třech hvězdách v trigonových aspektech. Avšak pozdější část třetího oddílu, kde jsou omen rozšířena, pro čtvrtý oddíl neexistuje. Pravděpodobně byl učenec schopen extrapolovat omen ve třetí nebo páté části na skupiny hvězd uvedené ve čtvrté. Ve skutečnosti první dva řádky pátého oddílu naznačují, že omen byla pro každou zemi stejná. První obsahuje omen týkající se krále, i když místo není zachováno. Druhý řádek aplikuje stejná omen na tři země, Elam, Amuru a Akkad, a po každém z nich uvádí KI.MIN (totéž). Pravděpodobně by první linie byla v „zemi Subartu“. Pak si můžeme přečíst celou pátou část jako omen relevantní pro každou ze skupin hvězd.

BM 36303+

Dalším kompilačním textem je *BM 36303*, který byl nedávno editován.⁴⁴⁴ Snad nejrozmanitější z textů, které jsou zde zpracovány, pokrývá širokou škálu témat vztahujících se různými způsoby ke zvěrokruhu. Některé obsahy zaznamenávají hvězdné asociace, vztahující se města ke znamením zvěrokruhu. Další části rozvržení číselných schémat jako *dodekatemoria* a schéma *kalendářového textu* (probírané výše), nebo seznam hvězd *ziqpu*. Nakonec, na konci textu dlouhý oddíl zachovává jinak neznámý astrologický pojem v mezopotamské astrologii, známý v řecké astrologii jako „*Hranice*“. Některá spojení mezi městy a znameními zvěrokruhu jsou v mikro-zodiaku paralelní, stejně tak obsažení schémat *dodekatemorií* a *kalendářového textu* naznačuje vztah k technice mikro-zodiaku, rozdělení znamení zvěrokruhu na dvanáct částí.

Rozmanitost obsahu na *BM 36303* je ohromující. Na rozdíl od *BM 47494* výše, pokrývá tento text širokou škálu obsahu, včetně podstatných částí, které nejsou znamením v tradičním smyslu. Zahrnutí číselných schémat, seznamů hvězd a „hranic“ naznačuje, že text se netýkal pouze zavedených analogických spojení mezi znameními zvěrokruhu a tradičními závěťmi. Tento nikoliv ominální obsah mohl posloužit při tvorbě jiných astrologických textů nebo umožnit učenci modifikovat jiná omen. Je zřejmé, že složení tohoto textu zapadá do shrnující kompilační strategie nastíněné na začátku této kapitoly. Přes omina po schémata - tento text vyňal části obsahu z jiných textů a spojil je na jednom místě, aniž by je nutně nutil zapadnout pod standardní sjednocující strukturu. Dobré důkazy o tomto procesu lze nalézt při použití determinativů MUL a MUL₂, stejně jako u *TCL 6, 14* výše, což naznačuje, že samotné výňatky pocházely z textů nesourodých natolik, že mohly užívat různá pravopisná vyjádření slov. Nadto písař, který tento text složil, nepovažoval za nutné upravovat předchozí text tak, aby zapadal do očekávané konvence psaní a rozmnožování v novém textu.

⁴⁴⁴ Steele, 2015a.

TCL 6, 19/20

Tyto dva texty, publikované *Hungerem*, představují pokus spojit různé typy astrologického významu a organizace s jevy počasí, konkrétně déšť a povodeň.⁴⁴⁵ Oba texty obsahují podobné informace, širokou škálu omen zabývajících se umístěním a vzhledem planet a jejich vlivem na počasí, konkrétně déšť a záplavy. Pokud se však oba texty liší, je to v použití souhvězdí, *TCL 6, 19*, a znamení zvěrokruhu, *TCL 6, 20*. *TCL 6, 19* zahrnuje souhvězdí jako *Vlaštovka*,^{mul2}SIM.MA, a *Starý muž*,^{mul2}ŠU.GI, vedle tradičních souhvězdí, která jsou rovnocenná znaméním zvěrokruhu. Naopak, *TCL 6, 20*, zahrnuje jazyk navrhuující abstraktnější přístup k pochopení korelace mezi povětrnostními jevy a astrologickými předzvěstmi. Například v části na rubu tabulky text opakuje stejnou frázi pro řadu meteorologických jevů, *TCL 6, 20*: rev. 9: „[Tolik] bouří, kolik jich bylo, bude (tolik) bouří nyní“. Namísto odkazu na konkrétní časové období, toto prohlášení místo toho objasňuje, že záměrem bylo, aby písaři vypočítali současnou pravděpodobnost meteorologických jevů. Ve skutečnosti text dále uvádí schéma interkalace založené na vzhledu Venuše.

BRM IV 19/20

Dva texty *BRM 4, 19* a *20* jsou směsí magie a astrologie.⁴⁴⁶ Kolofon *BRM IV, 20* zmiňuje, že byl napsán *Iqīšem*, který také napsal dva z textů kalendáře, jimiž se dále budeme zabývat v této kapitole. Oba tyto texty umísťují magická kouzla do mikro-zodiaku.⁴⁴⁷ *BRM 4, 20* tak činí pouze pojmenováním menšího znamení, v jehož rámci je kouzlo pravděpodobně nejúčinnější. *BRM 4, 19* však obsahuje úplné číselné schéma, které se spojuje s texty mikro-zodiaku. V tomto případě, na

⁴⁴⁵ *Hunger*, 1976.

⁴⁴⁶ Naposledy je editoval Geller ve své studii *Melothesia* (Geller, 2014, s. 27–46). Wee má nadcházející článek, kde se věnuje různým typům mikro-zodiaku a textovým schémátům kalendáře, *BRM IV 19/20* má ve své diskusi velkou roli (*Wee* v tisku).

⁴⁴⁷ *Rochberg-Halton*, 1988a.

rozdíl od většiny textů v této kapitole, samotný obsah není vůbec spojen s tabulkou mikro-zodiaku.⁴⁴⁸ Režim je znázorněn počátečním párem čísel na začátku každé položky a tradičním dvojitém párováním krátce poté. První pár zaznamenává velké znamení, nebo měsíc, a stupeň nebo den. Druhá skupina čísel zahrnuje první počáteční pár a také malé znamení spojené s tímto stupněm nebo dnem v rámci velkého znamení nebo měsíce. Všechny (páry) jsou snadno potvrzeny pomocí tabulky schématu mikro-zodiaku.⁴⁴⁹

BRM 4, 19 má jen málo společného s texty mikro-zodiaku, kromě použití numerického schématu jako jeho organizačního principu. Zdá se, že *BRM 4, 19* byl napsán společně s *BRM 4, 20* a začlenil schéma mikro-zodiaku ve zkrácené formě, aby se uspořádaly záznamy. Skutečnost, že *BRM 4, 20* nezahrnuje celý systém a pouze zmiňuje malé znamení pro každý záznam, naznačuje, že musí být napsán po *BRM 4, 19*. Pro výpočet malého znamení pro každou položku by byla nutná nějaká forma výpočtu a ta by musela pocházet z *BRM 4, 19*, který (by) zase musel pocházet z nějaké delší tabulky párů mikro-zodiaku. Skutečnost, že tyto dva texty používají stabilní zdrojový text a vkládají nový organizační prvek, konkrétně zvěrokruh, naznačuje, že fungovaly spíše jako kombinační texty, nežli jako kompilace. Jeden zajímavý oddíl na konci hlavního textu však naznačuje proces výňatku a shrnutí.

*BRM IV 20:*⁴⁵⁰

44 GABA.RIM ŠEŠ.UNUG^{ki} u TIN.TIR^{ki}

„(Na základě) kopií z Uruku⁴⁵¹ a Babylonu.“

⁴⁴⁸ Obsah těchto dvou textů je docela zajímavý a existuje velmi silné spojení mezi obsahem zachovaným na *BRM IV, 19/20* a mnohem dřívějším textem *STT 300*. O souvislostech mezi těmito dvěma texty se již nějakou dobu ví. Vypadá to, že texty *BRM* v podstatě používají nahrazení kalendářních asociací přítomných na *STT 300* za zodiakální spojení (Geller, 2014, s. 27).

⁴⁴⁹ Například in Brack-Bernsen a Steele (Brack-Bernsen a Steele, 2004).

⁴⁵⁰ Geller, 2014, s. 35.

⁴⁵¹ Zatímco text jasně píše ŠEŠ.UNUG pro „Ur“, Geller navrhuje překlad jako Uruk (Geller, 2014, s. 31, pozn. 54).

BM 56605

Nakonec by *Monroe* se v této části rád stručně dotkl textu, který překračuje hranici mezi kompilací a kombinací, *BM 56605*. Tento text bude dále zpracován v další kapitole, díky své jedinečné směsici fyzických rozvržení, ale v nyní se *Monroe* zabývá způsobem, jakým text spojuje různé typy obsahu a obecné principy, podle nichž je organizován.

BM 56605 byl editován *Heeßelem* in *Babylonisch-assyrische Diagnostik*, a získal nedávno pozornost od *Weeho*.⁴⁵² Obsahuje řadu různých sekcí zabývajících se astrologickými asociacemi. Líc tabulky zachovává typický lineární dvousloupcový text, jehož začátek nastiňuje léčbu a prognózu různých onemocnění. Pozdější část líce zahrnuje souhvězdí postihující pacienta. Obrácená strana tabulky je zcela odlišná od lící strany, a to natolik, že se celá orientace tabulky mění ze svislé na vodorovnou. Velká tabulka zabírá celou rubovou část, sloupec nejvíce vpravo obsahuje pro každé znamení zvěrokruhu kámen, dřevo a rostlinu spolu s doporučením pro každodenní činnosti. Tyto odkazy jsou velmi podobné *látkovým řádkům* a *Řádku C*. Ve zbytku tabulky je uvedena řada mikro-zodiaku s prvním řádkem představujícím velká znamení a sloupcem podle tradičního schématu mikro-zodiaku. Mezi hlavními znameními a sloupcem malých znamení je ještě jedna linie. *Wee* přesvědčivě vyargumentoval, že tato linie zachovává části těla, a tak podává svědectví pro zodiakálního člověka, spojení znamení zvěrokruhu s různými částmi těla.⁴⁵³

BM 56605 leží na hranici mezi kompilací a kombinací. Části textu, jmenovitě na líci, obsahují výpisový obsah v lineární podobě bez restrukturalizace nebo uspořádání obsahu. Obrácená strana však jasně přebírá předchozí text a restrukturalizuje jej podle schématu mikro-zodiaku, i když na rubu není mnoho textového obsahu.+

⁴⁵² *Heeßel*, 2000, s. 112–130; *Wee*, 2015.

⁴⁵³ *Wee*, 2015, s. 227–233.

Texty kalendáře

Texty kalendáře mají dvě podoby, které jsou zhruba chronologicky odlišné. Nejstarší typ je konzervován ve dvou tabulkách z Uruku napsaných písařem jménem *Iqīšâ*. Formát těchto dvou textů je řídký s obsahem uspořádaným do vodorovných čar bez jakýchkoliv řezaných okrajů (výňatek pro ty, jež oddělují kolofon od textu). Číselné schéma (diskutované na začátku této kapitoly) používá logogram pro označení měsíce, číslici pro den, logogram pro znamení zvěrokruhu a číslici pro stupeň uvnitř znamení. V obou případech je každý záznam omezen na jednu vodorovnou čáru a obsah se nikdy „nelepí“ na řádek navíc.

Druhá forma, která se zdá být pozdější tradicí, se téměř ve všech aspektech liší od předchozích textů. Tyto tabulky jsou striktně formátovány se šikmými čarami oddělujícími číselné schéma od obsahu. Samotné schéma je vyjádřeno výhradně číslicemi, i když pořadí je obrácené, tj. znamení, stupeň, měsíc, den. Obsah každého záznamu je delší a obsahuje informace přesahující jen související *materia medica*.

Obě tyto formy textů kalendáře představují kombinační texty, které *esencializovaly* informace tím, že je pomocí organizačních schémat převáděly do nových formátů (v obou těchto případech program textů kalendáře). Zde písaři vyňali relevantní informace a vložili je do zastřešujícího schématu.

V této části se *Monroe* bude zabývat oběma typy texty kalendáře, dvěma staršího typu a třemi druhého typu. Existují další tabulky pozdějšího typu, které zde nebudou ošetřeny, ale jsou podobné stylem i obsahem.⁴⁵⁴ Kromě toho existuje řada textů, které jen zachovávají numerické schéma, a ty byly ošetřeny.⁴⁵⁵

⁴⁵⁴ W 20030/127 (*Mayer a van Dijk*, 1980, č. 79), W 20030/133, nepublikováno (*Hunger*, 1974, s. 43).

⁴⁵⁵ BM 36995, BM 47851, BM 96258, a BM 962934 (*Brack-Bernsen a Steele*, 2004.)

SpTU III, 104/105

Dva kalendářní texty napsané písařem jménem *Iqīšâ*, *SpTU III 104* a *105*, se zcela liší od pozdějších textů, jak bylo uvedeno výše. Kromě toho, že se jejich formát a struktura liší, obsah přiřazený ke každé položce schématu *textu kalendáře* nemá podobnost s obsahem uchovaným v pozdějších *textech kalendáře* ani s paralelami v mikro-zodiaku. V těchto textech jsou materiály uvedené v každém řádku odvozeny ze zodiakálního znamení, s nímž jsou spojeny. *Steele* naznačuje, že jinak nepravděpodobná *materia medica* obsažená v těchto dvou textech jsou ve skutečnosti tajné názvy jinak běžných léčebných přísad.⁴⁵⁶

VAT 7815/7816

VAT 7815 a *7816* byly původně upraveny *Weidnerem* ve stejné publikaci, kde byly zpracovány texty mikro-zodiaku.⁴⁵⁷ Liší se od předchozích *textů kalendáře* tím, že obsahují více obsahu, který se zdá být do velké míry ve skutečnosti paralelní s obsahem textů mikro-zodiaku. Po dvou párech čísel v každé sekci obsahuje text obsah podobný *látkovému řádku*, kultovní kalendářní materiál podobný *Řádku B* a nakonec denní rady podobné *Řádku C*. Tento výběr obsahu odráží materiál mikro-zodiaku, s výjimkou vynechání *Řádku A*, obsahu omen. Zajímavé je, že tento výběr materiálu, vynechávající *Řádek A*, je přesně stejnou skupinou obsahu na tabulce *Textu 11 (K 11151+)*.

VAT 7816 je s obsahem mikro-zodiaku poměrně blízký, s některými zajímavými odchylkami. Tabulka se týká prvního měsíce, nebo velkého znamení Berana. Schéma probíhá přes Berana od prvního do posledního dne, s velkou poškozenou částí uprostřed. Schéma *textu kalendáře* se otáčí přes zvěrokruh, a každý pár je spojen s určitým dnem nebo stupněm v rámci měsíce nebo hlavního znamení. Začátek *VAT 7816* je velmi fragmentární, zdá se však, že obsahuje individuální korespondenci mezi astrologickými údaji spojenými s každým z textových párů kalendáře nebo dvojic velkého a malého

⁴⁵⁶ *Steele*, 2011a, s. 336–338.

⁴⁵⁷ *Weidner*, 1967, s. 41–49.

znamení v rámci *textového kalendáře*. Druhá položka, Beran-Váhy, zachovává v části *Řádku B* položku „30 u 20“, „Sin a Šamaš“, jež se nachází pouze v části Vah *Řádku B* mikro-zodiaku. Podobně, dva záznamy později pod Beranem, obsah *Řádku B* je velmi podobný obsahu *Řádku B* z Berana v mikro-zodiaku. V tomto okamžiku se však objevuje zajímavý problém. Pamatujeme, že schéma *kalendářního textu* probíhá u každé položky o 9 znamení a 7 stupňů, pod položkou Beran z Berana je rozsah pro vedlejší znamení 28. Přidání 7 stupňů k 28 překročí limit 30 stupňů na znamení, přidá se další znamení a pouze 5 stupňů je k nalezení dalšího znamení. Další pozice je tedy 5 stupňů do Vodnáře. Obsah z *Řádku B* pro tuto položku je však přímo paralelní s materiálem *Řádku B* z Kozoroha v mikro-zodiaku, což je o jedno znamení dříve. Tento vzor se vyskytuje po zbytek zachovalé lící strany. Další dvě položky obsahují obsah *Řádku B* z jednoho předchozího znamení.

Pokračujeme-li na rubu, najdeme stejně přesný vzorec. První zachovaná položka je pro Blížence-Berana ve schématu *textového kalendáře*. Obsah *Řádku B* z této položky je přímo paralelní s obsahem *Řádku B* z Blíženců v mikro-zodiaku. Zde je opět rozsah uvnitř Blíženců 25, v rozmezí sedmi stupňů od konce znamení. Proto další položka pokračuje o deset znamení a dva stupně dopředu. Výsledkem je pozice druhého stupně v Beranu. Zde je však obsah *Řádku B* z této položky paralelní s obsahem *Řádku B* z Ryb v mikro-zodiaku. Stejně jako u lícího vzoru, pokračuje tento vzor po zbytek zachovaného textu, další tři položky zachovávají obsah *Řádku B* z jednoho předchozího znamení. Je s podivem, neb se zdá, že chyba byla zpočátku opravena na zadní straně a poté se objevuje znovu, když rozsah překročí 30. Možná, že obě strany byly napsány s krátkým přerušením, mezi nímž mohl písař najít své místo na každém zdrojovém textu.

Vypadá to, že při získání obsahu *Řádku B* nebo kultického kalendáře z jiného textu, písař nezohlednil zvláštní přidané znamení, když rozsah překročil nad 30. Veškerý obsah *Řádku B* po umístění stupně v rozmezí sedmi stupňů z třiceti je o jedno znamení pozadu. Tabulka naneštěstí nezachovává druhý případ „obtočení“, což by bylo nutné ke kontrole, zda by to mělo za následek obsah ze dvou předchozích znamení.

V tomto bodě by mohlo být lákavé učinit s tímto textem obecné pravidlo, že veškerý astrologický materiál sleduje tento vzorec, a to vždy, když rozsah jednou překročí přes třicet. Položka pro Kozoroha z Berana na rubu však tento výklad mění. Obsah *Řádku C* z tohoto řádku je přímo paralelní se stejným obsahem na *Textu 11 (K 11151+)*, s výjimkou toho, že namísto aby byl jedno znamení za aktuálním záznamem, je přímo paralelní se stejným malým znamením. To by mohlo způsobit problém pro obecnou představu, kterak písař nebyl schopen vysvětlit přidání přídatného znamení, když dosáhl stupně 30, nicméně to má širší, možná zajímavější důsledky. Skutečnost, že tyto dvě části obsahu v rámci jedné položky schématu *textového kalendáře* se liší v tom, jak se vztahují k mikro-zodiaku, naznačuje, že tato data pocházela ze samostatných textů. Písař dokázal správně sledovat postup *textového kalendáře* v jednom ze zdrojů, v obsahu *Řádku C*, ale nemohl na zdroji *Řádku B*. Možná při kopírování přehlédl řádek nebo zapomněl vypočítat další znamení a byl vždy o jedno znamení pozadu jen s tímto zdrojem. Pokud by se písař pokoušel vypočítat další řádek číselného schématu a najít příslušné řádky až na třech dalších tabulkách, očekávaly by se v konečném výsledku určité chyby.

Hermann Hunger publikoval vydání *kalendářového textu LBAT 1586 + 1587*.⁴⁵⁸ Od jeho prvotního zveřejnění se k němu vyjádřili jiní vědci a použili ho k prozkoumání vztahu mezi *kalendářovými texty* a schématem mikro-zodiaku. Samotný text je značně poškozen, ale levý okraj je poměrně dobře zachovalý a obsahuje typické rozvržení čísel ze schématu *kalendářového textu* pro třetí měsíc.⁴⁵⁹ Astrologický obsah se zřejmě vztahuje ke spojení souhvězdí a měst. Obsahově se to podobá oddílům *BM 47494* pojednávaným výše, stejně jako *látkovému řádku* textů mikro-zodiaku v předchozí kapitole.

⁴⁵⁹ Třetí měsíc je výslovně uveden na konci textu, kde po vodorovné linii čteme text „šal-šu₂ [ar₂] -hu...“.

LBAT 1586 + 1587 se od ostatních *textů kalendáře* liší tím, že výslovně zmiňuje polohu Luny, a nikoli pouze číselné schéma a astrologický obsah. Na každém řádku za každou sadou čtyř čísel je Měsíc umístěn v zodiakálním znamení, které odpovídá prvnímu číslu na řádku. Znamení je často dále kvalifikováno uvedením, kde ve znamení se vyskytuje, „zpět“, „uprostřed“, „ramenem“ atd. Zdá se, že tato umístění ve znamení se nerovná obecnému umístění uvnitř znamení. Například v řádku 9 je Luna v „zadní“ části Střelce, ale druhé číslo prvního páru je 15, přímo uprostřed znamení.

V návaznosti na to - na dalším řádku - je věta „místo Pastýře“, a jak *Wee* poznamenal, toto by dobře zapadalo do znamení Blíženců., protože obé je postaveno na roveň v jiných textech.⁴⁶⁰ Znak Blíženců by se pak hodil k druhému páru čísel ze začátku řádku, který označuje 3. měsíc, nebo možná - v tomto případě - velké znamení. *Wee* naproti tomu vidí druhý pár čísel jako označení páru malého znamení, zatímco první sada označuje velké znamení. *Monroe* se přiklání k tomu, že vidí druhý pár jako velké znamení ze dvou důvodů. Za prvé, obecně dvojice čísel, která postupuje jednoduchým přidáním řádku po řádku, představuje postup času, ať už měsíců nebo solárních znamení zvěrokruhu (snadno se rovná měsícům). Za druhé, věta „místo Pastýře“ v celém textu naznačuje, že celý text se vyskytuje v jednom zodiakálním znamení, v tomto případě třetím znamení, Blížencích. To je dále potvrzeno koncem textu, kde se uvádí, že se tento text týká třetího měsíce. Použití „(v) místě x“ se používá v textech mikro-zodiaku k označení velkého znamení, jímž Slunce putuje za měsíc, tj. velké znamení.

Zajímavé je, že na řádku 9 na rubu *LBAT 1586 + 1587* jsou obě lokality spojeny s městem Lagaš. Na *BM 33535* - variantě textu mikro-zodiaku zmíněné v předchozí kapitole - první část pokrývá malé znamení Blíženců v rámci velkého znamení Střelce, a také jej spojuje s městem Lagaš. *Wee* považuje tento text za související s *BM 33535*.

⁴⁶⁰ *Wee* v tisku.

Konkluze

V této kapitole *Monroe* použil různé přístupy k lokalizaci mikro-zodiaku v textovém záznamu. Prvním byl krátký průřez do odkazů na text, schéma a terminologii týkající se vztahu mezi velkými a malými znameními. I když důkazy nejsou přesvědčivé, je jasné, že znamení - ať na obloze nebo na Zemi - by se mohla vzájemně ovlivňovat, což bylo známo od *novoasyrského období*. *Divinační příručka* předkládá tuto perspektivu jednoznačným způsobem, který nastiňuje teoretické základy pro vzájemně propojenou formu věštění. Přesuneme-li se konkrétně na mikro-zodiak, *TCL 6, 14*, další texty ukazují, že schematická struktura mikro-zodiaku byla rozložena v různých textových formátech. Malá znamení patřila velkým znamením⁴⁶¹ a byla očíslována podle jejich jedinečného pořadí pod každým velkým znamením.

Když *Monroe* pokračoval v odkazech na mikro-zodiak, použil *Kochovo* zkoumání pozdních forem astrologie k vytvoření modelu pro dva různé typy textů nalezených v *pozdním babylonském období*. První a běžnější jsou kompilační texty, které vylučují informace ze široké škály zdrojů, často bez nařízení sjednocující struktury, ale obvykle mají na mysli zastřešující téma. Texty jako *TCL 6, 19* a *20* ilustrují tento typ složení obzvláště dobře. Tyto typy textu shrnují širokou škálu obsahu seskupením příslušných částí. Druhým typem textu a tím, ke kterému texty mikro-zodiaku patří, je kombinační text. Zde učenec místo toho, aby zahrnul výňatky z různých zdrojových textů, shromáždil informace pod organizační strukturou, která vynucuje určité strukturální čtení textu. V případě *BRM IV 19/20* se jednalo o opětovný výklad rané formy textu do schématu mikro-zodiaku. V případě *textů kalendáře* byla tato struktura jejich jedinečným numerickým schématem, které samo o sobě úzce souviselo se schématem mikro-zodiaku.

⁴⁶¹ S určujícím zájmenem *ša*.

V. kapitola - Tabulkové formátování a organizace vědomostí

*Vytvoření různých tabulkových formátů ... může být první plně diagramatická lidská činnost: taková, ve které prostorové rozložení prvků vytváří strukturu podporující význam produkce, ale ve které toto prostorové uspořádání nemá analogický odkaz nebo předchozí existenci.*⁴⁶²

Úvod

Tabulky mikro-zodiaku, jak jsme viděli, jsou charakterizovány svým tabulkovým uspořádáním, které „hrne“ různorodou sadu obsahu do pevné a fyzicky viditelné mřížky na povrchu tabulky. Tato kapitola se bude zabývat rolí, kterou hraje formátování tabulky a tabulek při čtení, psaní a přenosu nematematických odborných textů. V první části *Monroe* přezkoumá vědeckou erudici tradičních metod textového přenosu v Mezopotámii, a pak přejde k formátování tabulek a prozkoumá teoretické základy zastoupení textových dat ve dvou rozměrech. Dále se tato kapitola bude stručně zabývat úlohou smyslů a gramotnosti při recepci tabulkových údajů. Odtud se vrátíme do Mezopotámie a stručně shrneme historii tabulkového formátování v odborných tradicích starověkého Iráku. Toto shrnutí poslouží jako kontext pro zkoumání tabulek mikro-zodiaku a dalších příkladů textové reprezentace.

Tabulky existují od období *Ur III* (21. století př. n. l.) dále v historii mezopotámského psaní, ale stávají se signifikantně složitějšími co do formátu a obsahu v prvním tisíciletí př. n. l., kdy písaři začnou používat tabulkové formátování pro strukturování nematematických dat. Moderní zájem se většinou zaměřuje spíše na obsah tabulek, nežli na jejich fyzický formát. Když jsou starověké texty prezentovány v moderním „přiblížení“, často ztrácejí prvky své původní podoby. Obvykle se tak děje z oprávněných důvodů: usnadnění porozumění, fyzická omezení tištěné stránky atd. Texty vyňaté z jejich fyzického uspořádání však nutně postrádají původní strukturu, do níž starověký autor umístil slova a znaky kompozice. Zatímco text může existovat v pomíjivé formě, která má být analyzována pro jeho obsah, studium původní

⁴⁶² Drucker, 2014, s. 86.

struktury textu tak, jak existuje v rozsahu rukopisů, je zásadní pro jeho pochopení a může vysvětlit záměrné umístění obsahu na médium, na kterém byl uchováván. To platí zejména tehdy, je-li formát textu složitější než seznam posloupných odstavců. Asyriologický vědecký zájem se většinou zabýval texty v próze nebo lineárním formátu, především proto, že převážná většina literárního a vědeckého materiálu v Mezopotámii byla zaznamenána ve formátu prózy. Adekvátní studium textů mikro-zodiaku vyžaduje jejich reprezentaci v původním formátu.⁴⁶³

Řada mikro-zodiaku obsahuje řadu tabulek, které lze považovat za zahrnující jednu větší tabulku pokrývající celý zvěrokruh. Každá tabulka shromažďuje látkové složky, významná omen, kultovní informace a nakonec každodenní činnosti, které byly všechny schematicky spojeny s místy uvnitř zvěrokruhu. Tabulkový formát této řady textů je zásadní pro její strukturu jako astrologického kompendia. Výběr umístění určitých částí obsahu v tabulce je navíc základem důležitých struktur znalostí, které se někdy ztrácejí v jiných formátech textu. Tyto struktury znalostí mohou být někdy explicitní, v tom, že můžeme jasně pochopit důvody pro umístění konkrétní porce dat.⁴⁶⁴ V jiných případech to může být neprůhledné, kde by volba mohla být nejasná, spojování jednotlivých částí dat vlastnostmi, které nejsou v textu viditelně přítomny, například spojení nalezené v jiném textu.⁴⁶⁵ Tabulkové formátování umožňuje relační vazby mezi buňkami napříč textem, čímž se vytváří bohatší a produktivnější prostředí asociace. Tato oblast je „generativní“ v tom, že činnosti psaní a čtení vytvářejí nové poznatky nebo asociace odvozené z organizace textu a kombinace dříve nesourodých dat. *Drucker* tvrdil, že texty jako „generátory znalostí“ vytvářejí znalosti prostřednictvím explicitních prostorových vztahů zobrazených na jejich

⁴⁶³ Zásadní je, že to není vždy tabulkový formát. Doplnkové texty k mikro-zodiaku, jako BM 33535 a BM 36746, ukazují, že tabulkový formát mikro-zodiaku nebyl zasazen do kamene a že obsah se mohl přesouvat mezi formáty. Tabulky kalendářového textu sdílejí velké množství obsahu s mikro-zodiakem a používají jiný typ formátu, i když ve své základní struktuře je tabulkový. Kombinace těchto různých formátů, které zachovávají podobný, ne-li v některých případech stejný obsah, zdůvodňuje reprezentování každého z těchto rozmanitých textů v jejich původním rozložení.

⁴⁶⁴ To je často nejjasnější u administrativních textů s jednoduchými matematickými vzorci upravujícími vztahy mezi buňkami a řádky a sloupci, jež je organizují.

⁴⁶⁵ To je případ, kdy nás tabulky někdy mohou vést k těmto neznámým kvalitám, pokud není zdrojový text. Pracujeme-li skrze relační struktury zdánlivě nesouvisejících částí dat, mohou se objevit nové vztahy a vlastnosti.

povrchu.⁴⁶⁶ Produkce funguje kombinací a asociací prvků ve struktuře a pořadí textu. Snad jedním z nejjasnějších příkladů generativního procesu je kruhová povaha zvěrokruhu a mikro-zodiaku. Zatímco tradiční tabulky mikro-zodiaku prezentují údaje zdánlivě lineárně, jsou-li hlavní znaky uspořádány dohromady, například na *Textu 11* (K 11151+), je odhalen opakující se charakter schématu. V obou těchto případech - mikro-zodiak a astroláby - je zřejmé, že základní schéma je koncipováno odděleně od formátu textu.

Protože tento „generativní“ proces nejlépe dokládá akt čtení textu, je tento proces přesně něčím, co mohou moderní vědci v těchto textech analyzovat a studovat. Činnost čtení tabulek je také úzce spjata s pochopením smyslů, které jsou spojeny s přijetím textové reprezentace. Jak *Monroe* probere později, tradiční model gramotnosti znamená, že texty byly často poslouchány buď autorem, který četl nahlas pro sebe, nebo (byl) jako člen publika. Tabulky však zavádějí viditelnou, avšak nelingvistickou syntaxi, kterou nelze pochopit z fonetického hlediska. Toto zahrnutí nelingvistické syntaxe ve formě grafických prvků na povrchu textu zásadně mění čtecí činnost na činnost, která zahrnuje značné množství vizuálního zpracování, a nikoli pouze orální/zvukový přenos.

Tradiční textový přenos

Organizace znalostí je zásadní pro jejich sdělování, ať už písemné nebo ústní, a předávání znalostí vyžaduje reinterpetaci nebo kopírování na nové médium, často, avšak ne vždy, v souladu s konvencemi zdrojového materiálu. Tradiční metoda textového přenosu v Mezopotámii byla na hliněných tabulkách napsaných v lineárním formátu, které pak okopíroval jiný písař. Obecně se písaři snažili zachovat přísné dodržování původního zdrojového materiálu. Kolofony často uvádějí, že text je „psán a kontrolován podle svého originálu“.⁴⁶⁷ Písaři kopírovali obsah, formát, a dokonce v některých

⁴⁶⁶ *Drucker*, 2014, s. 105.

⁴⁶⁷ Tento prvek kolofonu je často doložen na textech z Babylonu a Uruku během Seleukovského období (*Hunger*, 1968). Naneštěstí pouze dva kolofony se dochovaly v mikro-zodiaku, *Text 2* (VAT 7851) a *Text 7* (VAT 7847+). Oba obsahují typický Geheimwissenův vzorec, tj. krátký oddíl textu, který předepisuje ochranu textu nebo kletby proti neoprávněnému čtenáři, nedávné studie, viz *Lenzi* a *Stevens* (*Lenzi*, 2008, s. 186-204; *Stevens*, 2013).

případech i fyzické vlastnosti, jako jsou poškozené části zdrojového textu na novou tabulku. Texty se skládaly ze svisle vrstevnatých sekvencí odstavců, které byly buď rozděleny vodorovnými čarami pro označení rozdílů v obsahu, nebo ponechány jako souvislý kus textu. Vertikální řezané čáry mohly rozdělit tabulku do sloupců, ale tato praxe byla použita k vymezení místa, a neovlivnila pochopení obsahu. Z různých záznamů písařské praxe však víme, že texty byly vyňaty pro konkrétní účely,⁴⁶⁸ a znalosti mohly být přenášeny ústně, buď přímo mezi osobami, sepsány později, nebo brány jako forma diktátu.⁴⁶⁹

Znalosti by také mohly být přenášeny jako forma paměti, nezávisle na explicitním textovém záznamu. *John Steele* také navrhl formu „pamatovaných znalostí“, která nebyla metodou přesné replikace, ale spíše sdílenou vzpomínkou, která pak byla zapsána z paměti v různých uspořádáních.⁴⁷⁰ Nicméně po většinu historie klínopisné učenosti dominoval vědeckému materiálu lineární formát prózy a jeho způsob přenosu. Zejména velké sbírky omen, včetně nebeských omen, byly zaznamenávány, a to za sebou, odstavcem za odstavcem.

Organizační struktura těchto dlouhých věšteckých textů rozděluje kompozici do malých sekcí podél obecných tematických linií. Dvěma dobrými příklady této praxe jsou série omen *Šumma Ālu* a *Enūma Anu Enlil*. Oba tyto texty jsou dlouhými seznamy omen táhnoucích se přes více tabulek; první se zabývá pozemskými omen a další se zabývá astrologickým materiálem. Sally Freedmanová ve svém úvodu ke svému vydání o počátku *Šumma Ālu* stanovuje obecné tematické pořadí známých příkladů:

⁴⁶⁸ Tato tradice je běžná v lékařském a astrologickém korpusu. Lékařské recepty nebo léčby byly často vybírány z většího zdrojového textu pro použití při léčbě konkrétních pacientů, tyto výňatky pak mohly být sekundárně znovu shromážděny zpět na tabulky obsahující více receptů (*Geller*, 2010, s. 102). Dalším příkladem této praxe z astrologického korpusu jsou četné *zprávy asyrským králům* od jejich učenců, kde spisovatelé excerpovali relevantní astrologická omne a připojili svá vlastní vysvětlení obsahu pro krále (*Hunger*, 1992).

⁴⁶⁹ *Worthington* má komplexní zpracování důkazů pro a proti diktátu v různých písařských kontextech s použitím řady terminologií. Dospěl k závěru, že diktát byl pravděpodobný za určitých okolností, kdy existuje mnoho kopií stabilního textu, a možný i v jiných případech (*Worthington*, 2012, s. 7-13).

⁴⁷⁰ *Steele*, 2014. Je zde zmíněn případ *ziqpu*-hvězd.

Z tabulek Šumma Alu, které jsou v současné době zachovány, lze učinit následující obecné údaje. Tabulky 1 a 2 série byly věnovány zkoumání zlověstných aspektů měst. Zdá se, že tabulky 3 až 18 se zabývají různými aspekty domů. Tabulky 19 až 21 ukazují zlověstný význam vzhledu démonů a nadpřirozených entit. Tabulky 22 až 49 se zabývají výskytem a působením zvířat: hadi, štíři, ještěři (tabulky 22 až 31), hlodavci a hmyz (tabulky 32 až 36) a větší zvířata včetně skotu, koňů, divokých zvířat, psů, koček a prasat (tabulky 37 až 49).⁴⁷¹

Tento nástin obecné tematické struktury textu je však problematický. Autorka správně poznamenává, že variantní textové tradice organizují materiál různými způsoby. Tabulky byly navíc často vyňaty a zredukovány z jiného materiálu, což vedlo k nedostatku úplného textového obrazu, na němž by bylo možné založit organizační schéma. Jsou zachovány dva katalogy starověkého textu, které uvádějí incipity tabulek v pořadí.⁴⁷² Tyto katalogy však nemusí nutně souhlasit ani mezi sebou, ani s tabulkami obsahujícími samotná omen. Tento rozpor mezi katalogy, tabulkami a variantními tradicemi představuje obtížnost přiřazení přísné organizační struktury lineárnímu textu prózy.⁴⁷³

Podobným textem, který má možná více společného s obsahem mikro-zodiaku, je nebeská série omen *Enūma Anu Enlil* (EAE). Stejně jako u výše popsaného textu o pozemských omen, se zdá, že i tato sbírka omen vykazuje strukturální expanzi ve více formách. Zdá se, že v případě EAE jde spíše o jeden z různých číslovacích systémů.⁴⁷⁴ Text lze obecně rozdělit do čtyř sekcí, které upravují lunární omen, sluneční omen, počasí a nakonec omen týkající se hvězd a planet. Stejně jako dříve, katalogy existují, avšak ne vždy odpovídají pořadí a obsahu tabulek. To znamená, že naše chápání role katalogů a obsahu ve věšteckém korpusu je stále brzděno předpokladem, že hlavní série, *iškaru*, dostala přednost⁴⁷⁵ v

⁴⁷¹ Freedman, 1998, s. 2.

⁴⁷² Freedman, 1998, s. 321–327.

⁴⁷³ Freedman, 1998, s. 17,

⁴⁷⁴ Fincke, 2001.

⁴⁷⁵ Resp. byla upřednostňována.

proudu tradic. *Rochbergová* ukázala, že novoasyrští učenci široce citovali jak z hlavní série, tak z *ahû* textů.⁴⁷⁶ Výsledkem bylo, že pro reprezentaci znalostí v určitém oboru vědecké vědy musel učenec porozumět všem relevantním tabulkám z hlavní řady i cizím omen, jež se překrývala a prezentovala svá data v lineárním formátu.

Texty mikro-zodiaku představují ostrý odklon od tohoto formátu a zavádějí nové rozvržení pro reprezentaci literárních znalostí. Zde jsou znalosti uspořádány podle dvou os a přísná organizační struktura řídí umístění všech dat v textu. Data jsou *esencializována*⁴⁷⁷ z jejich zdrojového textu (zdrojových textů) a přiřazena k jejich specifickému místu v řadě, a opakování určitých buněk v pravidelných intervalech je součástí paradigmatické struktury textu. Sloupce jsou seřazeny podle schématu vytvořeného manipulací se stávajícím astrologickým paradigmatickým. Proto kopírování do tohoto nového formátu vyžadovalo podstatné plánování a promyšlení během kompozice.

Poslední důležitou úvahou je způsob, jakým jsou přenášeny a uchovávány dlouholeté tradice a literární texty v průběhu staletí a jaké procesy ovlivňují stabilitu textu, zejména ty, které jsou vnější prací písařů. Již dlouho se uznává, že jakákoli forma organizovaného poznání podléhá postupné entropii.⁴⁷⁸ Postupem času písemné poznání ztrácí svou integritu dvěma procesy: textovým opomenutím a strukturální expanzí.

⁴⁷⁶ *Rochberg-Halton*, 1987b, s. 336–337.

⁴⁷⁷ Monroe zde používá esencializaci, aby představil metodu, pomocí níž byly malé výňatky z tradičních forem poznání vyňaty z literárního kontextu a vloženy do mikro-zodiaku podle paradigmatické struktury. Texty mikro-zodiaku, zejména, zřídka nabízejí přímé citace ze souvisejících textů, místo toho obsah obsažený v buňkách je v jistém smyslu parafrázován z jiného materiálu.

⁴⁷⁸ Pojem entropie ve starověkých znalostech má komplikovanou cestu přenosu prostřednictvím moderního zájmu (odpovídajícího tématu). Zatímco vědci vždy uznávali pomalou degradaci textové tradice - vyvolanou každou téměř dokonalou kopírovací událostí -, formální koncept entropie vstoupil do filologického vědeckého zájmu až poté, co moderní vědci začali teoretizovat o přenosu digitálních signálů. Určující práci o entropii digitálních signálů odvedl C. E. Shannon v roce 1948, který byl od té doby mnohokrát aktualizován a přetištěn (*Shannon*, 2001). Zde byla entropie sama o sobě formou poznání v tom smyslu, že entropie projevená signálem nebo zprávou, která již nebyla jednotná, mohla být interpretována jako informace (byť ne nutně užitečná informace). Aplikace entropie na klasický text, viz (*Cisne, Ziolkowski, a Schwager*, 2010). Zajímavé je, že středověcí evropští písaři si byli dobře vědomi degradace textů a vytvořili si vlastního démona, Tutivillia, který byl zodpovědný za chyby a uchovával textová opomenutí v pytli na zádech (*Jennings*, 1977).

Prvním, možná nejzřetelnějším, je opomenutí buď přímou destrukcí, nebo postupnou ztrátou soudržnosti. V mnoha příkladech textů z Mezopotámie jsou poškozené oddíly na předchozích rukopisech označeny poznámkami, „*ḥīpī*“, „zničeno“, nebo „nově vylomeno“, jež vysvětlují absenci nebo neúplnost materiálu, představující poškození primárního zdroje. V ostatních případech byly série tabulek zkopírovány, ale písař vynechal oddíly, když nemohly být nalezeny originály.

Druhým procesem je strukturální expanze. Texty zkopírované a vyňaté různými písaři v různých městech vyústily v různé verze, což vytvořilo velké množství zdrojů, se kterými se písaři museli vypořádat, když se snažili shromáždit starověké texty.⁴⁷⁹ Jedním z příkladů tohoto procesu je přítomnost *ahû* tabulek spojených s jejich přidruženou sérií omen *iškaru*. Rochbergová poznamenává, že proces standardizace (neboli „relativní standardizace“) byl produktem inherentní síly, která stála za textem.⁴⁸⁰ Jak texty a s nimi spojené textové objekty získávaly na významu jak v oblasti učenosti, tak u rozhodnutí, existovala snaha o standardizaci existující literatury.

Tyto dva procesy v konečném důsledku slouží k tomu, aby textová tradice byla méně fixovaná pro naše moderní vědecké oči. Při našem současném hledání akademické pravdy dáváme přednost rekonstrukci co nejblíže „úplné“ nebo „dokonalé“ struktury textu. Pro starověké písaře však mohla být zkušenost pozoruhodně odlišná. V každém případě by tabulkové formátování, zejména v případě literárního materiálu, mohlo potenciálně sloužit ke zpomalení nebo zastavení procesu textové degradace.

⁴⁷⁹ Písař Esagil-kīn-apli skvěle popsal svou práci sbírající různé texty *Diagnostické příručky* coby spojování „zohýbaných (překroucených) souvislostí, jež neměly duplikáty“. (Finkel, 1988, s. 148–149).

⁴⁸⁰ Rochberg, v tisku, s. 225.

K teorii tabulkového formátování

Tabulky organizují znalosti velmi specifickými způsoby. Pevný formát slouží k vázání znalostí do koncepčních hranic a strukturování znalostí podle zastřešujícího systému. Tabulky jsou vytvořeny tak, aby obsahovaly znalosti, a nejsou snadno rozšiřitelné nebo modifikovatelné, pokud obsažené znalosti již neodpovídají původnímu účelu tabulky. Proto tabulky vyžadují určitou míru předvídání o možném obsahu, který má být udržován v jejich hranicích. Je-li použito organizační schéma, tabulky také umožňují snadnější přístup k údajům, protože každý diskrétní údaj leží na dvou vrcholech s vlastním pořadím. Známe-li organizační strukturu tabulky, vnitřní charakteristiky sloupců i řádků v podstatě poskytují zkratky pro dosažení bodu v textu, kterého by se mohl čtenář přímo dotýkat.⁴⁸¹ To je v ostrém kontrastu s literárním textem, uspořádaným v prozaickém rozložení, kde pro nalezení relevantní pasáže může čtenář prolistovat celý text od začátku.⁴⁸² Tabulky na fyzických médiích navíc představují reálné rozměry, které omezují celkové množství textu v jedné buňce. Zatímco naše moderní digitální tabulky se mohou rozšiřovat v neomezených rozměrech, aby vyhovovaly našim datům, fyzická tabulka je navržena tak, aby se vešla do předem určené velikosti, a každý záznam musí být zřetězen, aby se vešel do svých hranic.⁴⁸³

Tabulky vzhledem ke své grafické nelingvistické formě organizace vyžadují určitý stupeň terminologie v diskusi o jejich detailech. Řada vědců navrhla sady jazyků, které se používají kolem tabulek. Redaktoři *Dějin matematických tabulek*, Campbell-Kelly, Croarken, Flood a Robsonová, předložili klasifikaci tabulek buď jako formu „pomoci při výpočtu“ nebo

⁴⁸¹ Alexander Jones ve svém komplexním zpracování astronomických fragmentů *Oxyrhynchus* dospěl k závěru, že pro astronomické tabulky existuje řada dobře definovaných formátů (Jones, 1999). Standardizace tabulkových formátů posouvá tuto jednoduchost použití ještě o krok dále v tom, že podobné znalosti mohou být obsaženy na podobných nebo stejných typech tabulek, což usnadňuje lokalizaci dat. Dobrým příkladem by mohly být měsíční tabulky výskytu některých nebeských jevů. I když se údaje mohou lišit měsíc po měsíci, obecné parametry jsou stejné. Myšlenka snadnosti použití se vztahuje také na efemeridy z Babylonu, kde by konečné číslice v položkách sloupce mohly poskytnout okamžitou představu o povaze údajů, např. úplňk nebo nový měsíc (tento jev je probírán dále v této kapitole).

⁴⁸² Texty jsou často organizovány do širokých sekcí, které mohou být vázány na tabulku nebo menší skupinu tabulek. Tato struktura potenciálně umožňuje lokalizaci dat v menší podmnožině celého textu, ale stále vyžaduje, aby čtenář četl text lineárním způsobem. To je obecně případ dříve rozebraných textů.

⁴⁸³ Jeden opačný příklad z mikro-zodiaku představuje Text 4 (W 22554, 7a). Písař často přejížděl po nalinkovaných řádcích sloupců. Když obsah z jedné buňky přešel do druhé a mohl tak zmást čtení určitého řádku, písař použil dvojitý klín (Glossenkeil) jako dvojtečku k označení umělé hranice mezi dvěma částmi textu.

„prezentace dat“, a poznamenávají, že jejich obsah může být odvozen z empirických nebo teoretických datových souborů.⁴⁸⁴ Mikro-zodiak je proto příkladem formy „prezentace dat“, kdy se údaje odvozují z teoretických datových souborů, které nejsou založeny na vztahu založeném na matematických vzorcích. Proces *esencializace* zdrojových textů, ať už tradičních odborných edicí nebo krátkých seznamů, jako jsou *seznamy kamenů a rostlin* publikované *Finkelem*,⁴⁸⁵ byl jedním z vytrhávání relevantního obsahu z jeho bezprostředního kontextu. Materiály, závětí omen a krátké rady byly vyjmuty ze zdrojového textu a vloženy do mikro-zodiaku, aniž by byl zahrnut zbytek textu nebo celá analogická úvaha, která stála za řazením obsahu do zdrojového textu.

Eleanor Robsonová definovala řadu pojmů, které zde budou užitečné.⁴⁸⁶ Používá *formální* a *neformální* k rozlišení mezi tabulkami, které mají odlišné vizuální oddělovače, jako jsou řezané čáry, a těmi, které postrádají jakékoli označení. Pokud jde o funkce kolem tabulky, tabulky s *nadpisem* obsahují záhlaví nad sloupci informující čtenáře o obsahu v konkrétním sloupci. Tabulky mohou také obsahovat *nadpis* nebo *preambuli* nad skutečným tabulkovým rozložením. Podobně na konci tabulky mohl písař uvést *shrnutí* nebo, jako mnoho jiných tabulek, *kolofon*. Tento soubor terminologie je užitečný při rozmluvách o tabulkách v abstraktním smyslu, což umožňuje, aby se samotný formát stal předmětem bádání.

Tabulky umožňují, aby skryté společné rysy mezi nesourodými částmi údajů byly zobrazeny prostřednictvím fyzického vztahu, nebo aby byly naznačeny jejich relativní blízkostí nebo orientací v tabulkové matici. K tomuto procesu však může dojít i po složení textu během aktu čtení obsahu. Jak již bylo uvedeno, *Drucker* naznačuje, že proces čtení prostřednictvím tabulkového formátu může vytvořit znalosti.⁴⁸⁷ Tabulky prostřednictvím jejich samotného formátu jsou generátory znalostí. Opakování obsahu na vodorovné rovině vytváří asociaci mezi drobnými znaky, které se jinak v textu

⁴⁸⁴ *Campbell-Kelly et al.*, 2003, s. 4–5.

⁴⁸⁵ *Finkel*, 2000.

⁴⁸⁶ *Robson*, 2003, s. 20.

⁴⁸⁷ *Drucker*, 2014, s. 88.

nevyskytují.⁴⁸⁸ Podobně inverzní vztahy zjištěné v různých bodech, například Beran-Rak a Rak-Beran, vytvářejí spojení mezi dvěma buňkami, jinak nespojenými. I když ani jeden z těchto dvou příkladů není v textu popsán, formát textu umožňuje jeho čtení tak dalece, že spojení jsou přítomna v tabulkové struktuře textu. Nové znalosti vznikají při čtení v rámci schematické struktury. To platí zejména tehdy, když jsou tabulky používány k reprezentaci žánrů znalostí, které těží z nárůstu spojení mezi jednotlivými kusy dat, jako je astrologie. Astrologická předpověď a veškeré věštění funguje prostřednictvím vytvořených vztahů mezi událostmi (skutečnými či domnělými) a efekty (minulými, současnými či budoucími). Čím hustší je syntaktická struktura textu, tím větší jsou možnosti vytváření smysluplných vztahů.

Role smyslů

Zkoumání tabulkového formátování přesahuje pouze tvorbu jejich struktury a musí zahrnovat také proces čtení tabulky a to, co přijetí textu vyžaduje od posluchačů. Zde by se *Monroe* rád stručně zabýval smysly spojenými s přístupem k údajům z tabulky. V rukopisné kultuře v západní Evropě byl akt vidění často považován za potenciálně klamný, a pouze prostřednictvím sluchu si mohl být člověk jistý jeho obsahem.⁴⁸⁹ *Ong* argumentuje upřednostněním orální nebo zvukové cesty přenosu znalostí, před čistě vizuální cestou. Upřednostnění orální cesty před tichým čtením lze dokonce nalézt v nevyzpytatelném formátu raných tištěných děl, kde volba slovních přestávek a jiných formátovacích charakteristik neumožňuje tiché čtení.⁴⁹⁰ Nepřístupnost psaného slova v *Ongových* příkladech rukopisů a tištěných knih je v protikladu k fyzické struktuře tabulkových formátů. Tabulky nutí čtenáře, aby text nepovažovali za označení jinak zapamatovatelné prózy, poněvadž text spíše sestával z odlišných jednotek textu sestavených na stránce (nebo tabulce).

⁴⁸⁸ Například v Textu 7 (VAT 7847+) opakování Karkara (IM^{ki}) v látkových řádcích pro malá znamení Ryb, Berana a Býka musí v tomto bodě mikro-zodiaku označit nějaký sdílený systém analogického zdůvodnění těchto tří znamení (znaků) v mikro-zodiaku.

⁴⁸⁹ *Ong*, 1982, s. 119.

⁴⁹⁰ *Ong*, 1982, s. 120

Často považujeme starověké texty za čtené nahlas, s publikem jednoho nebo více lidí.⁴⁹¹ Tabulka přerušuje tuto dynamiku tím, že nutí čtenáře, aby zvážil grafické formy syntaxe, které nelze vyslovit ani pro sebe, ani pro ostatní. Tabulka je objekt, který je třeba číst samostatně a nelze jej vokalizovat. Čtení tabulek se pak stává spíše osobním aktem, kdy je nějaký prvek významu vizuálně chápán, nikoliv slyšen. Značky sloupců a řádků formální tabulky lze vidět a nevyslovovat, což vyžaduje akt porozumění pouze v (tiché) mysli čtenáře. Jak již bylo řečeno, tabulka může být probírána, a části jsou nahlas čteny vnímavému publiku. Aby to však bylo možné, musí čtenář nebo umělec pochopit organizační strukturu tabulkového formátu a najít uvažovaný obsah ve smyslu „čtení“ tabulky - před „přečtením“ obsahu.

Tabulky mezopotámské učenosti

Formátování tabulek začíná brzy v historii klínového písma.⁴⁹² Nejstarší tabulky se zabývají matematickým administrativním materiálem obsahujícím číselná data označující počty, součty a sumy. Tyto tabulky však nikdy plně nenahrazují tradiční texty podobné próze v celé historii klínového písma. *Robsonová* poznamenává, že v období *Starého Babylonu*, „rozkvětu mezopotámských tabulek“, představují tabulky pouze jedno až dvě procenta administrativních dokumentů.⁴⁹³ Od prvních administrativních tabulek až po konec klínového písma existují vedle sebe matematické tabulky s lineárními texty zaznamenávajícími podobné informace. Naproti tomu tabulkové rozvržení je aplikováno na literární texty nebo texty obsahující nematematické vědecké informace až počátkem prvního tisíciletí. Tyto tabulky namísto součtu nebo výpočtu matematických informací excerpují a esencalizují vědecké žánry do tabulkových rozložení.

⁴⁹¹ Charpin dává důkazy pro tiché a hlasité čtení (*Charpin*, 2010, s. 41–42). Zdá se, že většina textů byla čtena nahlas buď sobě, nebo v mnoha případech publiku, tj. příjemci dopisu. V několika případech písaři zmiňují tiché čtení textu, ale nemusí to být běžná praxe, nebo pravděpodobněji to nebylo něco, na co se často odkazuje v textovém záznamu.

⁴⁹² *Robson*, 2004, s. 117.

⁴⁹³ *Robson*, 2003, s. 41.

Dlouhé historii formátování tabulek v Mezopotámii dominují matematické účetní texty a v pozdějších obdobích astronomické výpočty a výsledky. Zavedení tabulek s literárním obsahem je poměrně opožděné a musí být odlišeno několika důležitými způsoby. Prvním rozdílem je charakter obsahu v buňkách tabulky. Matematické a administrativní tabulky se skládají téměř výhradně z čísel, jedinou výjimkou jsou štítky, které často obsahují popisné informace o daném řádku nebo sloupci. Obsah každé buňky je poměrně krátký, často jen jedno číslo nebo slovo. Jakýkoli vysvětlující materiál, pokud je vůbec přítomen, je často přeřazen do názvu, shrnutí nebo napsán na levém okraji. Další rozdíl spočívá ve složení matematických tabulek. Při vytváření administrativní tabulky jsou do některých buněk přidána data a následně upravena interně definovanými vzorci tak, aby výsledkem byly další buňky; proces je „aktivní“. V tomto smyslu jsou matematické (konkrétně administrativní) tabulky prostředkem k ukončení, tj. součtem. Jsou záznamem matematické práce, která vedla k vytvoření konečného výsledku, v jistém smyslu metody pro kontrolu produktu. Vztahy mezi buňkami jsou v tabulce buď explicitní, nebo se poměrně snadno rozpracovávají pomocí zjevných odkazů mezi řádky nebo sloupci, například závěrečného řádku nebo sloupce shrnujícího dřívější záznamy. Tabulkové rozvržení vystavěné odborným obsahem má jistě relační strukturu mezi buňkami, ale často je neprůhledná a obtížně přístupná a postrádá koncept konečného záznamu nebo součtu. Vědecké tabulky jsou samy o sobě cílem a prostředky jsou často skryty za esoterickou logikou. Tabulka fungující jako prostředek tvorby znalostí se vrací k myšlence, kterou předložil *Drucker*, že struktura tabulky je „generativní“ v tom, že samotný akt čtení tabulky vytváří znalosti, nežli využití tabulky k prezentaci předem vypočítaných znalostí.

Robsonová ve své práci na matematických tabulkách dochází k závěru, že volba tabulkového formátování je rozhodnutím, které přichází na individuální písařskou nebo byrokratickou kancelář, a že tabulkový formát sám o sobě není něčím, co by nahradilo předchozí formu ukládání dat.⁴⁹⁴ Tento závěr zpochybňuje myšlenku, že tabulkové formátování je ideálnější systém, a proto musí nahradit dřívější formy ukládání dat. Ve skutečnosti se zdá, jako by se v tabulkách starobabylonského období používaly a nepoužívaly, přičemž standardní seznamy zůstávají v konstantním formátu.

⁴⁹⁴ *Robson*, 2004, s. 140.

Podobnou situaci lze pozorovat při dlouhodobém používání jednoduchého hliněného žetonu coby administrativní podpory již v prvním tisíciletí.⁴⁹⁵ Tyto žetony byly používány ve spojení s písemnými dokumenty dlouho po vývoji účetních tabulek psaných v tabulkovém formátu. Vývoj jedné technologie nemusí nutně učinit předchozí technologii zastaralou.

Názorným příkladem překrývání materiálu mikro-zodiaku je tabulka *BM 36746* editovaná *Rochbergovou*.⁴⁹⁶ Tato tabulka částečně zachovává osm omen zatmění Měsíce (z původních dvanácti) uspořádaných podle znamení zvěrokruhu. Ověřitelný obsah je přímo paralelní s počátky tabulek mikro-zodiaku v sekci *počátečních omen*. I když existují malé rozdíly mezi výňatky z *BM 36746* a počátečními omen na každé z tabulek mikro-zodiaku (kde jsou zachovány), je jasné, že texty spolu velmi úzce souvisejí. Je také jasné, že prvky obsahu omen na obou textech jasně přizpůsobují části tradice *EAE*, ale v jiných ohledech se výrazně liší. Části na *BM 36746* a *počáteční omen* mikro-zodiaku zahrnují nejen polohu Měsíce, ale i jiné planety viditelné v té době, jejichž umístění je uvedeno v zvěrokruhu. Zahrnutí více nebeských těles i zodiakálních lokací se zásadně liší od tradice *EAE*.⁴⁹⁷

Textová historie, která stála za sbírkou dvanácti omen na *BM 36746*, a jejich vztah k počátečním částem textů mikro-zodiaku, je nejasná. Buď *BM 36746* byl složen nezávisle na sérii mikro-zodiaku, napsán jako nová kompozice nebo shromážděn společně na tabulce z jiných zdrojů. Nebo možná byly původně složeny pro texty mikro-zodiaku, a *BM 36746* představuje sbírku těchto počátečních omen vyňatých z textů mikro-zodiaku. Dva kolofony z textů mikro-zodiaku nám umožňují bezpečně datovat kopírování materiálu mikro-zodiaku do konce raného 3. st. př. n. l., a *Rochbergová* poznamenává, že zatímco paleografie neposkytuje pevné rozlišení mezi *Achaimenovským* a *Seleukovským obdobím*,

⁴⁹⁵ MacGinnis et al., 2014.

⁴⁹⁶ Rochberg-Halton, 1984.

⁴⁹⁷ Rochberg-Halton, 1984, s. 118–121.

obsažení zvěrokruhu nám dává vyústění *post quem* na konci 4. st. př. n. l.⁴⁹⁸ V každém případě *BM 36746* a texty mikro-zodiaku jsou si zjevně velmi podobné co do obsahu a pravděpodobným datem do velmi podobného časového období.

Další důležitou formou textové reprezentace úzce související s tabulkou je lexikální seznam. *Robsonová* do své kategorizace tabulek zahrnuje lexikální seznamy; lexikální seznamy označuje jako „tabulkové seznamy“.⁴⁹⁹ Lexikální seznamy jsou formou jednorozměrné tabulky, kde je primární osa svislá. Zahrnutí dvou nebo více sloupců naznačuje také metodu přístupu orientovanou horizontálně, ale na rozdíl od matematických textů je tabulka na vodorovné ose pevná a není dynamická. Primární umístění pro přístup k obsahu lexikálního seznamu je přes levou většinu položek v tabulce, a ne přes sloupce vpravo od počáteční položky. Organizační struktura je totiž založena na levém sloupci, řádky jsou seřazeny podle obsahu v levém sloupci. Obecná teorie organizování znalostí ve schematickém formátu s výraznými oddělovači je však stále přítomna. Lexikální seznamy nebo rozložení „tabulkového seznamu“ je jedním z mála tabulkových formátů, které existují po většinu klínové historie. V těchto „tabulkových seznamech“ může být pro pořadí položek použita organizační struktura. Tabulkové seznamy tvoří nejběžnější formát tabulek v rámci tradice komentářů.⁵⁰⁰ *Frahm* ve své diskusi o formátu poznamenává, že občasné zápisy překlenující sloupce naznačují, že písaři nejprve vytvořili rozvržení textu a později vyplnili strukturu zdrojovým textem a komentářem. Zatímco paradigmatická struktura dvou sloupcových komentovaných tabulek je poměrně jednoduchá, předvídavost oddělit různé skupiny znalostí a zařadit je v horizontálním a vertikálním prostoru naznačovala hlubší zapojení do plánování textu před psaním. To platí zejména tehdy, když uvážíte opakování MIN nebo KI.MIN, „totéž“, frází naznačujících, že k nějakému prvku seskupení došlo před nastavením textu v tabulkové struktuře.

⁴⁹⁸ *Rochberg-Halton*, 1984, s. 118.

⁴⁹⁹ *Robson*, 2004, s. 116.

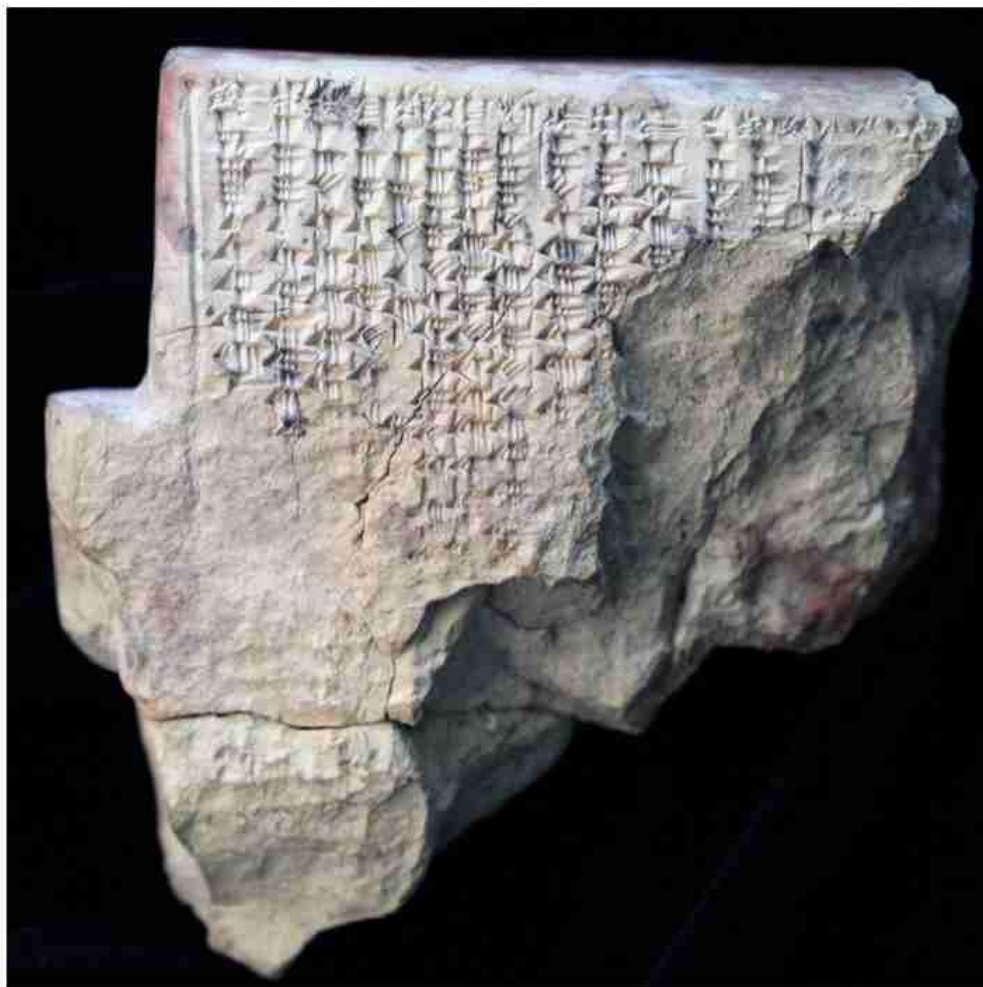
⁵⁰⁰ *Frahm*, 2011, s. 34–35.

Lexikální texty a jejich použití vizuální syntaxe nám umožňují krátké vniknutí do používání paradigmatu a syntagmy⁵⁰¹ v rámci věštění.⁵⁰² Tradiční metoda věšteckého znázornění zahrnuje syntagmatický vztah mezi protází a závětím, a termíny v nich obsaženými. To je v jistém smyslu chápání omen a probíhá horizontálně na tradičních textech omen. Naproti tomu paradigmatický vztah mezi omen probíhá vertikálně a vyměňuje prvky protáze a závětí, když to věstecká logika vyžaduje. Zajímavé je, že tyto dvě osy syntagmy (horizontální) a paradigmatu (vertikální) jsou přepínány v mikro-zodiaku tak, že význam určitého omen je čten svisle od velkého a malého znamení až po řádek, kterým se čtenář zabývá. Paradigmatický vztah mezi sloupci se mění vodorovně a podle potřeby se vyměňují malá znamení a obsah buněk.

Nakonec by *Monroe* rád stručně prozkoumal dva typy tabulek spojených s vědeckým materiálem. První z nich, tabulky *iqqur īpuš* a dalších *hemerologií*, se objevují před texty mikro-zodiaku, a druhý, astronomické tabulky zatmění Luny a další planetární data, jež jsou zhruba v součinnosti s texty mikro-zodiaku. Obě tabulky jsou formální tabulky v tom smyslu, že oddělovací čáry jsou obvykle vizuální a zřejmé. Nadepsané jsou však pouze hemerologické tabulky. Tabulky zatmění Luny a Slunce a tabulky planet oddělují položky bez počátečního řádku vysvětlujícího obsah každého sloupce. V případě hemerologických tabulek jsou nadpisem měsíce v roce.

⁵⁰¹ Skladebná dvojice.

⁵⁰² Použití těchto termínů vychází ze strukturalistické lingvistiky vytvořené Ferdinandem Saussureem (*de Saussure*, 1959).

Hemerologická tradice je zajímavá zejména díky množství zdrojového materiálu a vztahům mezi různými kompozicemi. Zvláštní význam pro tuto kapitolu mají tabulky, které vymezují a esencionalizují obsah dvou různých kompozic, *iqqur īpuš* a *Babylonského almanachu*. Tyto tabulky se snažily zkomprimovat a zpřístupnit již poměrně schematické texty. Učinily tak tím, že zdůraznily nejen obsah určitých řádků, ale vynechaly řádky, které nebyly považovány za důležité pro prezentaci údajů. Konečná tabulka, v případě tabulek příznivých dnů z *Babylonského Almanachu*, by pak mohla být doplněna do dalších textů jako schematické znázornění znalostí obsažených v almanachu.⁵⁰³

MLC 2627, revers, tabulka příznivých dnů (obrázek převzatý z <http://ccp.yale.edu/P297024>).

⁵⁰³ Pěkný příklad toho je na BRM 4 24 (*MLC 2627*), kde se na zadní straně tabulce, která obsahuje velké části *iqqur īpuš*, objevuje malá verze tabulky příznivých dnů. I když data na malé tabulce nevycházejí z *iqqur īpuš*, cíle jsou určitě komplementární, takže si zaslouží zahrnutí do větší tabulky. [Viz obrázek vlevo]

Z obou typů tabulkových hemerologických textů jsou složitější tabulkové verze *iqqur īpuš*.⁵⁰⁴ Tyto tabulky jsou *formální* a mají *nadpis*. První buňka v sloupci nejvíce vlevo udává celkové schéma tabulky: TA UD 1-KAM₂ EN UD 30-KAM₂, „od 1. dne do 30. dne.“ Každý následující sloupec je potom označen jedním měsícem v pořadí. Sloupec nejvíce vlevo obsahuje malé výňatky z *iqqur īpuš*, které jsou často zkrácenými formami konkrétních omen. Řádek po řádku jsou uvedena tato závěť z *iqqur īpuš* a poté vpravo jsou měsíce, ve nichž je tato činnost příznivá, označeny v následných sloupcích zahrnutím názvu měsíce ze sloupce do buňky v řádku. Poslední sloupec textu obsahuje znak ŠE pro každý řádek, přičemž každý zahrnutý měsíc v řádku je označen jako „příznivý“. Relativně úplnou verzi této tabulky lze vidět na VAT 13799+.⁵⁰⁵ Značná část práce se věnovala výňatkům a komprimaci informací z *iqqur īpuš*, aby se vešly do tohoto tabulkového rozvržení.

Další běžnou formou hemerologické tabulky jsou kompilace šťastných dnů převzatých ze seznamů šťastných dnů.⁵⁰⁶ Samotné seznamy byly zkrácenými formami *Babylonského almanachu*, které zahrnovaly pouze dny, které byly v almanachu příznivé. Zatímco mnoho textů seznamu sestává ze sekvenčního řazení příznivých dnů v rámci měsíců, dvě tabulky představují měsíce ve sloupcích vedle sebe v některých ohledech předjímajících tabulkově zkrácenou formu nalezenou později.⁵⁰⁷ Tabulky šťastných dnů dále komprimují seznamy tím, že se vyhýbají lineárnímu formátu a pouze vypíší měsíce na jedné ose a zaznamenají data, která jsou příznivá na druhé ose. Tyto tabulky lze nalézt buď jako malé

⁵⁰⁴ Monroe ví o devíti rukopisech. Nejprve si toho všiml Ernst Weidner, který přiřadil tabulky ke skupině C své části *Hauskalender* textů (Weidner, 1957). Zahrnul pouze jeden rukopis VAT 10375. Nicméně v raném článku v ZA Sayce publikoval jeden rukopis, K. 98 (Sayce, 1887, s. 333–334). Tato tabulka byla nedávno spojena s MS 2226 z kolekce Schøyen. Labat publikoval dalších pět in *MIO* 5, VAT 10480, VAT 10912, VAT 12944, VAT 16463b a VAT 13799 (Labat, 1957, S. 315–320). další byl nalezen při vykopávkách v Sultan Tepe, STT 304 (Gurney a Hulin, 1964). Nakonec byl nalezen další v Nimrudu v chrámu Nabû, CTN IV 53 (Wiseman a Black, 1996).

⁵⁰⁵ Labat, 1957, s. 317.

⁵⁰⁶ Seznamy šťastných dnů naposledy upravil Livingstone ve svém zpracování hemerologických textů (Livingstone, 2013, s. 83–99).

⁵⁰⁷ M 63388 in (Matoush, 1961) a IM 50969 in (Labat, 1952). Obě tyto rané verze tabulek šťastných dnů jsou v rozvržení velmi podobné. Skládají se ze šesti sloupců na každé straně a každý sloupec se týká jednoho měsíce, celkem tedy dvanáct sloupců na lící a rubové straně. IM 50964 uvádí seznam všech třiceti dnů od shora dolů tak, že stejný den v různých měsících je v podstatě na stejném řádku, ačkoli neexistují žádné vryté řádky. IM 63388 se mírně liší v tom, že uvádí pouze dobré dny, a poté ve spodní části každého sloupce shrnuje malou část, která je zapsána kolmo k toku sloupce.

tabulky pouze s tabulkou, nebo tabulku lze zahrnout na větší text, který sám o sobě často obsahuje další hemerologické informace. Dobrým příkladem pozdější praxe je *BRM IV 24*.⁵⁰⁸ Větší tabulka obsahuje úseky *iqqur īpuš*, na zadní straně je zachována malá tabulka šťastných dnů. Tento text je obzvláště zajímavý, protože tabulka šťastných dnů není nutně odvozena od *iqqur īpuš*, ale cíle obou textů jsou velmi podobné, a proto si zaslouží jejich zahrnutí do stejné tabulky.

Astronomické tabulky pozdního babylonského období nabízejí bohatý korpus pro zkoumání tabulkového formátování v zachovalém a rozmanitém souboru textů. Zejména skupina záznamů o zatmění Luny uspořádaná kolem cyklu Saros nabízí několik zajímavých charakteristik tabulkového formátování relevantních pro aktuální diskusi. Tyto texty lze rozdělit do dvou skupin.

První z nich je velká několika tabulková tabulka záznamů o zatmění zahrnující 24 cyklů Saros⁵⁰⁹ (747 – 315 př. n. l.).⁵¹⁰ Fragmentární tabulky zachovávají tabulkové rozložení, kde každá buňka zaznamenává předpokládané nebo pozorované zatmění. Oba typy záznamů lze snadno rozlišit podle stručnosti zprávy v případě předpovídaných zatmění.⁵¹¹ Každý sloupec obsahuje zprávy o zatmění za celý cyklus Saros, který se pravděpodobně táhne přes více tabulek. Buňky těchto sloupců se dělí šesti nebo pětíměsíčními intervaly. Proto se buňky, které jsou na stejném řádku, ale ve sloupci od sebe, liší o jeden Saros. Orientace textu je taková, že se otáčí na svislé ose, na rozdíl od většiny klínových tabulek. To bylo provedeno proto, aby byl zachován vodorovný řádek v celém textu, aby bylo možné sledovat určitý interval Saros vodorovně napříč sloupci. Tabulky byly jasně složeny z jiných zdrojů a kvalita záznamů se liší v průběhu dlouhého období hlášení o zatmění.⁵¹²

⁵⁰⁸ BM 50634 je další příklad, avšak v Livingstoneově svazku je editována pouze tabulka šťastných dnů na tabulce.

⁵⁰⁹ Cyklus je zhruba osmnáct let, 223 synodických měsíců, období, po kterém se zatmění opakuje.

⁵¹⁰ Tyto texty edituje Hunger v pátém svazku deníků jako texty 2, 3 a 4 (Hunger, 2001). Steele je komentoval ve stejném svazku (Steele, 2001). V krátkém článku o chronologii (Walker, 1997) se jim dostalo dřívějšího zpracování od Walkera. A viz všechny další diskuse Steeleho (Steele, 2011b).

⁵¹¹ Steele, 2011b, s. 457.

⁵¹² Steele, 2011b, s. 456.

Druhá skupina záznamů o zatmění Luny úzce souvisí s předchozí skupinou výše. Tyto texty „Saros kanónu“ obsahují data možností zatmění Luny organizovaná v tabulkovém uspořádání.⁵¹³ Celky postrádají popisné prvky výše uvedených hlášení o zatmění a obsahují pouze měsíc a rok zatmění. Řídí se podobným schématem jako předchozí texty v tom, že položky v sousedních sloupcích jsou od sebe vzdáleny jeden cyklus Saros a buňky jsou děleny pěti nebo šesti měsíci.

Obě výše uvedené skupiny textu sdílejí podobné organizační schéma v tom, že řádky odpovídají možnosti zatmění v cyklu Saros a sloupce jsou datovány od sebe o jeden Saros. To umožňuje srovnání mezi zatměními, která by měla sdílet podobné vlastnosti. Data byla převzata z jiných záznamů o možnostech zatmění a přeformátována v tabulkovém uspořádání. Tento nový formát umožnil lepší přístup k datům zatmění, která měla cyklický charakter a těžila z dvourozměrného rozložení.

Další skupinou astronomických tabulek *pozdního babylonského období* je skupina tabulek zvaná v moderním vědeckém zájmu jako „*Pomocné tabulky*“. Neugebauer rozděluje tyto tabulky pro lunární pohyb do šesti skupin.⁵¹⁴ Každá skupina se zabývá jinou částí celkových výpočtů pro pohyb Luny a tabulky zachované pro každou skupinu ukazují odlišnou konfiguraci sloupců. Bez nadpisů by tyto texty byly rozlišeny pouze na základě obsahu. Nicméně pravidelnost čísel v určitých sloupcích⁵¹⁵ a zahrnutí určitých sloupců, jako je datum, na očekávaných místech umožnily znalým písařům rychle a přesně identifikovat tabulky.

⁵¹³ Aaboe et al., 1991.

⁵¹⁴ Neugebauer, 1955, s. 164–176.

⁵¹⁵ Čísla uchovávaná na těchto textech dalece přesahují rozsah této kapitoly nebo větší disertační práce. Stačí však krátká poznámka. Existuje mnoho metod, jak čísla ve sloupcích vypočítat, a dvě z nich jsou krokové funkce a cik-cak funkce, obě mají charakteristické vzorce pro své výsledky, zejména na konci každého čísla. I při pouhém pohledu na konec každého čísla by písař dokázal tyto dvě metody výpočtu zhruba rozeznat. Z toho vyplývá, že tyto dvě metody byly použity na určitých místech pro určité sloupce, což umožnilo dále zúžit identitu sloupce.

Tabulky textů mikro-zodiaku

Tabulky mikro-zodiaku se řídí zastřešujícím organizačním schématem, které strukturuje pořadí tabulek a sloupců série (viz tabulka ve *III. kapitole*). Vrátime-li se k terminologii *Robsonové*, mohli bychom pak řadu mikro-zodiaku definovat jako sestávající z *formálních* tabulek. Každá tabulka v řadě má své sloupce i řádky označené zřetelnými vizuálními čarami. V některých případech jsou tyto čáry slabé a téměř neexistují. Tento efekt lze přičíst pořadí inklinujících řádků a psaní textu, přičemž první z nich předchází druhému. Nápisy položené po vyrytých čarách rozmazaly nebo rozmazaly dříve jasné vyryté čáry. Dobrým příkladem tohoto procesu je *BM 41583*, kde *Řádek A* na tabulce má velmi slabou svislou inklinovanou čáru oddělující rozsah dvou buněk na tabulce [viz obrázek]. Na několika místech je čára viditelná tam, kde je text z buňky *Řádku*

A přirozeně odsazen, což znamená, že počáteční znak byl napsán dále od hranice, a tudíž by nenarušoval dříve vyrytou čáru.

Část BM 41583, avers, ukazující přepsanou řezovou vertikální linii.

Tabulky mikro-zodiaku nejsou *nadepsány* v tom smyslu, neb neexistuje žádný počáteční řádek s obsahem každého sloupce, ale každá tabulka obsahuje *preambuli*. Tento úvodní kus textu sestává, jak již bylo zmíněno, ze znamení nebeského zatmění, které na začátku zahrnuje zatmění Luny ve velkém znamení, s nímž je tabulka spojena. Každý sloupec je však označen zodiakálním znaméním. Štítky nefungují jako tradiční záhlaví, protože neidentifikují typ obsahu v řádku a pouze vymezují, kam v zastřešující struktuře tento obsah patří. Text je

spíše uspořádán kategoricky podle zařazení do řádku, pro který neexistují nadpisy, ale buňky jsou obecně snadno

identifikovatelné podle prvního znaku. *Řádek A* téměř vždy začíná znakem KI, *Řádek B* znakem UD, a *látkový řádek* má často E₂ v prvním řádku, a pak posloupnost GIŠ, U₂, NA₄ jako determinanty v následujících řádcích. Tyto stopy by ukazovaly na typ obsahu v každé buňce bez formálního nadpisu.

A konečně, ještě jeden aspekt mikro-zodiaku, který stojí za zmínku, je přeřazení řádků, ke kterému dochází mezi tabulkami z Babylonu a Uruku. Existující tabulky z Uruku si nejdříve řadí řádky s lékařským obsahem a poté *Řádky A, B a C*. Pokud jde o obsah z Babylonu, najdeme jiný obrázek. Většina textů z Babylonu drží první *látkový řádek* přímo pod záhlavími malých znamení. Další tři řádky jsou však obráceny v pořadí vůči obsahu Uruku. Tento vzor se nachází téměř ve všech rukopisech z Babylonu, s výjimkou zejména tabulky *Textu 11 (K 11151+)*, ke níž se brzy vrátíme, a *BM 42288+*, jež následuje Urucké pořadí řádků. Toto přeřazení řádků naznačuje několik zajímavých věcí o přenosu astrologických znalostí obsažených v tabulce.

Nejprve je třeba zmínit, že i přes přeskupení řádků mezi exempláři z Uruku a Babylonu zůstává obsah řádků stejný. Buňka z *Řádku A* pod Vodnářem-Pannou v *Textu 7 (VAT 7847+)* bude obsahovat přesně stejný obsah jako buňka z *Řádku A* pod Vodnářem-Blíženci v *Textu 3 (BM 34572)*:

Text 7 (VAT 7847+): rev. (Panna) sloupec Vodnáře, Řádek A:

E u PA₅ NU SI.ME ^dšal-bat-a-nu KUR₄-ma ^{še}GIG u ^{šel}MGAGA ina(!TAB) KUR ZAḪ₂ ana ^dSAG.UŠ Ṛana ^ddele-bat ^dGU₄Ṛ [u^{mul₂}BABBAR SI.SA₂.ME]

Hráz a příkop nebudou v pořádku, Mars bude jasný, pšenice a emmer zahynou v zemi, pro Saturn, pro Venuši, pro Merkur [a Jupitera půjdou dobře.]

Text 3 (BM 34572+): av. (Blíženci) sloupec Vodnáře, Řádek A:

E u PA₅ NU SI.SA₂ME ^dšal-bat-a-nu KUR₄-ma ^{še}GIG IMGAGA ina KUR ZAH₂ [ana ^dSAG.UŠ ana ^ddele-bat ^dGU₄.U₄ u^{mul₂}]BABBAR ʾSIʾ.SA₂.ME

Hráz a příkop nebudou v pořádku, Mars bude jasný a pšenice a emmer zahynou v zemi; [pro Saturn, pro Venuši, Merkur a Jupiter] půjdou dobře.

Kromě několika malých ortografických rozdílů jsou si tyto dva oddíly velmi podobné. První text umístí *Řádek A* do horní části tabulky těsně pod řádek lékařského obsahu, druhý text umístí *Řádek A* do spodní části tabulky jako poslední řádek nad *číselný řádek*. To znamená, že samotný obsah byl odtržen od jediného rozvržení tabulky a že samotné řádky byly pojaty jako nezávislé vědomosti, které spolu prostorově nesouvisejí, i když si stále zachovávají své místo v organizační struktuře schématu mikro-zodiaku.

Dalším příkladem oddělení obsahu od konkrétního pevného tabulkového rozvržení je tabulka (*K 11151+*). Tato tabulka obsahuje komprimovanou nebo zkrácenou verzi tabulky mikro-zodiaku. Lící strana tabulky je rozdělena do skupin po třech řádcích, přičemž každá skupina se započítává od skupin před a po dvojím rozvržení (rozhodnutí). Tyto tři řádky obsahují *látkový řádek*, *Řádek B* a *Řádek C* (v tomto sledu) z tabulky tradičního mikro-zodiaku. Naneštěstí rub tabulky není zachován. Identifikace obsahu na lící stránce silně naznačuje, že jedna strana této tabulky by obsahovala zkrácené verze šesti znamení mikro-zodiaku a pravděpodobně by opačná strana obsahovala dalších šest, což by na jedné tabulce tvořilo celkem dvanáct znamení. Z pohledu tabulkového rozložení je tato tabulka obzvláště zajímavá tím, že zde zcela chybí popisky s malými znameními, tak výrazné na ostatních textech. Jejich nepřítomnost text značně komplikuje, nejen že nejsou identifikovány malá znamení sloupců, organizační struktura tabulky znamená, že se posouvají s každou novou částí. Každý čtenář tohoto textu musí být před použitím této tabulky důvěrně obeznámen s celkovou strukturou mikro-zodiaku.

Zamyslíme-li se nad tabulkou mikro-zodiaku ve *formalistickém* smyslu, částečně podloženou terminologií *Robsonové*, začneme si všímat zajímavých vzorců ve způsobu, jakým tabulka funguje. Za prvé, řádky mají vnitřní organizaci,

která řadí lékařský obsah do samostatné kategorie k ostatním třem řádkům (*A*, *B* a *C*).⁵¹⁶ Nejjasněji to lze pozorovat na skutečnosti, že *látkový řádek* je vždy první, zatímco ostatní tři řádky následují, i když je jejich pořadí obrácené. Za druhé, ve všech případech je *číselný řádek* na konci jako poslední řádek tabulky. To by naznačovalo, že má celkovou organizační úlohu při rozvržení obsahu a nezapočítává se jako součást textového obsahu. Na okrajích tabulek se tradičně objevují organizační prvky, které upravují obsah v nich obsažený.

Nakonec stojí za to prozkoumat drobné nápisy na tabulkách. Objevují se v horní části každého sloupce a jsou vždy napsány kolmo k normálnímu toku textu. Jakékoli ortografické obavy týkající se umístění názvů zvěrokruhu na jednu řádek textu rotací buněk musí být opuštěny, protože názvy planet a znamení v jiných buňkách jsou rozděleny na více řádcích hranicemi jejich buněk. Orientace těchto záhlaví zvěrokruhu proto musí být součástí rozvržení. Zejména chybí na *Textu 11* (*K 11151*), což znamená, že nebyly nutné pro pochopení.

Konkluze

Tato kapitola se snažila prozkoumat tabulkové formátování samotného mikro-zodiaku. Na závěr by se rád *Monroe* vrátil k několika otázkám, které byly nastoleny v předchozích částech. Nejprve role tabulkového formátování a tabulek mikro-zodiaku při řešení otázky entropie znalostí. Dále by se rád podíval na způsob, jakým mohou formáty a texty splývat v nových kompozicích. Konečně, nastíní některé důvody pro výňatek obsahu do tabulky.

Vrátíme-li se k pojmu entropie znalostí zmíněnému v této kapitole, možná jedním ze způsobů, jak lze formátování tabulek kontextualizovat, je strategie pro zachování esoterických znalostí. Rozhodně v tomto pozdním období mezopotámské učenosti byly známé a překopírované tradiční textové edice zdlouhavé a možná obtížně reprodukovatelné

⁵¹⁶ Zajímavé je, že *K 11151+* vynechává Řádek *A*, zatímco obsahuje látkový řádek. To naznačuje, že tato tabulka pochází z poněkud odlišné tradice, nežli zbytek tabulek mikro-zodiaku, které mají stejný počet řádků.

v dokonalé formě nebo ve skutečnosti využitelné v praxi. Jak již bylo zmíněno, existuje tendence organizovaných znalostí, v tomto případě omen - rozsáhlé série omen. V tomto případě lze entropii definovat dvěma mechanismy. Prvním je samozřejmě jednoduchá skutečnost opomenutí obsahu nebo zavádění chyb během kopírování. Při vytváření nové kopie nelze chybějící text přenést na nové médium. K tomu může dojít několika způsoby, buď může chybět celá část textu, nebo malá část může být uničená a nečitelná.

Tabulkové rozložení mikro-zodiaku mohlo být reakcí na entropii projevenou v jiném textovém materiálu. Tabulkové rozložení řeší oba mechanismy opomenutí a dezorganizace výhradně prostřednictvím formátu, ve kterém je obsah umístěn.⁵¹⁷ Zaprvé, každé opomenutí v tabulce je okamžitě zřejmé, protože veškerý obsah v rámci série má své specifické jedinečné místo. Při kopírování z jednoho textu do druhého je zřejmé, kdy mohla být část přehlédnuta nebo kdy určitá tabulka nebyla k dispozici. To ovšem neznamená, že tyto tabulky byly uchovávány v původním stavu a nikdy neutrpěly žádné poškození. VAT 7847+ obsahuje část na lící straně za tabulkou mikro-zodiaku, kde v původním rukopisu muselo dojít k výraznému poškození, protože aktuální text je plný dlouhého řetězce „poškozených“ anotací. Tyto anotace zahrnují jak jednoduché „poškození“, tak podrobnější „nové přerušení“. V samotné tabulce je jedna „poškozená“ glosa, i když je tabulka v tomto bodě docela poškozená. Po dokončení tabulky je v prvním sloupci glos téměř ve všech řádcích vyznačeno „nové poškození“ ve středu řádku, a na konci řádků je zahrnuto několik „poškozených“ glos. To naznačuje, že tyto dvě části stávající tabulky pocházely z různých zdrojových rukopisů, z nichž jedna již obsahuje „poškozené“ glosáře, které byly kopírovány doslovně, a druhá, která byla nedávno poškozena, a proto byla zaznamenána „novými“ poškozenými glosáři. Potenciálně také naznačuje, že tabulka mikro-zodiaku a sekce pod tabulkou se mohou lišit v relativním stáří. Text s více „poškozenými“ glosáři, (by mohl naznačovat), že je starší, a proto utrpěl větší škody, i když je to velmi obtížné stanovit a mohlo by to být výsledkem mnoha dalších faktorů. Pokud relativní stáří nehraje roli v množství poškození, mohlo by to pak

⁵¹⁷ Je možná zajímavé uvažovat také o formátování tabulek jako o replikaci funkce, kterou Martin Worthington popsal jako metodu čtení „dokončení a začátku“ (Worthington, 2012, s. 242). Zde by každá buňka fungovala jako jednotlivá jednotka umožňující čtenáři plně se soustředit na čtení znaků obsažených ve fyzicky vymezeném prostoru. To by se postaralo o mnoho otázek, které Worthington nadnesl a které se týkají rozestupů a vizuálního vzhledu textu.

naznačovat, že tabulkové formátování mikro-zodiaku umožňuje textu a jeho opisovači překonat poškození pomocí schematické povahy určitých řádků k vyplnění chybějících nebo poškozených částí.

Dobrým důkazem pro kombinaci různých textových tradic a textů na jedné tabulce je *BM 56605*.⁵¹⁸ Tato tabulka si na líci zachovává text ve dvou sloupcích, který se zabývá astrologickou medicínou, svým obsahem velmi podobným 29. tabulce v *Babylonské diagnostické příručce*, kromě textu, který spojuje určité části těla s nebeskými objekty.⁵¹⁹ Zadní strana tohoto textu však obsahuje tabulku kolmou k orientaci textu na lící straně, napravo od této tabulky je malá tabulka s jedním sloupcem. Tento malý text obsahuje třináct položek pro známý seznam lékařských schémat, kamenů, rostlin a druhů dřeva.⁵²⁰ V tomto případě jsou lékařské složky spojeny se znameními zvěrokruhu a kombinovány se zákazy konzumace určitých potravin, velmi podobné obsahu mikro-zodiaku.

Vrátíme-li se k tabulce, obsahuje třináct řádků a dvanáct sloupců. V prvním řádku jsou napsány názvy zodiakálních znamení a pod každou buňkou sloupců je slovo a číslo. I když výklad této tabulky není zcela jasný, schéma by mohlo představovat nějakou formu astrologické medicíny v tabulkové podobě. *Mark Geller* naznačuje, že nová spojení a vlivy mezi zodiakálními znameními, medicínou, neduhy a částmi těla nalezenými na jiných textech tohoto období by mohly být vyjádřeny tabulkovou formou podobnou té, která se nachází na rubu *BM 56605*.⁵²¹ Tato tabulka představuje tři typy formátování s literárními texty. První je prozaický odstavec založený na tradičním formátu vystaveném na líci. Zde je souvislý text přerušen pouze horizontálními pravidly (rozhodnutími); ve skutečnosti jsou dva odlišné texty zřetězeny dohromady. Zadní strana obsahuje další dva typy. Prvním je jednorozměrný seznam, kde jsou položky umístěny na horizontální ose podle organizačního paradigmatu, v tomto případě podle znamení zvěrokruhu. Druhým typem je velká

⁵¹⁸ Původně editoval Heeßel (*Heeßel*, 2000, s. 112–130). Od té doby byla zpracována Weem (*Wee*, 2015).

⁵¹⁹ *Heeßel*, 2008, s. 11–12.

⁵²⁰ *Heeßel*, 2005.

⁵²¹ *Geller*, 2014, s. 93, pozn. 3.

tabulka, která zabírá většinu zadní strany tabulky. Tato tabulka je uspořádána podél dvou os, horizontální a vertikální. Vodorovná osa závisí na uspořádání znamení zvěrokruhu, zatímco svislá osa sleduje dosud neznámé organizační schéma. Kombinace všech tří těchto forem rozvržení ukazuje, že podobné znalosti by mohly existovat ve všech stylech. Písmo tohoto období se zdálo být známé a pohodlné v prozaických i tabulkových formátech alespoň pro astrologický obsah. Písaři tohoto období se zdáli být obeznámení v prozaických a tabulkových formátech, alespoň pro astrologický obsah.

Ulla Kochová argumentovala, že složitější ominální texty, jako je *Multābiltu* a *Niṣirti Bārûti*, možná představují „krok k abstraktnějšímu myšlení“⁵²² kolem věštění.⁵²³ I když tyto texty nejsou samy o sobě tabulkové, existují charakteristiky textu, které stále čtenáře informují o procesu v zákulisí, který informoval o složení těchto textů. Dobrým příkladem toho je několik tabulek z řady *Niṣirti Bārûti*, „tajemství umění divinace“. Obsahují titulek: „*Omina, která jsou podivná / nepříznivá, pokud jde o extispicii, a jejich vlastnosti, vhodné pro učení.*“⁵²⁴ Texty, na kterých se tento titulek nachází, jsou součástí části textu, která se snaží kombinovat protáze. Některé z protází sdílejí závěti v jiných textech, v jiných případech je odkaz nejasný.

28 [Pokud je horní část Prstu atrofována] a horní část pravé Roviny Prstu je rozdělena.

29 [Pokud je horní část Prstu atrofována], horní část levé Roviny Prstu je rozdělena. (*Text 37: 28-29*)⁵²⁵

Zápisy v tomto oddíle střídají protáze v logickém pořadí vytvářejícím paradigmatickou strukturu věštecké logiky.⁵²⁶ Volby při výběru určitých protází svědčí o procesech, které probíhají v zákulisí, když jsou tabulky zapisovány. V tomto

⁵²² Abstraktní myšlení by zde nemělo odkazovat na vývojovou změnu schopnosti uvažování. Jedná se spíše o změnu způsobu, jakým byly základní analogické úvahy o věštění použity nebo vyjádřeny v textech a datech, které jsou k ruce. Komentáře zde odkazují pouze na porozumění vědecké kultuře a nikoli na mysl mezopotámského písaře. Rochbergová přesvědčivě argumentovala proti jakémukoli vývojovému posunu v schopnosti uvažování, což ukazuje, že analogie a korespondence byly vždy součástí vědecké tradice (Rochberg, 2015). Monroe to zde chápe tak, že během této doby dochází k posunu pouze ve způsobu aplikace a výrazu.

⁵²³ Koch, 2005, s. 1.

⁵²⁴ Koch, 2005, s. 55.

⁵²⁵ Koch, 2005, s. 331.

případě byla vybrána omina, z velmi velkého korpusu, za účelem výuky vztahů a ilustrace toho, jak funguje věštecká logika, nebo snad hledání a interpretace nových vztahů.

U mikro-zodiaku se děje podobný jev. Používání tabulek k reprezentaci propletené sítě astrologických znalostí je obzvláště účinné, pokud je účelem textu odhalit myšlenky a propojení mezi hvězdami a různé formy poradenství. Zvolený formát slouží k vyjasnění těchto asociací, ale také k zastupování dobře známých výňatků z tradičních znalostí v radikálně novém uspořádání, které usnadňuje jejich pochopení i čtení. Mnoho podob, jež tabulka může mít (Babylon, Uruk a *Text 11* (K 11151+)), ukazuje, že obecná paradigmata byla známa. Písaři pracující na každé z tabulek obecně věděli, jaké znalosti zahrnout a jak je spojit se schématem mikro-zodiaku. Dokonce věděli, že některé části jsou podle jejich malých znamení stejné. Konečný výsledek by se však mohl mírně lišit, v případě Babylonu a Uruku, nebo značně v případě *Textu 11* (K 11151). Jiné texty používaly obecnou znalost řady mikro-zodiaku, ale vyňaly ji pro jiný účel. *BM 33535* obsahuje dva sloupce tabulky mikro-zodiaku ze Střelce a obsahuje rituální obsah, vše v lineárním formátu.⁵²⁷ Tento text poukazuje na způsob, jakým byl obsah mikro-zodiaku koncipován, jako jednotka propojená tabulkovým rozložením; pořadí a asociace nalezené na tabulce zrcadlí příslušnou tabulku mikro-zodiaku.

Tabulkový formát mikro-zodiaku je klíčem k vytvoření významu a prezentaci nespořádaných znalostí vycházejících z dlouholetých mezopotámských akademických tradic. Použití tabulky v různých formách umožňuje kombinaci materiálů, nebeských omen, denních a kultovních rad ve schématu, jež ji spojuje s matematickou permutací zvěrokruhu. Obsah mikro-zodiaku se liší od jiných tabulek v mezopotámské literatuře, protože organizační schéma je umělým výtvoem a obsah pochází z mnoha nespořádaných zdrojů. Při pohledu na současné texty a písařské tradice vidíme, že použití lineárních nebo prozaických textů není v žádném případě nahrazeno tímto tabulkovým formátem ani v rámci žánru astrologie. Za volbou formátu tedy musíme hledat jiné důvody.

⁵²⁶ Rochbergová komentuje logiku věštění pomocí analogie i odkazu vloženého do podmíněné syntaxe „Pokud P, pak Q“ (Rochberg, 2010).

⁵²⁷ Hunger, 2007.

V této kapitole *Monroe* tvrdil, že generativní kvalita čtení prostřednictvím tabulky umožňuje organizovat znalosti novými způsoby a smyslem vytvořeným s každým použitím tabulky. V žánru znalostí, který prospívá novým asociacím, jako je astrologie, rozšíření fyzických vztahů na dvě dimenze prostřednictvím sloupců a řádků, umožňuje vznik nových asociací se starým obsahem. Souběžně s touto myšlenkou generativního textu existuje i základní pochopení, že s komplikovaným rozmanitým souborem obsahu umožňuje tabulkový formát uspořádaný s přísným řídicím paradigmatem snadnější přístup k datům a změnu metody čtení a smyslů. Jednotlivé buňky lze lokalizovat rychleji, nebo data v řadě lze porovnávat v širším časovém úseku, než kdyby byl text orientován lineárně. A konečně, tabulkový formát má také určitý stupeň textové konzervace v mezích stanovených znalostmi a opakující se povahou některých částí textu. Jak se texty zvětšují a neohrabaně se s nimi pracuje, tabulkový formát nabízí rozvržení, které omezuje a zhušťuje znalosti do vnitřně logického uspořádání. I když série mikro-zodiaku nebyla první tabulkou literárního obsahu v historii mezopotámské učenosti, nabídla originální vývoj tohoto formátu. Tabulka jako diagramatický způsob vizualizace znalostí vděčí za mnohé proměnlivé povaze učenosti v tomto období v historii klínového písma.

Konkluze

V této disertační práci se *Monroe* snažil zasadit texty mikro-zodiaku do jejich odborného kontextu a prozkoumat procesy, jimiž byly koncipovány, skládány a čteny, a to přidáním nových textových fragmentů, dříve nepublikovaných. Z této studie je zřejmé, že je třeba udělat mnohem více pro pochopení intelektuálního světa *pozdně babylonské astrologie* a jejích vazeb jak s vlastní minulostí, tak se sousedními tradicemi.

Texty mikro-zodiaku, upravené v této studii, vykazují složitost jak ve formě, tak v základní funkci, která je založena na analogických způsobech myšlení přítomných v předchozích formách věštění. Ve *IV. kapitole* se *Monroe* snažil zasadit samotné texty mikro-zodiaku do odborného kontextu daného období a prozkoumat, jakými způsoby se vzájemně ovlivňují a staví na soudobých či předcházejících textech. Kapitola se zabývala zejména způsobem, jakým texty mikro-zodiaku představovaly formu divinační vědy.

Logická struktura věštění, „*pokud P, pak Q*“, která existovala od nejranějších forem vědy, působí ve fyzikální syntaxi textů mikro-zodiaku. Na rozdíl od „tradičních“ forem věštění se však logická struktura sama nachází pouze ve vizuální struktuře textu. *Monroe* vnímá tento vývoj jako formu abstrakce, kde je pochopena syntaxe věšteckých vztahů a dvě poloviny omen, protáze a závětí, mohou být umístěny separátně, již nejsou vázány stejnou klauzulí. Mikro-zodiak je schopen umístit tyto části do tuhé vizuální struktury s protází, představující velké a malé znamení, neodmyslitelně spjatá s tabulkovým formátem textu, a se závětím, buňkami, vzhledem k jedinečnému umístění závislému na jeho obsahu.

Tato abstrakce obsahu podporuje tvrzení *Rochbergové*, že logika věštění (a jiných forem poznání) se nezabývala možným či nemožným, „empirickým prvkem“.⁵²⁸ Poukazuje na lexikální seznam jako na příklad substituce v horizontální, paradigmatické a vertikální, syntagmatické ose. S každým řádkem je nahrazen jeden prvek předchozího řádku, který tvoří novou kombinaci, a tudíž nové poznatky. Texty mikro-zodiaku fungují na podobném principu s každým novým sloupcem

⁵²⁸ *Rochberg*, 2009, s. 22–23.

nebo řádkem, který mění předchozí obsah předvídatelným způsobem a vytváří nové vztahy a nové poznatky. Tímto tématem se zabývala *V. kapitola* v diskusi o generačních kvalitách vizuální struktury textu. Asociace vytvořená substitucí byla graficky zobrazena ve sloupcích a řádcích mikro-zodiaku, které vytvářely nové poznatky prostřednictvím znázornění vnitřní logiky.

Tabulky mikro-zodiaku objasňují, že obsah věštění, který tvořil buňky, nebyl vybrán pro svou empirickou nebo historickou pravdivost, ale spíše proto, že se vešel do paradigmatu. Nejvíce důkazů je v *Řádce B*, kde je pro osm z dvanácti zápisů předepsán rituál *pīt bābi*. Data praxe tohoto rituálu jsou zachována v jiných textech období a neodpovídají obsahu mikro-zodiaku. To je způsobeno tím, že buňky *Řádce B* rotují s každou novou tabulkou mikro-zodiaku, proto se výskyt rituálu pohybuje v průběhu měsíce a vyskytuje se v časech, které se v tradičním kultovním obsahu neočekávají. Důraznost s největší pravděpodobností nebyla prvkem, podle něhož byl tento text posuzován, důležitější byla celková úplnost schématu mikro-zodiaku.

Myšlenku úplnosti jako žádoucí kvality textu lze podpořit řadou prvků v textu. Za prvé, skutečnost, že se pod každým velkým znamením se opakují dva řádky, naznačuje, že obsah nebyl jedinečnými prvky věštecké klauzule, „*Pokud P, pak Q*“, avšak spíše vytvořeným a vloženým do schématu mikro-zodiaku, aby vyplnil pravidelně se vyskytující místo ve dvanácti tabulkách. Obsah *Řádce A* by mohl být jako samostatný seznam dvanácti položek, ale umístěný ve sloupcích mikro-zodiaku získává nový význam s každým novým párováním velkého a malého znamení. Za druhé, *číselný řádek* v dolní části každé tabulky se překrývá o dvě čísla s tabulkou přímo následující. Ať už obsahu tohoto řádku přisuzujeme jakýkoli význam, zdá se, že překrývání je proti jeho účelu, pokud představuje jedinečný a smysluplný prvek věšteckého paradigmatu. Spíše se *Monroe* domnívá, že *číselný řádek* byl odvozen z *výpočtového řádku* a vyplnil spodní část každé tabulky sestupnými čísly, která po levém, nejzazším počátečním záznamu již neměla vliv na obsah ve sloupcích.

S myšlenkou úplnosti úzce souvisí označení tohoto materiálu *Ullou Kochovou* coby „kombinační“ texty.⁵²⁹ Texty mikro-zodiaku vylučovaly a kombinovaly více forem poznání, od předzvěstí počasí po klesající číselné řady (aby *Monroe* použil výše uvedený příklad), do většího textu, který se řídil schematickou strukturou. Na rozdíl od kompilačních textů, její druhé kategorie, jsou kombinované texty vázány svou strukturou, v níž je text obsažen. To vytváří logický konec nebo rozsah konceptu za textem. Například, každá tabulka mikro-zodiaku má pouze dvanáct sloupců, což je číslo odvozené z dvanácti znamení zvěrokruhu. To znamená, že textový obsah určený k naplnění tabulky musí zapadat do vytvořeného paradigmatu.

I když mnohé zastřešující pojmy platí pro všechny texty mikro-zodiaku a abstraktní způsob, jakým fungovaly, se zdá být základem všech příkladů, mezi textovými tradicemi nalezenými v Uruku a Babylonu přetrvávají rozdíly. Nejzřetelnějším z těchto rozdílů je nedostatek obrázků na tabulkách z Babylonu, a přeskupení řádků mezi oběma tradicemi (uvedeno v *V. kapitole*). Ve studii astronomických a astrologických tradic v Babylonu a Uruku *Steele* zaznamenal rozdíly v terminologii a ortografii mezi oběma městy.⁵³⁰ Dospívá k závěru, že mnohé rozdíly byly způsobeny písaři v Uruku, kteří se snažili prosazovat svou vlastní identitu. I když bychom mohli očekávat, že v tabulkách Uruku spatříme důkazy o prvcích urucké kultury nahrazující obsah, například bůh Anu nahrazující boha Ea, jako v *Steelově* příkladu, nezdá se, že by tomu tak bylo v textech mikro-zodiaku. Jak je ukázáno v části výše, Anu zdaleka není nejběžnějším bohem v obsahu *Řádku B* (s pouhými dvěma výskyty).

Mohlo by být také lákavé uvažovat o obrazech na tabulkách Uruku jako o prvku přidaném do textu písaři, kteří se snaží prosadit svou vlastní identifikaci na jinak babylonském textu. Existence popisků na textech z Babylonu však předpokládá existenci nějaké formy vyobrazení. I když je náš korpus malý, je jistě pravdou, že dva velké urucké příklady byly napsány s větší pečlivostí, nežli některé texty z Babylonu. Sloupce a řádky jsou zvláště dobře ohraničeny a obsah

⁵²⁹ *Koch*, 2015, s. 203–208.

⁵³⁰ *Steele* v tisku.

dobře zapadá do každé buňky. Přes rozdíly mezi oběma tradicemi a rozdílnou kvalitou textů je pozoruhodné, jak zůstává jednotný obsah. Buňka *Řádku A* z *Textu 1* (BM 42288), se svými setřenými sloupci o nejvýše dvou znacích a slabě vyrytými čarami, obsahuje stejný text jako ekvivalentní buňka *Řádku A* na *Textu 7* (VAT 7847+), s vyobrazením a širokou, dobře ohraničenou tabulkou. Kromě toho jsou aspekty struktury, jako kolmé nadpisy, také stejné mezi oběma tradicemi, což naznačuje, že mezi městy byl sdílen nejen koncept schématu mikro-zodiaku, ale také obecný přehled o tom, jak měla být tabulka rozložena.

Texty mikro-zodiaku ztělesňují měnící se povahu učenosti v *pozdně babylonské* společnosti. Vývoj v obsahu, formátu a paradigmatické struktuře lze nalézt v souvisejících textech, ale série mikro-zodiaku je kombinuje do jednoho textu. Nemělo by se přehlížet, že vizuální prezentace těchto textů je ohromující, jejich tuhé linie a obsah naskládáný do buněk o šířce a výšce tabulky je stále působivý, bez ohledu na ilustrace přítomné na dvou textech z Uruku. Jednalo se jednoznačně o texty vypracované s velkou pečlivostí a promyšleností, a to jak při plánování rozložení a obsahu, tak i při stanovení pečlivé struktury textu.

Monroe nepochybuje o tom, že další fragmenty mikro-zodiaku se najdou jak ve sbírkách *Britského muzea*, tak i jinde. Až budou nalezeny, pomohou doplnit obrázek tohoto textu. Díky jeho paradigmatické povaze však již máme dobrou představu o obsahu a fungování textu. Možná, že stav našeho současného chápání by nám měl poskytnout vodítko k přijetí tohoto textu starověkými písaři. Zatímco starověký učenec by se mohl snažit mít kompletní sadu těchto tabulek, mít jednu nebo dvě poskytuje množství informací, a všechny uspořádané tak, aby člověk mohl rychle najít požadovaný obsah.

Texty mikro-zodiaku nepředstavují pokus o dokonalejší popis světa prostřednictvím spojení různorodého obsahu a zodiakálních znamení. Představují spíše pokus písařů *esencializovat* pozdně babylonskou astrologii. Předzvěsti počasí, lékařské látky, kultovní instrukce a denní rady, to vše bylo vybráno ze zdrojového materiálu a vloženo do schématu mikro-zodiaku. V mnoha případech by znatelný nedostatek přímých paralel mezi obsahem v buňkách mikro-zodiaku a dalších

souvisejících textů měl naznačovat, že složení těchto tabulek nebylo provedeno vyjmutím obsahu z jeho zdrojového kontextu spolu se systémem logiky, který tam nacházíme, ale spíše jeho vložení do předem určeného paradigmatu, paradigmatu mikro-zodiaku. Obsah *látkového řádku* se například neřídí pořadím známého lexikálního seznamu. Stejně tak, zatímco obsah *Řádku C* je paralelní s obsahem z *Babylonského almanachu*, nevypůjčuje si bloky obsahu v posloupnosti. Položky v *Řádku C* jsou zvoleny spíše na základě asociace odvozené ze schématu mikro-zodiaku: dny jsou zahrnuty a vynechávány spíše na základě logiky textu mikro-zodiaku, nežli zdrojového textu. Zároveň byl tento proces, kdykoli k němu došlo, standardizován, protože obsah mezi texty Uruku a Babylonu je pro všechny účely stejný. Zvláště zarážející je, že obsah i v nestandardních řádcích, jako je *látkový řádek*, dokáže najít paralely mezi tabulkami Uruku a tabulkami Babylonu. To naznačuje, že mikro-zodiak existoval jako pozoruhodně stabilní série v obou městech. Rozhodující pro tento bod je však skutečnost, že pořadí řádků se mezi oběma tradicemi mění. Pro upřesnění předchozího bodu, texty mikro-zodiaku existovaly jako koncepční rámec, a obsah buněk byl nezávislý na jakémkoli konkrétním způsobu, jak text reprezentovat.

Texty mikro-zodiaku proto představují skutečně paradigmatické chápání astrologie. Vztahují různé tradiční formy mezopotámského učení ke znamením zvěrokruhu organizovaného prostřednictvím schématu, jež rozděluje každé znamení do dvanácti. Tím vznikla zastřešující tabulka se 144 sloupci, z nichž každý obsahoval mírně odlišný obsah a mohl být fyzicky koncipován různými způsoby. Buňky tabulky mikro-zodiaku obsahovaly informace převzaté z typických žánrů mezopotámské učenosti, které nabízely odpovědi na širokou škálu dotazů. Jednotlivé tabulky byly vizuálně působivé, každá zabírala většinu povrchu tabulky a byla vysoce uspořádaná s rytými čarami ohraničujícími sloupce a řádky. Zásadní pro prezentaci tabulky byl základní analogický systém uvažování, který v Mezopotámii existoval po tisíce let.

Bibliografie

- Aaboe, A., J. Britton, J. Henderson, O. Neugebauer, and A. Sachs. 1991. "Saros Cycle Dates and Related Babylonian Astronomical Texts." *Transactions of the American Philosophical Society* 81, no. 6 New Series: 1–75.
- Al-Rawi, F., and A. George. 1991. "Enūma Anu Enlil XIV and Other Early Astronomical Tables." *Archiv Für Orientforschung* 38/39: 52–73.
- Beaulieu, P. 1989. *The Reign of Nabonidus, King of Babylon, 556-539 B.C.* New Haven: Yale University Press.
- . 1999. "The Babylonian Man in the Moon." *Journal of Cuneiform Studies* 51: 91–99.
- . 2000. "The Descendants of Sin-Leqi-Unninni." In J. Oelsner, J. Marzahn, H. Neumann, and A. Fuchs, eds. *Assyriologica et Semitica: Festschrift Für Joachim Oelsner Anlässlich Seines 65. Geburtstages Am 18. Februar 1997 Alter Orient Und Altes Testament Bd. 252* Münster: Ugarit-Verlag: 1–16.
- . 2003. *The Pantheon of Uruk during the Neo-Babylonian Period.* Cuneiform Monographs 23 Leiden ; Boston: Brill : STYX.
- . 2005. "An Excerpt from a Menology with Reverse Writing." *Acta Sumerologica* 17: 1–14.
- . 2006. "The Astronomers of the Esagil Temple in the Fourth Century BC." In A. Guinan, M. de J. Ellis, A. Ferrara, S. Freedman, M. Rutz, L. Sassmannshausen, S. Tinney, and M. Waters, eds. *If a Man Builds a Joyful House: Assyriological Studies in Honor of Erle Verdun Leichty* Cuneiform Monographs v. 31 Leiden: Brill: 5–22.
- . 2014. "Nabû and Apollo: The Two Faces of Seleucid Religious Policy." In F. Hoffmann and K. Schmidt, eds. *Orient Und Okzident in Hellenistischer Zeit* Vaterstatten: Brose: 13– 30.
- Beaulieu, P., and F. Rochberg. 1996. "The Horoscope of Anu-Bēlšunu." *Journal of Cuneiform Studies* 48: 89–94.

Boiy, T. 2004. Late Achaemenid and Hellenistic Babylon. *Orientalia Lovaniensia Analecta* 136 Leuven ; Dudley, MA: Peeters.

———. 2005. “Akkadian-Greek Double Names in Hellenistic Babylonia.” In W. van Soldt, ed. *Ethnicity in Ancient Mesopotamia: Papers Read at the 48th Rencontre Assyriologique Internationale Leiden, 1-4 July 2002* Leiden: Nederlands Instituut voor het Nabije Oosten: 47–60.

Borger, R. 2004. *Mesopotamisches Zeichenlexikon*. Münster: Ugarit-Verlag.

Brack-Bernsen, L., and J. Steele. 2004. “Babylonian Mathemagics: Two Mathematical Astronomical-Astrological Texts.” In C. Burnett, J. Hogendijk, K. Plofker, and M. Yano, eds. *Studies in the History of the Exact Sciences in Honour of David Pingree* Leiden: Brill: 95–125.

Britton, J. 2010. “Studies in Babylonian Lunar Theory: Part III. The Introduction of the Uniform - 339 - Zodiac.” *Archive for History of Exact Sciences* 64, no. 6: 617–63.

Burkert, W. 1985. *Greek Religion*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.

Campbell-Kelly, M., M. Croarken, R. Flood, and E. Robson, eds. 2003. *The History of Mathematical Tables: From Sumer to Spreadsheets*. Oxford; New York: Oxford University Press.

Charpin, D. 2010. *Reading and Writing in Babylon*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.

Cisne, J., R. Ziolkowski, and S. Schwager. 2010. “Mathematical Philology: Entropy Information in Refining Classical Texts’ Reconstruction, and Early Philologists’ Anticipation of Information Theory.” *PLoS ONE* 5, no. 1: e8661.

Civil, M, M. Green, and W. Lambert. 1979. *Ea A=nâqu, Aa A=nâqu, with their forerunners and related texts*. MSL 14 Roma: Pontificium Institutum Biblicum.

Clancier, P. 2009. *Les bibliothèques en Babylonie dans la deuxième moitié du Ier millénaire av. J.- C.* Münster: Ugarit-Verlag.

———. 2011. “Cuneiform Culture’s Last Guardians: The Old Urban Notability of Hellenistic Uruk.” In K. Radner and E. Robson, eds. *The Oxford Handbook of Cuneiform Culture* Oxford Handbooks Oxford ; New York: Oxford University Press: 752–73.

———. 2014. “Teaching and Learning Medicine and Exorcism at Uruk During the Hellenistic Period.” In A. Bernard and C. Proust, eds. *Scientific Sources and Teaching Contexts Throughout History: Problems and Perspectives* Dodrecht: Springer: 41–66.

Corò-Capitanio, P. 2005. “Business Profiles of ‘Multi-Prebend Holders’ in Seleucid Uruk. Reconsidering the Dossier of Labashi/Anu-Zer-iddin//Ekur-Zakir.” In M. Jursa and H. Baker, eds. *Approaching the Babylonian Economy: Proceedings of the START Project Symposium Held in Vienna, 1-3 July 2004* AOAT 330 Münster: Ugarit-Verlag: 75–88.

Corò, P. 2005. *Prebende templari in età seleucide*. Padova: Sargon.

De Breucker, G. 2013. “Berossos: His Life and His Work.” In J. Haubold, G. Lanfranchi, R. Rollinger, and J. Steele, eds. *The World of Berossos: Proceedings of the 4th International Colloquium on “The Ancient Near East between Classical and Ancient Oriental Traditions”*, Hatfield College, Durham 7th - 9th July 2010 *Classica et Orientalia* Bd. 5 Wiesbaden: Harrassowitz Verlag: 15–28.

de Saussure, F. 1959. *Course in General Linguistics*. New York: Philosophical Library.

- Doty, L. 1978. "The Archive of the Nanâ-Iddin Family from Uruk." *Journal of Cuneiform Studies* 30: 65–90.
- Drucker, J. 2014. *Graphesis: Visual Forms of Knowledge Production*. Cambridge: Harvard University Press.
- Ebeling, E. 1949. "Beschwörungen Gegen Den Feind Und Den Bösen Blick Aus Dem Zweistromlande." *Archiv Orientální* 17: 172–211.
- Errington, R. 1970. "From Babylon to Triparadeisos 323-320 B.C." *Journal of Hellenic Studies* 90: 49–77.
- Fincke, J. 2001. "Der Assur-Katalog Der Serie Enūma Anu Enlil (EAE)." *Orientalia* NS 70: 19–39.
- Finkbeiner, U. 1991. Uruk, Kampagne 35-37, 1982-1984: Die Archäologische - 340 - Oberflächenuntersuchung (Survey). Ausgrabungen in Uruk-Warka. Endberichte Bd. 4 Mainz am Rhein: P. von Zabern.
- Finkel, I. 1988. "Adad-Apla-Iddina, Esagil-Kīn-Apli, and the Series SA.GIG." In E. Leichty and M. Ellis, eds. *A Scientific Humanist: Studies in Memory of Abraham Sachs Occasional Publications of the Samuel Noah Kramer Fund* 9 Philadelphia, Pa: Distributed by the Samuel Noah KramerFund, The University Museum: 143–59.
- . 2000. "On Late Babylonian Medical Training." In A. George and I. Finkel, eds. *Wisdom, Gods and Literature: Studies in Assyriology in Honour of W.G. Lambert* Winona Lake, Ind: Eisenbrauns: 137–224.
- Frahm, E. 2011. *Babylonian and Assyrian Text Commentaries: Origins of Interpretation*. Münster: Ugarit.
- Freedman, S. 1998. *If a City Is Set on a Height: The Akkadian Omen Series Šumma Alu Ina Mēlê šakin*. Occasional Publications of the Samuel Noah Kramer Fund 17 Philadelphia: University of Pennsylvania Museum.
- Gehlken, E., ed. 2012. *Weather Omens of Enūma Anu Enlil: Thunderstorms, Wind and Rain (tablets 44-49)*. Cuneiform Monographs v. 43 Leiden: Brill.

Geller, M. 1988. "New Duplicates to SBTU II." *Archiv Für Orientforschung* 35: 1–23.

———. 2007. *Evil demons: canonical Utukkū lemnūtu incantations*. Helsinki: Neo-Assyrian Text Corpus Project, Institute for Asian and African Studies, University of Helsinki.

———. 2010. *Ancient Babylonian Medicine*. Malden: Wiley-Blackwell.

———. 2014. *Melothesia in Babylonia: Medicine, Magic, and Astrology in the Ancient near East. Science, Technology, and Medicine in Ancient Cultures volume 2* Boston: De Gruyter.

George, A. 1992. *Babylonian Topographical Texts*. Leuven: Peeters.

———. 1993. *House Most High: The Temples of Ancient Mesopotamia*. Winona Lake, Ind.: Eisenbrauns.

———. 2000. "Four Temple Rituals from Babylon." In A. George and I. Finkel, eds. *Wisdom, Gods and Literature: Studies in Assyriology in Honour of W.G. Lambert* Winona Lake, Ind: Eisenbrauns: 259–99.

Goetze, A. 1945. "The Vocabulary of the Princeton Theological Seminary." *Journal of the American Oriental Society* 65, no. 4: 223–37.

Gurney, O., and P. Hulin, eds. 1964. *The Sultantepe Tablets. Vol. 2 Occasional Publications of the British Institute of Archaeology at Ankara* 7 London: British Institute of Archaeology at Ankara.

Hackl, J., and R. Pirngruber. 2014. "Prices and Related Data from Northern Babylonia in the Late Achaemenid and Early Hellenistic Periods, C. 480–300 BC." In R. van der Spek, J. van Zanden, and B. van Leeuwen, eds. *A History of Market Performance from Ancient Babylonia to the Modern World* New York: Routledge, Taylor and Francis: 107–27. At <http://public.eblib.com/choice/PublicFullRecord.aspx?p=1779220>, accessed October 15, 2015.

Haubold, J., G. Lanfranchi, R. Rollinger, and J. Steele, eds. 2013. *The World of Berossos: - 341 - Proceedings of the 4th International Colloquium on "The Ancient Near East between Classical and Ancient Oriental Traditions"*, Hatfield College, Durham 7th - 9th July 2010. *Classica et Orientalia* Bd. 5 Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.

Heeßel, N. 2000. *Babylonisch-assyrische Diagnostik*. *Alter Orient und Altes Testament* Bd. 43 Münster: Ugarit-Verlag.

———. 2005. "Stein, Pflanze und Holz. Ein neuer Text zur 'medizinischen Astrologie.'" *Orientalia* 74: 1–22.

———. 2008. "Astrological Medicine in Babylonia." In A. Akasoy, C. Burnett, and R. Yoeli-Tlalim, eds. *Astro-Medicine: Astrology and Medicine, East and West Micrologus' Library* 25 Florence: SISMEL edizioni del Galluzzo: 1–16.

Horowitz, W. 2014. *The Three Stars Each: The Astrolabes and Related Texts*. Wien: Institut für Orientalistik der Universität Wien.

Hunger, H. 1968. *Babylonische und assyrische Kolophone*. *Alter Orient und Altes Testament* Bd. 2 Kevelaer, Neukirchen-Vloyn: Butzon u. Bercker; Neukirchener Verlag des Erziehungsvereins.

———. 1974. "Noch ein „Kalendertext“." *Zeitschrift für Assyriologie und Vorderasiatische Archäologie* 64, no. 1: 40–45.

———. 1976. "Astrologische Wettervorhersagen." *Zeitschrift Für Assyriologie Und Vorderasiatische Archäologie* 66, no. 2: 234–60.

———. 1992. *Astrological Reports to Assyrian Kings*. *State Archives of Assyria* 8 Helsinki, Finland: Helsinki University Press.

———. 1996. "Ein astrologisches Zahlenschema." *Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes* 86: 191–96.

———. 2001. *Astronomical Diaries and Related Texts from Babylonia: Volume V Lunar and Planetary Texts*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.

———. 2004. "Stars, Cities, and Predictions." In C. Burnett, J. Hogendijk, K. Plofker, and M. Yano, eds. *Studies in the History of the Exact Sciences in Honour of David Pingree* Leiden: Brill: 16–32.

———. 2007. "How to Make the Gods Speak: A Late Babylonian Tablet Related to the Microzodiac." In Martha Tobi Roth, Walter Farber, Matthew W. Stolper, and Paula von Bechtolsheim, eds. *Studies Presented to Robert D. Biggs*, June 4, 2004 *Assyriological Studies* no. 27 Chicago, Ill: Oriental Institute of the University of Chicago: 141–52.

Hunger, H., and L. Brack-Bernsen. 2002. "TU 11: A Collection of Rules for the Prediction of Lunar Phases and of Month Lengths." *Sources and Commnetaries in Exact Sciences* 3: 3– 90.

Hunger, H., and D. Pingree. 1989. *MUL.APIN An Astronomical Compendium in Cuneiform*. AfO Beiheft 24 Horn, Austria: Ferdinand Berger & Söhne.

Hunger, H., and A. Sachs. 1989. *Astronomical Diaries and Related Texts from Babylonia Volume II Diaries from 261 B.C. to 165 B.C.* Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. - 342 -

Jennings, M. 1977. "Tutivillus: The Literary Career of the Recording Demon." *Studies in Philology* 74, no. 5: 1–95.

Jones, A. 1999. *Astronomical Papyri from Oxyrhynchus: P. Oxy. 4133-4300a*. *Memoirs of the American Philosophical Society* v. 233 Philadelphia: American Philosophical Society.

Kienast, B. 1965. "Iḡigū Und Anunnakkū Nach Den Akkadischen Quellen." In H. Güterbock and T. Jacobsen, eds. *Studies in Honor of Benno Landsberger on His Seventy-Fifth Birthday April 21, 1965* *Assyriological Studies* 16 Chicago: Oriental Institute Press: 141–58.

Koch, U. 2005. *Secrets of Extispicy: The Chapter Multābiltu of the Babylonian Extispicy Series and Niširti Bārûti Texts Mainly from Aššurbanipal's Library*. Münster: Ugarit-Verlag.

———. 2015. *Mesopotamian Divination Texts: Conversing with the Gods Sources from the First Millennium BCE*. Münster: Ugarit Verlag.

Koch-Westenholz, U. 1995. *Mesopotamian Astrology: An Introduction to Babylonian and Assyrian Celestial Divination*. CNI Publications 19 Copenhagen: Museum Tusculanum Press, University of Copenhagen, Carsten Niebuhr Institute of Near Eastern Studies.

Koldewey, R. 1914. *The Excavations at Babylon*. London: Macmillan and Co.

Krebernig, M. 2011. "Sirsir." *Realexikon Der Assyriologie*: 554–55.

Labat, R. 1952. "Un Calendrier Cassite." *Sumer* 8: 17–36.

———. 1957. "Nouveaux textes hémérologiques d'Assur." *Mitteilungen des Instituts für Orientforschung* 5, no. 3: 299–345.

———. 1965. *Un calendrier Babylonien des travaux des signes et des mois: (séries īqqur īpuš)*. Bibliothèque de l'École des hautes études. 4. section. Sciences historiques et philologiques fasc. 321 Paris: H. Champion.

Lambert, W. 1957. "A Part of the Ritual for the Substitute King." *Archiv Für Orientforschung* 18: 109–12.

———. 1999. "Review of 'Astral Magic in Babylonia' by Erica Reiner." *Journal of the American Oriental Society* 119, no. 1: 140.

Landsberger, B. 1968. *Der kultische Kalender der Babylonier und Assyrer*. Leipziger semitistische Studien Bd. 6, Heft 1-2 Leipzig: Zentralantiquariat der DDR.

- Langin-Hooper, S. 2007. "Social Networks and Cross-Cultural Interaction: A New Interpretation of the Female Terracotta Figurines of Hellenistic Babylonia." *Oxford Journal of Archaeology* 26, no. 2: 145–65.
- Lenzi, A. 2008. *Secrecy and the Gods: Secret Knowledge in Ancient Mesopotamia and Biblical Israel*. State Archives of Assyria Studies v. 19 Helsinki: Neo-Assyrian Text Corpus Project.
- Linssen, M. 2004. *The Cults of Uruk and Babylon: The Temple Ritual Texts as Evidence for Hellenistic Cult Practises*. Leiden: Brill.
- Livingstone, A. 2013. *Hemerologies of Assyrian and Babylonian Scholars*. CUSAS 25 CDL Press.
- MacGinnis, J., M. Monroe, D. Wicke, and T. Matney. 2014. "Artefacts of Cognition: The Use of Clay Tokens in a Neo-Assyrian Provincial Administration." *Cambridge Archaeological Journal* 24, no. 2: 289–306. - 343 -
- Matoush, L. 1961. "L'Almanach de Bakr-Awa." *Sumer* 17: 17–66.
- Mayer, W., and J. van Dijk. 1980. *Texte Aus Dem Rēs-Heiligtum in Uruk-Warka*. *Baghdader Mitteilungen*. Beiheft 2 Berlin: Mann.
- McEwan, G. 1981. *Priest and Temple in Hellenistic Babylonia*. Wiesbaden: Steiner.
- Michalowski, P. 2006. "How to Read the Liver -- In Sumerian." In A. Guinan, M. deJ. Ellis, A. Ferrara, S. Freedman, M. Rutz, L. Sassmannshausen, S. Tinney, and M. Waters, eds. *If a Man Builds a Joyful House: Assyriological Studies in Honor of Erle Verdun Leichty Cuneiform Monographs* v. 31 Leiden ; Boston: Brill: 247–57.
- Mirelman, S. 2015. "Birds, Balaḡs, and Snakes (K.4206+)." *Journal of Cuneiform Studies* 67: 169– 86.

Monroe, M. in press. "The Micro-Zodiac in Babylon and Uruk: Seleucid Zodiacal Astrology." In J. Steele, ed. *The Circulation of Astronomical Knowledge in the Ancient World Time, Astronomy, and Calendars 6* Leiden ; Boston: Brill.

Neugebauer, O. 1955. *Astronomical Cuneiform Texts; Babylonian Ephemerides of the Seleucid Period for the Motion of the Sun, the Moon, and the Planets*. London, Princeton, N.J: Published for the Institute for Advanced Study, by Lund Humphries.

Ong, W. 1982. *Orality and Literacy: The Technologizing of the Word*. New Accents London ; New York: Methuen.

Oppenheim, A. 1974. "A Babylonian Diviner's Manual." *Journal of Near Eastern Studies* 33, no. 2: 197–220.

Ossendrijver, M. 2011. "Science in Action: Networks in Babylonian Astronomy." In E. Cancikirschbaum, M. V. Ess, and J. Marzahn, eds. *Babylon: Wissenskultur in Orient Und Okzident/ Science Culture Between Orient and Occident (Topoi/ Berlin Studies of the Ancient World)* Berlin: Walter De Gruyter: 213–21.

Pearce, L., and L. Doty. 2000. "The Activities of Anu-Belšunu, Seleucid Scribe." In Joachim Oelsner, Joachim Marzahn, Hans Neumann, and Andreas Fuchs, eds. *Assyriologica et Semitica: Festschrift Für Joachim Oelsner Anlässlich Seines 65. Geburtstages Am 18. Februar 1997 Alter Orient Und Altes Testament Bd. 252* Münster: Ugarit-Verlag: 331–42.

Pedersén, O. 1998. *Archives and Libraries in the Ancient Near East 1500-300 B.C.* Bethesda: CDL Press.

Pingree, D. 1998. "Legacies in Astronomy and Celestial Omens." In Stephanie Dalley, ed. *The Legacy of Mesopotamia* Oxford; New York: Oxford University Press: 125–37.

Pirngruber, R., and C. Waerzeggers. 2011. "Prebend Prices in First-Millennium B.C. Babylonia." *Journal of Cuneiform Studies* 63: 111–14.

Pongratz-Leisten, B. 1994. *Ina šulmi īrub: die kulttopographische und ideologische Programmatik der akītu-Prozession in Babylonien und Assyrien im 1. Jahrtausend v. Chr.* Mainz am Rhein: P. von Zabern.

Reade, J. 1986. "Rassam's Babylonian Collection: The Excavations and the Archives." By E. Leichty *Catalogue of the Babylonian Tablets in the British Museum London: British Museum publications for the trustees of the British Museum*: xiii – xxxvi. - 344 -

———. 2000. "Early British Excavations at Babylon." In J. Renger, ed. *Babylon: Focus Mesopotamischer Geschichte, Wiege Früher Gelehrsamkeit, Mythos in Der Moderne* Saarbrücken: Saarbrücker Druckerei und Verlag: 47–65.

Reiner, E. 1995. *Astral Magic in Babylonia*. Transactions of the American Philosophical Society 85 Philadelphia: American Philosophical Society.

———. 2000. "Early Zodiologia and Related Matters." In A. R. George and I. L. Finkel, eds. *Wisdom, Gods and Literature: Studies in Assyriology in Honour of W.G. Lambert* Winona Lake: Eisenbrauns: 421–27.

Reiner, E., and D. Pingree, eds. 1975. *Babylonian Planetary Omens*. Vol. 2 *Bibliotheca Mesopotamica* 2 Malibu, Calif: Undena Publications.

Reynolds, F. 1998. "Unpopituous Titles of Mars in Mesopotamian Scholarly Tradition." In J. Prosecký, ed. *Intellectual Life of the Ancient Near East: Papers Presented at the 43rd Rencontre Assyriologique International, Prague, July 1-5, 1996* Prague: Oriental Institute: 347–58.

Robson, E. 2003. "Tables and Tabular Formatting in Sumer, Babylonia, and Assyria, 2500 BCE–500 CE." In M. Campbell-Kelly, ed. *The History of Mathematical Tables: From Sumer to Spreadsheets* Oxford ; New York: Oxford University Press: 19–47.
———. 2004. "Accounting for Change: The Development of Tabular Book-Keeping in Early Mesopotamia." In M. Hudson

and C. Wunsch, eds. *Creating Economic Order: RecordKeeping, Standardization and the Development of Accounting in the Ancient Near East*. Bethesda, MD: CDL Press: 107–44.

———. 2007. “Secrets de Famille: Prêtre et Astronome à Uruk à L’époque Hellénistique.” In C. Jacob, ed. *Les Lieux de Savoir, I: Lieux et Communautés* Paris: Albin Michel: 440–61.

———. 2008. *Mathematics in Ancient Iraq: A Social History*. Princeton: Princeton University Press.

Rochberg, F. in press. “Canon and Power in Cuneiform Scribal Scholarship.” In K. Ryholt and G. Barjamovic, eds. *Problems of Canonicity and Identity Formation in Ancient Egypt and Mesopotamia CNI Publications 43* Copenhagen: Museum Tusculanum Press: 217–29.

———. 1993. “The Cultural Locus of Astronomy in Late Babylonia.” In H. D. Galter, ed. *Die Rolle Der Astronomie in Den Kulturen Mesopotamiens: Beiträge Zum 3. Grazer Morgenländischen Symposion (23.-27. September 1991)* Grazer Morgenländische Studien 3 Graz: GrazKult: 31–35.

———. 1998. *Babylonian Horoscopes*. Philadelphia: American Philosophical Society.

———. 2000. “Scribes and Scholars: The *ṭupšar Enūma Anu Enlil*.” In Joachim Marzahn and Hans Neumann, eds. *Assyriologica et Semitica: Festschrift Für Joachim Oelsner Anlässlich Seines 65. Geburtstages Am 18. Februar 1997* Alter Orient Und Altes Testament Bd. 252 Münster: Ugarit-Verlag: 359–75.

———. 2003. “Lunar Data in Babylonian Horoscopes.” *Centaurus* 45: 32–45.

———. 2004a. *The Heavenly Writing: Divination, Horoscopy, and Astronomy in Mesopotamian Culture*. Cambridge: Cambridge University Press. - 345 -

- . 2004b. "A Babylonian Rising-Times Scheme in Non-Tabular Astronomical Texts." In C. Burnett, J. Hogendijk, K. Plofker, and M. Yano, eds. *Studies in the History of the Exact Sciences in Honour of David Pingree* Leiden: Brill: 56–94.
- . 2009. "Conditionals, Inference, and Possibility in Ancient Mesopotamian Science." *Science in Context* 22, no. 01: 5–25.
- . 2010. "'If P, Then Q': Form and Reasoning in Babylonian Divination." In A. Annus, ed. *Divination and Interpretation of Signs in the Ancient World* Oriental Institute Seminars no. 6 Chicago, Ill: Oriental Institute of the University of Chicago: 19–27.
- . 2015. "The Babylonians and the Rational: Reasoning in Cuneiform Scribal Scholarship." In J. C. Johnson, ed. *In the Wake of the Compendia, Infrastructural Contexts and the Licensing of Empiricism in Ancient and Medieval Mesopotamia* Berlin, Boston: De Gruyter: 209–46. At <http://www.degruyter.com/viewbooktoc/product/456368>, accessed November 25, 2015.
- Rochberg-Halton, F. 1984. "New Evidence for the History of Astrology." *Journal of Near Eastern Studies* 43, no. 2: 115–40.
- . 1987a. "TCL 6 13: Mixed Traditions in Late Babylonian Astrology." *Zeitschrift Für Assyriologie Und Vorderasiatische Archäologie* 77, no. 2: 207–28.
- . , ed. 1987b. "The Assumed 29th Aḫû Tablet of Enūma Anu Enlil." *Language, Literature, and History: Philological and Historical Studies Presented to Erica Reiner* American Oriental Series 67 New Haven, Conn: American Oriental Society: 327–50.
- . 1988a. "Elements of the Babylonian Contribution to Hellenistic Astrology." *Journal of the American Oriental Society* 108, no. 1: 51–62.

———. 1988b. Aspects of Babylonian Celestial Divination: The Lunar Eclipse Tablets of Enūma Anu Enlil. Archiv Für Orientforschung 22 Horn: Verlag F. Berger.

———. 1988c. "Benefic and Malefic Planets in Babylonian Astrology." In E. Leichty and M. Ellis, eds. A Scientific Humanist: Studies in Memory of Abraham Sachs Occasional Publications of the Samuel Noah Kramer Fund 9 Philadelphia: University of Pennsylvania Museum: 323–28.

Rollinger, R. 1993. Herodots Babylonischer Logos. Eine Kritische Untersuchung Der Glaubwürdigkeitsdiskussion an Hand Ausgewählter Beispiele. Innsbruck: Verlag des Instituts für Sprachwissenschaft der Universität Innsbruck.

Sachs, A. 1952. "Babylonian Horoscopes." Journal of Cuneiform Studies 6: 49–75.

Sayce, A. 1887. "Miscellaneous Notes." Zeitschrift Für Assyriologie Und Vorderasiatische Archäologie 2: 331–40.

Schuster, H. 1938. "Die Nach Zeichen Geordneten Sumerisch-Akkadischen Vokabulare." Zeitschrift Für Assyriologie Und Vorderasiatische Archäologie 44, no. 3-4: 217–70.

Schwemer, D. 2001. Die Wettergottgestalten Mesopotamiens Und Nordsyriens Im Zeitalter Der Keilschriftkulturen: Materialien Und Studien Nach Den Schriftlichen Quellen. Wiesbaden: Harrassowitz.

———. 2009. "Washing, Defiling, and Burning: Two Bilingual Anti-Witchcraft Incantations." - 346 - Orientalia 78, no. 1: 44–68.

Scurlock, J., and F. Al-Rawi. 2006. "A Weakness for Hellenism." In A. Guinan, M. de J. Ellis, A. Ferrara, S. Freedman, M. Rutz, L. Sassmannshausen, S. Tinney, and M. Waters, eds. If a Man Builds a Joyful House: Assyriological Studies in Honor of Erle Verdun Leichty Cuneiform Monographs v. 31 Leiden ; Boston: Brill: 357–82.

- Shannon, C. E. 2001. "A Mathematical Theory of Communication." SIGMOBILE Mob. Comput. Commun. Rev. 5, no. 1: 3–55.
- Sherwin-White, S. 1983. "Aristeas Ardibelteios: Some Aspects of the Use of Double Names in Seleucid Babylonia." *Zeitschrift Für Papyrologie Und Epigraphik* 50: 209–21.
- . 1991. "Aspects of Seleucid Royal Ideology: The Cylinder of Antiochus I from Borsippa." *Journal of Hellenic Studies* 111: 71–86.
- Slotsky, A. 1997. *The Bourse of Babylon: Market Quotations in the Astronomical Diaries of Babylonia*. Bethesda, Md: CDL Press.
- Stadhouders, H. 2011. "The Pharmacopoeial Handbook Šammu šikinšu - An Edition." *Journal de Médecines Cunéiformes* 18: 3–51.
- Steele, J. in press. "The Circulation of Astronomical Knowledge Between Babylon and Uruk." In J. Steele, ed. *The Circulation of Astronomical Knowledge in the Ancient World Time, Astronomy, and Calendars 6* Leiden ; Boston: Brill.
- . 2000. "A 3405: An Unusual Astronomical Text from Uruk." *Archive for History of Exact Sciences* 55, no. 2: 103–35.
- . 2001. "Appendix: The Eclipse Texts." By H. Hunger *Astronomical Diaries and Related Texts from Babylonia: Volume V Lunar and Planetary Texts* Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- . 2011a. "Astronomy and Culture in Late Babylonian Uruk." In C. Ruggles, ed. "Oxford IX" *International Symposium on Archaeoastronomy Proceedings IAU Symposium* 278: 331–41.
- . 2011b. "Visual Aspects of the Transmission of Babylonian Astronomy and Its Reception into Greek Astronomy." *Annals of Science* 68, no. 4: 453–65.

———. 2014. "Late Babylonian Ziqpu-Star Lists: Written or Remembered Traditions of Knowledge?" In D. Bawanypeck and A. Imhausen, eds. *Traditions of Written Knowledge in Ancient Egypt and Mesopotamia Alter Orient Und Altes Testament* 403 Münster: Ugarit-Verlag: 123–51.

———. 2015a. "A Late Babylonian Compendium of Calendrical and Stellar Astrology." *Journal of Cuneiform Studies* 67: 187–215.

———. 2015b. "Mesopotamian Astrological Geography." *The Star of Bethlehem and the Magi: Interdisciplinary Perspectives from Experts on the Ancient Near East, the Greco-Roman World, and Modern Astronomy Themes in Biblical Narrative* 19 Brill: 201–16.

Stevens, K. 2013. "Secrets in the Library: Protected Knowledge and Professional Identity in Late Babylonian Uruk." *Iraq* 75: 211–53.

Tallqvist, K. 1938. *Akkadische Götterepitheta: Mit Einem Götterverzeichnis Und Einer Liste Der - 347 - Prädikativen Elemente Der Sumerischen Götternamen*. *Studia Orientalia* 7 Helsingforsiae: Societas Orientalis Fennica.

Thompson, R. 1936. *A Dictionary of Assyrian Chemistry and Geology*. Oxford: The Clarendon press.

Thureau-Dangin, F. 1921. *Rituels Accadiens*. Paris: E. Leroux.

van der Spek, R. 1987. "The Babylonian City." In A. Kuhrt and S. Sherwin-White, eds. *Hellenism in the East: Interaction of Greek and Non-Greek Civilizations from Syria to Central Asia after Alexander* Berkeley: University of California Press: 57–74.

———. 2000. “The Effect of War on the Prices of Baley and Agricultural Land in Hellenistic Babylonia.” In J. Andreau, P. Briant, and R. Descat, eds. *Économie Antique: La Guerre Dans Les économies Antiques Sain-Bertrand-de-Comminges*: Musée archéologique départemental: 293–313.

———. 2001. “The Theater of Babylon in Cuneiform.” In W. van Soldt, J. Dercksen, N. Kouwenberg, and J. Kispijn, eds. *Veenhof Anniversary Volume: Studies Presented to Klaas R. Veenhof on the Occasion of His Sixty-Fifth Birthday Leiden*: Nederlands Instituut voor het Nabije Oosten: 445–56.

van der Toorn, K. 1985. *Sin and Sanction in Israel and Mesopotamia: A Comparative Study*. Assen: Van Gorcum.

van Leeuwen, B., R. van der Spek, and J. van Zanden. 2014. “An Introduction: Markets from Ancient Babylonia to the Modern World.” In R. van der Spek, J. van Zanden, and B. van Leeuwen, eds. *A History of Market Performance from Ancient Babylonia to the Modern World* New York: Routledge, Taylor and Francis: 1–16.

Veldhuis, N. 1991. “The Reading of GISSU in Ophthalmological Context.” *N.A.B.U.*: 74–76.

von Weiher, E. 1993. *Uruk: spätbabylonische Texte aus dem Planquadrat U 18. Ausgrabungen in Uruk-Warka. Endberichte Bd. 12* Mainz am Rhein: P. von Zabern.

Waerzeggers, C. 2012. “The Babylonian Chronicles: Classification and Provenance.” *Journal of Near Eastern Studies* 71, no. 2: 285–98.

Walker, C. 1997. “Achaemenid Chronology and the Babylonian Sources.” In J. Curtis, ed. *Mesopotamia and Iran in the Persian Period: Conquest and Imperialism, 539-331 BC* London: Published for the Trustees of the British Museum by British Museum Press.

Wee, J. in press. "Virtual Moons over Babylonia: The Calendar Text System, Its Micro-Zodiac of 13, and the Making of Medical Zodiology." In J. Steele, ed. *The Circulation of Astronomical Knowledge in the Ancient World Time, Astronomy, and Calendars* 6 Leiden ; Boston: Brill.

———. 2015. "Discovery of the Zodiac Man in Cuneiform." *Journal of Cuneiform Studies* 67: 217–33.

Weidner, E. 1924. "Altbabylonische Götterlisten." *Archiv Für Orientforschung* 2: 1–71.

———. 1927. "Eine Beschreibung Des Sternenhimmels Aus Assur." *Archiv Für Orientforschung* 4: 73–85.

———. 1941. "Der Tag Des Stadtgottes." *Archiv Für Orientforschung* 14: 340–42. - 348 -

———. 1957. "Ein Hauskalender Aus Dem Alten Babylonien." *Rivista Degli Studi Orientali* 32: 185–96.

———. 1963. "Astrologische Geographie Im Alten Orient." *Archiv für Orientforschung* 20: 117– 21.

———. 1967. *Gestirn-Darstellungen auf babylonischen Tontafeln*. Vienna: Böhlau in Kommission.

———. 1976. *Handbuch Der Babylonischen Astronomie*. Assyriologische Bibliothek Bd. 23.1 Leipzig: Zentralantiquariat.

Wetzel, F., E. Schmidt, and A. Mallwitz. 1957. *Das Babylon Der Spätzeit*. Berlin: Gebre Mann.

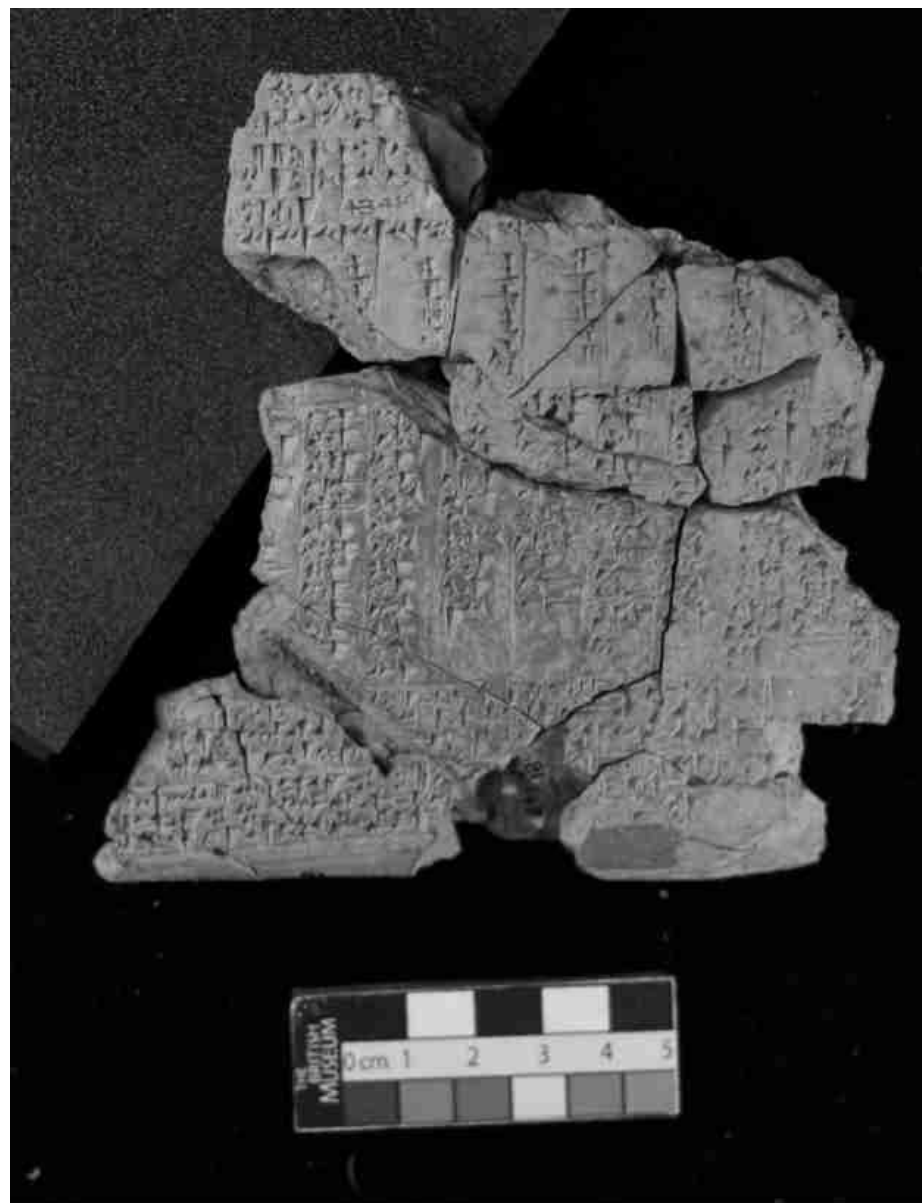
Wiseman, D., and J. Black. 1996. *Literary Texts from the Temple of Nabû*. *Cuneiform Texts from Nimrud* 4 London: The British School of Archaeology in Iraq.

Worthington, M. 2012. *Principles of Akkadian Textual Criticism*. Boston: De Gruyter.

Obrázky

Text 1 (BM 42288+):

Av:

Rev:

Text 2 (VAT 7851):

Av:

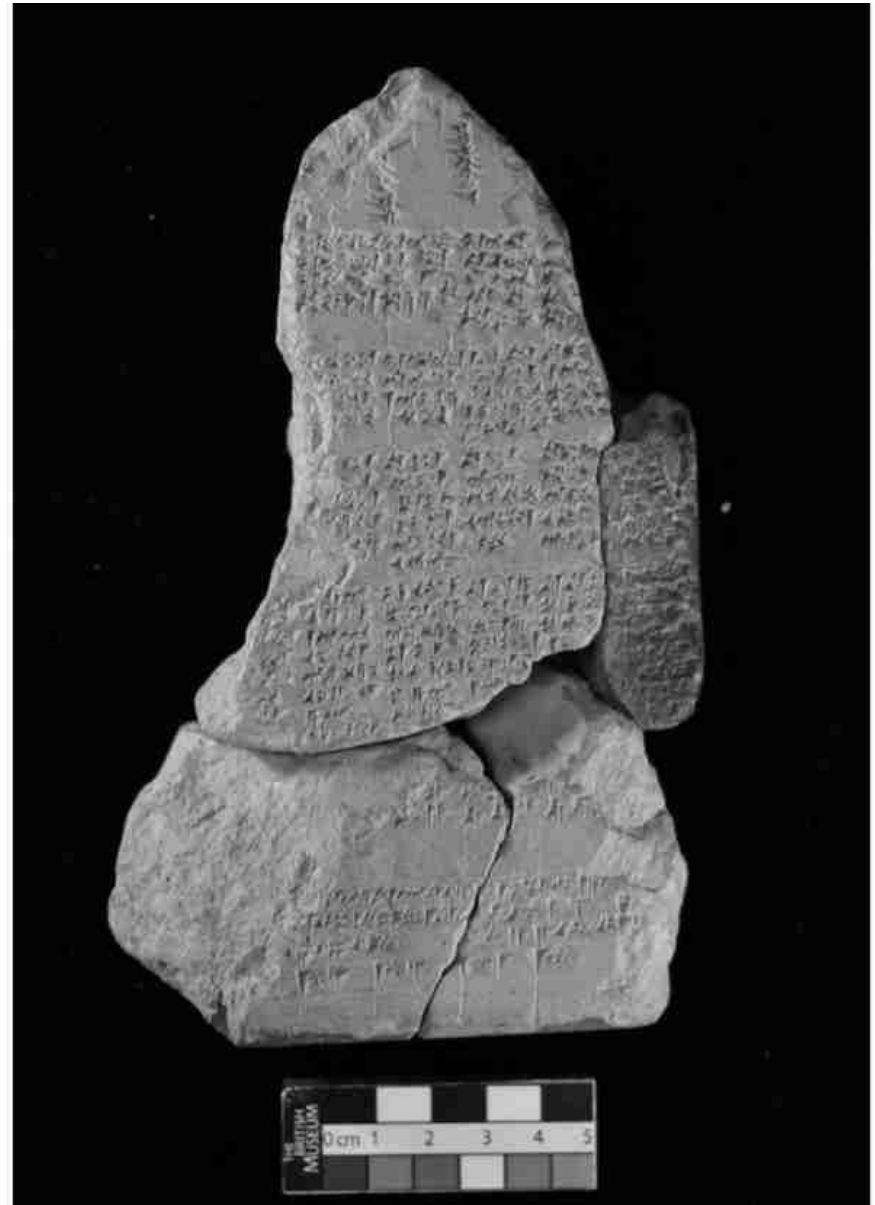
Rev:

TAFEL 3

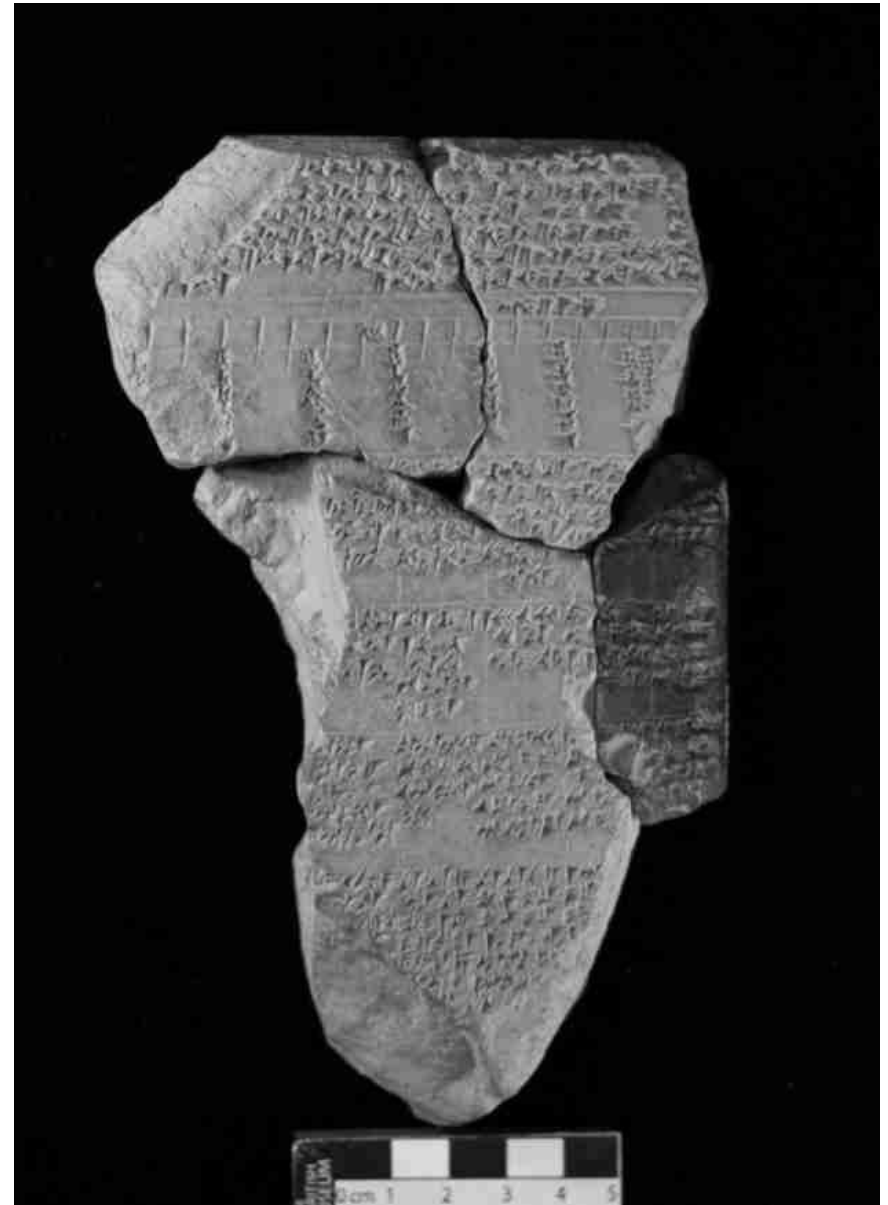

Text 3 (BM 34572+):

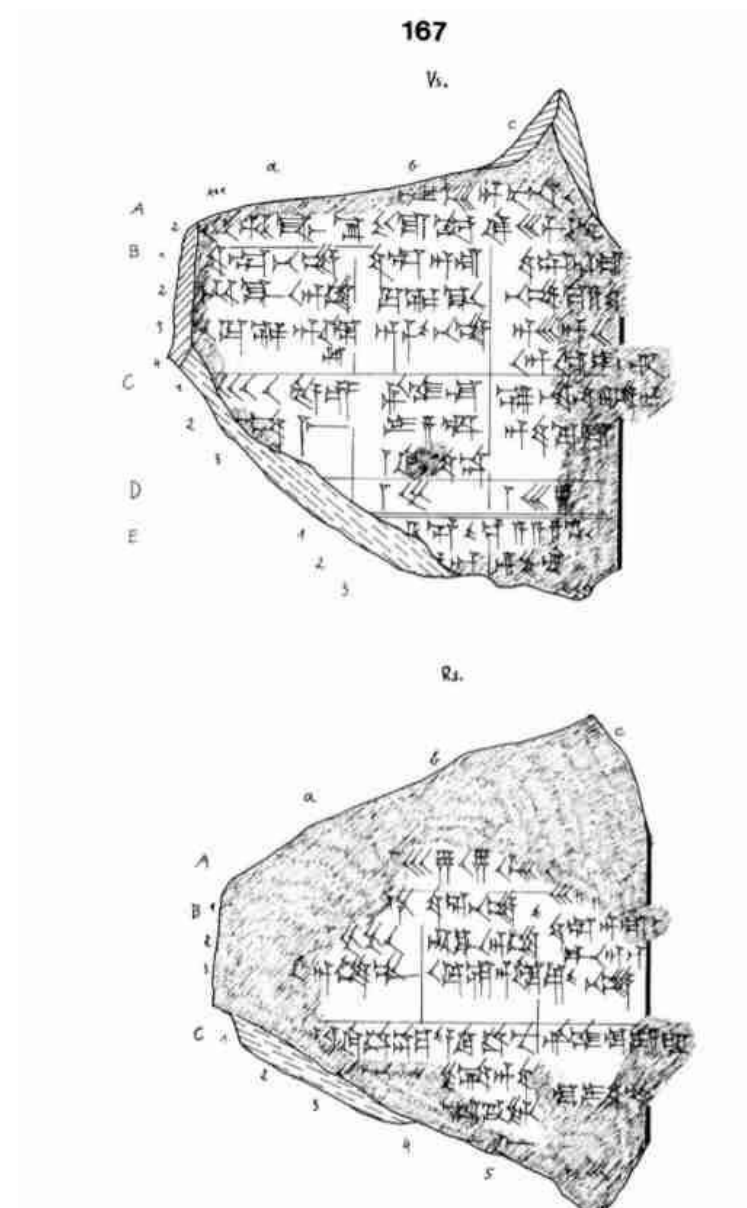
Av:

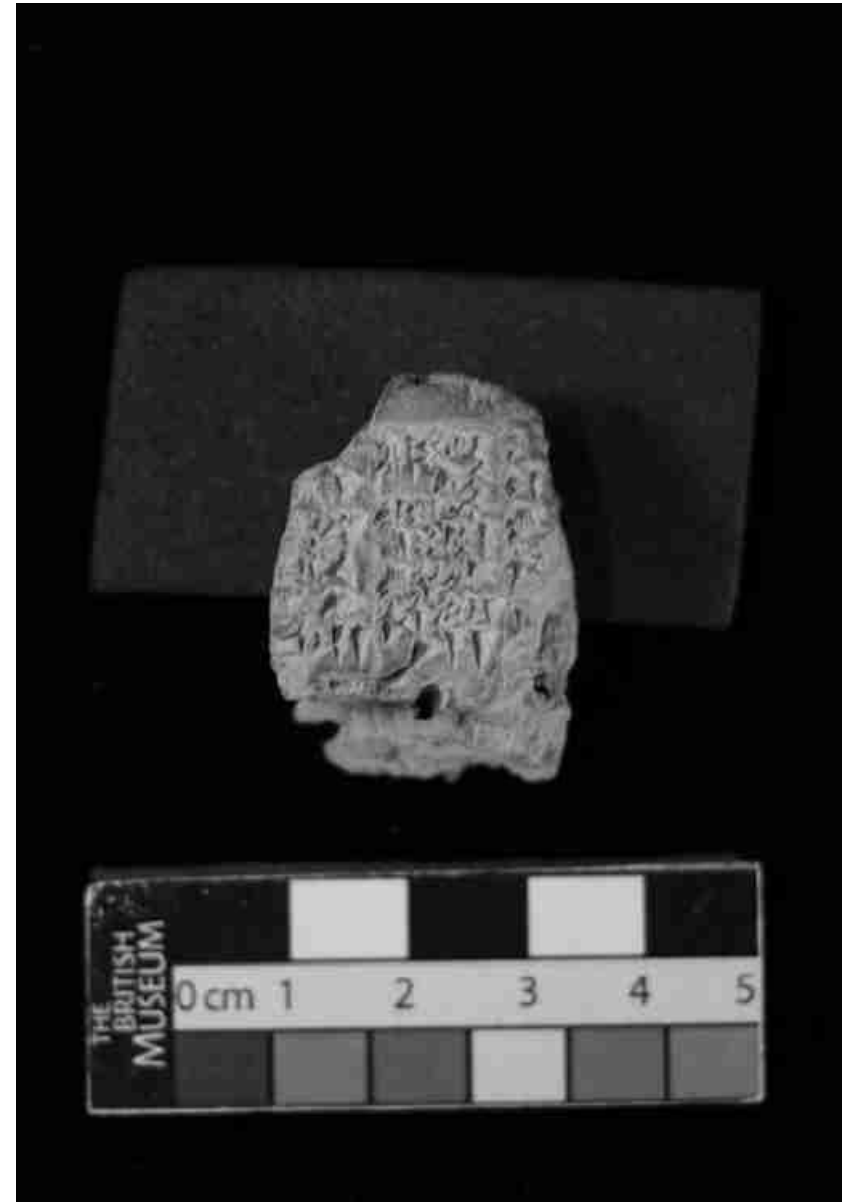
Rev:

Text 4 (W 22554, 7a):

Text 5 (BM 39680):

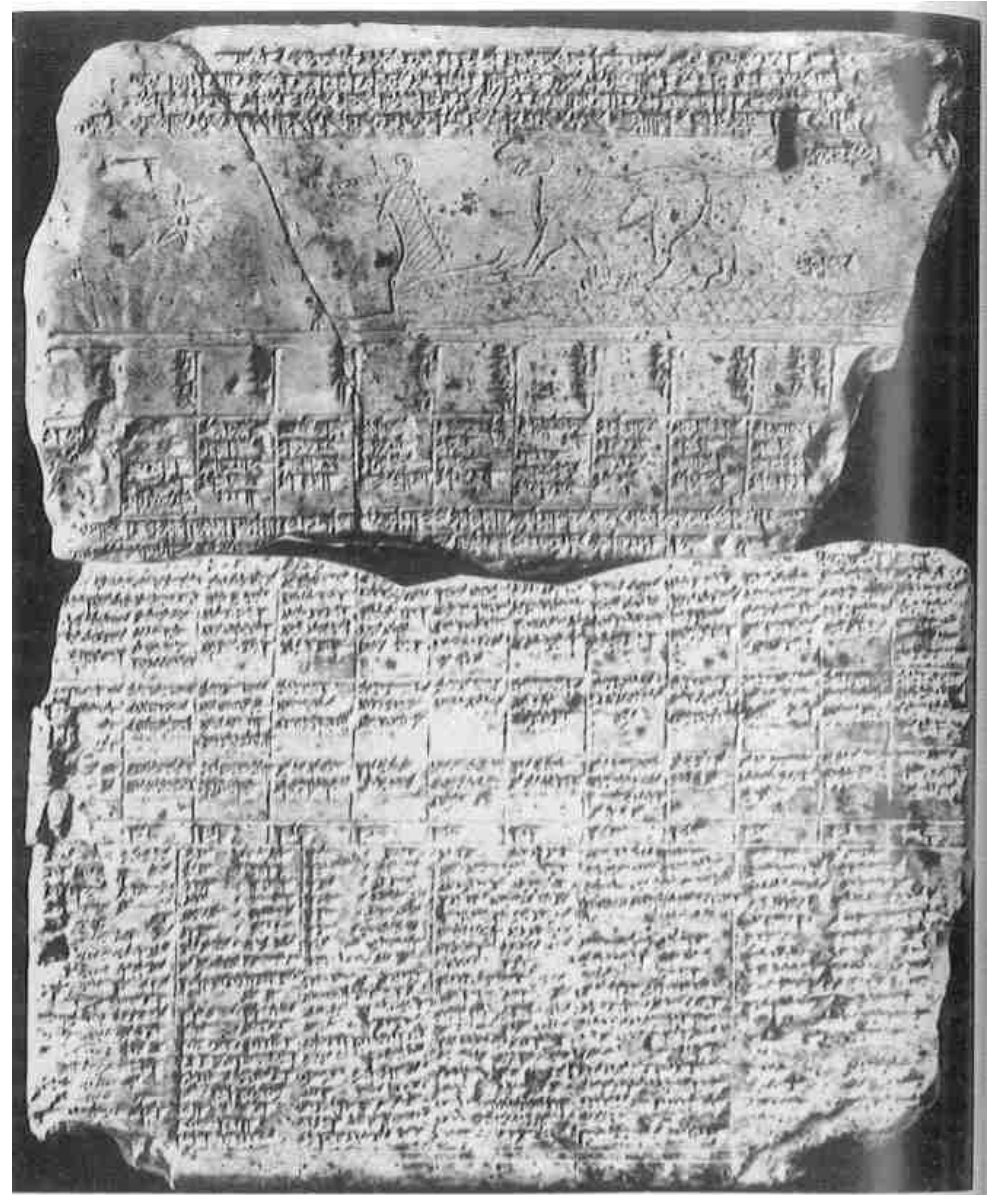

Text 6 (BM 38452):

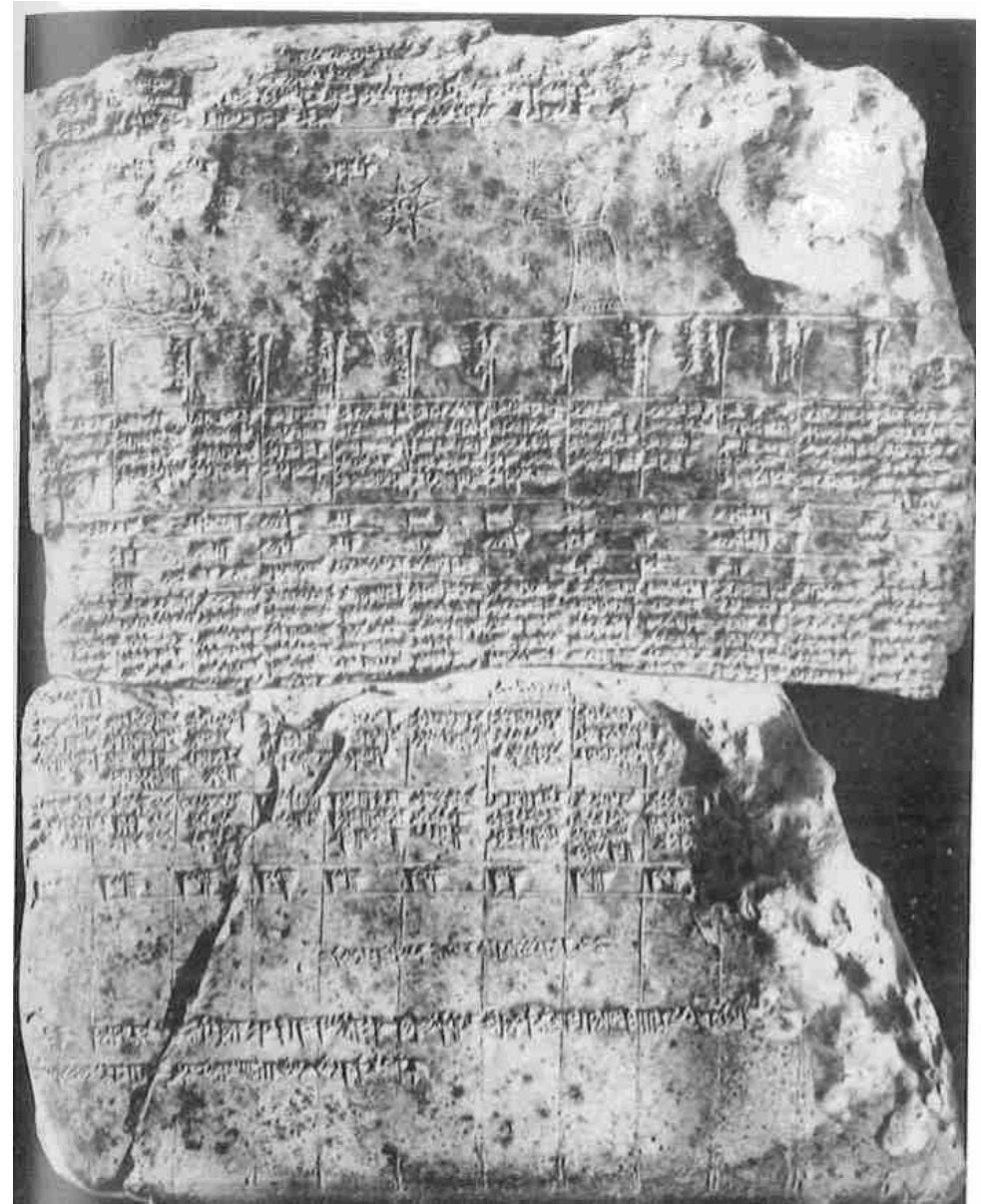

Text 7 (VAT 7847+):

Av:

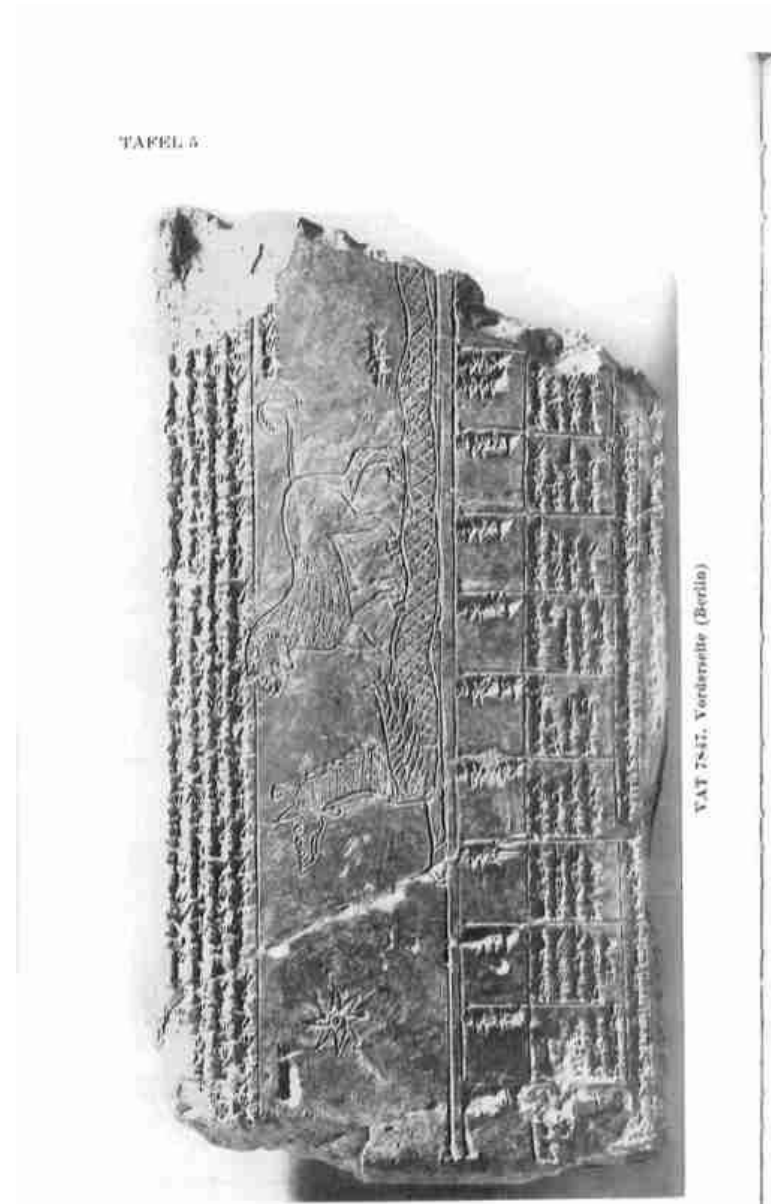

Rev:

VAT 7847:

Av:

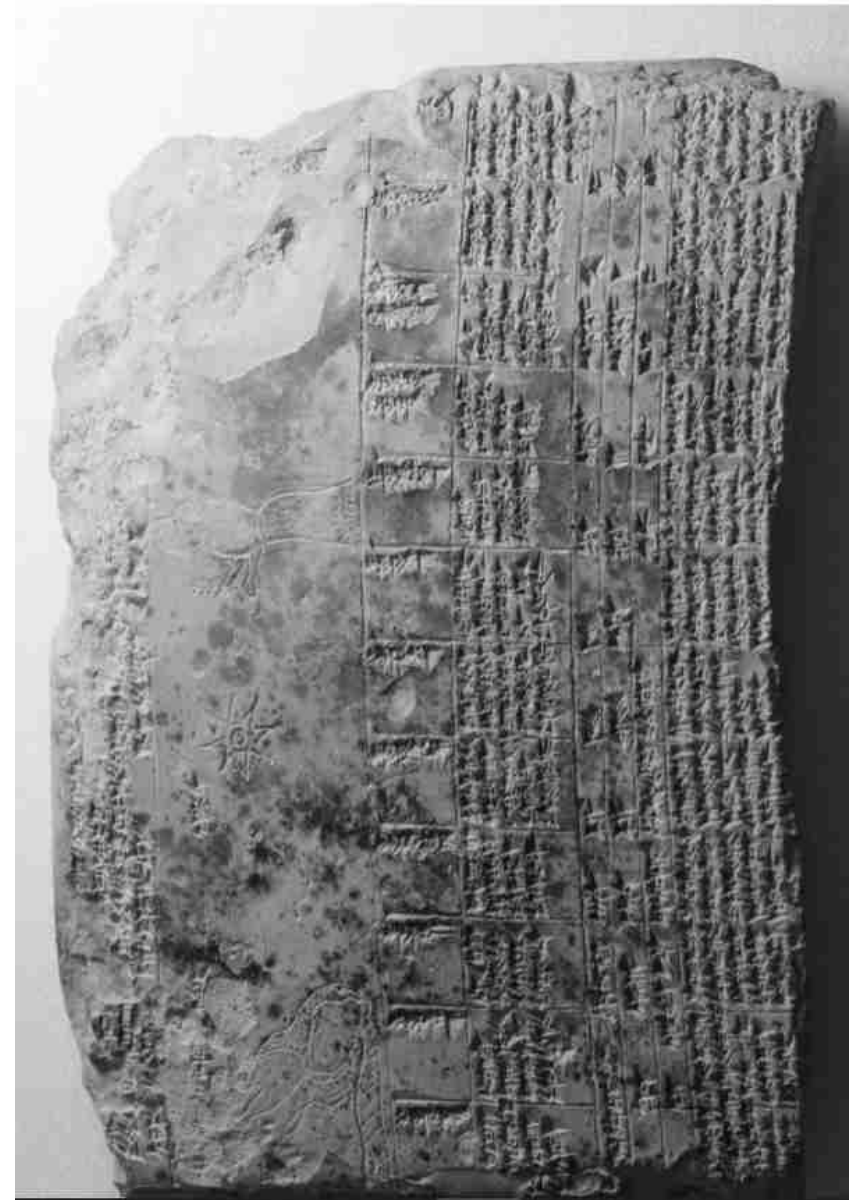

Rev:

AO 6448:

Rev:

Av:

Text 8 (BM 32517+):

Av:

Rev:

Text 9 (BM 41583):

Av:

Rev:

Text 10 (BM 36292):

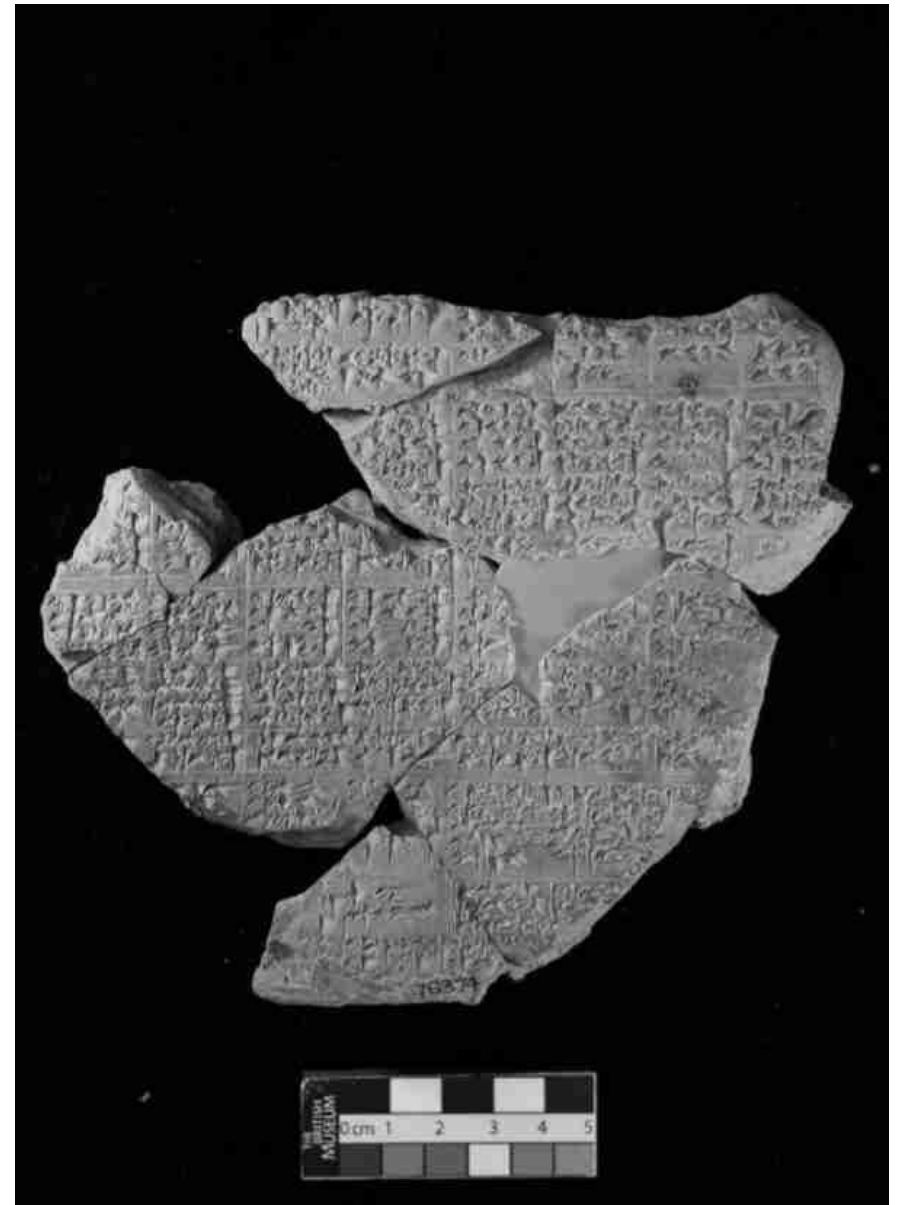
Av:

Rev:

Text 11 (K 11151+):

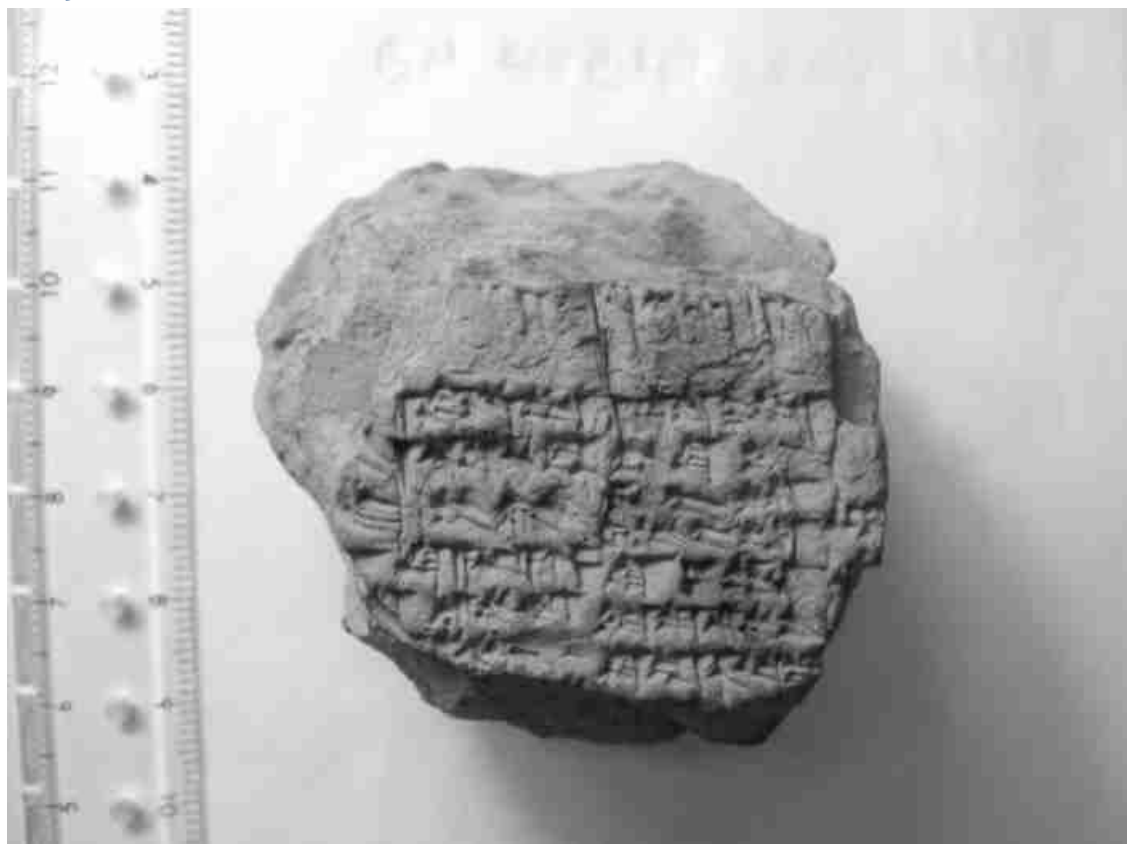
Text 12 (BM 35784):

Text 13 (BM 39788):

Text 14 (BM 41041):

Text 15 (BM 33535):

Av:

Rev:

